

Тема: FW: Procedure (Methodology) for determining fines

Дата: Fri, 1 Sep 2023 15:38:59 +0000

Від: Branislava Marsenic Maksimovic <Branislava.Marsenic@energy-community.org>

Кому: Ярослав Ігнатенко <yihnatenko@nerc.gov.ua>, Олена Голембівська <golembivska@nerc.gov.ua>, zhuravel@nerc.gov.ua <zhuravel@nerc.gov.ua>, babii@nerc.gov.ua <babii@nerc.gov.ua>

CC: Artur Lorkowski <artur.lorkowski@energy-community.org>, Dirk Buschle <Dirk.Buschle@energy-community.org>, Olena Antonova <olena.antonova@energy-community.org>, Valentyna Diatlovska <valentyna.diatlovska@energy-community.org>

Dear colleagues,

Please find below a brief summary of main comments to the *Draft Methodology for Penalties' Calculation*. Detailed comments regarding REMIT penalties calculation are provided in the attached file.

- The Draft Procedure covers penalties under both the licensing control and REMIT. It is recommended to clearly separate criteria, methodology (incl. annexes) as regards REMIT penalties. The procedure shall apply to acting entities.
- It is recommended to add the final formula after all adjustments in Section 3. Item 3.2 defines initial amount of penalty, sections 3.3 and 3.4 define adjustments. Therefore, it is not clear how adjustments are counted when final penalty is calculated;
- It is recommended to introduce specific provisions on how the results of consultations with the Energy Community Secretariat in compliance with part 8 of Transitory Provisions of the REMIT Law impact final NEURC decision on REMIT penalty application;
- While section 3.4 clearly defines the size of penalty based on formulas, still, section 3.5 adjusts final penalty on a more discretionary approach incl. based on the same criteria already used in calculations in 3.4, such as size of revenue or caused loss. It is therefore not clear if the penalty increment will be applied once or twice as both item 3.5.1 and 3.5.3 with the aim to proportionate the penalty with the violation. Double counting of application of the same condition shall be avoided;
- The Procedure does not address the case if the same party commits multiple different violations under REMIT. In such case, penalty for each violation shall be addressed separately and final decision shall include a sum of such penalties;
- It is recommended to differentiate seriousness of violation criteria for insider information non-disclosure or disclosure that is incompliant with set requirements;
- Point 3.2.6. needs to be amended to with assessment of damage to consumers in compliance with the Article 18 of REMIT Regulation;
- It is recommended in Annex 1 to the draft Procedure to clearly differentiate the damage under the licensing conditions and REMIT. Under REMIT, the factor of the cross-border consequences shall be taken into account. Definition of a damage under Annex 1 shall be clearly linked to the evidence obtained by the NEURC during relevant specific investigation;
- The Procedure altogether misses the process of restitution and sanctions applied to individuals – officials/employees of the wholesale market participants.

We remain at your disposal for any further clarifications.

Kind regards,

Branislava Marsenic

ECRB Gas and Customer Expert

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria
 [Download VCF](#)

Phone +43 (0)1 535 2222-230
Mobile +43 (0)664 849 81 17
Email branislava.marsenic@energy-community.org
Web www.energy-community.org

This message may be privileged and confidential. It is intended only for the use of the addressee named above. If you are not the intended recipient, any unauthorised dissemination, distribution or copying is illegal. If you have received this communication in error, you should kindly notify the sender by reply email and destroy this message. We do not guarantee the security or completeness of information hereby transmitted. We shall not incur any liability resulting from accessing any of the attached files which may contain a virus or the like.

Please consider the environment
before printing this e-mail.

Follow us

Основні пропозиції до проекту Порядку (методики) визначення розміру штрафів

- Проект Порядку охоплює штрафні санкції як у рамках ліцензійного контролю, так і в рамках REMIT. Рекомендується чітко розділити критерії, методологію (включаючи додатки) щодо покарань REMIT. Порядок повинен застосовуватись для (активних) суб'єктів які провадять діяльність.
- Рекомендуємо додати остаточну формулу після всіх коригувань у Розділ 3. Пункт 3.2 визначає початкову суму штрафу, розділи 3.3 та 3.4 визначають коригування. Таким чином, незрозуміло, як враховуються коригування під час остаточного розрахунку штрафу;
- Рекомендуємо запровадити конкретні положення щодо того, як результати консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства відповідно до частини 8 Перехідних положень Закону REMIT впливають на остаточне рішення НКРЕКП щодо застосування штрафу REMIT;
- Хоча розділ 3.4 чітко визначає розмір штрафу на основі формул, все ж розділ 3.5 коригує остаточний штраф на основі більш дискреційного підходу, включно з тими самими критеріями, які вже використовувалися в розрахунках у 3.4, таких як розмір доходу або завданих збитків. Таким чином, незрозуміло, чи буде застосовано підвищення штрафу один чи два рази так як в обидва пункти як пункт 3.5.1, так і пункті 3.5.3 мають на меті співвіднесення штрафу з порушенням. Слід уникати подвійного підрахунку застосування тієї самої умови;
- Процедура не розглядає випадок, якщо та сама сторона вчинила кілька різних порушень згідно з REMIT. У такому випадку покарання за кожне порушення повинно розглядатись окремо, а остаточне рішення має містити суму таких покарань;
- Рекомендуємо розмежовувати критерії тяжкості порушення щодо нерозголошення інсайдерської інформації та розголошення, що не відповідає встановленим вимогам;
- Пункт 3.2.6. потребує внесення змін до оцінки шкоди споживачам відповідно до статті 18 Регламенту REMIT;
- Рекомендовано в Додатку 1 до проекту Порядку чітко розмежувати шкоду за Ліцензійними умовами та REMIT. У рамках REMIT враховується фактор транскордонних наслідків. Визначення шкоди згідно з Додатком 1 повинно бути чітко пов'язане з доказами, отриманими НКРЕКП під час відповідного конкретного розслідування;
- У Порядку взагалі відсутній процес реституції та санкцій, застосованих до фізичних осіб – посадових осіб/працівників учасників оптового ринку.

Please find below a brief summary of main comments to the *Draft Methodology for Penalties' Calculation*. Detailed comments regarding REMIT penalties calculation are provided in the attached file.

- The Draft Procedure covers penalties under both the licensing control and REMIT. It is recommended to clearly separate criteria, methodology (incl. annexes) as regards REMIT penalties. The procedure shall apply to acting entities.
- It is recommended to add the final formula after all adjustments in Section 3. Item 3.2 defines initial amount of penalty, sections 3.3 and 3.4 define adjustments. Therefore, it is not clear how adjustments are counted when final penalty is calculated;
- It is recommended to introduce specific provisions on how the results of consultations with the Energy Community Secretariat in compliance with part 8 of Transitory Provisions of the REMIT Law impact final NEURC decision on REMIT penalty application;
- While section 3.4 clearly defines the size of penalty based on formulas, still, section 3.5 adjusts final penalty on a more discretionary approach incl. based on the same criteria already used in calculations in 3.4, such as size of revenue or caused loss. It is therefore not clear if the penalty increment will be applied once or twice as both item 3.5.1 and 3.5.3 with the aim to proportionate the penalty with the violation. Double counting of application of the same condition shall be avoided;

- The Procedure does not address the case if the same party commits multiple different violations under REMIT. In such case, penalty for each violation shall be addressed separately and final decision shall include a sum of such penalties;
- It is recommended to differentiate seriousness of violation criteria for insider information non-disclosure or disclosure that is incompliant with set requirements;
- Point 3.2.6. needs to be amended to with assessment of damage to consumers in compliance with the Article 18 of REMIT Regulation;
- It is recommended in Annex 1 to the draft Procedure to clearly differentiate the damage under the licensing conditions and REMIT. Under REMIT, the factor of the cross- border consequences shall be taken into account. Definition of a damage under Annex 1 shall be clearly linked to the evidence obtained by the NEURC during relevant specific investigation;
- The Procedure altogether misses the process of restitution and sanctions applied to individuals – officials/employees of the wholesale market participants.

ПРОЄКТ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку (методики)
визначення розміру штрафів, які
накладаються Національною комісією, що
здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок (методику) визначення розміру штрафів, які
накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних послуг, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її
оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».

1.2. Дія цього Порядку поширюється на:

1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);

2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:
учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;
споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;
посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:
додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;

індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;

Додано примітку [A1]: Штрафи мають застосовуватися до тих, хто вже здійснює діяльність, а не до тих, хто має намір здійснювати діяльність

Додано примітку [A2]: Розрахунок штрафних санкцій посадовим (фізичним) особам учасників ринку за порушення REMIT необхідно відобразити в Методичці

Додано примітку [A3]: Визначити визначення «порушник»

Додано примітку [A4]: Як у випадку REMIT, так і в разі порушення ліцензії можливі додаткові прибутки/уникнення витрат. Крім того, з точки зору ринку, отриманий прибуток/уникнені витрати та ті ж самі, але «навмисний/запланований» слід розрізняти для цілей застосування штрафних санкцій та відшкодування

підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;

Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».

1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.

Додано примітку [A5]: Розмежувати загальне порушення ліцензійних умов та ринкові зловживання на оптовому ринку енергоресурсів

Додано примітку [A6]: Не тільки ліцензіатом

1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку.

Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.

1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).

1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.

Додано примітку [A7]: Для зловживання REMIT застосовуються принципи статті 18 Регламенту REMIT, напр. Передбачені штрафні санкції мають бути ефективними, стримуючими та пропорційними, відображати характер, тривалість і серйозність порушення, шкоду, заподіяну споживачам, і потенційні вигоди від торгівлі на основі інсайдерської інформації та маніпулювання ринком.

II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов

2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій

Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:

- 1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:
застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;
розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);
- 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;
- 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;
- 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;
- 5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;
- 6) застосування індивідуальних пом'якшень.

2.2. Визначення початкового розміру штрафу

2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.

2.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності порушення визначається певна кількість балів для відповідного порушення за цим критерієм.

2.2.3. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, підсумовуються, і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення.

2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою

$$P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg \quad (1)$$

де	XX	– відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;
	P_{max}	– максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;
	Dmg	– коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.

2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.

2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:

1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:

тип ліцензіата НКРЕКП;
величина ліцензіата НКРЕКП;

2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:

предмет порушення;
тип постраждалої сторони;
масштаб впливу порушення;
тривалість ефекту від порушення;
географічний масштаб порушення.

2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:

1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:

транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;
розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;
передачі електричної енергії;
розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);
централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;
виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);

Додано примітку [A8]: Обидва критерії типу діяльності та розміру компанії не мають значення з точки зору REMIT. Саме серйозність порушення (отриманий прибуток/заподіяна шкода) має бути ключовим для застосування штрафу. Хоча ці критерії не застосовуються далі у формулах у Розділі III, у Розділі II відсутні пояснення

Додано примітку [A9]: Див коментар до 2.2.6 вище в контексті REMIT

здійснення функцій оператора ринку;
 здійснення функцій гарантованого покупця;
 зберігання (закачування, відбору) природного газу;
 надання послуг установки LNG.

Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;

2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:

виробництва електричної енергії;
 зберігання енергії;
 агрегації;
 постачання електричної енергії споживачу;
 перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);
 постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;
 виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).

Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.

Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.

2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:

великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);
 середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);
 малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).

Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.

2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:

1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:
 порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);
 порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);
 порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);
 порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);
 порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);

Додано примітку [A10]: Див коментар до 2.2.6 вище в контексті REMIT

інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);

2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);

3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);

4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);

5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);

6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);

7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);

8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);

9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);

10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);

11) інші порушення (2 бали).

У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).

2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).

2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:

одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал);

Додано примітку [A11]: Незрозуміло, як досягається кумулятивний ефект (наприклад, 5 типів порушень) (наприклад, подібно до наступного пункту 2.2.10 – де ставки сумуються)

Додано примітку [A12]: Жертвами порушення також можуть бути інші учасники ринку, яким буде надано відшкодування в контексті REMIT

2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали);
 понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).

Додано примітку [A13]: Порухення може вплинути не лише на ліцензіатів (див. 2.2.10), тому сфера дії повинна охоплювати також споживачів та державу.

2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект:

Додано примітку [A14]: Який тип ефекту розглядається? Якщо це стосується кількох таймфреймів, ставки підсумовуються?

короткостроковий (до одного місяця) (1 бал);
 середньостроковий (до одного року) (2 бали);
 довгостроковий (понад один рік) (3 бали).

2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер:

Додано примітку [A15]: Географічний вплив може мати відношення до правил і умов ліцензування, але не має значення у випадку REMIT і зловживань на оптових ринках

локальний (місцевий) (1 бал);
 національний (2 бали);
 регіональний (наднаціональний) (3 бали).

Додано примітку [A16]: Якщо це стосується кількох видів, ставки підсумовуються?

2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави.

Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення
11-16	1%
17-21	5%
22-24	10%
25-27	15%
28-30	20%

2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:

1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та

2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.

Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.

Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.

2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення

2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого

відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою

$$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (2)$$

де: $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;
 P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;
 t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;
 n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.

2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:

1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або

2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.

2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.

2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин

2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .

2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою

$$P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{ext}) + (P_{\text{time adj}} \times \text{aggr}) \quad (3)$$

де: $P_{\text{conditions}}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;

$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ;
ext	– коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення;
$aggr$	– коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.

2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.

2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.

2.4.5. Максимальний відсоток коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.

2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:

- 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);
- 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;
- 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;
- 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;
- 5) припинення порушення після його виявлення;
- 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;
- 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.

2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:

1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;

2) повторюваність оцінюваного порушення;

3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;

4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;

5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;

6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;

7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;

8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.

2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення

2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого

фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.

2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).

2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;

2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.

2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу

2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу.

2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за правопорушення, передбачені чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про теплопостачання», «Про природні монополії».

2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.

Додано примітку [A17]: Як розмір ліцензіата може вплинути на розмір штрафу за зловживання на оптовому ринку відповідно до REMIT? Розмір зловживання в результаті порушення повинен бути ключовим і першим

2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень

2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:

- 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;
- 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;
- 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;
- 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.

2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:

- 1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;
- 2) відсутні обтяжуючі обставини;
- 3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.

III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку

3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку

Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:

Додано примітку [A18]: Пропонуємо додати посилання на відповідний розділ, який регламентує, як розраховується кожен етап

1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);

2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;

3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;

4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;

5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.

Додано примітку [A19]: Додати «5) попередню комплас-історію учасника ринку»;
6) роль учасника ринку у зловживанні ринком, що здійснюється спільно з іншими учасниками ринку
7) вплив на оптові енергетичні ринки (кількість задіяних продуктів) і транскордонний ефект

3.2. Визначення початкового розміру штрафу

3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.

3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.

3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою

$$P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$$

де	XX	– відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;
	P_{max}	– максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;
	Dmg	– відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.

3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.

У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.

Додано примітку [A20]: Різні типи порушень повинні розглядатися окремо та відповідно каратись

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

Вид зловживання	%
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20

Додано примітку [A21]: Нерозголошення або розголошення інсайдерської інформації з порушенням вимог, встановлених для розкриття такої інформації – з міркувань пропорційності ми пропонуємо встановити окрему ставку за нерозголошення та невідповідне розголошення

Додано примітку [A22]: Додати «та шкоду, заподіяну споживачам» (вимагається статтею 18 REMIT, Закон REMIT

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обчислення початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20
понад 600 000 000 грн	25

3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання

3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою

$$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$$

де	$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;
	P_{basic}	– початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;
	t_c	– коефіцієнт у розмірі 0,01;
	n	– розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.

Додано примітку [A23]: для яких цілей цей коефіцієнт?

Додано примітку [A24]: Такий підхід до підрахунку тривалості в годинах потребує точної позначки початку та закінчення порушення, яка повинна бути пояснена

3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до:

- 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або
- 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.

Додано примітку [A25]: Як це визначається, напр. за надання оманливих ставок/пропозицій, якщо це можна зробити майже миттєво? Тут потрібні додаткові критерії

Додано примітку [A26]: Момент виявлення не є моментом припинення порушення, це має бути змінено на інші критерії, що відображають кінець порушення (за наявності), враховуючи також, що тривалість, обчислена в годинах, початок і кінець порушення, повинні бути відповідним чином зафіксовані.

3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.

3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин

3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.

3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою

$$P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{ext}) + (P_{\text{time adj}} \times \text{aggr}) \quad (6)$$

де	$P_{\text{conditions}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;
	$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;
	ext	– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;

aggr – обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.

3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.

3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.

3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.

3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:

1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);

2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);

3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);

4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);

5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).

3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:

1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);

2) повторюваність (10 %);

3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);

4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);

Додано примітку [A27]: Тут слід уточнити щодо повторності: мається на увазі те саме порушення було раніше виявлено та притягнуто до відповідальності чи це повторність порушень за однією слідчою справою?

5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).

3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.

Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.

Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.

3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).

3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище

Додано примітку [A28]: Послідовність дій у цьому розділі не наведена, тому незрозуміло, чи буде застосовано збільшення штрафу один чи два рази, оскільки обидва пункти 3.5.1 та 3.5.3 мають на меті збалансувати штраф та порушення.

Додано примітку [A29]: У той час як розділ 3.4 чітко визначає розмір штрафу на основі формул (на основі серйозності порушення/розміру доходу або спричинених втрат/тривалого зловживання), все ж розділ 3.5 переглядає цей розмір (до +100%/-80%) на основі більш дискреційного підходу. Крім того, у 3.5 застосовуються ті самі критерії, які вже розглядалися під час обчислень у 3.4, наприклад, повторення, розмір доходу або завдані збитки

Додано примітку [A30]: Це слід враховувати разом із положенням про те, що будь-який штраф не може перевищувати 10% обороту учасника ринку, тому Закон захищає учасників ринку від фінансової неспроможності

порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.

3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу

3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.

3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.

3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

Додано примітку [A31]: Необхідне уточнення чи підлягає подальшому внесенню змін остаточний штраф, визначений за цією методологією, під час розгляду справи НКРЕКП та/або після заперечень учасника ринку. Повинні бути надані додаткові заяви, щоб відобразити, що протягом перехідного періоду тривалістю 2 роки остаточне покарання може бути скориговано після консультації з EnCS.

Додано примітку [A32R31]: Відсутня можливість остаточного стягнення штрафу після розгляду НКРЕКП заперечень/пояснень учасників ринку

Додано примітку [A33]: Остаточним штрафом буде один (не розрахований відповідно до 4 розділів), тому повна остаточна формула повинна бути додана до тексту

Додано примітку [A34]: Потрібно деталізувати, за який період береться дохід (оборот) і на основі яких даних. Це може бути попередній рік і дані зі звіту про доходи, перевірені відповідно до чинного законодавства. Крім того, необхідно розглядати нових учасників ринку, які досі не мали доходу

Додано примітку [A35]: Розділ 3 про штрафи REMIT необхідно доповнити положеннями, що регулюють нарахування штрафів для фізичних осіб

Додаток 1
до Порядку (методики)
визначення розміру штрафів,
які накладаються
Національною комісією, що
здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг
(пункт 1.4 глави 1 розділу I)

**Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам,
учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди,
отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок
порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та
відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому
енергетичному ринку**

1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:

1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);

ідентифікація типу (шкода, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);

ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);

Додано примітку [A36]: Підхід до розрахунку збитків за REMIT повинен бути чітко відокремлений від інших порушень. Необхідно уточнити, що розрахунок збитків за REMIT здійснюється в ході розслідування справи на основі оприлюднених даних, оскільки більшість інформації/дій вже охоплено процедурою розслідування, тому дублювання не потребує. Також слід враховувати транскордонні наслідки порушення. Також взагалі відсутня процедура реституції.

Додано примітку [A37]: Та/або

Додано примітку [A38]: В якій звітності? Потребує уточнення, (також може бути не відображено на момент розслідування)

ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);

ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;

2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);

3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);

4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;

5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;

6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальновживаних методів розрахунку:

метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;

оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;

врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;

визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.

Додаток 2
до Порядку (методики)
визначення розміру штрафів, які
накладаються Національною
комісією, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг
(пункт 2.2.8 глави 2.2 розділу II)

Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення

Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:

1. Для ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік;

мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та мають дохід (виручку) за рік 500 млн грн та більше;

здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік та мають дохід (виручка) за рік 500 млн грн та більше;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік;

мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;

здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік за рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік;

мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн;

здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн.

2. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність зі зберігання енергії та ліцензіатів, які здійснюють господарську діяльність з агрегації:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність електроустановок 20 МВт та більше станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 5 (включно) до 20 МВт станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 150 кВт до 5 МВт станом на момент порушення.

3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;

мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);

мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць до 400 млн кВт-год на місяць;

мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;

мають обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць (включно) до 400 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць;

мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн;

мають обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн.

4. Для Ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з постачання або перепродажу електричної енергії (трейдерську діяльність):

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 1000 млн кВт·г або більше за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 100 млн – 1000 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії менше 100 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

5. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу природного газу:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів понад 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – понад 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства, за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів від 100 тисяч до 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – від 20 млн (включно) до 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів менше 100 тисяч та обсяг розподілу природного газу – до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

6. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з постачання природного газу:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу 100 млн куб. метрів та більше або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу від 20 млн (включно) до 100 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

7. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання більш як 40000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 9000 тис. до 40000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 300 тис. до 9000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

8. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення більш як 20000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 9000 тис. до 20000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 200 тис. до 9000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

9. Ліцензіати НКРЕКП, що провадять господарську діяльність з передачі електричної енергії, зі здійснення функцій гарантованого покупця, зі здійснення функцій оператора ринку, що здійснюють господарську діяльність з транспортування та зберігання природного газу, зі здійснення господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках, належать до категорії великих ліцензіатів НКРЕКП.

ПРОЄКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Тел.: +38044 234 02 98

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)

До уваги: **пані Ольги Бабій,**
Члена НКРЕКП
(адреса електронної пошти:

Копії: **Членам НКРЕКП**
пану Олександру Формагею
пану Дмитру Коваленку
пану Валерію Тарасюку

ESP-223-NEURC-2023-09-04

Зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Шановна Ольго Андріївно !

На підтримку зусиль Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), щодо розробки підзаконних актів для імплементації нещодавно введеного в дію Закону України від 10 червня 2023 р. № 3141-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» (надалі – Закон 3141) та у порядку підготовки до відкритого обговорення опублікованого 25 серпня 2023 р. проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», що має ознаки регуляторного акта (далі – Проєкт Порядку), надаємо зауваження та пропозиції за встановленою формою (додаються).

Хотіли б зазначити, що Проєкт Порядку фактично містить дві методики, а саме:

- (1) розділ II – Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов;
- (2) розділ III – Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку.

При цьому розділ I (Загальні положення) та Додаток 1 (Алгоритм розрахунку шкоди або додаткової вигоди) застосовується як до розділу II, так і до розділу III.

Зміст розділу II Проекту Порядку в цілому відповідає розробленому раніше ПЕБ спільно з Департаментом ліцензійного контролю НКРЕКП проекту Методики розрахунку штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, який планувалось прийняти шляхом внесення змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 р. № 428.

Крім того, ПЕБ на прохання НКРЕКП розробив та листом ESP-184-NEURC-2023-08-11 від 12 серпня 2023 р. надав Регулятору на розгляд окремий проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Регулятором за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках». У ході його розробки ПЕБ орієнтувався на кращі європейські практики, використовуючи приклади регуляторних актів британського регулятора Ofgem і австрійського регулятора E-Control про накладення штрафних санкцій в рамках регламенту REMIT, та, з іншого боку, у максимальній мірі дотримувався рекомендацій НКРЕКП щодо забезпечення повної відповідності Закону 3141 і по можливості формату та змісту вже розробленої Методики розрахунку штрафних санкцій за порушення ліцензійних умов.

Водночас, експерти ПЕБ у ході відповідної комунікації з НКРЕКП неодноразово підкреслювали, що методика розрахунку штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках мала б ґрунтуватися на інших принципах і підходах, ніж методика розрахунку штрафних санкцій за порушення ліцензійних умов. Слід зазначити, що більшість регуляторів розробляють та затверджують дані документи окремо, оскільки вони стосуються різних сфер застосування, передбачають різні послідовності кроків і різні підходи до визначення базового розміру штрафу та застосування подальших коригуючих коефіцієнтів, враховують різні набори обставин та показників (факторів), базуються на різних рівнях відповідальності та поширюються на різні кола осіб, щодо яких застосовуються ці методики. Тому на наш погляд, для належного й ефективного запровадження розроблених методик та уникнення двоякого трактування термінів та підходів до розрахунку, Проєкт Порядку має містити два окремі й відмінні один від одного розділи, які регулювали б розрахунок розміру штрафів окремо за порушення ліцензійних умов та окремо – за зловживання чи порушення на оптових енергетичних ринках електричної енергії та природного газу.

Між тим запропонований експертами ПЕБ проєкт Порядку визначення розміру штрафів за зловживання на оптових енергетичних ринках не знайшов відображення в оприлюдненому НКРЕКП Проєкті Порядку. Тому ми пропонуємо поєднати дві окремі методики в єдиному регуляторному акті та, користуючись нагодою підготовки до відкритого обговорення, просимо НКРЕКП розглянути наші пропозиції.

Ми будемо раді відповісти на будь-які запитання, які у вас можуть виникнути, і у такому разі, будь ласка, звертайтеся до Алекса Голаса, радника з питань енергетичного ринку та інституційного регулювання (Alex.Golas@tetrattech.com), або до Анни Вадіс, менеджера із зв'язків з керівництвом, урядом та партнерами проекту (Anna.Vadis@tetrattech.com).

Додаток:

Зауваження та пропозиції ПЕБ до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

З повагою,

Керівник Проєкту

Майк Трейнор

**Зауваження та пропозиції програми USAID «Проект енергетичної безпеки» до проекту постанови НКРЕКП
«Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»**

РЕДАКЦІЯ ПРОЕКТУ РІШЕННЯ НКРЕКП	ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРОЕКТУ РІШЕННЯ НКРЕКП	ОБҐРУНТУВАННЯ
Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		
<p>Преамбула: Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,</p> <p>ПОСТАНОВЛЯЄ:</p>	<p>Преамбула: Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та на виконання пункту 1) частини другої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3141-ІХ від 10 червня 2023 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» (далі – «Закон 3141-ІХ»), Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,</p> <p>ПОСТАНОВЛЯЄ:</p>	<p>Пропонуємо додати посилання на безпосереднє джерело – Закон України № 3141-ІХ від 10 червня 2023 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» – оскільки саме цим законом (тобто, для його належної імплементації) встановлено вимогу до НКРЕКП (та терміни) щодо затвердження низки регуляторних актів, включно з цим Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Регулятором.</p>
1. Затвердити Порядок (методику) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додається.	1. Затвердити Порядок (методику) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – «Порядок»), що додається.	Пропонуємо після пункту 1 додати декілька пунктів, як наведено нижче, які посилатимуться на цей Порядок.
Положення відсутні.	2. Встановити, що прийняття НКРЕКП рішень про накладення штрафів за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних	<p>*) <i>Примітки:</i></p> <p>1) на відміну від Закону про НКРЕКП закони про ринок</p>

	<p>ринках, включаючи штрафи, що застосовуються до суб'єктів господарювання, та адміністративні стягнення (штрафи), що застосовуються до посадових осіб таких суб'єктів господарювання у випадках, передбачених законом, здійснюється:</p> <p>1) при розгляді справ про зловживання на оптовому енергетичному ринку за результатами розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках у порядку, затвердженому НКРЕКП, – стосовно зловживань на оптовому енергетичному ринку, таких як:</p> <p>(а) порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації,</p> <p>(б) маніпулювання та спроби маніпулювання на ринку електричної енергії та / або природного газу,</p> <p>(в) нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням вимог, встановлених для розкриття такої інформації;</p> <p>2) за фактом виявлення як безпосередньо, під час або після вчинення порушення, так і в ході розслідування чи перевірки – стосовно інших порушень законодавства, які безпосередньо стосуються сфери запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, таких як:</p> <p>(а) здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації</p>	<p><i>електричної енергії та про ринок природного газу не відносять цей вид порушення до зловживань;</i></p> <p><i>2) розміри штрафів встановлені законодавством лише для суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку природного газу відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку природного газу.</i></p> <p><i>**) Примітка: розміри штрафів встановлені законодавством лише для суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку електричної енергії, що підлягає ліцензуванню, та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку природного газу відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку природного газу.</i></p>
--	--	---

	<p>як учасника оптового енергетичного ринку *),</p> <p>(б) невиконання або несвоєчасне виконання обов'язкових до виконання рішень НКРЕКП, прийнятих у межах її повноважень, зокрема, про усунення виявлених порушень за результатами розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках **);</p> <p>(в) неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірної інформації НКРЕКП, якщо обов'язковість подання такої інформації встановлена законодавством, а також неподання копій документів, пояснень та іншої інформації на законну вимогу НКРЕКП **).</p>	
Положення відсутні.	<p>3. Встановити, що у ході розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках НКРЕКП визначає загальний обсяг фінансової вигоди (яка могла надійти у формі додаткового прибутку, уникнення витрат або будь-якої іншої неправомірної вигоди для порушника), отриманої внаслідок вчинення порушення, якщо його буде можливо пропорційно, розумно та реально обчислити чи оцінити, а за результатами розслідування, разом з накладенням штрафів за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, вживає в межах своїх повноважень заходів, передбачених частиною третьою Статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у</p>	<p>Це положення мало б стосуватися передусім Порядку проведення розслідування, але також і цього Порядку, а також регламентувати дії Регулятора під час та після прийняття рішення за результатами розслідування та застосування штрафів.</p> <p>Основна мета – поновити статус-кво, що існувало до вчинення порушення, тобто позбавити порушника всього обсягу неправомірної вигоди, отриманої внаслідок вчинення порушення, а також застосувати до нього штраф, аби забезпечити, щоб вчинення</p>

	<p>сферах енергетики та комунальних послуг», які є необхідними аби позбавити порушника такої фінансової вигоди, включаючи відсотки у розмірі облікової ставки Національного банку України, нараховані за весь період користування цією фінансовою вигодою.</p> <p>Якщо будь-яку таку обчислену чи оцінену фінансову вигоду порушника можна обґрунтовано віднести до економічних втрат, понесених постраждалими сторонами, НКРЕКП вживає в межах своїх повноважень необхідних заходів, аби забезпечити отримання такими постраждалими сторонами від порушника відповідних компенсаційних (реституційних) виплат.</p>	<p>порушення коштувало порушнику дорожче, ніж дотримання принципів доброчесної поведінки та прозорості на ринку.</p>
Положення відсутнє.	<p>4. Встановити, що при визначенні розміру штрафу за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках відповідно до Порядку НКРЕКП враховує особливості та кінцеві строки періодів дії перехідних положень, встановлених частиною шостою та сьомою розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 3141-IX стосовно норм відповідно пунктів 5¹ і 5² частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та пунктів 5¹ і 5² частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії».</p>	
Положення відсутнє.	<p>5. До 1 липня 2025 року у разі скоєння правопорушення на ринку електричної енергії та / або на ринку природного газу рішення НКРЕКП про накладення штрафів за</p>	

	<p>порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, приймається у строки, передбачені абзацом першим частини шостої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та абзацом першим частини шостої статті 77 «Про ринок електричної енергії» після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, як це визначено частиною восьмою розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону.</p>	
Положення відсутні.	<p>6. Встановити, що відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, за наявності достатніх підстав у НКРЕКП вважати, що фізичною особою були вчинені умисні дії, що мають ознаки маніпулювання на оптових енергетичних ринках, що призвели до отримання такою особою або третіми особами прибутку у значних розмірах, або уникнення такими особами збитків у значних розмірах, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, НКРЕКП подає до правоохоронних органів заяву про вчинення кримінального правопорушення.</p> <p>НКРЕКП надає відповідальним органам необхідну інформацію для проведення розслідування та / або притягнення до відповідальності відповідних фізичних осіб.</p>	

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	2. 7. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	Коригування нумерації пункту з огляду на положення, що пропонуються додати вище.
Проект «Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», який затверджується постановою НКРЕКП		
I. Загальні положення		
1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».	1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій методику визначення розміру штрафів, які накладаються НКРЕКП: 1) за порушення ліцензіатами законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, яка визначена у Розділі II; а також 2) за порушення особами законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії» , яка визначена у Розділі III.	Пропонуємо замінити «механізм розрахунку» на «методику розрахунку». Методики розрахунку штрафів за порушення ліцензійних умов та за зловживання на оптових енергетичних ринках стосуються різних сфер застосування, передбачають різні послідовності кроків та різні підходи до визначення базового рівня штрафу та застосування подальших коригуючих коефіцієнтів, враховують різні набори обставин та показників (факторів), базуються на різних рівнях відповідальності та поширюються на різні кола осіб, щодо яких застосовуються ці методики. Тому для належного й ефективного запровадження розроблених методик та уникнення двоякого трактування термінів та підходів до розрахунку Порядок (методика) мала б містити

		<p>два окремих та різних розділи, які регулювали б розрахунок розміру штрафів окремо за порушення ліцензійних умов чи загального законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг і відповідних ліцензійних умов та за зловживання чи порушення на оптових енергетичних ринках електричної енергії та природного газу.</p> <p>Такий підхід узгоджується зокрема і з кращими європейськими практиками (наприклад, OFGEM розроблено 2 окремі методи).</p>
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) в частині розрахунку розміру штрафів за порушення ліцензіатами законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов згідно з Розділом II – на ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – «ліцензіати НКРЕКП»);</p> <p>2) в частині розрахунку розміру штрафів за порушення особами законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках згідно з Розділом III на:</p> <p>осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку;</p> <p>а) учасників оптового енергетичного ринку (як юридичних осіб, так і фізичних осіб – суб'єктів господарювання), які зареєстровані як</p>	<p>Див. коментар до п. 1.1 Порядку вище.</p> <p>Пропонується всюди за текстом замінити термін «ліцензіат НКРЕКП» на «ліцензіат».</p>

	<p>учасники оптового енергетичного ринку в порядку, затвердженому НКРЕКП;</p> <p>б) учасників ринку електричної енергії (учасників ринку) та суб'єктів ринку природного газу, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку;</p> <p>в) осіб, які виконують функції адміністратора передачі даних або адміністратора платформи інсайдерської інформації;</p> <p>г) споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>д) споживачів електричної енергії, які набули статус учасника ринку відповідно до Правил ринку [, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307];</p> <p>е) посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	
<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p> <p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП</p>	<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>1) в частині розрахунку розміру штрафів за порушення ліцензіатами законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов згідно з Розділом II:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – отриманий ліцензіатом без належних правових підстав додатковий дохід та/або збитки чи витрати, яких вдалось уникнути, внаслідок вчинення порушення законодавства у сферах</p>	<p>Див. коментар до п. 1.1 Порядку вище.</p>

та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;

підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;

енергетики та комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов;

індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;

підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;

2) в частині розрахунку розміру штрафів за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках згідно з Розділом III:

відповідний дохід – дохід, отриманий суб'єктом господарювання протягом періоду вчинення порушення, від здійснення операцій з відповідними оптовими енергетичними продуктами (відповідною товарною продукцією чи товаром) або у сферах діяльності, яких стосується таке порушення;

врегулювання – добровільна угода, досягнута між НКРЕКП та порушником, щодо якого проводиться розслідування чи перевірка, коли порушник добровільно визнає виявлені порушення, приймає умови та штрафні санкції, що впливають з визнання ним допущених порушень, вживає активних і цілеспрямованих дій з усунення вчиненого порушення та його

наслідків, а також задля запобігання вчиненню порушення у майбутньому, з метою якнайшвидшого вирішення справи за взаємною згодою;

додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;

індивідуальне пом'якшення – коригування розміру штрафу з огляду на наявність індивідуальних обставин, зокрема, істотного впливу штрафу на фінансово-економічний стан та платоспроможність порушника, накопичувального ефекту від повторення, сумарного ефекту від множинних штрафів та / або подвійного притягнення до відповідальності іншими компетентними органами у сферах захисту конкуренції та регулювання фінансових ринків, а також добровільного визнання порушником своєї провини та відповідальності з подальшим врегулюванням;

підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений до сплати порушником розмір штрафу, що складається з штрафного елементу та, у відповідних випадках, вилучення додаткової вигоди (якщо це можливо пропорційно, обґрунтовано та практично

	<p>обчислити або оцінити), у межах граничних розмірів штрафу, передбачених законодавством;</p> <p>початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства, що розраховується із застосуванням критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення, включаючи оцінку наслідків порушення для інтересів ринку електричної енергії чи ринку природного газу та / або, відповідно, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу та беручи до уваги (у разі можливості встановлення) вагомість шкоди, заподіяної оптовому енергетичному ринку чи його учасникам, або потенційного доходу, який міг бути отриманий порушником, до застосування подальших коригувань.</p>	
<p>Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».</p>	<p>Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії», «Про теплопостачання», «Про водовідведення та очищення стічних вод», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428.</p>	<p>Доповнено з урахуванням інших профільних законів, що враховують штрафні санкції для ліцензіатів НКРЕКП.</p>
<p>1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової</p>	<p>1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової</p>	<p>Пропонуємо вилучити з загальних положень (розділ I), оскільки це</p>

<p>вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>дублювання положення для ліцензіатів (див. відповідний пункт 2.2.16 глави 2 розділу II) та оскільки ще пропонується додати окремий алгоритм для порушників законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках.</p>
<p>1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку.</p>	<p>1.5. 1.4. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також або за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу за кожне окреме вчинене порушення відповідно до розділів II та III цього Порядку.</p>	<p>Див. коментар до п. 1.1 Порядку вище.</p>
<p>Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>	<p>Розрахований розмір штрафу НКРЕКП включає в обґрунтування до проєкту рішення про накладення штрафу результати розрахунку розміру штрафу відповідно до цього Порядку, у тому числі результати кожного етапу розрахунку розміру штрафу з відповідним поясненням застосованих коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій. Ліцензіат чи порушник має право направити НКРЕКП запит про надання</p>	<p>Щодо необхідності публікації та обговорення з ліцензіатом чи порушником розрахунку штрафу, пропонуємо доповнити Порядок положеннями про те, що НКРЕКП не тільки публікує в обґрунтуванні проєкту рішення результати розрахунку штрафу, але і за запитом ліцензіат чи порушник може отримати детальні розрахунки (зокрема, це може бути ексель-інструмент, в якому проводився</p>

	деталізованого обґрунтування розміру штрафу, розрахованого відповідно до цього Порядку.	розрахунок штрафу щодо цього ліцензіата чи порушника, та документи, на основі яких здійснювались розрахунки).
1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).	1.6. 1.5. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).	Див. коментар до п. 1.1 Порядку вище.
1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.	1.7. 1.6. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів або за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.	Див. коментар до п. 1.1 Порядку вище.
	1.7. Якщо порушення, що розслідується або розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною)	Пропонується перенести до загальних положень (розділ I) як новий пункт 1.7. останнє речення пункту 2.2.16 розділу II.

	дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.	
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов	II. Розрахунок розміру штрафних санкцій <u>штрафів</u>, що накладаються на ліцензіатів <u>ліцензіатами</u> НКРЕКП за порушення <u>ліцензіатами</u> законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов	Назву розділу II приведено у відповідність до запропонованої редакції підпункту 1) пункту 1.1. розділу I.
2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій	2.1. Етапи розрахунку розміру <u>штрафів</u>	
<p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від</p>	<p>Розрахунок розміру штрафів за порушення ліцензіатами законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх</p>	<p>Якщо НКРЕКП прийнято рішення щодо застосування штрафу до ліцензіата, тоді розрахунок даного штрафу має враховувати мінімальні межі штрафних санкцій, визначені законодавством, та відповідно коригувати розмір штрафу до мінімально встановленого рівня, якщо розрахункова сума вийшла меншою.</p>

<p>майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для забезпечення дотримання мінімальної межі штрафу та уникнення перевищення максимальної межі штрафу, передбачених законодавством;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	
2.2. Визначення початкового розміру штрафу	(без змін)	
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення;</p> <p>тип постраждалої сторони;</p> <p>масштаб впливу порушення;</p> <p>тривалість ефекту від порушення;</p> <p>географічний масштаб порушення.</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення;</p> <p>тип постраждалої сторони;</p> <p>масштаб впливу порушення;</p> <p>тривалість ефекту від порушення;</p> <p>географічний масштаб порушення.</p>	<p>Пропонується всюди за текстом замінити термін «ліцензіат НКРЕКП» на «ліцензіат» (див. пункт 1) глави 1.2. розділу I).</p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p>	<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p>	

<p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);</p> <p>централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p> <p>зберігання (закачування, відбору) природного газу;</p> <p>надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальноосупільних інтересів;</p>	<p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);</p> <p>централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p> <p>зберігання (закачування, відбору) природного газу;</p> <p>надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальноосупільних інтересів;</p>	
---	--	--

<p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <p>виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p>	<p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <p>виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p>	
<p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	<p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	

<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	
<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та / або</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p>	<p>Для незначних (несуттєвих порушень) НКРЕКП має право застосувати інші види санкцій (зокрема, застереження), адже Розрахунок використовується лише тоді, коли НКРЕКП прийнято рішення саме про застосування штрафу.</p> <p>Рекомендуємо в пункті 2.2.15 передбачити виконання однієї умови для надання можливості НКРЕКП припинити розрахунок штрафних санкцій для несуттєвих порушень (оцінка серйозності менше 20 балів).</p>
<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p>	<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, іншим ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи, , або додаткової вигоди, отриманої порушником ліцензіатом внаслідок вчинення порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, та можливості їх</p>	

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	Коефіцієнт 1	визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
понад 9 000 000 000 грн	2	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
		від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
		понад 9 000 000 000 грн	2
У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.		У разі відсутності шкоди або додаткової вигоди від заподіяного порушення або неможливості її їх обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.	
Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних		Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та	

тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.	виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.	
Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.	Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.	Пропонується цей пункт перенести до загальних положень (див. новий пункт 1.7. розділу I).
2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення	(без змін)	
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин	(без змін)	
2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства; 2) повторюваність оцінюваного порушення; 3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;	2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства; 2) повторюваність оцінюваного порушення; 3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;	Розслідування проводиться стосовно зловживань на оптових енергетичних ринках.

<p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	
2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення	(без змін)	
2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:	2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:	
1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.	1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.	
Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких	Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких	Для нівелювання можливих скарг на дискримінаційність та підтвердження дотримання принципу об'єктивності текст пропонується доповнити обов'язком НКРЕКП надавати детальне

<p>можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення. При цьому, НКРЕКП зобов'язана надавати детальне обґрунтування застосованого коригування;</p>	<p>обґрунтування щодо застосованих коригувань, передбачених главою 2.5 цього розділу.</p>
<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	
<p>2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p>	<p>(без змін)</p>	
<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p>	<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень ліцензіата <u>та забезпечення дотримання мінімальної межі штрафу, передбаченої законодавством</u></p>	<p>Врахування мінімального розміру штрафу необхідно здійснювати на фінальному кроці визначення підсумкового розміру штрафу, а саме – після застосування індивідуальних пом'якшень.</p>
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення,</p>	<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП</p>	<p>Див. коментар вище</p>

НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:

- 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;
- 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;
- 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;
- 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.

до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.

При цьому, підсумковий розмір штрафу після застосування індивідуальних пом'якшень не може бути меншим за мінімальні розміри штрафів за конкретні правопорушення, передбачені законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу».

У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, отриманий за результатами розрахунків відповідно до глав 2.2 – 2.6 цього розділу, а також застосування індивідуальних пом'якшень, передбачених главою 2.7 цього розділу, є нижчим за мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує підсумковий штраф до розміру, що становить мінімальний штраф за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.

Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:

- 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;
- 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але

	<p>до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>	<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій <u>штрафів, що накладаються НКРЕКП на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку за порушення особами законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках</u></p>	<p>Назву розділу III приведено у відповідність до запропонованої редакції підпункту 2) пункту 1.1. розділу I.</p> <p>Пропонується цілком видалити текст розділу III та замінити його новим текстом, як наведено нижче.</p>

3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку	3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку <u>Загальні особливості застосування методики</u>	Пропонується нова глава для відображення загальних особливостей застосування методики
Положення відсутні.	<p>3.1.1. Ця методика застосовується НКРЕКП для визначення розміру штрафів під час розгляду НКРЕКП питання та прийняття рішення про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках на учасників оптового енергетичного ринку, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу, та / або інших осіб, зазначених у підпункті 2) пункту 1.2 розділу I вище, в порядку, передбаченому законодавством, шляхом застосування до фактичних обставин порушення критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення, наслідків порушення для інтересів ринку електричної енергії чи ринку природного газу та / або, відповідно, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу, розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення, врахування пом'якшуючих чи обтяжуючих обставин та здійснення подальшого розрахунку підсумкового розміру штрафу в межах граничних розмірів штрафів, встановлених законодавством.</p> <p>3.1.2 Ця методика застосовується при розгляді та прийнятті НКРЕКП рішень про накладення штрафів за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, включаючи штрафи, що</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>застосовуються до суб'єктів господарювання, та адміністративні стягнення (штрафи), що застосовуються до посадових осіб таких суб'єктів господарювання у випадках, передбачених законом, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) при розгляді справ про зловживання на оптовому енергетичному ринку за результатами розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках у порядку, затвердженому НКРЕКП, – стосовно зловживань на оптовому енергетичному ринку, таких як: <ol style="list-style-type: none"> (а) порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, (б) маніпулювання та спроби маніпулювання на ринку електричної енергії та / або природного газу, (в) нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням вимог, встановлених для розкриття такої інформації; 2) за фактом виявлення як безпосередньо, під час або після вчинення порушення, так і в ході розслідування чи перевірки – стосовно інших зловживань та порушень законодавства, які безпосередньо стосуються сфери запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, таких як: <ol style="list-style-type: none"> (а) здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку, (б) невиконання або несвоєчасне виконання обов'язкових до виконання рішень НКРЕКП, прийнятих у межах її 	
--	---	--

	<p>повноважень, зокрема, про усунення виявлених порушень за результатами розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках;</p> <p>(в) неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірної інформації НКРЕКП, якщо обов'язковість подання такої інформації встановлена законодавством, а також неподання копій документів, пояснень та іншої інформації на законну вимогу НКРЕКП.</p>	
Положення відсутні.	<p>3.1.3. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках НКРЕКП керується принципами, викладеними у пункту 1.6 розділу I, з урахуванням наступного.</p> <p>Відповідно до принципу пропорційності покарання та порушення підсумковий розмір штрафу має бути пропорційним (співмірним) характеру, тривалості та серйозності вчиненого порушення, спричинених негативних наслідків для інтересів оптового енергетичного ринку в цілому та окремих учасників оптового енергетичного ринку, враховувати розмір заподіяної шкоди учасникам оптового енергетичного ринку та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення, особливості порушника та всі фактичні обставини (пом'якшуючі та обтяжуючі) вчиненого правопорушення.</p> <p>Відповідно до принципу ефективності застосування штрафу має бути дієвим та орієнтованим на стримування порушників і запобігання порушенням</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

законодавства шляхом визначення розміру штрафу таким чином, щоб:

- а) порушники були позбавлені (не отримували) додаткової вигоди від зловживань на оптових енергетичних ринках,
- б) вчинення порушення коштувало порушнику дорожче, ніж добросовісна поведінка з дотриманням законодавства,
- в) загроза накладення штрафу була достатньою для стримування як порушника, так і інших осіб від вчинення порушень у майбутньому.

Відповідно до принципу розумності при визначенні розміру штрафу для кожного окремого порушення враховуються всі фактичні обставини саме цього порушення, не допускається необґрунтоване завищення розміру штрафу через врахування невідповідних критеріїв, факторів чи обставин або з інших причин, та крім того беруться до уваги індивідуальні обставини, зокрема:

- а) вплив штрафу на фінансово-економічний стан порушника і його фінансову платоспроможність;
- б) накопичувальний ефект від множинних штрафів за однотипне повторюване порушення або сумарний ефект від одночасного накладення штрафів за декілька окремих порушень різного типу;
- в) сумарний ефект у разі одночасного застосування санкцій, пов'язаних з обставинами вчинення порушення, іншими компетентними органами у

	<p>сферах захисту конкуренції та регулювання фінансових ринків;</p> <p>г) добровільне визнання порушником своєї провини та відповідальності з метою якнайшвидшого вирішення справи за взаємною згодою сторін.</p> <p>Відповідно до принципу недискримінаційності до всіх порушників в аналогічних умовах вчинення порушення застосовується аналогічний, об'єктивний й неупереджений підхід до визначення розміру та застосування штрафів, не допускається встановлення будь-яких планових показників щодо кількості та розміру застосованих штрафів, а також здійснення будь-якого планування щодо накладення штрафів на конкретних суб'єктів господарювання.</p>	
<p>3.1. Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p>	<p>3.1. Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>3.1.4. Цей Порядок встановлює критерії віднесення порушення (зловживання) до певної категорії порушень законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках та визначає для різних категорій порушень відповідні методики визначення розміру штрафів, які у найбільш загальному випадку передбачають такі кроки:</p> <p>1) визначення розміру додаткової вигоди, яка була отримана порушником внаслідок вчинення порушення (якщо її можливо</p>	<p>Часткова заміна тексту.</p> <p>Зміни представлені у загальноприйнятому форматі.</p>

<p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>пропорційно, обґрунтовано та практично обчислити або оцінити);</p> <p>2) 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання за зловживання та порушення;</p> <p>5) застосування індивідуальних пом'якшень;</p> <p>6) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу у межах граничних розмірів штрафу, передбачених законодавством.</p>	
<p>Положення відсутнє.</p>	<p>3.2. Категорії порушень законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках</p>	<p>Пропонується нова глава для відображення основних чотирьох категорій порушень, до яких</p>

		застосовуються різні методики розрахунку штрафів.
Положення відсутні.	<p>3.2.1. Цей Порядок розглядає такі основні категорії порушень законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках:</p> <p>1) Категорія 1 – серйозні зловживання на оптових енергетичних ринках, визначені у підпунктах а) та б) підпункту 1) пункту 3.1.2 глави 3.1 цього розділу, які очевидно мають або могли б мати істотні наслідки для інтересів ринку електричної енергії чи ринку природного газу (передусім ціноутворення та конкуренції) та / або, відповідно, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу, завдають або могли б завдати суттєвої шкоди учасникам оптових енергетичних ринків, чи мають або могли б мати наслідком отримання порушником додаткової вигоди;</p> <p>2) Категорія 2 – інші зловживання на оптових енергетичних ринках, визначені у підпунктах а) – в) підпункту 1) пункту 3.1.2 глави 3.1 цього розділу, які не мають та не могли б мати істотних наслідків для інтересів ринку електричної енергії чи ринку природного газу та, відповідно, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу, не завдають та не могли б завдати істотної шкоди учасникам оптових енергетичних ринків, і не мають та не могли б мати наслідком</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>отримання порушником істотної додаткової вигоди;</p> <p>3) Категорія 3 – інші зловживання та порушення законодавства, визначені у підпунктах а) – в) підпункту 2) пункту 3.1.2 глави 3.1 цього розділу, які безпосередньо стосуються сфери запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках;</p> <p>4) Категорія 4 – дії чи бездіяльність посадових осіб суб'єктів господарювання, пов'язані з порушенням законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках.</p>	
Положення відсутні.	<p>3.2.2. Категорії порушень законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках розглядаються у відношенні осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку, визначених у підпункті 2) пункту 1.2 розділу I вище, таким чином:</p> <p>1) Категорії 1 і 2 – до осіб, визначених підпунктами а), б), г) та д);</p> <p>2) Категорія 3 – до осіб, визначених підпунктами а) - д);</p> <p>3) Категорія 4 – до осіб, визначених підпунктом е).</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.
Положення відсутнє.	3.3. Визначення розміру штрафу для порушень Категорії 1	Пропонується нова глава для відображення методики визначення

		розміру штрафу для порушень Категорії 1.
Положення відсутні.	<p>3.3.1. Загальний підхід</p> <p>3.3.1.1. Підсумковий розмір штрафу зазвичай складається з двох елементів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вилучення будь-якої додаткової вигоди, отриманої особою внаслідок вчинення порушення (якщо це можливо пропорційно, обґрунтовано та практично обчислити або оцінити), як зазначено у пункті 3.3.2. цієї глави; 2) власне штрафного елементу, який розраховується шляхом визначення початкового розміру штрафу та застосування до нього подальших коригувань, як зазначено у пунктах 3.3.3. – 3.3.6. цієї глави. <p>3.3.1.2. НКРЕКП може накласти штраф навіть якщо додаткову вигоду для особи неможливо пропорційно, обґрунтовано та практично обчислити або оцінити, або якщо в результаті розрахунку додаткова вигода дорівнює нулю. Це може бути випадок, коли НКРЕКП виявляє, що мала місце навмисна спроба порушення, або коли істотність порушення з фінансової точки зору є меншою, ніж її ширший вплив на оптовий енергетичний ринок чи його учасників.</p> <p>3.3.1.3. При визначенні штрафного елементу під час розгляду та до прийняття НКРЕКП рішення про накладення штрафу за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках за результатами</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках НКРЕКП враховуватиме обставини, коли особа – порушник добровільно (за власною ініціативою), вчасно та ефективно вживає належних заходів для усунення наслідків порушення, таких як, наприклад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) виявлення постраждалих сторін, встановлення з ними контактів та компенсація (відшкодування) їм заподіяної шкоди (збитків); 2) виправлення будь-якого оманливого твердження чи враження; 3) притягнення посадових осіб до дисциплінарної відповідальності; 4) вжиття заходів для того, щоб подібні проблеми не виникали в майбутньому. <p>У випадку, коли особа – порушник добровільно (за власною ініціативою) та вчасно погоджується надати адекватну реституцію (компенсацію) або інші форми відшкодування заподіяної шкоди у повному обсязі безпосередньо постраждалим сторонам, НКРЕКП враховуватиме це під час оцінки загального обсягу додаткової вигоди та / або індивідуальних пом'якшень при розрахунку штрафного елементу штрафу.</p>	
Положення відсутні.	<p>3.3.2. Крок 1. Визначення додаткової вигоди, отриманої особою внаслідок вчинення порушення</p> <p>3.3.2.1. НКРЕКП намагатиметься позбавити порушника всієї додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчинення порушення, якщо її буде можливо пропорційно, розумно та реально обчислити або оцінити, включаючи нарахування відсотків на рівні облікової ставки</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>Національного банку України протягом періоду користування такою додатковою вигодою.</p> <p>3.3.2.2. НКРЕКП намагатиметься розрахувати обсяг додаткової вигоди для особи якомога точніше. Додаткова вигода особи внаслідок вчинення порушення може бути у формі додаткового доходу (прибутку) або збитків чи витрат, яких вдалось уникнути, або будь-якої іншої неправомірної вигоди для особи.</p> <p>[3.3.2.3. Якщо будь-яку розраховану додаткову вигоду можна обґрунтовано віднести до фінансових втрат, понесених постраждалими сторонами – учасниками оптового енергетичного ринку, НКРЕКП намагатиметься вживати заходів в межах своїх повноважень, включаючи звернення до правоохоронних органів та / або суду, аби забезпечити отримання цими постраждалими сторонами відповідних компенсаційних виплат.]</p>	
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p>	<p>3.2. 3.3.3. Крок 2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання. <...></p> <p>3.3.3.1. Початковий розмір штрафу визначається, у найбільш загальному випадку, шляхом застосування до базового показника, який може визначати розмір шкоди чи потенційної шкоди</p>	<p>Зміни представлені у змішаному форматі – напочатку у загальноприйнятому форматі, та згодом, для зручності, новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.</p>

3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.

3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою

$$P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$$

де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;

P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;

Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.

внаслідок вчинення порушення, коригуючого коефіцієнту (відсотку) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення, включаючи оцінку наслідків порушення для інтересів ринку електричної енергії чи ринку природного газу та / або, відповідно, учасників ринку електричної енергії чи суб'єктів ринку природного газу та беручи до уваги вагомість шкоди, заподіяної оптовому енергетичному ринку чи його учасникам, або потенційного доходу, який міг бути отриманий порушником внаслідок вчинення порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди чи потенційного доходу).

Початковий розмір штрафу є ключовим фактором при здійсненні розрахунку штрафного елементу у складі підсумкового розміру штрафу, незалежно від того, чи мала НКРЕКП можливість пропорційно, розумно та реально обчислити або оцінити додаткову вигоду.

3.3.3.2. У більшості випадків базовим показником, який може визначати розмір шкоди чи потенційної шкоди внаслідок вчинення порушення, вважатиметься дохід, отриманий суб'єктом господарювання протягом періоду вчинення порушення, від здійснення операцій з відповідними оптовими енергетичними продуктами (відповідною товарною продукцією чи товаром) або у сферах діяльності, яких стосується таке порушення («відповідний дохід»). У таких випадках НКРЕКП визначатиме розмір відповідного доходу порушника та

3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.

У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

Вид зловживання	%
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без	15

використовуватиме його у якості базового показника.

У випадках, коли порушення тривало менше 12 місяців або було одноразовою подією, відповідним доходом вважатиметься дохід, отриманий суб'єктом господарювання протягом 12 місяців, що передували припиненню порушення. При цьому, у випадках, коли суб'єкт господарювання існував чи отримував дохід від здійснення операцій з відповідними оптовими енергетичними продуктами (відповідною товарною продукцією чи товаром) або у сферах діяльності, яких стосується таке порушення, протягом періоду менше 12 місяців, його відповідний дохід пропорційно перераховуватиметься до еквівалента відповідного доходу за 12 місяців.

У тих випадках, коли відповідний дохід не може вважатися базовим показником, який міг би визначати розмір шкоди чи потенційної шкоди внаслідок вчинення порушення, НКРЕКП використовуватиме відповідну альтернативу, наприклад прибуток суб'єкта господарювання.

3.3.3.3. Після визначення розміру базового показника (відповідного доходу чи прийнятної альтернативи), НКРЕКП визначає величину коригуючого коефіцієнта (відсотка) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення.

Для цього, по-перше, НКРЕКП здійснює оцінку характеру, тривалості та серйозності порушення

реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20
понад 600 000 000 грн	25

відповідно до пунктів 3.3.3.4 – 3.3.3.7 цієї глави аби визначити, який рівень результуючого коригуючого коефіцієнту (відсотку) є найбільш відповідним для даного випадку. По-друге, за результатами оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення НКРЕКП розраховує коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення за формулою, визначеною пунктом 3.3.3.8. цієї глави.

3.3.3.4. При здійсненні оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення НКРЕКП враховує різні фактори, які поділяються на відповідні категорії, визначені в пунктах 3.3.3.5. – 3.3.3.7. цієї глави. Проте ці рамкові умови, фактори та критерії оцінки є орієнтовними. Оцінка не має здійснюватись простим арифметичним визначенням середнього значення по кількості факторів у кожній категорії, а залежатиме від конкретних обставин справи. Мають бути взяті до уваги всі фактори, але залежно від випадку та його обставин навіть один фактор може мати достатнє значення для визначення загального результату.

3.3.3.5. НКРЕКП здійснює оцінку характеру порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівні, які за кожною шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:

Рівень 1 = 1 %;

Рівень 2 = 5 %;

3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання

3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою

$$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$$

де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;

P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;

t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01;

n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.

3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до:

Рівень 3 = 10 %.

Фактори, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки характеру порушення, вчиненого суб'єктом господарювання, можуть включати, але не обмежуватися такими:

- частота порушення (одноразове, повторюване один чи декілька разів, багаторазове й регулярне / систематичне);
- чи було порушення вчинене ненавмисно, з необережності чи навмисно; зокрема:
 - чи знало або мало б знати вище керівництво суб'єкта господарювання про порушення або обставини, що призвели до порушення (не знало, було повідомлено після вчинення порушення, знало заздалегідь);
 - чи вважав суб'єкт господарювання на обґрунтованих підставах, що його поведінка не є порушенням; та
 - чи вжив суб'єкт господарювання всіх розумних запобіжних заходів і чи проявив всю належну обачність, щоб уникнути порушення;
- чи було порушення вчинене суб'єктом господарювання одноосібно, чи спільно або у координації з одним або декількома учасниками оптового енергетичного ринку, зокрема з афілійованими (пов'язаними) суб'єктами господарювання чи посадовими особами таких суб'єктів господарювання;
- чи спроможний суб'єкт господарювання вести бізнес доброчесним чином; зокрема:
 - чи виявило порушення серйозні або системні недоліки у внутрішніх

- 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або
- 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.

3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.

3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин

3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.

3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою

$$P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{ext}) + (P_{\text{time adj}} \times \text{aggr}) \quad (6)$$

$P_{\text{conditions}}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;

$P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості

процедурах, кодексах чи регламентах суб'єкта господарювання або в системах управління чи внутрішнього контролю, що стосуються всього або частини бізнесу суб'єкта господарювання.

Фактори, які свідчать про те, що вчинене порушення було навмисним, можуть включати, але не обмежуватися такими:

- вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання мали намір або передбачили, що ймовірні або фактичні наслідки їхніх дій чи бездіяльності призведуть до порушення;
- вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання знали, що їхні дії не відповідають внутрішнім процедурам, кодексам чи регламентам суб'єкта господарювання;
- вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання діяли таким чином, щоб уникнути або зменшити ризик того, що порушення буде виявлено; та
- суб'єкт господарювання отримав розумну професійну пораду (консультацію) до того, як сталося порушення, і не дотримався цієї поради. Отримання професійної консультації не знімає з суб'єкта господарювання та його посадових осіб відповідальності за дотримання чинних правил і вимог.

Фактори, які свідчать про те, що вчинене порушення було з необережності, можуть включати, але не обмежуватися такими:

<p>зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</p> <p><i>ext</i> – пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</p> <p><i>aggr</i> – обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</p> <p>3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.</p> <p>3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p> <p>3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p> <p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути</p>	<ul style="list-style-type: none"> вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання розуміли, що існує ризик того, що їхні дії чи бездіяльність можуть призвести до порушення, і не змогли належним чином зменшити цей ризик або перевірити, чи вони діяли відповідно до внутрішніх процедур, кодексів чи регламентів суб'єкта господарювання; та вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання не забезпечили належного нагляду за колегами, дії яких призвели до порушення. <p>3.3.3.6. НКРЕКП здійснює оцінку тривалості порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівні, які за ковзною шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <p>Рівень 1 = 1 %;</p> <p>Рівень 2 = 5 %;</p> <p>Рівень 3 = 10 %.</p> <p>Цим рівням відповідатимуть такі значення факторів:</p> <p>Рівень 1 – тривалість порушення від 1 дня до 1 місяця;</p> <p>Рівень 2 – тривалість порушення від 1 до 12 місяців;</p> <p>Рівень 3 – тривалість порушення перевищує 12 місяців.</p>	
--	---	--

<p>зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p> <p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>Тривалість порушення визначається від дати фактичного початку дій чи бездіяльності особи, що становлять порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, та до:</p> <p>1) дати фактичного припинення порушником таких дій чи бездіяльності, або</p> <p>2) дати складення акту перевірки чи висновку про результати розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку, якщо порушення триває.</p> <p>3.3.3.7. НКРЕКП здійснює оцінку серйозності порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 10 % до 30 %, поділеному на п'ять фіксованих рівнів, які за кожною шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <p>Рівень 1 = 10 %;</p> <p>Рівень 2 = 15 %;</p> <p>Рівень 3 = 20 %;</p> <p>Рівень 4 = 25 %;</p> <p>Рівень 5 = 30 %.</p> <p>Фактори, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки серйозності порушення, вчиненого суб'єктом господарювання, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наскільки значним виявився розмір додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, безпосередньо чи опосередковано (додаткова 	
--	---	--

3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.

Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.

Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового

вигода відсутня чи була невеликою, або вона були помірною, або виявилася значною);

- чи заподіяло порушення, та якщо так, то у якій мірі, шкоду (збитки) або потенціальну шкоду (ризик збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому (не було взагалі чи мали місце невеликі збитки або ризиків збитків, або вони були помірні, або виявилися значними аж до загрозливих);
- чи мало порушення негативний вплив або ризик негативного впливу на впорядкованість функціонування (включаючи передусім ціноутворення, рівень цін та конкуренцію) оптових ринків електричної енергії та / або природного газу і якщо так, то наскільки серйозним був цей вплив (не було жодного фактичного чи потенційного впливу чи мав місце обмежений вплив, вплив був значний чи він виявився вкрай вагомим аж до руйнівного), включаючи думку НКРЕКП про те, наскільки вагомим виявився вплив на довіру до оптових енергетичних ринків в цілому (довіра до ринків не зазнала змін, була погіршена чи поставлена під загрозу).

По кожному з факторів, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки серйозності порушення, окремо визначається відповідний рівень, та згодом здійснюється узагальнення по всіх факторах, з урахуванням положень параграфу 3.3.3.4. цієї глави, за таким підходом:

стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.

3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).

3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.

3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу

- якщо всі або більшість оцінених факторів виявились факторами одного рівня, серйозність порушення вважається на цьому рівні;
- якщо всі або більшість оцінених факторів виявились факторами різних рівнів, серйозність порушення визначається на рівні фактору, який посідає другий за істотністю рівень.

При визначенні істотності шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому, чи додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, НКРЕКП застосовує такі значення факторів:

Розмір шкоди (збитків) / додаткової вигоди	Рівень фактору
від 1 грн до 10 000 000 грн	фактор Рівня 1
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	фактор Рівня 2
від 200 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	фактор Рівня 3
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	фактор Рівня 4
понад 5 000 000 000 грн	фактор Рівня 5

У разі відсутності шкоди (збитків) від вчиненого порушення або неможливості обрахунку розміру шкоди (збитків) чи

3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.

3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.

3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.

додаткової вигоди відповідний фактор вважається «фактором Рівня 1».

[У разі, якщо НКРЕКП на підставі отриманих свідчень та необхідних доказів дійшла висновку та встановила, що шкода від вчиненого порушення призвела до фінансової неспроможності (стану банкрутства) одного чи декількох учасників оптового енергетичного ринку або спричинила суттєве (на 50 % та вище) зростання середньої ціни на ринку, відповідний фактор вважається «фактором Рівня 5».]

Розрахунок розміру шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 3 до цього Порядку.

3.3.3.8. За результатами оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення у порядку, визначеному пунктами 3.3.3.4. – 3.3.3.7. цієї глави, коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення розраховується за формулою:

$$K_{nds} = K_n + K_d + K_s \quad (3.1)$$

де: $K_{nds}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення;

	<p>$K_n, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру порушення;</p> <p>$K_d, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки тривалості порушення;</p> <p>$K_s, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки серйозності порушення.</p>	
	<p>3.3.3.9. Початковий розмір штрафу визначається за формулою:</p> $P_{initial} = R_{basic} \times (K_{nds} \div 100 \%) \quad (3.2)$	
	<p>де: $P_{initial}$ – початковий розмір штрафу;</p> <p>R_{basic} – базовий показник, який може визначати розмір шкоди чи потенційної шкоди внаслідок вчинення порушення;</p> <p>$K_{nds}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення у порядку, визначеному пунктами 3.3.3.3. – 3.3.3.6. цієї глави.</p>	

<p>Положення відсутні.</p>	<p>3.3.4. Крок 3. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин</p> <p>3.3.4.1. НКРЕКП може збільшити або зменшити розмір штрафного елемента, отриманого після Кроку 2, шляхом врахування факторів, які обтяжують або пом'якшують відповідальність (покарання) за порушення. Такі фактори мають розглядатися окремо від самого порушення та обставин його вчинення. За одночасної наявності як обтяжуючих, так і пом'якшуючих обставин, НКРЕКП визначає сукупний ефект між ними.</p> <p>Таке коригування не має стосунку та не впливає на розмір додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчинення порушення, яка має обраховуватися окремо на Кроці 1, як визначено в параграфі 3.3.2. цієї глави.</p> <p>3.3.4.2. Перелік пом'якшуючих та обтяжуючих обставин визначено частиною п'ятою статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та частиною п'ятою статті 59 Закону України «Про ринок природного газу». Зокрема, поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків правопорушення, негайне припинення правопорушення після його виявлення, сприяння виявленню правопорушення НКРЕКП під час перевірки вважаються пом'якшуючими обставинами. Поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків, на продовження вчинення правопорушення, а також повторне</p>	<p>Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.</p>
----------------------------	---	--

	<p>вчинення правопорушення на ринку електричної енергії чи ринку природного газу вважаються обтяжуючими обставинами.</p> <p>Отже, фактори, що обтяжують відповідальність (покарання) за порушення, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • неодноразові (повторювані) порушення, включаючи невиконання попередніх обов'язків (встановлених законодавством чи інших) або інших узгоджених дій у відношенні проблемних питань, виявлених НКРЕКП; • НКРЕКП до або під час вчинення порушення опублікувала регуляторні настанови (вказівки) або публічно закликала до вдосконалення стандартів доброчесності у відношенні поведінки, що становить порушення, або подібної поведінки, проте суб'єкт господарювання продовжував вчинювати порушення і після того, як йому стало відомо про це або після того, як йому стало відомо про початок розслідування НКРЕКП; • неспроможність здійснювати повну й ефективну співпрацю за обґрунтованими запитами слідчої групи НКРЕКП (наприклад, будь-яке невиконання без належного обґрунтування запитів на інформацію). <p>Фактори, що пом'якшують відповідальність (покарання) за порушення, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • суб'єкт господарювання самостійно (з власної ініціативи) повідомив про порушення; • суб'єкт господарювання знав про порушення або про можливість порушення та вжив ефективних і вчасних заходів для його припинення (або спеціально для даного випадку, або шляхом підтримки функціонування та дотримання відповідної політики відповідності за підхожим наглядом керівництва); • суб'єкт господарювання вжив відповідних ефективних заходів для усунення порушення, включно з тим, чи заходи з виправлення були вжиті за власною ініціативою порушника, а не за ініціативою НКРЕКП чи іншого регуляторного органу, наприклад: <ul style="list-style-type: none"> ○ виявлення постраждалих сторін, встановлення з ними контактів та компенсація (відшкодування) їм заподіяної шкоди (збитків); ○ виправлення будь-якого оманливого твердження чи враження; ○ вжиття дисциплінарних заходів відносно причетних посадових осіб, та ○ вжиття заходів для забезпечення того, щоб подібні проблеми не виникали в майбутньому. <p>При цьому позиція НКРЕКП виходить з того, що вище керівництво суб'єктів господарювання відіграє життєво важливу роль у забезпеченні дотримання цими суб'єктами своїх правових обов'язків. Зокрема, НКРЕКП очікує від вищого керівництва суб'єктів</p>	
--	--	--

	<p>господарювання, щоб воно постійно переконувалося в тому, що в них створені надійні системи відповідності (комплаєнсу) та їх функціонування належним чином підтримується, і що у разі, якщо порушення чи якесь невиконання все-таки станеться, про проблему буде негайно повідомлено в НКРЕКП та негайно вжито ефективних заходів для виправлення.</p> <p>Розглядаючи фактори, які можуть пом'якшити рівень відповідальності (покарання), НКРЕКП надає великого значення самотійному (за власною ініціативою) та вчасному повідомленню про порушення. Проте суб'єкти господарювання повинні очікувати на отримання меншого кредиту прихильності з боку НКРЕКП, якщо таке самотійне повідомлення не відбулося відразу після першого виявлення факту порушення. НКРЕКП очікує, що суб'єкти господарювання будуть оперативно повідомляти, щойно потенційне порушення буде виявлено вперше, а також будуть оперативно, точно та вичерпно повідомляти будь-яку подальшу інформацію, яку буде виявлено згодом.</p> <p>3.3.4.3. НКРЕКП здійснює оцінку кожного з групи факторів, що відповідно обтяжують чи пом'якшують відповідальність (покарання) за порушення, та обирає для кожного такого фактору коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівні, які за кожною шкалою відображають істотність обтяження чи</p>	
--	---	--

	<p>пом'якшення за відповідним фактором. Чим істотніше, на думку НКРЕКП, ступінь обтяження чи пом'якшення за відповідним фактором, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <p>Рівень 1 = 1 %; Рівень 2 = 5 %; Рівень 3 = 10 %.</p> <p>Коригуючий коефіцієнт (відсоток) по всіх прийнятих до уваги факторах обтяжуючих обставин визначається за формулою:</p> $K_{aft} = K_{af\ 1} + K_{af\ 2} + \dots + K_{af\ n}$ <p>$K_{aft}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування обтяжуючих обставин;</p> <p>$K_{af\ 1}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) першого з прийнятих до уваги факторів обтяжуючих обставин;</p> <p>$K_{af\ 2}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) другого з прийнятих до уваги факторів обтяжуючих обставин;</p> <p>$K_{af\ n}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) останнього з прийнятих до уваги факторів обтяжуючих обставин.</p>	
--	--	--

Максимальне значення коригуючого коефіцієнта (відсотка) від врахування обтяжуючих обставин не може перевищувати 50 %.

Відповідно, коригуючий коефіцієнт (відсоток) по всіх прийнятих до уваги факторах пом'якшуючих обставин визначається за формулою:

$$K_{mft} = K_{mf1} + K_{mf2} + \dots + K_{mfm}$$

$K_{mft}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування пом'якшуючих обставин;

$K_{mf1}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) першого з прийнятих до уваги факторів пом'якшуючих обставин;

$K_{mf2}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) другого з прийнятих до уваги факторів пом'якшуючих обставин;

$K_{mfm}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) останнього з прийнятих до уваги факторів пом'якшуючих обставин.

Максимальне значення коригуючого коефіцієнта (відсотка) від врахування

пом'якшуючих обставин не може перевищувати 30%.

Сумарний коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування обтяжуючих та / або пом'якшуючих обставин визначається за формулою:

$$K_{amf} = 100 \% + K_{aft} - K_{mft}$$

$K_{amf}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування обтяжуючих та / або пом'якшуючих обставин;

$K_{aft}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування обтяжуючих обставин;

$K_{mft}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування пом'якшуючих обставин.

3.3.4.4. Розмір штрафного елемента після коригування з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин визначається за формулою:

$$P_{amf} = P_{initial} \times (K_{amf} \div 100 \%) \quad (3.6)$$

	<p>P_{amf} – розмір штрафного елемента після коригування з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{initial}$ – початковий розмір штрафу, розрахований на Кроці 2, як визначено в параграфі 3.3.3. цієї глави;</p> <p>$K_{amf}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) від врахування обтяжуючих та / або пом'якшуючих обставин.</p>	
Положення відсутні.	<p>3.3.5. Крок 4. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення</p> <p>3.3.5.1. Якщо НКРЕКП вважає, що розмір штрафного елемента, визначений після Кроку 3, є недостатнім для того, щоб утримати суб'єкта господарювання, який вчинив порушення, або інших осіб від вчинення подальших або подібних порушень, НКРЕКП може збільшити штраф шляхом застосування до штрафного елемента коригуючого коефіцієнту (відсотку) для стримування.</p> <p>НКРЕКП може, наприклад, зробити це, якщо вважає, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> штрафний елемент в іншому випадку був би занадто малим по відношенню до порушення для того, аби досягти своєї мети надійного стримування; 	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<ul style="list-style-type: none"> • ймовірно, що подібні порушення або невиконання обов'язків будуть вчинені порушником або іншими суб'єктами господарювання в майбутньому за відсутності такого збільшення штрафу; • попередні запобіжні заходи, вжиті НКРЕКП щодо подібних порушень (включаючи порушення, пов'язані з різними оптовими енергетичними продуктами) не покращили стандарти поведінки на відповідному оптовому енергетичному ринку; або • ймовірність виявлення у розглянутому випадку була низькою або в майбутніх подібних випадках буде низькою. Це стосується лише випадків, про які НКРЕКП вже була не перший раз повідомлена шляхом самостійного повідомлення про порушення. <p>В залежності від обставин НКРЕКП може встановити коригуючий коефіцієнт (відсоток) для стримування на рівні до 50 %.</p> <p>3.3.5.2. Крім того, якщо НКРЕКП вважає, що розмір штрафного елемента, визначений після Кроку 3, все ще залишається непропорційним (неспівмірним) характеру, тривалості та серйозності вчиненого порушення, додатковій вигоді, отриманій від порушення, спричиненим негативним наслідком для інтересів оптового енергетичного ринку в цілому та окремих учасників оптового енергетичного ринку, НКРЕКП може збільшити штраф шляхом застосування до штрафного елемента</p>	
--	---	--

	<p>коригуючого коефіцієнту (відсотку) для забезпечення пропорційності покарання та порушення.</p> <p>В залежності від обставин НКРЕКП може встановити коригуючий коефіцієнт (відсоток) для забезпечення пропорційності покарання та порушення на рівні до 50 %.</p> <p>3.3.5.3. Розмір штрафного елемента після коригування з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення визначається за формулою:</p> $P_{dra} = P_{amf} \times (100 \% + K_{det} + K_{prop}) \div 100 \% \quad (3.7)$ <p>P_{dra} – розмір штрафного елемента після коригування з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p>	
--	---	--

	P_{amf} – розмір штрафного елемента після коригування з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин, розрахований на Кроці 3, як визначено в параграфі 3.3.4. цієї глави; $K_{det}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) для стримування; $K_{prop}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) для забезпечення пропорційності покарання та порушення.	
Положення відсутні.	<p>3.3.6. Крок 5. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>3.3.6.1. НКРЕКП може розглянути можливість коригування розміру штрафного елемента, визначеного після Кроку 4, виходячи з принципу розумності з огляду на наявність індивідуальних обставин, зокрема:</p> <p>а) істотний вплив штрафу на фінансово-економічний стан порушника і його</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>платоспроможність, як визначено у параграфі 3.3.6.2. нижче;</p> <p>б) накопичувальний ефект від множинних штрафів за однотипне повторюване порушення або сумарний ефект від одночасного накладення штрафів за декілька окремих порушень різного типу;</p> <p>в) сумарний ефект у разі одночасного застосування санкцій, пов'язаних з обставинами вчинення порушення, іншими компетентними органами у сферах захисту конкуренції та регулювання фінансових ринків;</p> <p>г) добровільне визнання порушником своєї провини та відповідальності з метою якнайшвидшого врегулювання справи за взаємною згодою сторін, як визначено у параграфі 3.3.6.3.0 нижче.</p> <p>3.3.6.2. НКРЕКП може розглянути можливість зменшення штрафу, якщо переконається, що порушник може зазнати серйозних фінансових труднощів у результаті сплати штрафу.</p> <p>Якщо порушник вважає, що сплата запропонованого штрафу спричинить серйозні фінансові труднощі, НКРЕКП може розглянути можливість зменшення запропонованого штрафу, лише якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • порушник надає підтверджені докази того, що сплата штрафу спричинить серйозні фінансові труднощі; та • порушник надає повне, відверте та своєчасне розкриття доказів, які можна перевірити, і повністю співпрацює, відповідаючи на будь- 	
--	--	--

	<p>які запитання, поставлені НКРЕКП щодо її фінансового стану.</p> <p>Вирішуючи, чи доцільно зменшити штраф, НКРЕКП бере до уваги:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фінансовий стан порушника, включаючи те, чи зробить штраф порушника неплатоспроможним або загрожуватиме його платоспроможності; та • свої нормативні цілі з регулювання ринку, наприклад, у ситуаціях, коли споживачі можуть постраждати або довіра ринку постраждає, НКРЕКП може зменшити штраф, щоб дозволити бізнесу продовжувати роботу та/або здійснювати компенсаційні виплати. <p>Можуть бути випадки, коли, навіть якщо порушник переконав НКРЕКП, що сплата фінансового штрафу спричинить серйозні фінансові труднощі, НКРЕКП все ж вважає порушення настільки серйозним, що недоцільно зменшувати штраф. НКРЕКП розгляне всі обставини справи, щоб визначити, чи є такий напрямок дій доречним, зокрема, чи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • порушник безпосередньо отримав значну додаткову вигоду від порушення та, якщо так, ступінь цієї додаткової вигоди; • порушник дів шахрайським або нечесним шляхом, щоб отримати додаткову вигоду; • попередні дії НКРЕКП щодо подібних порушень не покращили стандартів добросовісної поведінки на відповідному оптовому енергетичному ринку; або • порушник навмисно витратив гроші або розтратив активи з метою зірвати або 	
--	---	--

	<p>обмежити вплив примусових дій, вжитих НКРЕКП або іншими регуляторними органами.</p> <p>Якщо НКРЕКП вважає, що після початку розслідування НКРЕКП порушник погіршив свою платоспроможність, щоб зменшити суму будь-якого прибутку та/або збитків, які підлягають відшкодуванню, або штрафу, що підлягає сплаті (наприклад, шляхом передачі активів третім особам), НКРЕКП, як правило, бере до уваги платоспроможність порушника до того, коли він вжив заходів для її зниження, коли визначає, чи зазнає порушник серйозних фінансових труднощів у результаті відмови від прибутку/збитку та сплати фінансового штрафу.</p> <p>Розглянувши всі обставини справи, НКРЕКП визначає відповідний коригуючий коефіцієнт (відсоток).</p> <p>3.3.6.3. Якщо справа підходить для врегулювання (мирової угоди), НКРЕКП може запропонувати порушнику можливість врегулювати справу. Врегулювання має багато потенційних переваг, адже воно може призвести, наприклад, до таких наслідків:</p> <ul style="list-style-type: none"> • компенсація (реституція) шкоди (збитків) постраждалим сторонам здійснюється набагато раніше, ніж це було б в іншому випадку; • економляться ресурси НКРЕКП та суб'єкта господарювання, який перебуває під розслідуванням; 	
--	---	--

- повідомлення виходять на енергетичний ринок швидше; і
- своєчасний та ефективний результат реагування НКРЕКП на порушення покращує довіру ринку та споживачів.

Визнаючи потенційні переваги врегулювання (мирової угоди), НКРЕКП може запропонувати зменшити штрафний елемент загального штрафу (фінансової відповідальності), який буде накладено на порушника, на 30 %, якщо врегулювання буде погоджено протягом дії вікна врегулювання.

3.3.6.4. Розмір штрафного елемента після застосування індивідуальних пом'якшень визначається за формулою:

$$P_{dsknt} = P_{dpa} \times (100 \% - K_{fes} - K_{sum} - K_{reg}) \div 100 \% \quad (3.8)$$

P_{dsknt} – розмір штрафного елемента після застосування індивідуальних пом'якшень;

P_{dpa} – розмір штрафного елемента після коригування з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх

		<p>порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення, розрахований на Кроці 4, як визначено в параграфі 3.3.5. цієї глави;</p> <p>$K_{fes}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) для врахування впливу штрафу на фінансово-економічний стан порушника і його платоспроможність;</p> <p>$K_{sum}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) для врахування накопичувального або сумарного ефекту декількох штрафів (санкцій);</p> <p>$K_{reg}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) внаслідок застосування процедури врегулювання.</p>	
--	--	---	--

Положення відсутні.	<p>3.3.7. Крок 6: Визначення підсумкового розміру штрафу у межах граничних розмірів штрафу, передбачених законодавством</p> <p>3.3.7.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до положень параграфу 3.3.1.1. цієї глави.</p> <p>НКРЕКП визначить загальну фінансову відповідальність суб'єкта господарювання внаслідок вчинення порушення, додавши розмір штрафного елемента після застосування індивідуальних пом'якшень (крок 5) до встановленого розміру додаткової вигоди, отриманої суб'єктом господарювання від вчинення порушення (крок 1).</p> <p>3.3.7.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальних розмірів штрафів за конкретні порушення, передбачених відповідними пунктами частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» (з врахуванням перехідних положень Закону України № 3141-IX від 10 червня 2023 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових ринках електричної енергії»).</p> <p>Якщо підсумковий розмір штрафу перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує цей підсумковий розмір штрафу до рівня</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.
---------------------	--	---

	<p>відповідного максимального розміру штрафу таким чином:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) спочатку враховується штрафний елемент (у разі якщо штрафний елемент перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує цей розмір до рівня відповідного максимального розміру штрафу); 2) згодом до нього додається обсяг додаткової вигоди до досягнення максимального розміру штрафу, передбаченого законодавством. 	
Положення відсутнє.	3.4. Визначення розміру штрафу для порушень Категорії 2	Пропонується нова глава для відображення методики визначення розміру штрафу для порушень Категорії 2.
Положення відсутні.	<p>3.4.1. Загальний підхід</p> <p>3.4.1.1. Підсумковий розмір штрафу розраховується шляхом визначення початкового розміру штрафу та застосування до нього подальших коригувань, як зазначено у параграфах 3.4.2. – 3.4.6. цієї глави.</p> <p>3.4.1.2. При визначенні підсумкового розміру штрафу під час розгляду та до прийняття НКРЕКП рішення про накладення штрафу за порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках за результатами розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках НКРЕКП враховуватиме обставини, коли особа – порушник добровільно (за власною ініціативою), вчасно та ефективно</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>вживає належних заходів для усунення наслідків порушення, таких як, наприклад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) виправлення будь-якого оманливого твердження чи враження; 2) притягнення посадових осіб до дисциплінарної відповідальності; 3) вжиття заходів для того, щоб подібні проблеми не виникали в майбутньому. <p>3.4.1.3. Якщо за результатами розслідування зловживання на оптовому енергетичному ринку або у ході розгляду НКРЕКП справи про зловживання на оптовому енергетичному ринку, до прийняття рішення, будуть встановлені обставини, які свідчать про те, що зловживання відноситься до Категорії 1, а отже потребує додаткового розслідування, то при визначенні розміру штрафів застосовуються положення глав 3.3. та 3.6. цього Порядку.</p>	
Положення відсутні.	<p>3.4.2. Крок 2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>3.4.2.1. Початковий розмір штрафу визначається шляхом застосування до базового показника, зменшеного в десять разів, коригуючого коефіцієнту (відсотку) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення.</p> <p>3.4.2.2. У більшості випадків базовим показником вважатиметься дохід, отриманий суб'єктом господарювання протягом періоду вчинення порушення, від здійснення операцій з певними оптовими енергетичними продуктами</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>(відповідною товарною продукцією чи товаром) або у сферах діяльності, яких стосується таке порушення («відповідний дохід»). У таких випадках НКРЕКП визначатиме розмір відповідного доходу порушника та використовуватиме його у якості базового показника.</p> <p>У випадках, коли порушення тривало менше 12 місяців або було одноразовою подією, відповідним доходом вважатиметься дохід, отриманий суб'єктом господарювання протягом 12 місяців, що передували припиненню порушення. При цьому, у випадках, коли суб'єкт господарювання існував чи отримував дохід від здійснення операцій з певними оптовими енергетичними продуктами (відповідною товарною продукцією чи товаром) або у сферах діяльності, яких стосується таке порушення, протягом періоду менше 12 місяців, його відповідний дохід пропорційно перераховуватиметься до еквівалента відповідного доходу за 12 місяців.</p> <p>У тих випадках, коли відповідний дохід не може вважатися базовим показником, який міг би визначати розмір шкоди чи потенційної шкоди внаслідок вчинення порушення, НКРЕКП використовуватиме відповідну альтернативу, наприклад прибуток суб'єкта господарювання.</p> <p>3.4.2.3. Після визначення розміру базового показника (відповідного доходу чи прийнятної альтернативи), НКРЕКП визначає величину коригуючого коефіцієнта (відсотка) відповідно</p>	
--	---	--

	<p>до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення.</p> <p>Для цього, по-перше, НКРЕКП здійснює оцінку характеру, тривалості та серйозності порушення відповідно до пунктів 3.4.2.4.0 – 3.4.2.7. цієї глави аби визначити, який рівень результуючого коригуючого коефіцієнту (відсотку) є найбільш відповідним для даного випадку. По-друге, за результатами оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення НКРЕКП розраховує коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення за формулою, визначеною пунктом 3.4.2.8. цієї глави.</p> <p>3.4.2.4. При здійсненні оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення НКРЕКП враховує різні фактори, які поділяються на відповідні категорії, визначені в пунктах 3.4.2.5. – 3.4.2.7. цієї глави. Проте ці рамкові умови, фактори та критерії оцінки є орієнтовними. Оцінка не має здійснюватись простим арифметичним визначенням середнього значення по кількості факторів у кожній категорії, а залежатиме від конкретних обставин справи. Мають бути взяті до уваги всі фактори, але залежно від випадку та його обставин навіть один фактор може мати достатнє значення для визначення загального результату.</p> <p>3.4.2.5. НКРЕКП здійснює оцінку характеру порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівні, які за кожною</p>	
--	--	--

	<p>шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <p>Рівень 1 = 1 %;</p> <p>Рівень 2 = 5 %;</p> <p>Рівень 3 = 10 %.</p> <p>Фактори, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки характеру порушення, вчиненого суб'єктом господарювання, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • частота порушення (одноразове, повторюване один чи декілька разів, багаторазове й регулярне / систематичне); • чи було порушення вчинене ненавмисно, з необережності чи навмисно; зокрема: <ul style="list-style-type: none"> ○ чи знало або мало б знати вище керівництво суб'єкта господарювання про порушення або обставини, що призвели до порушення (не знало, було повідомлено після вчинення порушення, знало заздалегідь); ○ чи вважав суб'єкт господарювання на обґрунтованих підставах, що його поведінка не є порушенням; та ○ чи вжив суб'єкт господарювання всіх розумних запобіжних заходів і чи проявив всю належну обачність, щоб уникнути порушення; • чи було порушення вчинене суб'єктом господарювання одноосібно, чи спільно або у координації з одним або декількома учасниками оптового енергетичного ринку, зокрема з афілійованими (пов'язаними) 	
--	--	--

	<p>суб'єктами господарювання чи посадовими особами таких суб'єктів господарювання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • чи спроможний суб'єкт господарювання вести бізнес доброчесним чином; зокрема: <ul style="list-style-type: none"> ○ чи виявило порушення серйозні або системні недоліки у внутрішніх процедурах, кодексах чи регламентах суб'єкта господарювання або в системах управління чи внутрішнього контролю, що стосуються всього або частини бізнесу суб'єкта господарювання. <p>Фактори, які свідчать про те, що вчинене порушення було навмисним, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання мали намір або передбачили, що ймовірні або фактичні наслідки їхніх дій чи бездіяльності призведуть до порушення; • вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання знали, що їхні дії не відповідають внутрішнім процедурам, кодексам чи регламентам суб'єкта господарювання; • вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання діяли таким чином, щоб уникнути або зменшити ризик того, що порушення буде виявлено; та • суб'єкт господарювання отримав розумну професійну пораду (консультацію) до того, як сталося порушення, і не дотримався цієї поради. Отримання професійної консультації не знімає з суб'єкта господарювання та його 	
--	---	--

	<p>посадових осіб відповідальності за дотримання чинних правил і вимог.</p> <p>Фактори, які свідчать про те, що вчинене порушення було з необережності, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання розуміли, що існує ризик того, що їхні дії чи бездіяльність можуть призвести до порушення, і не змогли належним чином зменшити цей ризик або перевірити, чи вони діяли відповідно до внутрішніх процедур, кодексів чи регламентів суб'єкта господарювання; та • вище керівництво та / або відповідальна посадова особа суб'єкта господарювання не забезпечили належного нагляду за колегами, дії яких призвели до порушення. <p>3.4.2.6. НКРЕКП здійснює оцінку тривалості порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівні, які за ковзною шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <p>Рівень 1 = 1 %; Рівень 2 = 5 %; Рівень 3 = 10 %.</p> <p>Цим рівням відповідатимуть такі значення факторів: Рівень 1 – тривалість порушення від 1 дня до 1 місяця;</p>	
--	---	--

	<p>Рівень 2 – тривалість порушення від 1 до 12 місяців; Рівень 3 – тривалість порушення перевищує 12 місяців.</p> <p>Тривалість порушення визначається від дати фактичного початку дій чи бездіяльності особи, що становлять порушення законодавства у сфері запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках, та до:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) дати фактичного припинення порушником таких дій чи бездіяльності, або б) дати складення акту перевірки чи висновку про результати розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку, якщо порушення триває. <p>3.4.2.7. НКРЕКП здійснює оцінку серйозності порушення та обирає коригуючий коефіцієнт (відсоток) в діапазоні від 1 % до 10 %, поділеному на три фіксовані рівня, які за ковзною шкалою відображають істотність порушення. Чим істотніше порушення, тим вищий рівень та відповідно відсоток, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> Рівень 1 = 1 %; Рівень 2 = 5 %; Рівень 3 = 10 %. <p>Фактори, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки серйозності порушення, вчиненого суб'єктом господарювання, можуть включати, але не обмежуватися такими:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наскільки значним виявився розмір додаткової вигоди, яку суб'єкт 	
--	--	--

	<p>господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, безпосередньо чи опосередковано (додаткова вигода відсутня чи була невеликою);</p> <ul style="list-style-type: none"> • чи заподіяло порушення, та якщо так, то у якій мірі, шкоду (збитки) або потенціальну шкоду (ризик збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому (не було взагалі чи мали місце невеликі збитки або ризики збитків); • чи мало порушення негативний вплив або ризик негативного впливу на впорядкованість функціонування (включаючи передусім ціноутворення, рівень цін та конкуренцію) оптових ринків електричної енергії та / або природного газу і якщо так, то наскільки серйозним був цей вплив (не було жодного фактичного або потенційного впливу чи мав місце обмежений вплив), включаючи думку НКРЕКП про те, наскільки вагомим виявився вплив на довіру до оптових енергетичних ринків в цілому (довіра до ринків не зазнала змін чи була незначним чином погіршена). <p>По кожному з факторів, що беруться до уваги НКРЕКП при здійсненні оцінки серйозності порушення, окремо визначається відповідний рівень, та згодом здійснюється узагальнення по всіх факторах, з урахуванням положень пункту 3.4.2.4. цієї глави, за таким підходом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • якщо всі або більшість оцінених факторів виявились факторами одного рівня, 	
--	--	--

серйозність порушення вважається на цьому рівні;

- якщо всі або більшість оцінених факторів виявились факторами різних рівнів, серйозність порушення визначається на рівні фактору, який посідає другий за істотністю рівень.

При визначенні істотності шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому, чи додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, НКРЕКП застосовує такі значення факторів:

Розмір шкоди (збитків) / додаткової вигоди	Рівень фактору
від 1 грн до 1 000 000 грн	фактор Рівня 1
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	фактор Рівня 2
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн включно	фактор Рівня 3

У разі відсутності шкоди (збитків) від вчиненого порушення або неможливості обрахунку розміру шкоди (збитків) чи додаткової вигоди відповідний фактор вважається «фактором Рівня 1».

Розрахунок розміру шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 3 до цього Порядку.

3.4.2.8. Корируючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення визначається за результатами оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення у порядку, визначеному пунктами 3.4.2.4. – 3.4.2.7. цієї глави, розраховується за формулою:

$$K_{nds} = K_n + K_d + K_s \quad (4.1)$$

де: $K_{nds}, \%$ – корируючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення;

$K_n, \%$ – корируючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру порушення;

$K_d, \%$ – корируючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки тривалості порушення;

$K_s, \%$ – корируючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки серйозності порушення.

3.4.2.9. Початковий розмір штрафу визначається за формулою:

$$P_{initial} = R_{basic} \times 0,1 \times (K_{nds} \div 100 \%) \quad (4.2)$$

де: $P_{initial}$ – початковий розмір штрафу;

R_{basic} – базовий показник;

	$K_{nds}, \%$ – коригуючий коефіцієнт (відсоток) відповідно до критеріїв оцінки характеру, тривалості та серйозності порушення.	
Положення відсутні.	<p>3.4.3. Крок 3. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин</p> <p>3.4.3.1. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та / або обтяжуючих обставин здійснюється відповідно до методології, описаної в параграфі 3.3.4. глави 3.3.</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.
Положення відсутні.	<p>3.4.4. Крок 4. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення</p> <p>3.4.4.1. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень і забезпечення пропорційності покарання та порушення здійснюється відповідно до методології, описаної в параграфі 3.3.5. глави 3.3.</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.
Положення відсутні.	<p>3.4.5. Крок 5. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>3.4.5.1. Застосування індивідуальних пом'якшень здійснюється відповідно до методології, описаної в параграфі 3.3.6. глави 3.3.</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

Положення відсутні.	<p>3.4.6. Крок 6: Визначення підсумкового розміру штрафу у межах граничних розмірів штрафу, передбачених законодавством</p> <p>3.4.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до положень пункту 3.4.1.1. цієї глави.</p> <p>3.4.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальних розмірів штрафів за конкретні порушення, передбачених відповідними пунктами частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» (з врахуванням перехідних положень Закону України № 3141-IX від 10 червня 2023 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових ринках електричної енергії»).</p> <p>Якщо підсумковий розмір штрафу перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує цей підсумковий розмір штрафу до рівня відповідного максимального розміру штрафу.</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.
Положення відсутні.	<p>3.5. Визначення розміру штрафу для порушень Категорії 3</p> <p>3.5.1. НКРЕКП визначає розмір штрафу за порушення цієї категорії таким чином, щоб спочатку, при незначній кількості порушень, штраф для порушника був мінімальним чи наближеним до мінімального, проте при подальших часто</p>	<p>Пропонується нова глава для відображення методики визначення розміру штрафу для порушень Категорії 3.</p> <p>Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.</p>

	<p>повторюваних чи систематичних порушеннях, вчинених цією ж особою або її правонаступником, розмір штрафу зростає пришвидшеним темпом, до досягнення максимальних розмірів, встановлених законодавством.</p> <p>3.5.2. У якості базового показника в цьому випадку НКРЕКП використовуватиме мінімальні розміри штрафів за відповідні порушення, визначені підпунктом в) пункту 4) й підпунктами а) та б) пункту 5) частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» і підпунктами б¹), б²), г) та е) пункту 5) частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу».</p> <p>3.5.3. Розмір штрафу розраховується за формулою:</p> $P = R_{basic} \times 1,5^{(n-1)} \quad (5.1)$ <p>де:</p> <ul style="list-style-type: none"> P – розмір штрафу; R_{basic} – базовий показник, визначений відповідно до параграфу 3.5.2. цієї глави; n – номер повторення порушення такого роду, $n=1$ для першого порушення, $n=2$ для другого такого порушення, і так далі. <p>3.5.4. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальних розмірів штрафів за порушення, передбачених відповідними зазначеними у параграфі 3.5.2. цієї глави</p>	
--	---	--

	<p>пунктами частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу».</p> <p>Якщо підсумковий розмір штрафу перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує цей підсумковий розмір штрафу до рівня відповідного максимального розміру штрафу та при подальших порушеннях, вчинених цією ж особою або її правонаступником, застосовує такий максимальний розмір штрафу.</p>	
Положення відсутнє.	3.6. Визначення розміру штрафу для порушень Категорії 4	Пропонується нова глава для відображення методики визначення розміру штрафу для порушень Категорії 4.
Положення відсутні.	<p>3.6.1. У деяких випадках може бути недоцільним вживати заходів проти суб'єкта господарювання (юридичної особи) за поведінку фізичної особи (наприклад, якщо юридична особа може довести, що вона вжила всіх розумних заходів для запобігання порушенню).</p> <p>В інших випадках може бути доцільним вжити заходів як проти юридичної, так і проти фізичної особи.</p> <p>Під фізичною особою розуміється посадова особа [суб'єкту природної монополій або] суб'єкту господарювання на [суміжних] ринках у сферах енергетики та комунальних послуг.</p> <p>3.6.2. Статтею 244¹⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення НКРЕКП</p>	Для зручності новий текст наведено звичайним (не жирним) шрифтом.

	<p>надані повноваження розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-18, 163-19, 188-36 цього Кодексу та встановлені граничні розміри штрафів, що застосовуються до осіб, які вчинили дії, передбачені цими статтями.</p> <p>При цьому, під особами, які вчинили дії, передбачені статтями 163-18 та 163-19, розуміються фізичні особи, які вчинили дії, передбачені цими статтями, або у разі вчинення таких дій юридичною особою - фізична особа, яка самостійно або як член колегіального органу юридичної особи уповноважена на: виконання функцій з представництва юридичної особи та/або прийняття рішень від імені юридичної особи, та/або здійснення контролю за діяльністю юридичної особи.</p> <p>Фізична особа може бути притягнена до адміністративної відповідальності у таких випадках:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ненадання, несвоєчасне надання інформації, необхідної для виконання покладених на НКРЕКП завдань, надання завідомо недостовірних даних, або відмова від надання інформації; 2) невиконання або несвоєчасне виконання суб'єктами господарювання рішень НКРЕКП, 3) скоєння дій учасниками оптового енергетичного ринку, що мають ознаки маніпулювання на оптових енергетичних ринках, визначені законодавством у сфері енергетики; 	
--	--	--

	<p>4) розкриття, передачі або надання доступу до інсайдерської інформації, а також надання рекомендацій іншим особам щодо купівлі або продажу оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений законодавством у сфері енергетики, а також вчинення на власну користь або на користь інших осіб прямо або опосередковано правочинів з використанням інсайдерської інформації, спрямованих на купівлю або продаж оптових енергетичних продуктів, яких стосується інсайдерська інформація.</p> <p>3.6.3. НКРЕКП визначає розмір штрафу за порушення цієї категорії таким чином, щоб спочатку, при незначній кількості порушень, штраф для порушника був мінімальним чи наближеним до мінімального, проте при подальших часто повторюваних чи систематичних порушеннях, вчинених цією ж особою у розумінні параграфів 3.6.1. та 3.6.2. цієї глави, незалежно від того, до якої юридичної особи (суб'єкта господарювання) вона має відношення, розмір штрафу зростає пришвидшеним темпом, до досягнення максимальних розмірів, встановлених законодавством.</p> <p>3.6.4. У якості базового показника в цьому випадку НКРЕКП використовуватиме мінімальні розміри штрафів за відповідні порушення, передбачені статтями 163⁻¹⁸, 163⁻¹⁹, 188⁻³⁶ та пункту 6) частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу».</p> <p>3.6.5. Розмір штрафу розраховується за формулою:</p>	
--	--	--

	$P = R_{basic} \times 1,5^{(n-1)} \quad (6.1)$ <p>де: P – розмір штрафу; R_{basic} – базовий показник, визначений відповідно до пункту 3.6.4. цієї глави; n – номер повторення порушення такого роду, $n=1$ для першого порушення, $n=2$ для другого такого порушення, і так далі.</p> <p>3.6.6. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальних розмірів штрафів за порушення, передбачених відповідними зазначеними у параграфі 3.6.4.0 цієї глави статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення та частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу».</p> <p>Якщо підсумковий розмір штрафу перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує цей підсумковий розмір штрафу до рівня відповідного максимального розміру штрафу та при подальших порушеннях, вчинених цією ж особою у розумінні пунктів 3.6.1. та 3.6.2. цієї глави, незалежно від того, до якої юридичної особи (суб'єкта господарювання) вона має відношення, застосовує такий максимальний розмір штрафу.</p>	

<p>Додаток 1 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p> <p>(пункт 1.4 глави 1 розділу I)</p> <p>Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>	<p>Додаток 1 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p> <p>(пункт 1.42.2.16 глави 1 2 розділу III)</p> <p>Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, іншим ліцензіатам, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>	<p>Посилання на пункт 2.2.16 глави 2 розділу II для ліцензіатів.</p> <p>Назву приведено у відповідність до пункту 2.2.16 глави 2 розділу II.</p>
<p>1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди,</p>	<p>1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/іншим ліцензіатам НКРЕКП, , або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/іншим ліцензіатам НКРЕКП, ,</p>	

отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/ суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	
<p>1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);</p> <p>ідентифікація типу (школа, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);</p> <p>ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);</p> <p>ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);</p> <p>ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та</p>	<p>1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);</p> <p>ідентифікація типу (школа, завдана державі, споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, , або отримана додаткова вигода);</p> <p>ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);</p> <p>ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими ліцензіатами, тощо);</p> <p>ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (держава, споживачі, чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків</p>	

наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;	неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП , що призвели до завдання шкоди або отримання додаткової вигоди;	
2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);	2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (заява, клопотання чи скарга/претензія державного органу , споживача, учасника оптового енергетичного ринку/іншого ліцензіата НКРЕКП , , самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);	
3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);	3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань, скарг/претензій державних органів , споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП , , та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП , (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);	

4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;	4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;	
5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;	5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої державі, споживачам, іншим учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП , або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;	
6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноновживаних методів розрахунку:	6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування в тому числі, але не обмежуючись, таких методів розрахунку:	
метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;	метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;	
оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим	оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок	

внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;	настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення; оціночний метод розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що передбачає а) визначення вартості відтворення (заміщення) об'єктів, яким завдана шкода; б) визначення ринкової вартості подібних об'єктів, які за своїми технічними, споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною; в) встановленні різниці між фінансовими результатами діяльності ліцензіата, отриманими внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;	
врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;	врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою ліцензіата;	
визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	Визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	
Додаток 2 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 2.2.8 глави 2.2 розділу II) Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення	Додаток 2 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 2.2.8 глави 2.2 розділу II) Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення	Пропонується всюди за текстом замінити термін «ліцензіат НКРЕКП» на «ліцензіат».

	<p>Додаток 3 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункти 3.3.3.7 глави 3.3 та 3.4.2.7. глави 3.4 розділу III)</p> <p>Алгоритм розрахунку шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому, чи додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення</p>	<p>Пропонуємо ввести новий додаток 3 для відповідного алгоритму.</p>
	<p>1. У разі наявності шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому, чи додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) шкоди чи додаткової вигоди, відповідно завданої чи отриманої внаслідок порушення, згідно з таким алгоритмом:</p> <p>1) ідентифікація типу (шкода, фактично завдана споживачу чи іншому учаснику оптового</p>	

енергетичного ринку, шкода, фактично завдана ринку в цілому, потенційна шкода для споживача чи іншого учасника оптового енергетичного ринку, потенційна шкода для ринку в цілому, додаткова вигода, отримана порушником), характеру, обставин/причин (з вини порушника, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою порушника з іншими суб'єктами тощо), кола постраждалих суб'єктів (споживачі чи інші учасники оптового енергетичного ринку) та наслідків неправомірних дій порушника, що призвели до шкоди, потенційної шкоди або додаткової вигоди;

2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди, потенційної шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (звітні дані учасників оптових енергетичних ринків про вчинені правочини (здійнені операції) з оптовими енергетичними продуктами, інформація від осіб, що професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія, заява чи клопотання споживача, учасника оптового енергетичного ринку, самостійне виявлення НКРЕКП під час моніторингу ринку, розслідування чи перевірки, тощо);

3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання

скарг/претензій, заяв чи клопотань споживачів або учасників оптового енергетичного ринку, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертиз, акти комісій, тощо);

4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;

5) ініціювання НКРЕКП за потреби додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, споживачам або ринку в цілому, потенційної шкоди або додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок порушення;

6) комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноновживаних методів розрахунку:

метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з діючим законодавством;

оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання

	<p>обставин порушення та за відсутності обставин порушення;</p> <p>врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;</p> <p>визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.</p> <p>2. Розмір шкоди (збитків) або потенціальної шкоди (ризика збитків) для окремих учасників оптових ринків електричної енергії та / або природного газу або споживачів, чи для оптових енергетичних ринків в цілому, чи додаткової вигоди, яку суб'єкт господарювання отримав чи планував отримати, внаслідок порушення, визначається структурним підрозділом НКРЕКП виключно на підставі достовірних та офіційних даних, інформації та документів.</p>	
--	--	--

ЧИСТА ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА
ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА
КОМПАНІЯ

вул. Назарівська, 3, м. Київ, 01032, Україна,
телефон/факс: +38 (044) 277-78-83,
e-mail: energoatom@atom.gov.ua

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

Щодо надання зауважень та пропозицій

ДП «НАЕК «Енергоатом» за результатом опрацювання оприлюдненого 25 серпня 2023 року на офіційному вебсайті НКРЕКП проєкту, що має ознаки регуляторного акта – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», надає відповідні зауваження і пропозиції.

Додаток на 14 арк.

Віце-президент

Хартмут ЯКОБ

Ю. Нікульшин
(044) 277-78-73
y.nikulshin@direkcy.atom.gov.ua

UB
ДП "НАЕК "Енергоатом"
№ 01-17721/50-вих від 04.09.2023
Інв. № 01-0251396
КЕП: Якоб Хартмут 04.09.2023 17:24
3ED5083160DBC59B0400000087E1050036510A01

Зауваження та пропозиції
до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
<p>1.3 У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p> <p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;</p> <p>Визначення відсутнє</p> <p>Визначення відсутнє</p> <p>підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;</p>	<p>1.3 У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – отримані без належних правових підстав додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він уникнув чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p> <p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням активних дій ліцензіата, направлених на усунення порушення та/або факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;</p> <p>початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства та/або ліцензійних умов, а також зловживання на оптовому енергетичному ринку, що</p>	<p>Порядком регламентовано визначення початкового та підсумкового розмірів штрафів. При цьому надано визначено поняття тільки підсумкового штрафу. Доцільно також визначити поняття початкового розміру штрафу.</p> <p>Редакційні уточнення.</p>

	<p>розраховується на основі оцінки серйозності порушення та з урахуванням розміру завданої шкоди чи додаткової вигоди (у разі можливості встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p> <p>підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;</p>	
<p>1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої порушником або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>Редакційне уточнення</p>
<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p>		
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p>	<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p>	<p>Проектом Порядку передбачається оцінювання серйозності за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов на підставі відповідних критеріїв.</p> <p>Так, за критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються інфраструктурні ліцензіати, до яких віднесено ліцензіатів, на яких покладені спеціальні обов'язки</p>

<p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів; 2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу;</p>	<p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів; 2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу;</p>	<p>для забезпечення загальносуспільних інтересів (3 бали) та неінфраструктурні ліцензіати (2 бали). Ліцензіати, які вже виконують або на яких можуть бути покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, згідно із положеннями Порядку одночасно відносяться/можуть відноситись до різних «типів ліцензіатів НКРЕП». 3 метою однозначності визначення типу для ліцензіатів, на яких покладені спеціальні обов'язки, пропонуємо визначити для них окремий тип – «ліцензіати НКРЕКП, на яких покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів» та оцінити такий тип в 1 бал з огляду на велике фінансове навантаження на учасників ринку, які виконують ПСО, та їх важкий фінансовий стан, спричинений військовою агресією рф. При цьому, НКРЕКП оцінює таких ліцензіатів виключно за порушення вимог нормативно-правових актів, яким визначено обсяг виконання спеціальних обов'язків.</p>
---	--	---

<p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Пункт відсутній</p>	<p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>3) ліцензіати НКРЕКП, на яких покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів (1 бал), якщо предметом порушення є недотримання вимог нормативно-правових актів, якими визначено такі спеціальні обов'язки.</p>	
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо звітності ліцензіата НКРЕКП, в тому числі</p>	<p>Покарання ліцензіата за порушення, вчинені в рамках Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», не належить до компетенції Регулятора. Натомість, державний контроль має здійснюватися в межах виявлених порушень вимог цього Закону та законів, що регулюють діяльність у сфері енергетики та комунальних послуг.</p>

<p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p>	<p>оприлюднення фінансового звіту (2 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p>	
<p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>Вважаємо за доцільне предмет порушення – «виконання спеціальних обов'язків» визначити окремим підпунктом (<i>дивитись обґрунтування до п.п. 3 пункту 2.2.7 цього Порядку</i>).</p>
<p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>11) порушення зобов'язань, визначених спеціальними обов'язками (1 бал).</p>	<p>Задля уникнення дискреційності Регулятора при визначенні предмету порушення ліцензіата, пропонуємо вид порушення «інші порушення» – виключити.</p>
<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер:</p> <p>локальний (місцевий) (1 бал);</p> <p>національний (2 бали);</p> <p>регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер:</p> <p>локальний (в межах територіальної одиниці) (1 бал);</p> <p>національний (2 бали);</p> <p>регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p>Уточнення з метою визначення меж локального географічного масштабу.</p>

<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких наявності однієї, декількох або сукупності таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.14 цієї глави, не перевищує 20 балів;</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p> <p>3) порушення виникло внаслідок форс-мажорних обставин.</p>	<p>З метою дотримання основних принципів діяльності Регулятор, таких як ефективність та справедливість, пропонуємо враховувати можливі об'єктивні обставини, що можуть мати вплив на діяльність ліцензіата.</p>
<p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	<p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 10 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	<p>Застосування коригування відсотку розміру штрафу щодо тривалості порушення в межах 50 % від початкового розміру штрафу з урахуванням відсутності в розділі 2.3 цього Порядку визначення чітких строків тривалості порушення та відповідного відсоткового значення, а також застосування Регулятором до порушника одночасно і інших коригувань розміру штрафу, передбачених цим Порядком, може розцінюватись, як упередженість Регулятора.</p> <p>З метою уникнення необ'єктивного застосування Регулятором до порушника</p>

		додаткових штрафних санкцій під час розрахунків штрафу, пропонуємо встановити максимальний відсоток коригування не більше 10% від початкового розміру штрафу.
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> <p>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>...</p> <p>– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</p> <p>– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</p>	<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> <p>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>...</p> <p>– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, % (за наявності);</p> <p>– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, % (за наявності).</p>	<p>Редакційне уточнення, яке враховує коригування розміру штрафу за умови настання тільки однієї обставини або двох обставин одночасно.</p>
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p>	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата) (10 %);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення (10 %);</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення (10 %);</p>	<p>Положенням про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою КМУ від 05.06.2019 № 483 (далі – Положення), передбачено компенсацію фінансових витрат учасників ринку на виконання спеціальних обов'язків, порядок</p>

<p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p> <p>Пункти відсутні</p>	<p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення (10 %);</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення (10 %);</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП (10 %);</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП (10 %);</p> <p>8) вчинення порушення ліцензіатом, на якого покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, яке порушує права іншого ліцензіата, на якого покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів за наявності взаємної заборгованості між такими ліцензіатами (10 %);</p> <p>9) вчинення порушення ліцензіатом, на якого покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, за відсутності передбаченої законодавством компенсації його фінансових витрат (10 %).</p>	<p>здійснення якої визначається Кабінетом Міністрів України.</p> <p>Однак, за весь період виконання спеціальних обов'язків відповідно до Положення механізми компенсації відсутні.</p> <p>Також, необхідно визначити в пунктах 2.4.6 та 2.4.7 цього Порядку відсоткові значення за ті чи інші пом'якшуючі або обтяжуючі обставини під час розрахунку початкового штрафу, як це передбачено пунктами 3.4.6 та 3.4.7 Порядку при розрахунку початкового штрафу, що накладається Регулятором на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку.</p>
--	--	---

<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення (10 %);</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення (10 %);</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП (10 %);</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення (10 %);</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення (10 %);</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває (10 %).</p>	
---	---	--

<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про зменшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього Порядку, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до важкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>Метою цього Порядку є уникнення дискреційності і суб'єктивності під час прийняття рішення Регулятором та забезпечення справедливого розрахунку розміру штрафу, враховуючи запропоновані критерії та умови. Подвійне збільшення розміру штрафу без визначення об'єктивних критеріїв та відповідного обґрунтування щодо застосування такої функції вважаємо таким, що не відповідає меті та принципам цього Порядку.</p> <p>Окрім того, кожен учасник має нести відповідальність виключно в рамках виявленого предмету правопорушення та відповідного розміру санкції, що в свою чергу має враховувати пропорційності покарання та порушення.</p> <p>Відтак, збільшення розміру штрафу з метою впливу на інших учасників ринку може розцінюватися, як заподіяння надмірної шкоди та завдання умисного збитку.</p>
---	--	--

<p>повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>		
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме</p>	<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього Порядку, на 10% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших учасників ринку від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p>	

утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.		
III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.	3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 10 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.	Дивитись обґрунтування до пункту 2.3.3 цього Порядку в частині зменшення відсотку коригування з урахуванням тривалості зловживання.
3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; ... – пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %; – обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.	3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин; ... – пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, % (за наявності) ; – обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, % (за наявності) .	Дивитись обґрунтування до пункту 2.4.2 цього Порядку.
3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних	3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідної	Редакційне уточнення.

обставин чи сукупності відповідних обставин.	обставини чи сукупності відповідних обставин.	
<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про зменшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього Порядку, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до важкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>Дивитись обґрунтування до пунктів 2.5.1 та 2.5.3 цього Порядку.</p>

<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>		
<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	<p>3.5.3 Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього Порядку, на 10% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних порушень у минулому.</p>	

Вих. 13-09/2023
від 04.09.2023

**Голові Національної комісії,
що здійснює державне регулювання у
сферах енергетики
та комунальних послуг**

Ущатовському К.В.

*Щодо проекту Постанови НКРЕКП
«Про затвердження Порядку (методики) визначення
розміру штрафів, які накладаються Національною
комісією, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг»*

Шановний Костянтинне Валерійовичу!

Громадська спілка «Українська вітроенергетична асоціація» (далі – «УВЕА»), яка представляє 100% вітроенергетичного ринку України, засвідчує Вам свою повагу та звертається з наступним.

25 серпня 2023 року Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг оприлюднено проект рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – «Проект»).

Проектом передбачається затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, якою визначаються етапи щодо визначення розміру штрафів за результатами здійснених заходів державного контролю у сферах енергетики та комунальних послуг та за результатами проведених розслідувань зловживань на оптовому енергетичному ринку, а також визначаються критерії, які беруться до уваги при визначенні розмірів штрафів.

У відповідності до Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затверджений постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, надсилаємо зауваження та пропозиції до Проекту (додається).

Просимо розглянути зазначені зауваження та пропозиції та врахувати їх у змінах, що пропонуються.

Додаток 1. Зауваження та пропозиції УВЕА до Проекту на 35 сторінках.

З повагою,

**Конеченков А.Є.,
Голова Правління УВЕА**

Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Текст проекту	Пропозиції і зауваження	Коментар
I. Загальні положення		
1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».		
1.2. Дія цього Порядку поширюється на:		
1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);		
2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.		
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він	1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він	

спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;	індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення або здійснення розумних дій для усунення такого порушення після його виявлення НКРЕКП та або початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;	Гравці в деяких випадках можуть потребувати більше часу, аби розібратися у справедливості висновку Регулятора щодо порушення. Вважаємо, що конструктивно застосувати пом'якшення у разі, якщо порушення усунено (наскільки це можливо, залежно від суті порушення) до початку розгляду
підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;	підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений НКРЕКП розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;	Редакційне уточнення
Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».		
1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.		
1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних	1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних	Редакційні правки

<p>умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку. Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проекту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>	<p>умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку. Розрахований розмір штрафу, зокрема складові частини та результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, підтвердженень обставин, на підставі яких застосовуються коефіцієнти і коригування, надається для ознайомлення суб'єкту, на якого може бути накладено аєтьє я такий штраф та є невід'ємною частиною обґрунтування до проекту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>	<p>Відсутність такого ознайомлення протирічить принципам цього документу</p>
<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).</p>	<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством, а саме – {застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг}.</p>	<p>Редакційне уточнення</p>
<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання відповідальності та порушення, ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив, розумності, прогнозованості,</p>	<p>Запропоновані принципи відповідають ст.4 ЗУ про НКРЕКП та враховують право відповідача мати можливість розрахувати (оцінити) можливий розмір штрафу.</p>

	відкритості, прозорості, неупередженості, об'єктивності та недискримінаційності.	
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p>	<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення, (у разі можливості якщо встановлення такої шкоди або додаткової вигоди можливе);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p>	<p>Редакційне уточнення</p>

б) застосування індивідуальних пом'якшень.		
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.	2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності доведеного впливу таких критеріїв.	Редакційне уточнення
2.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності порушення визначається певна кількість балів для відповідного порушення за цим критерієм.		
2.2.3. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, підсумовуються, і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення.		
2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою		
$P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg$ (1) де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.		
2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6		

<p>– 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.</p>		
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>Величина ліцензіата не може бути критерієм серйозності порушення. Подібний критерій може стимулювати додаткові зловживання на ринку. Крім того, такий підхід має ефект задвоєння, оскільки критерії порушення (нижче) враховують і масштаб впливу порушення, і географічний масштаб порушення</p> <p>ЗУ «Про НКРЕКП» встановлено вичерпний перелік критеріїв, які повинні бути враховані при створенні порядку (методики) визначення розміру штрафів. Такі критерії застосовуються саме залежно від порушення та його наслідків, і в жодному разі не застосовуються в залежності від особи порушника. Якщо до певного виду порушників будуть застосовуватися більш суворі методи покарання за одне і те саме порушення з одними і тими наслідками, це може розглядатися як дискримінація (наприклад, великі і малі порушники, товариства засновані за рахунок приватного капіталу та товариства, частки якого належать державі).</p> <p>Так само, законодавство не передбачає визначення розміру штрафу на основі тривалості ефекту від порушення, лише тривалості порушення.</p> <p>Цитата: «Стаття 17. Функції та повноваження Регулятора»</p>

		<p><i>1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор:</i></p> <p><i>3) розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема:</i></p> <p><i>порядок (методику) визначення розміру штрафів, які накладаються Регулятором. Такий порядок має враховувати, що при визначенні розміру штрафу беруться до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення. Такий порядок затверджується Регулятором після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства»;</i></p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p>		

<p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p> <p>зберігання (закачування, відбору) природного газу;</p> <p>надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <p>виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним</p>		
--	--	--

<p>ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p> <p>Відсутній</p>	<p>У разі наявності у ліцензіата декількох діючих ліцензій тип ліцензіата НКРЕКП визначається за категорією, що має більшу вагу, виражену в балах. Бали за типом ліцензіата НКРЕКП з різних категорій не сумуються.</p>	<p>Потребує уточнення розрахунок балів за типом ліцензіата, у разі наявності 2х і більше діючих ліцензій НКРЕКП</p>
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p>Виключити</p>	<p>Величина ліцензіата не може бути критерієм серйозності порушення. Подібний критерій може стимулювати додаткові зловживання на ринку, та встановлення штрафу залежно від величини/особи порушника не відповідає законодавству. Крім того, такий підхід має ефект задвоєння, оскільки критерії порушення (нижче) враховують і масштаб впливу порушення, і географічний масштаб порушення</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p>		

<p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p>	<p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання наявної інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм , зокрема щодо виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо встановлення розміру тарифів, цін та плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами, іншими ліцензіатами НКРЕКП чи третіми особами сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання та дотримання договорів/актів (3 бали);</p>	<p>Незрозуміло, які саме правила та тех норми маються на увазі – визначення зашироке, та може охоплювати сфери, що контролюються іншими держорганами. Замість виключення можна уточнити, що мається на увазі від “правилами та технічними нормами”</p> <p>Акти фіксують факти, дотримуватися можна лише умов законодавства, рішень чи угод</p>
--	--	--

<p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>10) виключити</p>	<p>Регулятор перебирає на себе функцію загального правозастосування, яка закріплена за судами. Можуть виникнути абсурдні ситуації, коли за стягненням заборгованості за питаннями, не пов'язаними з функціонуванням енергоринку, звертаються до Регулятора</p>
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>		<p>ЗУ «Про НКРЕКП» встановлено вичерпний перелік критеріїв, які повинні бути враховані при створенні порядку (методики) визначення розміру штрафів. Такі критерії застосовуються саме залежно від порушення та його наслідків, а від типу постраждалих осіб – ні.</p>
<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>	<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на наступні кількість ліцензіатів, особу яких було визначено в ході розслідування: одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>	<p>Важливо, щоб ефект порушення на кожного з ліцензіатів було доведено, і це значення не розраховувалось оціночним шляхом.</p>
<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект:</p>	<p>Виключити</p>	<p>Не передбачено законодавством, а збільшення штрафу залежно від тривалості порушення вже застосовано</p>

короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).		
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).		
2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави		
Сума оцінки серйозності (бали) Відсоток серйозності порушення 11-16 1% 17-21 5% 22-24 10% 25-27 15% 28-30 20%		
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій , передбачені чинним законодавством, за наявності однієї з таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20 балів , або 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	З метою виключення суб'єктивного підходу, пропонується встановити чітку норму про припинення нарахування штрафу. Застосування інших санкцій не є предметом цього Порядку, редакційні уточнення

<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p>		
<p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди Коефіцієнт Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1 від 1 грн до 1 000 000 грн 1.1 від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 1.2 від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 1.3 від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 1.4 від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 1.5 від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 1.6 від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 1.7 від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 1.8 від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 1.9 понад 9 000 000 000 грн 2</p>		
<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у</p>	<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що</p>	<p>Редакційне</p>

<p>відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>проводять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках в межах перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>Редакційне</p>
<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.</p>		
<p>2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення</p>		
<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (2)$		

<p>де: $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення; P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу; tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%; n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або 2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p>		
<p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>		
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин.</p>	<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p>	<p>Редакційне уточнення</p>
<p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .</p>	<p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .</p>	<p>Редакційне уточнення</p>

<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ;</p> <p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>		
<p>2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p>	Виключити	Норма встановлює суб'єктивний підхід до зменшення/збільшення розміру штрафів. Пропонується коефіцієнти встановити в цьому Порядку
<p>2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.</p>		
<p>2.4.5. Максимальний відсоток коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.</p>		
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 		

<p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП</p>	<p>3) добровільне відшкодування прямої документально підтвердженої шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення НКРЕКП порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, або обставини, що спричинили порушення;</p>	<p>Редакційне уточнення з метою уникнення різночитань</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або нежиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або нежиття заходів ліцензіатом для виконання та дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення (окрім тривалих порушень);</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою чи із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь та обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) необґрунтована відмова від сприяння проведенню законної перевірки чи проведенню законного розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання належному та законному розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП повідомила порушника про вчинення такого порушення, що триває.</p>	

		У порушника не має можливості самостійно дізнатися, чи НКРЕКП відомо про порушення, чи ні.
2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення.		
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата</p>	<p>Сама мета цього порядку – встановити механізм, який дозволить би Регулятору неупереджено, прозоро, відкрито, недискримінаційно визначити розмір штрафу залежно від особливостей вчинення порушення.</p> <p>Дана норма, яка пропонується до видалення, по перше, надає Регулятору право відступити від цього Порядку на власний розсуд – що унеможливорює забезпечити рівність, неупередженість, прозорість та недискримінаційність підходу до всіх порушників, передбачуваність відповідальності за порушення, а також порушує принцип правової визначеності в державі України, та обов'язки державних органів діяти в межах повноважень, встановлених законодавством.</p> <p>По-друге, якщо Регулятор, який є автором цього проекту, вважає, що запропонований у ньому розрахунок не дозволяє визначити розмір штрафу, і тому Регулятор повинен мати можливість встановити штраф на власний розсуд – тоді порядок потребує доопрацювання.</p> <p>По третє, критерій «неспівмірності з вчиненим порушенням» це оціночне судження, яке неможливо розрахувати. Дає розслідувачу право на суб'єктивну оцінку розміру штрафу, водночас, відповідно до ст. 4 ЗУ «Про НКРЕКП»</p>

<p>повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого 13 фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>неможливою або призведе до тяжкого 13 фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>«Основними принципами діяльності Регулятора є: 8) неупередженість та об'єктивність під час прийняття рішень».</p>
<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище порушника на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>Величина ліцензіата не може впливати на розмір штрафу, а лише його фінансове становище</p>
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому.</p> <p>Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20</p>	<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому.</p> <p>Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20</p>	<p>Норма, яка пропонується до видалення є дискримінаційною та, по перше, надає Регулятору право відступити від цього Порядку на власний розсуд – що унеможливило забезпечити рівність, неупередженість, прозорість та недискримінаційність підходу до всіх порушників, передбачуваність відповідальності за порушення, а також порушує принцип правової визначеності в державі України, та обов'язки державних органів діяти в межах повноважень, встановлених законодавством.</p> <p>Оціночні судження, без чітко визначених методів розрахунку</p>

% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.	% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.	
2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу		
2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу.		
2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за правопорушення, передбачені чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про теплопостачання», «Про природні монополії».		
2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.		
2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень		
2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.		

<p>Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>		
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>		
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		

<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (якщо встановлення такої шкоди або додаткової вигоди можливе);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>Редакційне уточнення</p>
3.2. Визначення початкового розміру штрафу		
3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.		
3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.		

<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max}) \times Dmg) \quad (4)$ <p>де <i>XX</i> – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p><i>P_{max}</i> – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p><i>Dmg</i> – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p><i>Dmg</i> – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>Не можливо розрахувати потенційний дохід, є оціночним судженням</p>
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання. У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>		
<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <p>Вид зловживання %</p>		<p>В сумі ці порушення становлять 105% від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством. Тому розмір % потребує коригування.</p> <p>Крім того, для порушення на ринку електричної енергії у вигляді здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника</p>

<p>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку 15</p> <p>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації 25</p> <p>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 25</p> <p>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 20</p> <p>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог 20</p>		<p>оптового енергетичного ринку – штраф не передбачений законом</p>
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди %</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 5 000 000 грн 5</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 10</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 15</p> <p>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 20</p> <p>понад 600 000 000 грн 25</p>	<p>Розмір завданої шкоди або отриманої додаткової вигоди %</p> <p>Шкода або додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p>	<p>Редакційне уточнення</p>
<p>3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання</p> <p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p>	<p>3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання</p> <p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p>	

$P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n)$ (5) де $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання; P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу; tc – коефіцієнт у розмірі 0,01; n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.	$P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n)$ (5) де $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання; P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу; tc – коефіцієнт у розмірі 0,01; n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год .	Необґрунтовано короткий розрахунковий період, що в т.ч. залежить від дій НКРЕКП щодо виявлення. Такий короткий період може застосовуватись лише до 1 з видів зловживань – маніпулювання і лише щодо конкретного періоду вчинення правочину на ринку, що зафіксовано, наприклад на біржі. І в такому випадку вимагає чіткої регламентації розмежування поняття окремого (однотипного) порушення і триваючого порушення
3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до: 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.	3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до першої з двох подій: 1) моменту фактичного припинення дій або бездіяльності, що становить зловживання, або 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.	Уточнення у випадку, якщо ці події не співпадають в часі:
3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.		
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин 3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.	3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/ або обтяжуючих обставин 3.4.1. За наявності пом'якшуючих та /або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.	
3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою		

$P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr)$ (6) де $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу; ext — пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %; $aggr$ — обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.		
3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.		
3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		
3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		
3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %); 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %); 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки,		

обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %); 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).		
3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %); 2) повторюваність (10 %); 3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %); 4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %); 5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).	3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %); 2) повторюваність того самого зловживання (10 %); 3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %); 4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %); 5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП повідомила учасника про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).	Вчинення іншого зловживання не має вважатися обтяжуючою обставиною, оскільки не є «повторюваністю» У порушника не має можливості самостійно дізнатися, чи НКРЕКП відомо про порушення, чи ні.
3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання		
3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:		
2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має	1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має	Оціночне судження, яке неможливо розрахувати. Протирічить принципу прозорості та передбачуваності

<p>визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>Сама мета цього порядку – встановити механізм, який дозволив би Регулятору неупереджено, прозоро, відкрито, недискримінаційно визначити розмір штрафу залежно від особливостей вчинення порушення.</p> <p>Дана норма, яка пропонується до видалення, по перше, надає Регулятору право відступити від цього Порядку на власний розсуд – що унеможливило забезпечити рівність, неупередженість, прозорість та недискримінаційність підходу до всіх порушників, передбачуваність відповідальності за порушення, а також порушує принцип правової визначеності в державі України, та обов’язки державних органів діяти в межах повноважень, встановлених законодавством.</p> <p>По-друге, якщо Регулятор, який є автором цього проекту, вважає, що запропонований у ньому розрахунок не дозволяє визначити розмір штрафу, і тому Регулятор повинен мати можливість встановити штраф на власний розсуд – тоді порядок потребує доопрацювання.</p>
<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>		
<p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави,</p>	<p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави,</p>	<p>Обтяжуючою обставиною має бути повторюваність одного і того ж зловживання.</p>

НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).	НКРЕКП враховує загальну кількість однотипних зловживань, вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).	
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до 20 глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.	3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до 20 глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.	Норма, яка пропонується до видалення, по перше, надає Регулятору право відступити від цього Порядку на власний розсуд – що унеможливорює забезпечити рівність, неупередженість, прозорість та недискримінаційність підходу до всіх порушників, передбачуваність відповідальності за порушення, а також порушує принцип правової визначеності в державі України, та обов'язки державних органів діяти в межах повноважень, встановлених законодавством. Оціночні судження, які неможливо розрахувати. Протирічить принципу прозорості та передбачуваності
3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу		
3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.		
3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації		

продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.		
3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.	3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-IX , НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.	Відповідно до ЗУ від 10 червня 2023 року № 3141-IX, встановлені тимчасові обмеження для розміру штрафів, тому на нього так само треба посылатися. Протягом дванадцяти місяців з дня початку застосування норм пунктів 5-1 і 5-2 частини четвертої статті 77 Закону України "Про ринок електричної енергії", визначених в абзацах першому і другому цього пункту, зазначені норми застосовуються в такій редакції: "5-1) до 13500000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку електричної енергії відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії; а) за порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації; б) за маніпулювання або спроби маніпулювання на ринку електричної енергії; 5-2) до 1350000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку електричної енергії відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії, - за нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог".
	Доповнити пунктом:	Враховуючи розміри потенційних штрафів, нехайна сплата такого штрафу може призвести до

	3.7. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу.	унеможливлення подальшої діяльності товариства
	Доповнити розділом: Порядок проведення консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства	<p>Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом Регулятор у разі скоєння правопорушення на ринку електричної енергії та/або на ринку природного газу приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку) після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Порядок не містить норм щодо того, що при визначенні розміру штрафів проводяться консультації із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, а також яким саме чином вони проводяться, в який період тощо.</p> <p>Ці норми повинні бути розроблені Регулятором за участю Секретаріату і надані учасникам ринку для ознайомлення, подання зауважень та пропозицій.</p>
Додаток 1 Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та		

відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:		
1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);		
ідентифікація типу (шкода, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного		

ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);		
ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);		
ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);		
ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;		
2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);		
3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання		

заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);		
4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;		
5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;		
6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноновживаних методів розрахунку:	6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноновживаних методів розрахунку:	
метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;	метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, обґрунтовано виставлених та сплачених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди або шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;	Редакційне уточнення
оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким	Виключити	Методи прямого розрахунку і оціночний метод є взаємовиключними.

завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;		
врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;	врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та /або отриманою додатковою вигодою;	
визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	Методи прямого розрахунку і оціночний метод є взаємовиключними.
Додаток 2 Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення	Виключити	Величина ліцензіата не може бути критерієм визначення штрафів.

**ДТЕК Дніпровські
Електромережі**

Оператор системи
розподілу

АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
шосе Запорізьке, 22
м. Дніпро, 49107, Україна
тел.: +38 056 373 50 59
факс: +38 056 373 50 23

04.09.2023 № 43736/1001

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057

*Про надання зауважень та пропозицій
до проєкту постанови НКРЕКП*

АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» надає зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», що має ознаки регуляторного акта, який опубліковано 25 серпня 2023 року на сайті НКРЕКП.

Цей лист з додатком надіслано на e-mail: zahranychnyi@nerc.gov.ua,
tulenko@nerc.gov.ua, box@nerc.gov.ua.

Додаток: Зауваження та пропозиції до проєкту постанови – на 17 сторінках.

**Керівник департаменту
з регуляторних питань**

Сергій МАЛОВ

Зауваження та пропозиції АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
I. Загальні положення		Пропонується уточнення термінології щодо вилучення категорії планування отримання додаткової вигоди, доведення чого майже неможливе.
...	...	
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:	1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:	
...	...	
додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	додаткова вигода – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які отримав порушник та/або збитки чи витрати, яких він уникнув внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	
...	...	
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:	2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:	
1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;	1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;	4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення;	Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними, тим самим передбачається санкція за не скоєне правопорушення.
5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу; 6) застосування індивідуальних пом'якшень.	5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу; 6) застосування індивідуальних пом'якшень.	
...	...	
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
...
2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max} \times D_{mg} (1)$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; D_{mg} – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.	2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max}$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цю складову.
...	...	
2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП; 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення;	2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення;	
		Враховуючи, що тип ліцензіата та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого порушення пропонується вилучити ці критерії.

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p> <p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в об'єктах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу;</p> <p>надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальноєвропейських інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p>	<p>тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p> <p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p>	
<p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	
<p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
		не однозначний та не прозорий. Пропонуємо вилучити.
<p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ліцензіатами НКРЕКП/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (2 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (1 бал);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (1 бал);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) інші порушення (2 бали).</p>	<p>Пропонуємо за критерієм порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок скоригувати бал в сторону зменшення, через те що можуть виникнути об'єктивні підстави щодо неможливості виконання положень за результатами перевірки у встановлені строки; за критерієм поводження з інформацією пропонуємо встановити 1 бал через те, що можуть мати місце випадки несвоєчасного відправлення або отримання інформації Регулятором через форс-мажорні обставини (відсутня електроенергія через аварії, порушення у роботі поштових сервісних служб тощо).</p> <p>Документів «плани оновлення основних фондів» не існує. Для ОСР є ІП та ПРСР, що передбачають заходи з модернізації.</p> <p>Для ОСР, що працюють в рамках моделі стимулюючого тарифоутворення, передбачений підхід щодо самостійного прийняття рішень щодо фінансування витрат в рамках операційних контрольованих та неконтрольованих витрат, що не є порушенням. Пропонується скоригувати для ОСР бал для підпункту 7.</p> <p>Критерій, визначений підпунктом 10 пропонуємо вилучити через те, що порушення рішень інших органів державної влади відносяться до компетенції саме таких органів та не відносяться до компетенції НКРЕКП.</p>
У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей	У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	
2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі. Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	З редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави, пропонується уточнення.
...	...	
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).	2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); наднаціональний (3 бали).	Пропонується уточнення
...	...	
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	Пропонується уточнення. У такому випадку може бути передбачено застереження.
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти	Пропонується вилучити	Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань. Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди.
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	

Редакція проекту рішення НКРЕКП		Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1		
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1		
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2		
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3		
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4		
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5		
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6		
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7		
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8		
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9		
понад 9 000 000 000 грн	2		
У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.		У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.	
Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми , або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.		Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти у відповідності до положень вищезазначених додатків , або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.	Робота ОСР в рамках стимулюючого регулювання не передбачає зобов'язання щодо дотримання структури тарифу. Окрім складових тарифу та виконання ІП є ряд інших факторів, які враховуються під час визначення сум коригування тарифу, за результатами планових перевірок.

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.</p>	<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення розглядається як одне (єдине) порушення.</p>	<p>Пропонується уточнення</p>
<p>2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення</p>		
<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{\text{time adj}}$ — розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} — початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc — коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n — кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або</p> <p>2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p> <p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин.		<p>Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.</p> <p>Пропонується до обговорення. Підпункт 2.2.15 визначає дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення. Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.</p>
...	...	
2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \cdot (3)$ де: $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу; ext — коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ — коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.	Пропонується вилучити	
...	...	
2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) припинення порушення після його виявлення; 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП	2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) припинення порушення після його виявлення; 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.	
...	...	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення.</p>	<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення.</p>	<p>Пропозиція – вилучити у назві пункту фразу «забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень»</p> <p>Стимування від майбутніх порушень має забезпечуватись чинним законодавством. Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними.</p>
...	...	
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому.</p> <p>Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Стимування від майбутніх порушень має забезпечуватись чинним законодавством. Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними.</p>
<p>2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p>		
...	...	
<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує</p>	<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує</p>	<p>Пропонується доповнення</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.	максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, нижче ніж мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП скасовує штраф, або коригує підсумковий розмір штрафу до мінімального розміру за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.	
2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень		
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.</p> <p>Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки; 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій; 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам; 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення. 		
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p>	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p>	<p>Пропонується уточнення.</p> <p>П.2.5.1. передбачає зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
3) розетрочення винлати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.		тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника.
III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
...	...	
3.2. Визначення початкового розміру штрафу		
...	...	
3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max}) \times D_{mg}$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством; D_{mg} – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.	3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max})$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;	Положенням про НКРЕКП відсутні повноваження щодо визначення шкоди.
...		
3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки	Пропонується вилучити	Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань. Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди.
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди		
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)		
від 1 грн до 5 000 000 грн		
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн		
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн		
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн		

Редакція проекту рішення НКРЕКП		Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
ненад 600 000 000 грн	25		
3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання			
3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n)$ (5) де $P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, екоригованого з урахуванням тривалості зловживання; P_{basic} — початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу; tc — коефіцієнт у розмірі 0,01; n — розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.		Пропонується вилучити	Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.
...		...	
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин			
...		...	
3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %); 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %); 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %); 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).		3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %); 2) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);	Пропонується обговорити. Підпунктом 2.2.15 передбачаються дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення. Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.
3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для		Пропонується обговорити щодо виключення пп.5.	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %); 2) повторюваність (10 %); 3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %); 4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %); 5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).		Пропонується обговорити. Можуть мати місце випадки, коли продовження вчинення «зловживання» може бути обумовлене зовнішніми обставинами, що безпосередньо не залежать від діяльності ліцензіату.
...	...	
ДОДАТОК 1. Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
1. У разі наявності шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	1. У разі наявності шкоди, завданої споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	З редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави; пропонується уточнення.
...	...	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>б) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальнозовживаних методів розрахунку:</p>	<p>б) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальнозовживаних методів розрахунку:</p>	<p>Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати ці складові.</p>
<p>метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;</p>	<p>метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;</p>	
<p>оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об’єктів, яким завдана шкода, на подібні об’єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;</p>	<p>оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об’єктів, яким завдана шкода, на подібні об’єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;</p>	
<p>врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов’язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;</p>	<p>врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов’язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;</p>	
<p>визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	
<p>ДОДАТОК 2. Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення.</p>		<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
<p>Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	
<p>...</p>	<p>...</p>	

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць до 400 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць (включно) до 400 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>Запропонований Регулятором підхід передбачає віднесення майже всіх ОСР України в категорію великих. Крім того, критерій виручки не враховує того, що за результатами своєї діяльності ОСР сплачує суттєву її частину на послуги з диспетчеризації та передачі.</p> <p>Пропонуємо більш згладжувальний підхід щодо оцінки великих, середніх та великих ліцензіатів з розподілу електроенергії, у разі, якщо вищезазначена пропозиція щодо незастосування цього критерію буде відхилена під час відкритих обговорень проекту.</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн.</p>	<p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн.</p>	

**ДТЕК Одеські
Електромережі**

Оператор системи
розподілу

АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
вул. Миколи Боровського, 28-б
м. Одеса, 65031, Україна
т.: +38 048 705 22 59
ф: +38 048 705 20 79

АТ «ПУМБ», м. Київ
МФО 334851
IBAN UA64334851000000002600584590
ТББВ №10015/0604 філії-Одеське обласне
управління АТ «Ощадбанк»
МФО 328845
IBAN UA163288450000026005300269200
код ЄДРПОУ 00131713

04.09.2023 101/04/03-8511
№
На № від

**Голові Національної комісії, що
здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних
послуг
Ущатовському К.В.**

вул. Сим'ї Бродських, 19,
м. Київ, 03057
zahranychnyi@nerc.gov.ua
tulenko@nerc.gov.ua
box@nerc.gov.ua.

Шановний Костянтин Валерійовичу!

АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» надає пропозиції до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Додаток: пропозиції АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» на 34 арк.

З повагою,

Генеральний директор

Д.І. Григор'єв

Пропозиції до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Редакція, що пропонується АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»	Обґрунтування
І. Загальні положення		
1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».		
1.2. Дія цього Порядку поширюється на:		
1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);		
2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.		
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	додаткова вигода – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які отримав порушник та/або збитки чи витрати, яких він уникнув внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	Пропонується уточнення термінології щодо вилучення категорії планування отримання додаткової вигоди, доведення чого майже неможливе.
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення		

після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;		
підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;		
Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».		
1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.		
1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку. Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід’ємною частиною обґрунтування до проекту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.		
1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб’єктів господарювання, що		

<p>проводить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).</p>		
<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>		
<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p>		
<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p>	<p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p>	<p>Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними, тим самим передбачається санкція за не скоєне правопорушення.</p>

5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;		
6) застосування індивідуальних пом'якшень.		
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.		
2.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності порушення визначається певна кількість балів для відповідного порушення за цим критерієм.		
2.2.3. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, підсумовуються, і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення.		
2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою		
$P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg(1)$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.	$P_{basic} = XX \times P_{max}$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цю складову.
2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.		
2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:	2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:	

<p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП; 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіата та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого порушення пропонується вилучити ці критерії.</p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються: 1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з: транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів;</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>

<p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності. Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p>	

<p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали); порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p>	<p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (2 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (1 бал);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (1 бал);</p>	<p>Вважаємо, що критерій предмету порушення - щодо форми та структури власності ліцензіатів не однозначний та не прозорий. Пропонуємо вилучити.</p> <p>Пропонуємо за критерієм порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок скоригувати бал в сторону зменшення, через те що можуть виникнути об'єктивні підстави щодо неможливості виконання положень за результатами перевірки у встановлені строки; за критерієм поводження з інформацією пропонуємо встановити 1 бал через те, що можуть мати місце випадки несвоєчасного відправлення або отримання інформації Регулятором через форс-мажорні обставини (відсутня електроенергія через аварії, порушення у роботі поштових сервісних служб тощо).</p> <p>Документів «плани оновлення основних фондів» не існує. Для ОСР є ІІ та ІІІСР, що передбачають заходи з модернізації.</p>
--	--	--

<p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>Для ОСР, що працюють в рамках моделі стимулюючого тарифоутворення, передбачений підхід щодо самостійного прийняття рішень щодо фінансування витрат в рамках операційних контрольованих та неконтрольованих витрат, що не є порушенням. Пропонується скоригувати для ОСР бал для підпункту 7.</p> <p>Критерій, визначений підпунктом 10 пропонуємо вилучити через те, що порушення рішень інших органів державної влади відносяться до компетенції саме таких органів та не відносяться до компетенції НКРЕКП.</p>
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі. Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>З редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави, пропонується уточнення.</p>
<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал);</p> <p>2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали);</p> <p>понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>		

2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).		
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).	2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); наднаціональний (3 бали).	Пропонується уточнення
2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави		
Сума оцінки серйозності (бали) Відсоток серйозності порушення 11-16 1% 17-21 5% 22-24 10% 25-27 15% 28-30 20%		
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	Пропонується уточнення. У такому випадку може бути передбачено застересження.

<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань. Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди.</p>
<p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди Коефіцієнт Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1 від 1 грн до 1 000 000 грн 1.1 від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 1.2 від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 1.3 від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 1.4 від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 1.5 від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 1.6 від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 1.7 від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 1.8 від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 1.9 понад 9 000 000 000 грн 2</p>		
<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за</p>	<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання</p>	<p>Робота ОСР в рамках стимулюючого регулювання не передбачає зобов'язання щодо дотримання структури тарифу. Окрім складових тарифу та виконання ІП є ряд інших факторів, які враховуються під час визначення сум коригування тарифу, за результатами планових перевірок.</p>

результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми , або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.	інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти у відповідності до положень вищезазначених додатків , або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.	
Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.	Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися розглядається як одне (єдине) порушення.	Пропонується уточнення
2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення		

<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або 2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов. <p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.</p>
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин.</p>		
<p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу,</p>		

розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .		
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ;</p> <p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>	Пропонується вилучити складову $P_{time\ adj}$	Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.
2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.		
2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.		
2.4.5. Максимальний відсоток коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.		
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p>	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p>	<p>Пропонується до обговорення.</p> <p>Підпункт 2.2.15 визначає дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення.</p> <p>Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої</p>

<p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП</p>	<p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p>ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>		
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення.</p>		
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p>		

<p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>		
<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>		

<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому.</p> <p>Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Стимування від майбутніх порушень має забезпечуватись чинним законодавством. Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними.</p>
<p>2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p>		
<p>2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу.</p>		
<p>2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за правопорушення, передбачені чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про теплопостачання», «Про природні монополії».</p>		
<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.</p>	<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.</p>	<p>Пропонується доповнення</p>

	У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, нижче ніж мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП скасовує штраф, або коригує підсумковий розмір штрафу до мінімального розміру за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.	
2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень		
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.</p> <p>Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки; 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій; 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам; 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення. 		
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p>	2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:	<p>Пропонується уточнення.</p> <p>П.2.5.1. передбачає зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру</p>

2) відсутні обтяжуючі обставини; 3) розетрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.	2) відсутні обтяжуючі обставини;	штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника.
III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів: 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин; 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання; 5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.		
3.2. Визначення початкового розміру штрафу		
3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.		
3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.		

<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max}) \times Dmg$ (4)</p> <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max})$ (4)</p> <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p>	<p>Положенням про НКРЕКП відсутні повноваження щодо визначення шкоди.</p>
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p> <p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>		
<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <p>Вид зловживання %</p> <p>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку 15</p> <p>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації 25</p> <p>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 25</p>		

<p>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 20</p> <p>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог 20</p>		
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди %</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 5 000 000 грн 5</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 10</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 15</p> <p>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 20</p> <p>понад 600 000 000 грн 25</p>	Пропонується вилучити	<p>Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань.</p> <p>Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди</p>
3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання		
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times tc \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p>	Пропонується вилучити	<p>Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.</p>

3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до: 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.		
3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.		
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин		
3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.		
3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (6)$ де $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу; ext — пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %; $aggr$ — обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.		
3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.		

3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		
3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>Пропонується обговорити.</p> <p>Підпунктом 2.2.15 передбачаються дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення.</p> <p>Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.</p>
<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p>	Пропонується обговорити.	<p>Пропонується обговорити.</p> <p>Можуть мати місце випадки, коли продовження вчинення</p>

5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).		«зловживання» може бути обумовлене зовнішніми обставинами, що безпосередньо не залежать від діяльності ліцензіату.
3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання		
3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:		
1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;		
2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.		
3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість		

однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).		
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до 20 глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.		
3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу		
3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.		
3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.		
3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.		

Додаток 1 Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	1. У разі наявності шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	З редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави; пропонується уточнення.
1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);		
ідентифікація типу (шкода, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);		

ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);		
ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);		
ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;		
2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);		
3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);		

4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;		
5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;		
6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноживаних методів розрахунку:		
метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;		
оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;		
врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;		
визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	Пропонується вилучити	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати ці складові.

Додаток 2**Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення**

<p>Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:</p> <p>1. Для ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та мають дохід (виручку) за рік 500 млн грн та більше;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік та мають дохід (виручка) за рік 500 млн грн та більше;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
---	-------------------------------------	--

<p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн.</p> <p>2. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність зі зберігання енергії та ліцензіатів, які здійснюють господарську діяльність з агрегації:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність електроустановок 20 МВт та більше станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 5 (включно) до 20 МВт станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 150 кВт до 5 МВт станом на момент порушення.</p> <p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>Запропонований Регулятором підхід передбачає віднесення майже всіх ОСР України в категорію великих. Крім того, критерій виручки не враховує того, що за результатами своєї діяльності ОСР сплачує суттєву</p>
--	---	--

<p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць до 400 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць (включно) до 400 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p>	<p>її частину на послуги з диспетчеризації та передачі.</p> <p>Пропонуємо більш згладжувальний підхід щодо оцінки великих, середніх та великих ліцензіатів з розподілу електроенергії, у разі, якщо вищезазначена пропозиція щодо незастосування цього критерію буде відхилена під час відкритих обговорень проекту.</p>
--	--	--

<p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн.</p> <p>4. Для Ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з постачання або перепродажу електричної енергії (трейдерську діяльність):</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 1000 млн кВт·г або більше за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 100 млн – 1000 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії менше 100 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>5. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу природного газу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів понад 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – понад 200 млн куб.</p>	<p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн.</p>	
---	---	--

метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства, за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів від 100 тисяч до 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – від 20 млн (включно) до 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів менше 100 тисяч та обсяг розподілу природного газу – до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

6. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з постачання природного газу:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу 100 млн куб. метрів та більше або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу від 20 млн (включно) до 100 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

<p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>7. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання більш як 40000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 9000 тис. до 40000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 300 тис. до 9000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>8. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення більш як 20000 тис. куб. метрів за</p>		
--	--	--

<p>попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 9000 тис. до 20000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 200 тис. до 9000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>9. Ліцензіати НКРЕКП, що провадять господарську діяльність з передачі електричної енергії, зі здійснення функцій гарантованого покупця, зі здійснення функцій оператора ринку, що здійснюють господарську діяльність з транспортування та зберігання природного газу, зі здійснення господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках, належать до категорії великих ліцензіатів НКРЕКП.</p>		
---	--	--

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР РИНКУ»

вул. Симона Петлюри, 27 / м. Київ / 01032
(044) 205-01-61, kanc@oree.com.ua
www.oree.com.ua // ЄДРПОУ 43064445

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

┌ Про надання зауважень та
пропозицій до проекту
постанови

АТ «Оператор ринку» розглянуло схвалений та оприлюднений 25 серпня 2023 проект постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», та надає свої зауваження та пропозиції до нього (додаються).

Додаток: на 46 арк. в 1 прим.

Генеральний директор

Олександр ГАВВА

Порівняльна таблиця до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Постанова		
<p>Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,</p> <p>ПОСТАНОВЛЯЄ:</p> <p>1. Затвердити Порядок (методику) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додається.</p> <p>2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.</p>		

Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
I. Загальні положення		
1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».	1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, у тому числі за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».	<i>Пропонується правка з урахуванням того, що заборону здійснення маніпулювання чи спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку та обмеження поводження з інсайдерською інформацією встановлено законодавством і відповідно вчинення таких зловживань є порушенням законодавства.</i>
1.2. Дія цього Порядку поширюється на: 1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП); 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.	1.2. Дія цього Порядку поширюється на: 1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП); 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.	<i>Особи, які ще тільки мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку, фактично не можуть вважатися порушниками та нести відповідальність, а тому на них не повинна поширюватися дія цього Порядку.</i>
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:	додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував	<i>Редакційно.</i>

додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	уникнути внаслідок вчинення порушення (зловживання), безпосередньо чи опосередковано;	
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;	<i>Виключити.</i>	<i>Відповідно до пропозиції щодо виключення Порядку застосування індивідуальних пом'якшень, де застосовується цей термін.</i>
підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;		
Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».		
1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.		
1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних		

<p>ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку.</p> <p>Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>		
<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).</p>	<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших, крім штрафу, видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).</p>	<p><i>Редакційно.</i></p>
<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділів II та III цього Порядку; та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p><i>Редакційно з урахуванням зауваження до назви розділу II проєкту Порядку.</i></p>
<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p>	<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних</p>	<p><i>Пропонується правка з урахуванням доданого розділу III, оскільки заборону здійснення маніпулювання чи спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, здійснення</i></p>

	ліцензійних умов (за виключенням зловживань на оптовому енергетичному ринку)	<i>операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку та обмеження поводження з інсайдерською інформацією встановлено законодавством і відповідно вчинення таких зловживань є порушенням законодавства.</i>
2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій		
<p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом споживачам та/або учасникам ринку шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахування тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахування пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу, який не може перевищувати максимальну межу штрафу.</p>	<p><i>Пропонуємо редакційно слова «коригування розміру штрафу» не застосовувати, оскільки словосполучення «розмір штрафу» загалом буде трактуватися як кінцева величина, визначена з урахуванням усіх проміжних розрахунків.</i></p> <p><i>Усі критерії, передбачені проєктом Порядку, застосовуються до конкретного ліцензіата (індивідуально), тому додатково передбачати індивідуальні пом'якшення недоцільно як такі, що порушують такі принципи діяльності Регулятора як недопущення дискримінації і неупередженість та об'єктивність під час прийняття рішень.</i></p>

	6) застосування індивідуальних номінацій.	
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.		
2.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності порушення визначається певна кількість балів для відповідного порушення за цим критерієм.		
2.2.3. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, підсумовуються, і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення.		
<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg \quad (1)$ <p>де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних</p>	<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = \frac{XX\%}{100\%} \times P_{min} \times Dmg \text{ (грн)} \quad (1)$ <p>де: $XX\%$ - серйозність порушення, що визначається за результатами оцінки критеріїв серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.5 – 2.2.10 цієї глави, %;</p> <p>P_{min} - мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, або для правопорушень, щодо яких законодавчо визначено лише</p>	<p><i>У разі виявлення правопорушення, за яке законодавством передбачено застосування штрафної санкції, безспірним правом Регулятора є накладення штрафу у його мінімальному розмірі. На збільшення розміру штрафу впливатимуть критерії серйозності правопорушення та інші. Крім того, застосування у розрахунку максимального розміру штрафних санкцій не узгоджується із задекларованим у п. 1.7 проекту Порядку принципом розумності, коли «не допускаються випадки</i></p>

<p>умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p><i>Dmg</i> – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>максимальний розмір штрафу, - 1/10 максимального розміру штрафу, грн;</p> <p><i>Dmg</i> - коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.11 цієї глави, в.о.</p>	<p><i>необґрунтованого завищення розміру штрафів».</i></p> <p><i>У разі визначення початкового розміру штрафу на основі законодавчо встановленого мінімального розміру штрафу, слід враховувати, що такий розмір під час наступних етапів може збільшуватися з урахуванням тривалості порушення або наявності обтяжуючих обставин до 100% від початкового розміру штрафу.</i></p>
<p>2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.</p>		
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>2.2.5. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови; тип учасника ринку; величина учасника ринку; 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення; предмет порушення; тип постраждалої сторони; наслідки для інтересів ринку та учасників ринку; масштаб дії порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p><i>Оскільки згідно з проектом Порядку серйозність порушення визначається незалежно від типу порушення, вважаємо, що збільшення розміру штрафних санкцій через тип чи величину ліцензіата є несправедливим. Наприклад, у випадку несвоєчасного надання інформації чи подібних порушеннях організаційних вимог здійснення ліцензованої діяльності серйозність такого порушення має бути однаковою для усіх ліцензіатів, а якщо причинами, що спонукали до цього порушення є намагання приховати зловживання монопольним становищем чи ринковою владою, то для вжиття відповідних порушенню санкцій необхідно при розрахунку розміру</i></p>

		<p>санкцій враховувати саме ці критерії, а не штрафувати ліцензіатів за їх розмір чи здійснювану діяльність.</p> <p>Інші критерії, що стосуються порушення, також мають бути доопрацьовані з огляду на причинно-наслідкові зв'язки. Наприклад, незрозумілим є критерій «тип постраждалої сторони», що оцінюється однаковою кількістю балів незалежно від «типу».</p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);</p> <p>централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p>Відповідно до пропозицій, наданих до п. 2.2.6.</p>

<p>зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності). <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
--	--	--

<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів); середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали); малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p><i>Відповідно до пропозицій, наданих до п. 2.2.6.</i></p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали); порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали); порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали); порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання</p>	<p>2.2.6. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень (1 бал за кожен предмет порушення):</p> <p>1) порушення вимог ліцензійних умов: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2-бали); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3-бали); порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3-бали); порушення щодо внесків на регулювання (2 бали); ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій; порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2-бали); порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3-бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2-бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3-бали);</p> <p>3) порушення вимог щодо поводження з інформацією на ринку (3-бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3-бали);</p>	<p><i>Пропонуємо встановити єдиний бал для всіх видів порушення у зв'язку з тим, що незрозуміло за якими критеріями визначається додаткова кількість балів. При цьому, слід зазначити, що у підпункті 11 цього пункту проекту Порядку тип порушення не є однозначним і воно може включати як серйозні, так і не дуже порушення, проте кількість балів за ці порушення визначена конкретно і однозначно у 2 бали.</i></p> <p><i>Також, слід зазначити, що конкретний розмір штрафу та порядок його стягнення за несплату внесків на регулювання визначений у главі 11 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов (далі – Порядок контролю), тому тут має бути виключений тип такого порушення як «порушення щодо внесків на регулювання».</i></p> <p><i>Надання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених</i></p>

<p>спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>5) порушення законодавства (крім ліцензійних умов) / правил / технічних норм / спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали);</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, серйозність такого порушення оцінюється як одне порушення із кількістю 1 (один) бал.</p>	<p>функцій, є вимогою ліцензійних умов, тому пропонується відповідно перенести тип такого порушення з підпункту 3 до підпункту 1 цього пункту.</p> <p>Для уникнення необґрунтованого подвоєння розміру штрафу у положенні підпункту 5 слід виключити порушення ліцензійних умов, які оцінюються у підпункті 1.</p> <p>Підпункт 11 цього пункту проєкту Методики не містить конкретного визначення типу порушення, тому пропонується його виключити або розшифрувати, оскільки для досягнення стримуючого ефекту щодо вчинення порушення ліцензіати мають заздалегідь знати усі підстави, що впливають на розмір штрафних санкцій. У зв'язку з цим, вважаємо, що у Порядку має бути вичерпний перелік таких підстав, який за необхідності може доповнюватися.</p>
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>Виключити.</p>	<p>Незрозумілим є критерій «тип постраждалої сторони», що оцінюється однаковою кількістю балів незалежно від «типу». Якщо в результаті порушення є постраждала сторона, то неважливо хто це – фізична чи юридична особа, Україна чи, можливо, сусідня держава. Значення матиме кількість постраждалих та розмір заподіяної шкоди, що в проєкті</p>

		<i>Порядку визначається іншими положеннями.</i>
Положення відсутнє.	2.2.7. За критерієм «наслідки для інтересів ринку та учасників» визначаються такі види порушень: ненадання учасникам ринку інформації, необхідної для виконання ними функцій на ринку, в обсягах та порядку, визначених законодавством (_ бали); тривалі (тривалістю більше ніж один робочий день) порушення в роботі інфраструктурних суб'єктів ринку (ОСП, ОР, Гарантованого покупця на ринку електричної енергії та оператора ГТС на ринку природного газу) (_ бали).	<i>Відповідно до п. 10.2 Порядку контролю при визначенні санкцій за порушення, передбачені законами України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу», НКРЕКП враховує серйозність і тривалість правопорушення, наслідки правопорушення для інтересів ринку та учасників ринку. Можливо передбачити й інші критерії.</i>
2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).	2.2.8. За критерієм «масштаб дії порушення» визначаються порушення, що спричинили негативні наслідки для: одноразово для невеликої кількості (до 100) осіб (у тому числі фізичних та юридичних) (2 бали); два і більше разів для невеликої кількості осіб (3 балів); одноразово для понад 100 осіб (4 бали); два і більше разів для понад 100 осіб (5 балів).	<i>Пропонується змінити з урахуванням того, що вплив порушення може поширюватися як на учасників ринку, так і на осіб, що ще не стали учасниками ринку через порушення ліцензіатом(-ами) умов щодо приєднання до мереж або надання доступу до ринку. Крім того, багаторазовість скоєння порушення може свідчити про умисний характер такого порушення, тому має збільшувати серйозність порушення.</i>
2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).	<i>Виключити.</i>	<i>Незрозумілим є поняття «ефект від порушення» і як визначатиметься його тривалість. Пропонується виключити, оскільки критерій тривалості дії порушення врахований у главі 2.3 проєкту Порядку.</i>

<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер:</p> <p>локальний (місцевий) (1 бал);</p> <p>національний (2 бали);</p> <p>регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p><i>Подібно до критеріїв щодо типу та величини ліцензіатів, вбачається, що порушення оцінюватиметься за територією діяльності ліцензіата (для усіх ліцензій на ринку ел.ен. це територія України, а у разі об'єднання ринків, то і за межами України.)</i></p> <p><i>Якщо ж має оцінюватися вплив порушення, то це вже враховується у положеннях вище.</i></p>																								
<p>2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави.</p> <table><tr><th>Сума оцінки серйозності, бали)</th><th>Відсоток серйозності порушення</th></tr><tr><td>11-16</td><td>1%</td></tr><tr><td>17-21</td><td>5%</td></tr><tr><td>22-24</td><td>10%</td></tr><tr><td>25-27</td><td>15%</td></tr><tr><td>28-30</td><td>20%</td></tr></table>	Сума оцінки серйозності, бали)	Відсоток серйозності порушення	11-16	1%	17-21	5%	22-24	10%	25-27	15%	28-30	20%	<p>2.2.9. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.5 – 2.2.9 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків для збільшення мінімального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави:</p> <table><tr><th>Оцінка серйозності порушення (бали)</th><th>Відсоток серйозност порушення</th></tr><tr><td>11-16</td><td>101%</td></tr><tr><td>17-21</td><td>105%</td></tr><tr><td>22-24</td><td>110%</td></tr><tr><td>25-27</td><td>115%</td></tr><tr><td>28-30</td><td>120%</td></tr></table>	Оцінка серйозності порушення (бали)	Відсоток серйозност порушення	11-16	101%	17-21	105%	22-24	110%	25-27	115%	28-30	120%	<p><i>Правки пропонуються відповідно до зауважень, наданих вище.</i></p> <p><i>У зв'язку із змінами, запропонованими до формули розрахунку початкового розміру штрафу, шкала оцінки серйозності порушення наведена для прикладу і потребує доопрацювання у зв'язку із необхідністю оцінки пропорційності порушення і покарання та відповідного тестування.</i></p>
Сума оцінки серйозності, бали)	Відсоток серйозності порушення																									
11-16	1%																									
17-21	5%																									
22-24	10%																									
25-27	15%																									
28-30	20%																									
Оцінка серйозності порушення (бали)	Відсоток серйозност порушення																									
11-16	101%																									
17-21	105%																									
22-24	110%																									
25-27	115%																									
28-30	120%																									
<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p>	<p>2.2.10. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.9 цієї глави, не перевищує 21 бал, та</p>	<p><i>Редакційно.</i></p> <p><i>Правки пропонуються відповідно до зауважень, наданих вище.</i></p> <p><i>Також, з урахуванням того, що 20 балів входить в один діапазон оцінки серйозності порушення «17-21»,</i></p>																								

<p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p>	<p>доцільно для застосування запропонованої норми поставити число, що є граничним у цьому діапазоні.</p>																																																
<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коефіцієнт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн</td><td>1.5</td></tr><tr><td>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>1.6</td></tr><tr><td>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн</td><td>1.7</td></tr><tr><td>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн</td><td>1.8</td></tr><tr><td>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн</td><td>1.9</td></tr><tr><td>понад 9 000 000 000 грн</td><td>2</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	понад 9 000 000 000 грн	2	<p>2.2.11. У разі наявності шкоди, завданої споживачам та/або учасникам ринку внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості її визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коефіцієнт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн</td><td>1.5</td></tr><tr><td>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>1.6</td></tr><tr><td>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн</td><td>1.7</td></tr><tr><td>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн</td><td>1.8</td></tr><tr><td>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн</td><td>1.9</td></tr><tr><td>понад 9 000 000 000 грн</td><td>2</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	понад 9 000 000 000 грн	2	<p>Відповідно до частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» розмір штрафів: «... має відповідати виду, тривалості та тяжкості порушення, завданій споживачам шкоді та потенційній вигоді від торгівлі з використанням інсайдерської інформації, маніпулювання або спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку».</p> <p>Редакційно.</p> <p>Правки пропонуються відповідно до зауважень, наданих вище та відповідно до Закону України «Про НКРЕКП».</p>
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт																																																	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																																																	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1																																																	
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2																																																	
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3																																																	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4																																																	
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5																																																	
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6																																																	
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7																																																	
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8																																																	
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9																																																	
понад 9 000 000 000 грн	2																																																	
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт																																																	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																																																	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1																																																	
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2																																																	
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3																																																	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4																																																	
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5																																																	
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6																																																	
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7																																																	
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8																																																	
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9																																																	
понад 9 000 000 000 грн	2																																																	

У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.

Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.

Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.

У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості її обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.

~~Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.~~

Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.

Виключити відповідно до зауважень, наданих до пункту 2.2.11.

2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення	2.3. Урахування тривалості порушення при розрахунку розміру штрафу	
<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p>	<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{(time adj)}} = P_{\text{(basic)}} \times (1 + t_c \times n / 100\%) \quad (\text{грн}) \quad (2)$ <p>де: $P_{\text{(time adj)}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, грн;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, що тривало/триває порушення.</p>	<p><i>Редакційно.</i></p> <p><i>Пропонується у формулі візуально виокремити величину коригування ($t_c \times n$), яка згідно з п. 2.3.3 цієї глави визначається у відсотках і має граничну межу.</i></p>
<p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або 2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов. 		

2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.		
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин	2.4. Урахування пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин при розрахунку розміру штрафу	
2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу.	2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (відповідно зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу.	<i>Редакційно для однозначного розуміння величини, що підлягає коригуванню на цьому етапі, і від якої слід вираховувати межу максимального розміру коригування.</i>
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ;</p> <p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення;</p> <p>$aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>	<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{(time\ adj)} \times (1 - (Пом + Обт) / 100\%) \quad (грн) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{(time\ adj)}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу;</p> <p>Пом – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення, %;</p> <p>Обт – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення, %.</p>	<p><i>Редакційно з урахуванням положень пунктів 2.4.4 та 2.4.5 проекту Порядку, що коефіцієнти обставин визначаються у %.</i></p>

<p>2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p><i>Не зрозуміло, для чого НКРЕКП приймати окремий документ, якщо перелік пом'якшуючих та обтяжуючих обставин наводиться у цьому ж Порядку, що буде затверджений НКРЕКП.</i></p> <p><i>Пропонується визначити розміри відповідних коефіцієнтів у цьому Порядку відповідно до зазначених у ньому пом'якшуючих та обтяжуючих обставин.</i></p>
<p>2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.</p>	<p>2.4.3. Для врахування усіх пом'якшуючих обставин НКРЕКП підсумовує коефіцієнти таких обставин, але така сума не повинна перевищувати максимальний розмір коригування з урахуванням пом'якшуючих обставин.</p> <p>Максимальний розмір коригування з урахуванням пом'якшуючих обставин вчиненого порушення не може перевищувати 100% розміру штрафу, що підлягає коригуванню.</p>	<p><i>Для можливості застосування формули, зазначеної у п.2.4.2, до обставини вчинення порушення вперше, треба визначити коефіцієнт для такої пом'якшуючої обставини на рівні 100%. Також, з урахуванням пропозиції до п.2.4.3 проекту Порядку в редакції НКРЕКП доцільно зазначити спосіб урахування кількох пом'якшуючих обставин одночасно.</i></p> <p><i>Редакційно до пропозиції НКРЕКП: замість «Максимальний відсоток коефіцієнта» має бути «Максимальний коефіцієнт».</i></p>
<p>2.4.5. Максимальний відсоток коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.</p>	<p>2.4.4. Для врахування усіх обтяжуючих обставин НКРЕКП підсумовує коефіцієнти таких обставин, але така сума не повинна перевищувати максимальний розмір коригування з урахуванням обтяжуючих обставин.</p> <p>Максимальний розмір коригування з урахуванням обтяжуючих обставин вчиненого</p>	<p><i>З урахуванням пропозиції до п.2.4.3 проекту Порядку в редакції НКРЕКП доцільно зазначити спосіб урахування кількох обтяжуючих обставин одночасно.</i></p> <p><i>Редакційно до пропозиції НКРЕКП: замість «Максимальний відсоток</i></p>

	порушення не може перевищувати 50% розміру штрафу, що підлягає коригуванню.	<i>коефіцієнта» має бути «Максимальний коефіцієнт».</i>
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p>2.4.5. Для цілей цього Порядку, пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше – коефіцієнт 100% (штраф) не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом умисних дій для вчинення порушення – коефіцієнт 50%;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам ринку, до виявлення порушення – коефіцієнт 90%;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про реальне бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення – коефіцієнт 50%;</p> <p>5) негайне припинення порушення після його виявлення – коефіцієнт 30%;</p> <p>6) самостійне та оперативне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП – коефіцієнт 70%;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП – коефіцієнт 20%.</p>	<p><i>Редакційно та з урахуванням пропозиції до п.2.4.3 проекту Порядку в редакції НКРЕКП доцільно зазначити у Порядку розміри коефіцієнтів для кожної обставини.</i></p> <p><i>Розміри коефіцієнтів у пропозиції наведені для прикладу і потребують дооцінки та тестування.</i></p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p>	<p>2.4.6. Для цілей цього Порядку, обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) умисне створення умов або вчинення дій ліцензіатом для скоєння правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства – коефіцієнт 30%;</p>	<p><i>Редакційно та з урахуванням пропозиції до п.2.4.3 проекту Порядку в редакції НКРЕКП доцільно зазначити у Порядку розміри коефіцієнтів для кожної обставини.</i></p> <p><i>Розміри коефіцієнтів у пропозиції наведені для прикладу і потребують дооцінки та тестування.</i></p>

<p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2) повторюваність оцінюваного порушення (після повідомлення ліцензіата про необхідність припинення порушення) – коефіцієнт 20%;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення – коефіцієнт 10%;</p> <p>4) вчинення порушення спільно/узгоджено з іншими суб'єктами господарювання (учасниками ринку) – коефіцієнт 15%;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>5) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки – коефіцієнт 10%;</p> <p>6) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, – коефіцієнт 10%.</p>	<p>Обставина, що зазначена у підпункті 5 цього пункту, фактично дублює випадок, зазначений у підпункті 1 цього пункту.</p> <p>Обставина, що зазначена у підпункті 6 цього пункту, є неоднозначною і не відомо, якими фактами чи документами може бути підтверджена, тому пропонується її видалити.</p>
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p>	<p>2.5. Забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення при розрахунку штрафу</p>	
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку</p>	<p>Редакційно.</p>

<p>відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	
<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>Виключити.</p>	<p><i>У цьому пункті фактично повторюються усі критерії, за якими оцінки порушення вже проведені вище, тому з урахуванням змін, запропонованих до пункту 2.5.1 проєкту Порядку, пропонується п.2.5.2 виключити як повтор.</i></p> <p><i>При цьому також зазначимо, що в умовах воєнного стану, який зараз діє в країні, фінансовий стан багатьох ліцензіатів значно погіршився, тому</i></p>

		<i>врахування при визначенні штрафних санкцій їхнього фінансового стану за попередні роки є некоректним.</i>
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	Виключити.	<i>Згадані критерії для розрахунку вже враховані у п. 2.5.1.</i>
2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу	2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу з метою уникнення перевищення максимальної межі штрафу	
2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу.		
2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за правопорушення, передбачені чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок		

природного газу», «Про теплопостачання», «Про природні монополії».		
<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.</p>	<p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу за конкретне правопорушення, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством за таке правопорушення, НКРЕКП застосовує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством за таке правопорушення. Максимальний розмір штрафу не може перевищувати 30% шкоди, завданої споживачу та/або учасникам ринку.</p>	<p><i>Редакційно.</i> <i>Вважаємо, що максимальний розмір штрафу має корелюватися із розміром шкоди, завданої споживачу.</i></p>
<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p><i>Усі критерії, передбачені проєктом Порядку, застосовуються до конкретного ліцензіата (індивідуально), тому додатково передбачати індивідуальні пом'якшення недоцільно як такі, що порушують такі принципи діяльності Регулятора як недопущення дискримінації і неупередженість та об'єктивність під час прийняття рішень.</i></p>
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p>	<p><i>Виключити.</i></p>	<p><i>Необхідні норми пропонується інтегрувати до глави 2.4 проєкту Порядку як пом'якшуючі обставини.</i></p>

<p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>		
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>		
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p>	<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p>	<p>Приведення у відповідність до визначення, наведеного у п. 1.3.</p>

<p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або додаткової вигоди (потенційного доходу) (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди (потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахування тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахування пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу, який не може перевищувати максимальну межу штрафу.</p>	
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p>		
<p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p>	<p>Виключити.</p>	<p><i>Початковий розмір штрафу розраховується за формулою, що наведена у п. 3.2.3 і до того ж критерії оціни зловживання у цьому розділі не визначаються, тому цей пункт зайвий.</i></p>
<p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p>	<p>Виключити.</p>	<p><i>Згідно з п.3.2.4 відсоток серйозності зловживання визначається в залежності від типу зловживання.</i></p>

		Критерії у цьому розділі не визначаються, тому цей пункт зайвий.
<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу за зловживання розраховується на основі оцінки серйозності такого зловживання за формулою</p> <p>...</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, визначений згідно з п.3.6.2 цього Порядку;</p>	<p>Редакційно з урахуванням виключення пунктів, що були вище.</p> <p>З урахуванням норми, зазначеної у п.3.6.2 проєкту Порядку слід уточнити: який розмір штрафу береться як максимальний на початку розрахунку? Вважаємо, що застосування граничних розмірів штрафів, передбачених законодавством, робить зайвими та недоцільними розрахунки згідно з главами 3.3-3.5 для учасників оптового енергетичного ринку з невеликим річним доходом від реалізації продукції.</p> <p>Загалом, вважаємо, що принципи визначення початкової величини штрафу мають враховувати те, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> - безспірним правом Регулятора є накладення штрафу у його мінімальному розмірі; - застосування у розрахунку максимального розміру штрафних санкцій не узгоджується із задекларованим у п. 1.7 проєкту Порядку принципом розумності, коли «не допускаються випадки необґрунтованого завищення розміру штрафів. <p>У зв'язку з цим P_{max} слід замінити на P_{min} та відповідно збільшити на 100% коригуючі коефіцієнти.</p>

		Оскільки законодавчого мінімуму для штрафів за зловживання не встановлено, його можна розрахувати, наприклад, виходячи з пропорції, встановлених мінімального та максимального розміру штрафів за неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірної інформації Регулятору, оператору системи передачі, оператору системи розподілу, якщо обов'язковість подання такої інформації встановлена законодавством (підпункт б пункту 5 частини 4 ст.77 ЗУ «Про ринок електричної енергії») до максимального розміру за нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог (тобто 270 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p> <p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>		
<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним</p>		

законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

Вид зловживання	%
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої **споживачам та/або** учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15

Таблиця потребує перевірки на співмірність, оскільки за відсутності додаткової вигоди пропонується додатковий штраф у розмірі від 459000 грн до 4590000 грн!!!! залежно від типу зловживання.

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	додатковий штраф
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	459 000
від 1 грн до 5 000 000 грн	5	2 295 000
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	4 590 000
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	6 885 000
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	9 180 000
понад 600 000 000 грн	25	11 475 000
неоподатков.мін. грн	2 700 000	27 000 000
	45 900 000	459 000 000

від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	Також, потребує пояснення як запропоновані у таблиці коефіцієнти враховують норму, зазначену у п.3.6.2 проекту Порядку (тобто, що P_{max} повинна враховувати дохід від реалізації продукції, що для кожного суб'єкта є індивідуальною величиною).
понад 600 000 000 грн	25	понад 600 000 000 грн	25	
3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання		3.3. Урахування тривалості порушення при розрахунку розміру штрафу		
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p>		<p>t_c – коефіцієнт у розмірі 1%;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, днів.</p>		<p>Розмірність коефіцієнту t_c має бути аналогічною коефіцієнту, зазначеному у п.2.3.1.</p> <p>Однакові позначення (n) в документі повинні застосовуватися для однакових понять (у п.2.3.1 - кількість календарних днів), щоб не було плутанини. Для визначення годин доцільно обрати іншу букву.</p> <p>Загалом, норма щодо визначення тривалості періоду зловживання в годинах потребує пояснення. З урахуванням встановленого у п.3.3.3 обмеження 50% можлива тривалість зловживання становить 50 годин? Як з цим узгоджуються положення п.3.3.2?</p>
<p>3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або</p>		<p>3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до:</p>		<p>Норма потребує пояснення та уточнення з урахуванням того, що відповідно до п. 3.3.1 період зловживання рахується в годинах.</p>

<p>2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.</p>	<p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або</p> <p>2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.</p>	<p><i>Як фіксуватиметься точний час початку, припинення або виявлення зловживання?</i></p> <p><i>Що маєтись на увазі під «моментом виявлення зловживання»? Адже під час розслідування аналізуються певні ознаки, а відповідно до проєкту Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку перед затвердженням висновку про результати розслідування щодо можливого зловживання передбачає отримання заперечень суб'єкта розслідування. Тобто під час розслідування зловживання ще не буде доведеним.</i></p>
<p>3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.</p>		
<p>3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p>	<p>3.4. Урахування пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин при розрахунку розміру штрафу</p>	
<p>3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.</p>		
<p>3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p>		<p><i>Привести у відповідність з п.2.4.2 – однакові позначення повинні мати однакове визначення.</i></p>

$P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (6)$ <p>$P_{conditio}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</p> <p>ext – пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</p> <p>$aggr$ – обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</p>	<p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого зловживання, %;</p> <p>$aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого зловживання, %.</p>	
<p>3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.</p>	<p>3.4.3. НКРЕКП визначає розмір коефіцієнтів пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.</p>	<p>Редакційно з урахуванням вищезазначеного.</p>
<p>3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p>	<p>3.4.4. Максимальний коефіцієнт за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p>	<p>Редакційно з урахуванням вищезазначеного.</p>
<p>3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p>	<p>3.4.5. Максимальний коефіцієнт за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p>	<p>Редакційно з урахуванням вищезазначеного.</p>
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного</p>	<p>1) відсутність у вчиненому зловживанні цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p>	<p>Редакційно, оскільки пом'якшуючою обставиною є відсутність наміру вчинення зловживання, а не саме вчинення зловживання з певними умовами.</p>

<p>ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>		
<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП повідомило суб'єкта розслідування про необхідність припинення зловживання, що триває (10 %).</p>	<p><i>Редакційно, оскільки враховуючи процедуру розслідування зловживань, що передбачає необхідність доведення такого зловживання, важко встановити момент з якого «НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання».</i></p> <p><i>Для можливості врахування цієї норми суб'єкт розслідування має чітко знати момент з якого його дії вважатимуться обтяжуючими обставинами.</i></p>
<p>3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання</p>	<p>3.5. Забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та пропорційності покарання за зловживання</p>	
<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу</p>	<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності покарання та порушення під час</p>	<p><i>Відповідно до назви принципу величина штрафу має відповідати тяжкості скоєного порушення, а не фінансовому</i></p>

<p>за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>стану порушника, тому пропонуємо внести зміни. Також, оскільки поняття неспівмірності може трактуватися як завищення, так і заниження, тут слід визначити конкретні напрямки та межі такої неспівмірності.</p>
<p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в</p>	<p>Видалити.</p>	<p>Формулювання «кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних</p>

тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).

зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується» не узгоджується з принципами розслідування зловживань та відповідним порядком розслідування. Розслідування проводяться не за період часу, а, зокрема, мають проводитися на підставі повідомлення від заявників стосовно окремих операцій, щодо яких існують обґрунтовані підстави вважати, що вони здійснені з порушенням встановлених обмежень щодо поводження з інсайдерською інформацією або мають ознаки маніпулювання чи спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку. Наприклад, особи, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, зобов'язані надавати такі повідомлення невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після виявлення. Кожне зловживання, що розслідується має бути доведено. Відповідно на кожне зловживання застосовуватиметься санкція. Згідно з вимогою частини сьомої статті 77 Закону України «Про ринок ел.ен.» за одне правопорушення на ринку електричної енергії може застосуватися лише один вид санкцій або штраф разом із зупиненням дії ліцензії.

		<i>Розмір завданої шкоди або додаткової вигоди вже враховується згідно з п.3.2.6 проекту Порядку.</i>
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.	<i>Видалити.</i>	<i>Зазначена тут вимога лише підтверджує недосконалість (непродуманість) вищевикладених положень, які вже мали б бути достатніми для врахування, зокрема, матеріального становища порушника та розміру очікуваної вигоди від зловживання.</i>
3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу	3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, який не може перевищувати максимальну межу штрафу	
3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.		
3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.	3.6.2. Максимальний розмір штрафу за зловживання на ринку електричної енергії визначається як найменша з таких величин: - відповідний типу зловживання граничний розмір штрафу, передбачений пунктом 5-1 або 5-2 частини четвертої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», та - 10 відсотків річного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) учасника оптового енергетичного ринку на ринку електричної енергії за календарний рік, що передує року, в якому прийнято рішення про застосування штрафу.	<i>Термін «максимальний розмір штрафу за зловживання» використовується у п.3.2.3, тому потребує узгодження з цим пунктом, а також потребує уточнення у зв'язку з тим, що законами не встановлено період щодо якого береться величина річного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) учасника оптового енергетичного ринку і відповідно допускає різні трактування.</i>

	<p>Максимальний розмір штрафу за зловживання на ринку природного газу визначається як найменша з таких величин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідний типу зловживання граничний розмір штрафу, передбачений пунктом 5-1 або 5-2 частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу», та - 10 відсотків річного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) учасника оптового енергетичного ринку на ринку природного газу за календарний рік, що передує року, в якому прийнято рішення про застосування штрафу. 	
<p>3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.</p>	<p>3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимально можливий розмір штрафу, передбачений законодавством для відповідного типу зловживання, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до цієї величини.</p>	<p><i>Законодавством встановлено граничні обмеження, а тому термін «максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством» потребує уточнення.</i></p> <p><i>Редакційно – штраф встановлюється на рівні того, чого не повинен перевищувати.</i></p>
<p><i>Додаток 1</i></p> <p><i>до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 1.4 глави I розділу I)</i></p>		
<p>Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на</p>		

оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:

1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);

ідентифікація типу (школа, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);

ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);

ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);

<p>ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;</p>		
<p>2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);</p>		
<p>3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);</p>		
<p>4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;</p>		

<p>5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;</p>		
<p>б) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноновживаних методів розрахунку:</p> <p>метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;</p> <p>оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;</p> <p>врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;</p> <p>визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.</p>		

Додаток 2

до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 2.2.8 глави 2.2 розділу II)

Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення

Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:

1. Для ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік;

мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та мають дохід (виручку) за рік 500 млн грн та більше;

здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік та мають дохід (виручка) за рік 500 млн грн та більше;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:

мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік;

Виключити.

Відповідно до пропозицій, наданих до п.2.2.6 та 2.2.9 проєкту Порядку.

<p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік за рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн.</p>		
<p>2. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність зі зберігання енергії та ліцензіатів, які здійснюють господарську діяльність з агрегації:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність електроустановок 20 МВт та більше станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 5 (включно) до 20 МВт станом на момент порушення;</p>		

<p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 150 кВт до 5 МВт станом на момент порушення.</p>		
<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць до 400 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній</p>		

<p>фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць (включно) до 400 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн.</p>		
<p>4. Для Ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з постачання або перепродажу електричної енергії (трейдерську діяльність):</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 1000 млн кВт·г або більше за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 100 млн – 1000 млн кВт·г за</p>		

<p>попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії менше 100 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p>		
<p>5. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу природного газу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів понад 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – понад 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства, за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів від 100 тисяч до 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – від 20 млн (включно) до 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів менше 100 тисяч та обсяг розподілу природного газу – до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p>		
<p>6. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з постачання природного газу:</p>		

<p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу 100 млн куб. метрів та більше або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу від 20 млн (включно) до 100 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p>		
<p>7. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання більш як 40000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 9000 тис. до 40000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 300 тис. до 9000 тис. куб. метрів</p>		

(включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.		
<p>8. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення більш як 20000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 9000 тис. до 20000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 200 тис. до 9000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p>		
<p>9. Ліцензіати НКРЕКП, що провадять господарську діяльність з передачі електричної енергії, зі здійснення функцій гарантованого покупця, зі здійснення функцій оператора ринку, що здійснюють господарську діяльність з транспортування та зберігання природного газу, зі здійснення господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках, належать до категорії великих ліцензіатів НКРЕКП.</p>		

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО»
Код ЄДРПОУ 23269555
вул. Козельницька, 15
м. Львів, 79026, Україна
тел.: +38 032 239 07 10
факс: +38 032 239 07 17
e-mail: kanc-ze@dtek.com

04.09.2023 82/494
№ _____
На № _____ від _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**
вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057
box@nerc.gov.ua
zahranychnyi@nerc.gov.ua
tulenko@nerc.gov.ua

*Щодо надання зауважень та пропозицій
до проекту постанови НКРЕКП*

За результатами моніторингу оприлюднення Регулятором на офіційному веб-сайті проектів постанов, що мають ознаки регуляторних актів, АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» опрацьовано проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», за результатами чого сформовані відповідні зауваження та пропозиції щодо її положень.

З огляду на зазначене, Товариство скеровує на адресу НКРЕКП зауваження та пропозиції щодо вищезазначеного проекту постанови та просить їх врахувати під час формування остаточної редакції постанови.

Додаток: Зауваження та пропозиції до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на 11 арк. в 1 прим.

Генеральний директор

О.С. Тарашук

Зауваження та пропозиції
до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту постанови НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
1.2. Дія цього Порядку поширюється на: 1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП); 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.	1.2. Дія цього Порядку поширюється на: 1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП); 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» оперує формулюванням «мають намір здійснювати операції, пов'язані з оптовими енергетичними продуктами» та/або «мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку» лише у контексті здійснення Регулятором реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, що є логічним з точки зору того, що впровадження положень REMIT здійснюється на вже функціонуючому ринку електричної енергії, де наявна категорія учасників, які вже фактично здійснюють зазначену діяльність. В той же час, поширення норм проекту Порядку (методики) на суб'єктів, які тільки мають намір здійснювати відповідну діяльність видається не логічним, адже такий суб'єкт не має відповідного статусу, не

		<p>здійснює відповідну діяльність, що обумовлює об'єктивну відсутність складу правопорушення, а відтак і неможливість застосування санкцій.</p> <p>Поширення положень проекту Порядку (Методики) на посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку суперечить положенням п. 1.6. цього ж Проекту, згідно яких Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством, зокрема адміністративних стягнень до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг. Крім того, окрім двох вищенаведених статей посадові особи по тексту проекту Порядку (Методики) не згадуються.</p> <p>До того ж не зрозуміло, яким чином до посадових осіб будуть застосовуватися визначені проектом Порядку (Методики) метрики та критерії.</p>
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони;</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони;</p>	<p>Положення ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплюють принцип недискримінаційної участі в ринку електричної енергії. Крім того, діяльність самого Регулятора також базується на принципі недопущення дискримінації, що визначено ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП». Вочевидь, що закріплення у Методиці градації учасників ринку з огляду на їх «величину», фактично порушує встановлені</p>

масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	вимоги щодо недискримінації, адже положення ст. 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», яка визначає відповідальність учасників ринку за ті, чи інші порушення, не містить будь-якої диференціації з огляду на «величину» учасника ринку.
2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються: великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів); середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали); малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал). Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.	Виключити	
2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найменшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, на нашу думку, трактування неоднозначного змісту та суперечностей між нормами права не на бік суб'єктів господарювання, вочевидь є порушенням принципу справедливості, закріпленого ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП».
2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).	Виключити.	Проектом Порядку (Методики) передбачено окремий розділ 2.3. «Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення», що обумовлює необґрунтованість застосування одночасно декількох часових критеріїв.
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види	2.2.15. НКРЕКП має право припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосовує інші,	Товариство вважає, що задля збереження балансу інтересів між державою, в особі Регулятора, та учасниками ринку, враховуючи

<p>санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>більш м'які види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, або</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p>	<p>те, що не перевищення визначеного порогу балів при оцінці згідно проекту Порядку (Методики) вочевидь свідчить про відсутність серйозних наслідків від порушення, доцільно закріпити у такому випадку обов'язкове застосування до учасників ринку більш м'яких видів санкцій, зокрема застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень.</p>
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП;</p> <p>8) можливість неоднозначного (множинного) трактування прав та обов'язків ліцензіата, визначених нормами закону чи іншого нормативно-правового акту, виданого на</p>	<p>Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, наявність суперечностей між нормами права повинна розцінюватися Регулятором як пом'якшуюча обставина при вчиненні порушень.</p> <p>Відповідно до положень ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» одними із фундаментальних принципів функціонування ринку електричної енергії є забезпечення енергетичної безпеки України та забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам.</p> <p>З огляду на зазначене, цілком виправданим є те, що у період дії воєнного та/або надзвичайного стану вищенаведені принципи є превалюючими, а, отже, дії ліцензіатів, спрямовані на забезпечення енергетичної</p>

	<p>підставі закону, або нормами різних законів чи різних нормативно-правових актів;</p> <p>9) вчинення порушення сприяло збереженню цілісності, забезпеченню надійного та ефективного функціонування ОЕС України у період дії воєнного та/або надзвичайного стану.</p>	<p>безпеки, навіть якщо вони мали наслідком порушення окремих норм законодавства, мають трактуватися як такі, що мають ознаки пом'якшуючої обставини.</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>Згідно змісту положень проекту Порядку (Методики) розрахунок розміру штрафних санкцій здійснюється за кожне окреме вчинене ліцензіатом порушення, що вочевидь суперечить визначенню обставини одночасного вчинення більш ніж одного порушення у якості обтяжуючої.</p> <p>Формулювання має оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру</p>	<p>Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів</p>

<p>за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства.</p> <p>Таким чином, опція збільшення розміру штрафу у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням фактично свідчить про неефективність запропонованих Методикою метрик.</p> <p>Більше того, формулювання мають оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>
--	--	--

<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>Положення ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплюють принцип недискримінаційної участі в ринку електричної енергії. Крім того, діяльність самого Регулятора також базується на принципі недопущення дискримінації, що визначено ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП». Вочевидь, що закріплення у Методиці градації учасників ринку з огляду на їх «величину», фактично порушує встановлені вимоги щодо недискримінації, адже положення ст. 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», яка визначає відповідальність учасників ринку за ті, чи інші порушення, не містить будь-якої диференціації з огляду на «величину» учасника ринку.</p> <p>Крім того, вочевидь, що фінансовий стан учасника ринку задля цілей застосування штрафних санкцій, повинен оцінюватися на поточний момент, а не ретроспективно, з огляду на показники минулих років.</p>
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути,</p>	<p>Виключити</p>	<p>Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства.</p> <p>Таким чином, опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень фактично свідчить про неефективність запропонованих Методикою метрик.</p> <p>Більше того, формулювання мають оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та</p>

<p>зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>		<p>зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p> <p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>	<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p> <p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найменшим відсотком серйозності зловживання.</p>	<p>Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, на нашу думку, трактування неоднозначного змісту та суперечностей між нормами права не на бік суб'єктів господарювання, вочевидь є порушенням принципу справедливості, закріпленого ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП».</p>
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути</p>	<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути</p>	<p>Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p> <p>В той же час, виокремлення частки кожного з пом'якшуючих порушень фактично створює одну комплексну пом'якшуючу обставину, що складається з п'яти. А отже, досягнення максимального розміру відсотку за пом'якшуючі обставини фактично унеможливується.</p>

<p>зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p> <p>6) вчинення порушення вперше;</p> <p>7) можливість неоднозначного (множинного) трактування прав та обов'язків ліцензіата, визначених нормами закону чи іншого нормативно-правового акту, виданого на підставі закону, або нормами різних законів чи різних нормативно-правових актів;</p> <p>8) вчинення порушення сприяло збереженню цілісності, забезпеченню надійного та ефективного функціонування ОЕС України у період дії воєнного та/або надзвичайного стану.</p>	<p>Крім того, зазначений підхід не застосовується у п. 2.4.6 проекту Порядку (Методики) до контрольних заходів щодо ліцензіатів.</p> <p>Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, наявність суперечностей між нормами права повинна розцінюватися Регулятором як пом'якшуюча обставина при вчиненні порушень.</p> <p>Відповідно до положень ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» одними із фундаментальних принципів функціонування ринку електричної енергії є забезпечення енергетичної безпеки України та забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам.</p> <p>З огляду на зазначене, цілком виправданим є те, що у період дії воєнного та/або надзвичайного стану вищенаведені принципи є превалюючими, а, отже, дії ліцензіатів, спрямовані на забезпечення енергетичної безпеки, навіть якщо вони мали наслідком порушення окремих норм законодавства, мають трактуватися як такі, що мають ознаки пом'якшуючої обставини.</p>
--	---	---

<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не</p>	<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір</p>	<p>Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства.</p> <p>Таким чином, опція збільшення розміру штрафу у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням фактично свідчить про неефективність запропонованих Методикою метрик.</p> <p>Більше того, формулювання мають оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>
---	--	--

співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.	такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.	
<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	Виключити	<p>Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства.</p> <p>Таким чином, опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень фактично свідчить про неефективність запропонованих Методикою метрик.</p> <p>Більше того, формулювання мають оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПЕРША ЕНЕРГЕТИЧНА РАДА
(ГО «ПЕР»)

02156, місто Київ, вул.Шолом-Алейхема, будинок 18, приміщення 2
e-mail: first.energy.council@gmail.com

04.09.2023 № 10/01

на № _____ від _____

Голові НКРЕКП

К.В. Ущатовському

Пропозиції та зауваження до проекту
постанови НКРЕКП «Про
затвердження Порядку (методики)
визначення розміру штрафів ...»

Шановний Конstantинe Валерійовичу !

ГО «Перша енергетична рада» розглянула оприлюднений 25.08.2023 на офіційному вебсайті Регулятора проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Назва і сфера застосування Порядку (методики) визначення розміру штрафів (далі – Методика) наразі відповідає закону. Вона також містить окремі розділи щодо розрахунку штрафних санкцій окремо за порушення законодавства/ліцензійних умов та за зловживання на оптовому енергетичному ринку. Цим Методика позитивно відрізняється від першого варіанту, що містився в оприлюдненому 12.06.2023 проекті постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов».

Проте, змістовних змін у тексті Методики, на жаль, не відбулось, незважаючи на надані до неї зауваження та пропозиції. Відповідно, до неї залишилися **концептуальні зауваження**.

Методика, на нашу думку, є не виправдано складною, використовує сумнівні підходи, і в існуючому вигляді є непридатною для застосування, з наступних підстав:

1. Щодо Розділу II. Розрахунок розміру штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов:

1.1. Застосування бального підходу для оцінки серйозності порушення вбачається штучним і малозмістовним підходом:

- критерій «тип ліцензіата НКРЕКП» (п.2.2.7 Методики) встановлює бали в залежності від того, чи є учасник ринку інфраструктурним суб'єктом (3 бали) чи ні (2 бали), не беручи до уваги, про яке порушення йдеться. На наш погляд, даний критерій мав би враховувати, у якій ролі учасник ринку виступав при скоєнні відповідного порушення. Наприклад, якщо мова йдеться про несплату внесків за регулювання, не важливо, чи є порушник інфраструктурним суб'єктом, чи ні,

- критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» (п.2.2.8 Методики), за яким кількість балів залежить від розміру учасника (великий – 6 балів, малий -1 бал), порушує задекларований у п.1.7 Методики принцип недискримінаційності, оскільки за одне й те ж порушення з однаковими наслідками передбачає різне покарання,

- критерій «предмет порушення» (п.2.2.9 Методики) встановлює практично однакову величину (2-3 бали) для всіх видів порушень. Це є не зрозумілим, оскільки предмет порушення за змістом мав би бути основним критерієм для визначення його серйозності. Зокрема, всі порушення суб'єктами господарювання законодавства/правил/технічних норм мають 3 бали, хоча серйозність цих порушень і їх наслідків може кардинально відрізнятись,

- критерій «тип постраждалої сторони» (п.2.2.10 Методики) припускає різні трактування. Зокрема, оскільки відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» споживач є учасником ринку, у разі, якщо постраждалим є споживач бюджетної сфери, то постраждалими можна вважати його як учасника ринку, як споживача і державу, як його власника, що дає найбільшу можливу кількість балів (9), але не відповідає здоровому глузду. Незрозумілим є термін «постраждалий», особливо щодо держави (у т.ч. органів державної влади),

- критерій «тривалість ефекту від порушення» (п.2.2.12 Методики) має вагу 1-3 бали в залежності від того, триває порушення до місяця, до року або понад один рік. Проте критерій припускає різні трактування і не може бути коректно визначеним (застосованим) для багатьох типів порушень (наприклад, порушення щодо інвестиційних програм, цільового використання тарифних коштів тощо)?

- критерій «географічний масштаб порушення» (п.2.2.13 Методики) припускає різні трактування і не відповідає термінології загального законодавства (зокрема, термін «регіональний» означає - маючий відношення до регіону (де регіон - Автономна Республіка Крим, область, місто Київ та Севастополь). Адекватність критерія є сумнівною. Згідно здоровому глузду, порушення прав 10 споживачів в одному місті чи в десяти різних областях мають однакову серйозність.

Замість бального підходу, на нашу думку, доцільно застосування іншого підходу, а саме – **визначити початковий розмір штрафу для кожного порушення із наступним коригуванням** в залежності від визначених факторів для окремих порушень (кількість порушень, повторюваність, розмір шкоди тощо).

1.2. Врахування завданої шкоди учасникам ринку/додаткової вигоди, отриманої порушником, шляхом використання мультиплікативного коефіцієнту в діапазоні 1-2 (п.2.2.16 Методики) не має сенсу для багатьох порушень і неадекватно впливатиме на розмір штрафів для тих порушень, де розмір шкоди може бути адекватно визначено.

1.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення (п.2.3 Методики), на наш погляд, не має сенсу, зокрема, тому що тривалість може не залежати від порушника та/або не впливати на наслідки порушення. До того ж, тривалість ефекту від порушення вже враховується при визначенні початкового розміру штрафу (п.2.2.12 Методики).

1.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин (п.2.4 Методики) очевидно є необхідним. Проте, виглядає дивним, що за спроби вичерпної формалізації врахування різних факторів впливу на початковий розмір штрафу, коригування розміру штрафу на 50% в сторону збільшення або зменшення не містить жодної конкретики, крім переліку пом'якшуючих та обтяжуючих обставин. Відповідно, зазначені **положення мають дискреційний характер і несуть корупційні ризики**.

На наш погляд, доцільно для кожної пом'якшуючої (обтяжуючої) обставини встановити певний відсоток зниження (збільшення) розміру штрафу, як це передбачається у п.3.4 Методики).

1.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання за порушення (п.2.4 Методики), на наш погляд, не має сенсу, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання та порушення має забезпечуватись врахуванням при розрахунку розміру штрафу всіх вхідних факторів. Відповідно, зазначені **положення мають суто дискреційний характер і несуть корупційні ризики**.

Разом з тим, норма пп.2) п.2.5.1 (зменшення розміру штрафу... у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника ...) є розумною, і її доцільно зберегти шляхом перенесення у п.2.7 (Застосування індивідуальних пом'якшень).

1.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу (п.2.6 Методики) не враховує, що відповідно до закону штрафи мають не тільки верхню, але й нижню межу.

1.7. Формули (1), (2) та (3) Методики, де використовуються величини у відсотках, не містять множників 1/100 для коректності розрахунку. Альтернативно, зазначені величини треба визначати у відносних одиницях, а не у %.

2. Щодо Розділу III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку:

2.1. Початковий розмір штрафів за запропонованих відсотках серйозності зловживань (п.3.2.5 Методики) навіть за відсутності завданої шкоди (отриманої вигоди) є непідйомним для будь-якого порушення. Наприклад, спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку призведе до початкового розміру штрафу 96,39 млн.грн. Враховуючи, що на початковому етапі впровадження REMIT, питання, що саме є спробою маніпулювання, буде щонайменше спірним, такий підхід призведе до практичної неможливості застосування Методики, або до її застосування на шкоду роботі учасників оптового енергетичного ринку і ринку в цілому.

2.2. Врахування завданої шкоди при визначенні початкового розміру штрафів із застосуванням відсотків шкоди (п.3.2.6 Методики), на наш погляд, є неадекватним. Наприклад, у випадку маніпулювання на ринку:

Невідшкодована шкода (вигода), млн.грн	Враховується у штрафі, млн.грн	Відшкодування, %
0	4,59	∞
0,1	22,95	229 500
5,0	22,95	459
5,1	45,9	900
10,0	45,9	459
10,1	68,85	87,6
200,0	68,85	34,4
200,1	91,8	45,9
600,0	91,8	15,3
600,1	114,75	19,1
1000,0	114,75	11,5

Натомість, при визначенні розміру штрафу пропонується враховувати заподіяну шкоду (отриману додаткову вигоду) у повному обсязі з урахуванням коефіцієнту К, який враховує визнання учасником ринку розміру шкоди (вигоди) та її добровільне відшкодування (повернення).

2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання (п.3.3 Методики) не має сенсу, зокрема, оскільки тривалість зловживання впливає на розмір

заподіяної шкоди (отриманої вигоди), яка враховується при визначенні початкового розміру штрафу (п.3.2.3 Методики).

2.4. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання (п.3.5 Методики), на наш погляд, не має сенсу, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання та порушення має забезпечуватись врахуванням при розрахунку розміру штрафу всіх вхідних факторів. Відповідно, зазначені положення мають суто дискреційний характер і несуть корупційні ризики.

Разом з тим, норма пп.2) п.3.5.1 (зменшення розміру штрафу... у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до важкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника ...) є розумною, і її доцільно зберегти шляхом перенесення у п.3.6 (Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу).

Додаток: Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на 20 арк. в 1 екз.

З повагою,

Президент

О. Рогозін

Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Редакція, що пропонується	Обґрунтування
<p>1.1. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Згідно з пп.3) п.3 ст.20-2 Закону України «Про НКРЕКП» до посадових осіб учасників ринку НКРЕКП може застосовувати лише адміністративні стягнення відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.</p>
<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p> <p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p>	<p>II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p> <p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення не має сенсу, зокрема, тому що тривалість може не залежати від порушника та/або не впливати на наслідки порушення. До того ж, тривалість ефекту від порушення враховується при визначенні початкового розміру штрафу.</p>

<p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>3) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>4) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування ... за змістом є зайвим, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання - врахуванням при розрахунку розміру штрафу всіх вхідних факторів. Відповідно, зазначене положення має суто дискреційний характер і несе корупційні ризики.</p>
<p>2.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>...</p> <p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX\% \times P_{max} \times Dmg \quad (1)$ <p>де: $XX\%$ – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.6 – 2.15 цієї глави;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.16 цієї глави.</p> <p>2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.</p>	<p>2.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>...</p> <p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX\% \times P_{max} \times Dmg / 100 \quad (1)$ <p>де: $XX\%$ – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.6 – 2.15 цієї глави;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.16 цієї глави.</p> <p>2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.</p>	<p>Редакційне уточнення.</p> <p>Оскільки величина $XX\%$ визначається у відсотках, у формулі вона має бути приведена до відносних одиниць.</p> <p>Принципове зауваження.</p> <p>Застосування бального підходу для оцінки серйозності порушення</p>

<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <ul style="list-style-type: none"> тип учасника ринку; величина учасника ринку; <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <ul style="list-style-type: none"> предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення. <p>2.2.7. За критерієм «тип учасника ринку» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні учасники ринку (3 бали), а саме, учасники ринку, що здійснюють діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії; централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території здійснення своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. <p>Також до інфраструктурних учасників ринку належать учасники ринку, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних потреб.</p> <p>2) неінфраструктурні учасники ринку (2 бали), а саме, учасники ринку, що здійснюють діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> виробництва електричної енергії; зберігання енергії; постачання електричної енергії споживачу; 	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <ul style="list-style-type: none"> тип учасника ринку; величина учасника ринку; <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <ul style="list-style-type: none"> предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення. <p>2.2.7. За критерієм «тип учасника ринку» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні учасники ринку (3 бали), а саме, учасники ринку, що здійснюють діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії; централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території здійснення своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. <p>Також до інфраструктурних учасників ринку належать учасники ринку, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних потреб.</p> <p>2) неінфраструктурні учасники ринку (2 бали), а саме, учасники ринку, що здійснюють діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> виробництва електричної енергії; зберігання енергії; постачання електричної енергії споживачу; 	<p>вбачається штучним і малозмістовним підходом. Замість цього пропонується визначати початковий розмір штрафу для кожного порушення із наступним коригуванням в залежності від визначених для цього порушення факторів (кількість порушень, повторюваність, розмір шкоди тощо).</p> <p>Принципове зауваження.</p> <p>Критерій «тип учасника ринку» у запропонованій редакції є неприйнятним, оскільки не враховує, у якій ролі учасник ринку виступав при скоєнні відповідного порушення.</p>
---	---	---

<p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип учасника ринку визначається відповідно до тієї діяльності, яку учасник ринку здійснює, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої діяльності учасника ринку. Водночас, тип учасника ринку може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання учасником ринку ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p> <p>2.2.8. За критерієм «величина учасника ринку» визначаються: великі учасники ринку (6 балів); середні учасники ринку (4 бали); малі учасники ринку (1 бал). Детальна класифікація за критерієм «величина учасника ринку» визначається відповідно до додатка 1 до цієї Методики.</p> <p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: 1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали); порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали); порушення щодо внесків на регулювання (2 бали); порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали); порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p>	<p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип учасника ринку визначається відповідно до тієї діяльності, яку учасник ринку здійснює, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої діяльності учасника ринку. Водночас, тип учасника ринку може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання учасником ринку ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p> <p>2.2.8. За критерієм «величина учасника ринку» визначаються: великі учасники ринку (6 балів); середні учасники ринку (4 бали); малі учасники ринку (1 бал). Детальна класифікація за критерієм «величина учасника ринку» визначається відповідно до додатка 1 до цієї Методики.</p> <p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: 1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали); порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали); порушення щодо внесків на регулювання (2 бали); порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали); порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали); інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p>	<p>Принципове зауваження. Критерій «величина учасника ринку» є неприйнятним, оскільки порушує принцип недискримінаційності (за одне порушення з однаковими наслідками передбачає різне покарання).</p> <p>Принципове зауваження. Критерій «предмет порушення» у запропонованій редакції є неприйнятним, оскільки дає практично однакові бали для всіх видів порушень. Зокрема, всі порушення суб'єктами господарювання законодавства /правил/технічних норм мають однакову вагу, хоча серйозність цих порушень і їх наслідків може кардинально відрізнитись.</p>
---	--	--

<p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p> <p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути учасники ринку, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p> <p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного учасника ринку (у тому числі на споживача) (1 бал);</p> <p>2 – 99 учасників ринку (2 бали);</p>	<p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p> <p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути учасники ринку, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p> <p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного учасника ринку (у тому числі на споживача) (1 бал);</p> <p>2 – 99 учасників ринку (2 бали);</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Критерій «тип постраждалої сторони» у запропонованій редакції є неприйнятним, оскільки припускає різні трактування. Незрозумілим також є термін «пострадалий», особливо щодо держави (у т.ч. органів державної влади).</p> <p>Принципове зауваження.</p>
--	---	---

<p>понад 100 учасників ринку (3 бали).</p> <p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p> <p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p> <p>2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави:</p> <table><tr><th>Сума оцінки серйозності (бали)</th><th>Відсоток серйозності порушення</th></tr><tr><td>11-16</td><td>1%</td></tr><tr><td>17-21</td><td>5%</td></tr><tr><td>22-24</td><td>10%</td></tr><tr><td>25-27</td><td>15%</td></tr><tr><td>28-30</td><td>20%</td></tr></table> <p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p>	Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення	11-16	1%	17-21	5%	22-24	10%	25-27	15%	28-30	20%	<p>понад 100 учасників ринку (3 бали).</p> <p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p> <p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p> <p>2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави:</p> <table><tr><th>Сума оцінки серйозності (бали)</th><th>Відсоток серйозності порушення</th></tr><tr><td>11-16</td><td>1%</td></tr><tr><td>17-21</td><td>5%</td></tr><tr><td>22-24</td><td>10%</td></tr><tr><td>25-27</td><td>15%</td></tr><tr><td>28-30</td><td>20%</td></tr></table> <p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.</p>	Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення	11-16	1%	17-21	5%	22-24	10%	25-27	15%	28-30	20%	<p>Критерій «тривалість ефекту від порушення» у запропонованій редакції є неприйнятним, оскільки припускає різні трактування і не може бути коректно визначеним (застосованим) для багатьох типів порушень (наприклад, порушення щодо інвестиційних програм, цільового використання тарифних коштів тощо).</p> <p>Принципове зауваження. Критерій ««географічний масштаб порушення» у запропонованій редакції є неприйнятним, оскільки припускає різні трактування і не відповідає термінології загального законодавства (зокрема, термін «регіональний» означає - маючий відношення до регіону (де регіон - Автономна Республіка Крим, область, місто Київ та Севастополь).</p>
Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення																									
11-16	1%																									
17-21	5%																									
22-24	10%																									
25-27	15%																									
28-30	20%																									
Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення																									
11-16	1%																									
17-21	5%																									
22-24	10%																									
25-27	15%																									
28-30	20%																									

<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої учасникам ринку внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коеф-нт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн</td><td>1.5</td></tr><tr><td>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>1.6</td></tr><tr><td>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн</td><td>1.7</td></tr><tr><td>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн</td><td>1.8</td></tr><tr><td>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн</td><td>1.9</td></tr><tr><td>понад 9 000 000 000 грн</td><td>2</td></tr></table> <p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 2 до цієї Методики.</p>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коеф-нт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	понад 9 000 000 000 грн	2	<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої учасникам ринку внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коеф-нт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн</td><td>1.5</td></tr><tr><td>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>1.6</td></tr><tr><td>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн</td><td>1.7</td></tr><tr><td>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн</td><td>1.8</td></tr><tr><td>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн</td><td>1.9</td></tr><tr><td>понад 9 000 000 000 грн</td><td>2</td></tr></table> <p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 2 до цієї Методики.</p>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коеф-нт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	понад 9 000 000 000 грн	2	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Врахування завданої шкоди учасникам ринку/додаткової вигоди, отриманої порушником, шляхом використання мультиплікативного коефіцієнту в діапазоні (1.0-2.0) не має сенсу для більшості порушень і неадекватно впливатиме на розмір штрафів для тих порушень, де розмір шкоди може бути адекватно визначено.</p>
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коеф-нт																																																	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																																																	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1																																																	
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2																																																	
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3																																																	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4																																																	
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5																																																	
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6																																																	
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7																																																	
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8																																																	
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9																																																	
понад 9 000 000 000 грн	2																																																	
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коеф-нт																																																	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																																																	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1																																																	
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2																																																	
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3																																																	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4																																																	
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5																																																	
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6																																																	
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7																																																	
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8																																																	
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9																																																	
понад 9 000 000 000 грн	2																																																	
<p>2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення</p> <p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.4 глави 2 цієї Методики, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> <p>$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n)$ (2)</p>	<p>Вилучити.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення у запропонованій редакції не має сенсу, зокрема, тому що тривалість може не залежати від порушника та/або не впливати на наслідки порушення. До того ж, тривалість ефекту від порушення вже пропонується враховувати при визначенні початкового розміру штрафу (п.2.2.12 Методики).</p>																																																

<p>де: $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.4 глави 2 цієї Методики;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, що тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, що тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або</p> <p>2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p> <p>2.3.3. Максимальний розмір коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50% від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.4 глави 2 цієї Методики.</p>		
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p> <p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення відповідно зменшує або збільшує його величину.</p> <p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.1 глави 3 цієї Методики, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{Пом}) + (P_{\text{time adj}} \times \text{Обт}) \quad (3)$ <p>де: $P_{\text{conditions}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p>	<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p> <p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення відповідно зменшує або збільшує його величину.</p> <p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.1 глави 3 цієї Методики, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{Пом}/100) + (P_{\text{time adj}} \times \text{Обт}/100) \quad (3)$ <p>де: $P_{\text{conditions}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p>	<p>Редакційне уточнення.</p> <p>Оскільки величини Пом і Обт визначаються у відсотках, у формулі вони мають бути приведені до відносних одиниць.</p>

<p>$P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 3.1 глави 3 цієї Методики;</p> <p>Пом – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення;</p> <p>Обт – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p> <p>2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p> <p>2.4.4. Максимальний розмір коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50%.</p> <p>2.4.5. Максимальний розмір коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50%.</p> <p>2.4.6. Для цілей цієї Методики, пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам ринку, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про реальне бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) негайне припинення порушення після його виявлення; 6) самостійне та оперативне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП. <p>2.4.7. Для цілей цієї Методики, обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p>	<p>$P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 3.1 глави 3 цієї Методики;</p> <p>Пом – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення;</p> <p>Обт – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p> <p>2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p> <p>2.4.4. Максимальний розмір коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 60%.</p> <p>2.4.5. Максимальний розмір коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 60%.</p> <p>2.4.6. Для цілей цієї Методики, пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата) (5%); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення (10%); 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам ринку, до виявлення порушення (20%); 4) негайне припинення порушення після його виявлення (5%); 5) самостійне та оперативне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП (10%); 6) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП (10%). <p>2.4.7. Для цілей цієї Методики, обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p>	<p>Принципове уточнення.</p> <p>Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин у запропонованій редакції потребує формалізації порядку врахування зазначених обставин (як пропонується у п.3.4 Методики). В іншому випадку, зазначені положення мають дискреційний характер і несуть корупційні ризики.</p> <p>Крім того, пропонується прибрати як окрему пом'якшуючу обставину 4), як таку, що за змістом дублює обставини 3), 5), 6) та 7).</p>
--	---	--

<p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10%);</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення (10%);</p> <p>3) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку (10%);</p> <p>4) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення (5%);</p> <p>5) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення (10%);</p> <p>6) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки (10%);</p> <p>7) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває (5%).</p>	<p>Принципове уточнення.</p> <p>Одночасне вчинення декількох порушень не може бути обтяжуючою обставиною, оскільки ці порушення можуть бути ніяк не зв'язані між собою і за кожним до ліцензіата може застосовуватись покарання.</p>
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p> <p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є</p>	<p>Вилучити.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення не має сенсу, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання та порушення має забезпечуватись розрахунком розміру штрафу в залежності від всіх вхідних факторів. Відповідно, зазначені положення мають суто дискреційний характер і несуть значні корупційні ризики. Разом з тим, норма пп.2) п.2.5.1 є розумною і її пропонується зберегти шляхом перенесення у п.2.7 Застосування індивідуальних пом'якшень.</p>

<p>неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p> <p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>		
<p>2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p> <p>2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики.</p> <p>2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за конкретні правопорушення, передбачені законодавством України, зокрема, законами України</p>	<p>6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення виходу за максимальну межу штрафу</p> <p>2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики.</p> <p>2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може бути меншим мінімальних розмірів штрафів та перевищувати максимальні розміри штрафів за конкретні правопорушення, передбачені законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок</p>	<p>Принципове зауваження. Відповідно до закону певні штрафи мають не тільки верхню, але й нижню межу.</p>

<p>«Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про тепlopостачання», «Про природні монополії».</p> <p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.</p> <p>Відсутній.</p>	<p>електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про тепlopостачання», «Про природні монополії».</p> <p>2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.</p> <p>2.6.4. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, нижче за мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП замість штрафу вживає до ліцензіата попередження про необхідність усунення порушення.</p>	<p>Див. вище.</p>
<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p>	<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>2.7.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу НКРЕКП має право прийняти рішення про зменшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, не більше ніж на 50% у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>Вилучити.</p>	<p>Редакційне уточнення. Норму перенесено з пп.2) п.2.5.1. За змістом вона є індивідуальним пом'якшенням.</p> <p>Принципове уточнення. Глава 2.4 вже передбачає можливість зменшення розміру штрафу за наявності пом'якшуючих обставин.</p>

<p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p> <p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>3) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>Принципове зауваження. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення не має сенсу, оскільки тривалість зловживання впливає на розмір заподіяної шкоди (отриманої вигоди), яка враховується при визначенні початкового розміру штрафу.</p> <p>Принципове зауваження. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування ... за змістом є зайвим, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання та порушення має</p>

		забезпечуватись врахуванням при розрахунку розміру штрафу всіх вхідних факторів.
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p> <p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p> <p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max} \times XX / 100) + (P_{шк} \times K) \quad (4)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>$P_{шк}$ - розмір завданої шкоди або неправомірно отриманого доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу);</p> <p>K – коефіцієнт відшкодування завданої шкоди / повернення отриманого доходу, наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, відн.од.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Врахування завданої шкоди при визначенні початкового розміру штрафів із застосуванням відсотків шкоди є неадекватним, оскільки нелінійно залежить від обсягу шкоди (доходу).</p> <p>Натомість, при визначенні розміру штрафу пропонується враховувати заподіяну шкоду (отриману додаткову вигоду) у повному обсязі з врахуванням коефіцієнту K, який враховує визнання учасником ринку розміру шкоди (вигоди) та її добровільне відшкодування (повернення).</p> <p>Крім того, враховуючи, що величина XX визначається у відсотках, у формулі вона має бути приведена до відносних одиниць.</p>

<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <table><tr><th>Вид зловживання</th><th>%</th></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>15</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації</td><td>25</td></tr><tr><td>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>25</td></tr><tr><td>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>20</td></tr><tr><td>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог</td><td>20</td></tr></table>	Вид зловживання	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20	Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20	<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <table><tr><th>Вид зловживання</th><th>%</th></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>10</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації</td><td>5</td></tr><tr><td>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>10</td></tr><tr><td>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>5</td></tr><tr><td>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог</td><td>10</td></tr></table>	Вид зловживання	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	10	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	5	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	10	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	5	Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	10	<p>Принципове уточнення. Враховуючи врахування при визначенні розміру штрафу обсягу заподіяної шкоди (отримання неправомірного доходу) та максимальний розмір штрафів (для всіх зловживань, крім останнього – 459 млн.грн), відсоткові розміри для зловживань вбачаються надмірними.</p>
Вид зловживання	%																									
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15																									
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25																									
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25																									
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20																									
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20																									
Вид зловживання	%																									
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	10																									
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	5																									
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	10																									
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	5																									
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	10																									
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує коефіцієнт відшкодування завданої шкоди / повернення отриманого доходу (K, відн.од):</p> <ul style="list-style-type: none">- якщо учасник ринку визнав шкоду та самостійно відшкодував кошти (повернув неправомірно отриманий дохід) до виявлення зловживання, то K=0,05,- якщо учасник ринку визнав шкоду та самостійно відшкодував кошти (повернув неправомірно отриманий дохід) до прийняття НКРЕКП рішення щодо відповідного зловживання, то K=0,1,- якщо учасник ринку визнав шкоду і взяв зобов'язання щодо її відшкодування, то K=0,2,- якщо учасник ринку визнав шкоду, але механізм її відшкодування об'єктивно відсутній, то K=0,5,- в іншому випадку K=1,0.	<p>Принципове зауваження. Враховання завданої шкоди при визначенні початкового розміру штрафів із застосуванням відсотків шкоди є неадекватним, оскільки нелінійно залежить від обсягу шкоди (доходу). Натомість, при визначенні розміру штрафу пропонується враховувати заподіяну шкоду (отриману додаткову вигоду) у повному обсязі з урахуванням коефіцієнту K, який враховує визнання учасником ринку розміру шкоди (вигоди) та її відшкодування (повернення).</p>										
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																									
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																									
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																									
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																									
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																									
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																									
понад 600 000 000 грн	25																									

<p>3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання</p> <p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p> <p>3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або</p> <p>2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.</p> <p>3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.</p>	<p>Вилучити.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання не має сенсу, зокрема, тому що тривалість може не залежати від учасника оптового ринку та/або не впливати на наслідки порушення. Крім того, тривалість зловживання впливає на розмір заподіяної шкоди (отриманої вигоди), яка напряду враховується при визначенні початкового розміру штрафу.</p>
---	-------------------------	---

<p>3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p> <p>3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.</p> <p>3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{ext}) + (P_{\text{time adj}} \times \text{aggr}) \quad (6)$ <p>де</p> <table><tr><td>$P_{\text{conditions}}$</td><td>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</td></tr><tr><td>$P_{\text{time adj}}$</td><td>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</td></tr><tr><td>ext</td><td>– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</td></tr><tr><td>aggr</td><td>– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</td></tr></table> <p>3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.</p> <p>3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p> <p>3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.</p> <p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p>	$P_{\text{conditions}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;	$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;	ext	– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;	aggr	– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.	<p>3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p> <p>3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.</p> <p>3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{\text{conditions}} = P_{\text{time adj}} - (P_{\text{time adj}} \times \text{ext}/100) + (P_{\text{time adj}} \times \text{aggr}/100) \quad (6)$ <p>де</p> <table><tr><td>$P_{\text{conditions}}$</td><td>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</td></tr><tr><td>$P_{\text{time adj}}$</td><td>– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</td></tr><tr><td>ext</td><td>– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</td></tr><tr><td>aggr</td><td>– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</td></tr></table> <p>3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.</p> <p>3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 60 %.</p> <p>3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 60 %.</p> <p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p>	$P_{\text{conditions}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;	$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;	ext	– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;	aggr	– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.	<p>Редакційне уточнення. Оскільки величини <i>ext</i> і <i>aggr</i> визначаються у відсотках, у формулі вони мають бути приведені до відносних одиниць.</p>
$P_{\text{conditions}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;																	
$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;																	
ext	– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;																	
aggr	– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.																	
$P_{\text{conditions}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;																	
$P_{\text{time adj}}$	– розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;																	
ext	– пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;																	
aggr	– обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.																	

<p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p> <p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (15 %);</p> <p>2) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (15 %);</p> <p>3) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>4) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (20 %).</p> <p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (20 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>Принципове уточнення. Добровільне відшкодування шкоди пропонується враховувати коефіцієнтом при врахуванні розміру шкоди (отриманої вигоди) у п.3.2.3.</p> <p>Пропонується збільшити відсотки зниження штрафу за пом'якшуючими обставинами 1), 2) та 4), як такими, що свідчать про непередумісність зловживання.</p> <p>Пропонується також збільшити відсоток збільшення штрафу за обтяжуючою обставиною 4).</p>
---	---	---

<p>3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання</p> <p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p> <p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p> <p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності</p>	<p>Вилучити.</p>	<p>Принципове зауваження.</p> <p>Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання не має сенсу, оскільки рівень стримування від порушень забезпечується визначеним законами максимальними розмірами штрафів, а пропорційність покарання та порушення має забезпечуватись врахуванням при розрахунку розміру штрафу всіх вхідних факторів. Відповідно, зазначені положення мають суто дискреційний характер і несуть корупційні ризики. Разом з тим, норма пп.2) п.3.5.1 є розумною, і її доцільно зберегти шляхом перенесення у п.3.6.</p>
--	-------------------------	---

<p>санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>		
<p>3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p> <p>3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.</p> <p>3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.</p> <p>3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.</p>	<p>3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p> <p>3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.</p> <p>3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.</p> <p>3.6.3. НКРЕКП має право зменшити (у виняткових випадках) розмір штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p> <p>3.6.4. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.</p>	<p>Редакційне уточнення. Норму перенесено з пп.2) п.3.5.1.</p>

ЕРУ
ТОВ ТРЕЙДІНГ

№ 01/03-3971 на № _____
від 04.09.2023

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»
вул. Ярославська, 58, 10 поверх
БЦ «Астарта»
Київ 04070, Україна

тел.: +38 044 428 70 16
info@eru.com.ua

**Національній комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)**
03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19
zahranychnyi@nerc.gov.ua, tulenko@nerc.gov.ua,
box@nerc.gov.ua

*Пропозиції щодо внесення змін до проекту
постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку
(методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних послуг»*

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ» (код ЄДРПОУ - 40371329) (надалі - ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ») здійснює ліцензійну діяльність з постачання електричної енергії споживачу відповідно до постанови НКРЕКП від 04 жовтня 2018 р. №1153 та ліцензійну діяльність з постачання природного газу відповідно до постанови НКРЕКП від 13.06.2017 р. №760.

25.08.2023 р. НКРЕКП розмістила на сайті <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proyekt-postanovi-poryadok-metodika-viznachennya-rozmiru-shtrafov-yaki-nakladayutsya-nkrekp> проект постанови «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ» пропонує внести зміни до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», які додаються.

Дійсним також просимо повідомити про час та дату відкритого обговорення проекту постанови НКРЕКП за номером телефону: +380503354507 та/або e-mail: Liudmyla.Savostianova@eru.com.ua.

Копія Довіреності ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ» на керівника департаменту енергетичних проектів Волошина М. С. №01/01-3663-Д від 24.11.2022 р. додається.

З повагою,
Керівник департаменту енергетичних проектів

М. С. Волошин

<p>Редакція проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>	<p>Зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>	<p>Обґрунтування</p>
<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p>	<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для</p>	<p>Збільшення штрафу для ліцензіата виключно через наявність у НКРЕКП припущень про те, що це стримуватиме його та/або інших ліцензіатів від вчинення порушень в майбутньому буде ґрунтуватися виключно на суб'єктивному баченні ситуації НКРЕКП і буде причиною безлічі спорів між НКРЕКП та ліцензіатами.</p>

<p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	
<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>2.2.15. НКРЕКП зобов'язаний припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p>Формулювання «має право» залишає суб'єктивний фактор у питанні застосування чи не застосування штрафу у кожному окремому випадку і може призвести до ситуації, коли за однакові правопорушення один ліцензіат отримає штраф, а інший застереження, що буде порушення принципу недискримінаційності.</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p>	<p>На будь-якому підприємстві працівники, які наділені повноваженнями щодо прийняття рішень з питань поточної діяльності, у частині укладення договорів, визначення їх умов, підписання первинних документів та ін., як правило належать до керівництва підприємства або ці дії виконуються за погодження керівництва. Тому така обтяжуюча обставина, як «участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення» буде присутня у кожному правопорушенні і кожне правопорушення ліцензіата завжди матиме як мінімум одну обтяжуючу обставину, що суперечить самій меті встановлення переліку обтяжуючих обставин.</p>

<p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>5) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>6) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>7) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, збільшення</p>	<p>У запропонованій редакції вирішення питання щодо того чи є штраф неспівмірним з порушенням для збільшення його розміру, у випадках відсутності завданої шкоди/отриманої вигоди внаслідок правопорушення, буде здійснюватися виключно за допомогою суб'єктивного оцінювання НКРЕКП, що буде приводити до виникнення спорів між ліцензіатами та НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цей підпункт до таких правопорушень.</p> <p>Пропонуємо зменшити відсоток на який можна збільшити штраф у зв'язку з наявністю великої кількості підстав для збільшення штрафів для ліцензіатів, що призведе до постійного застосування штрафів на рівні максимально встановленого на законодавчому рівні.</p> <p>Просимо видалити «у виняткових випадках» в частині зменшення розміру штрафу, оскільки зменшення розміру штрафу має застосовуватися у передбачених випадках так як і збільшення розміру штрафу.</p>

<p>фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>розміру штрафу відповідно до п. 2.5.1 не застосовується;</p> <p>2) зменшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Видалити.</p>	<p>Ця норма призведе виключно до наявності можливості у НКРЕКП безконтрольно збільшувати розмір штрафу для ліцензіатів, які, наприклад, мають позитивні фінансові результати за останній звітний рік, що свідчать про хороше матеріальне становище. Проте «позитивні фінансові результати» не можуть свідчити про схильність ліцензіата до порушень.</p> <p>Аналогічно припущення НКРЕКП про те, що ліцензіат може в майбутньому повторно порушити ліцензійні умови з метою отримання якогось очікуваного розміру вигоди не може слугувати підставою для збільшення штрафу, оскільки вказана подія може і не статися.</p> <p>Неправомірним є збільшення штрафу для одного ліцензіата з метою впливу на інших, адже керуючись цим положенням можна підвищувати розмір штрафу всім порушникам, або вибірково групі порушників, що є порушенням принципу недискримінації. Також незрозумілим є те, як у НКРЕКП можуть з'явитися якісь</p>

		обґрунтовані припущення про те, як саме збільшення розміру штрафу для одного ліцензіата може вплинути на інших, обґрунтувати такі припущення, якимись документальними доказами неможливо.
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника зобов'язаний застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	<p>Як вже зазначалось вище «має право» призведе до вибіркового застосування опції зменшення штрафу, що є порушенням принципу недискримінаційності.</p> <p>Просимо прийняти редакцію, де для всіх ліцензіатів, що вчиняють дії для усунення своїх порушень буде застосовуватися пом'якшення.</p>

<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>0</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	0	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<p>Незрозуміло чому штраф збільшується у випадку відсутності шкоди/додаткової вигоди?</p>
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																													
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																													
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																													
понад 600 000 000 грн	25																													
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	0																													
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																													
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																													
понад 600 000 000 грн	25																													
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до</p>	<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до</p>	<p>З огляду на перелік видів зловживань, доцільніше вважати розрахунковим періодом день, а не годину.</p>																												

<p>пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p>	<p>пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, днів.</p>	
<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 20 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди збільшення розміру штрафу відповідно до п. 3.5.1 не застосовується.</p> <p>2) зменшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4</p>	<p>Відповідно до Розділу 2 цього ж Порядку критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу, наполягаємо на однаковому застосуванні критерію неспівмірності у Розділі 2 та Розділі 3 Порядку.</p> <p>У запропонованій редакції вирішення питання щодо того чи є штраф неспівмірним з порушенням для збільшення його розміру, у випадках відсутності завданої шкоди/отриманої вигоди внаслідок правопорушення, буде здійснюватися виключно за допомогою суб'єктивного оцінювання НКРЕКП, що буде приводити до виникнення спорів між ліцензіатами та НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цей підпункт до таких правопорушень.</p> <p>Пропонуємо зменшити відсоток на який можна збільшити штраф, у зв'язку наявністю великої кількості підстав для збільшення штрафів для ліцензіатів, що призведе до постійного застосування штрафів на рівні максимально встановленого на законодавчому рівні.</p> <p>Просимо видалити «у виняткових випадках» в частині зменшення розміру штрафу,</p>

<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>оскільки зменшення розміру штрафу має застосовуватися у передбачених випадках так як і збільшення розміру штрафу.</p>
<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	<p>Видалити</p>	<p>Ця норма призведе виключно до наявності можливості у НКРЕКП безконтрольно збільшувати розмір штрафу для ліцензіатів, які, наприклад, мають позитивні фінансові результати за останній звітний рік, що свідчать про хороше матеріальне становище. Проте «позитивні фінансові результати» не можуть свідчити про схильність ліцензіата до зловживань.</p> <p>Аналогічно припущення НКРЕКП про те, що ліцензіат може в майбутньому повторно здійснити зловживання з метою отримання якогось очікуваного розміру вигоди не може слугувати підставою для збільшення штрафу, оскільки вказана подія може і не статися.</p>

З повагою,

Керівник департаменту енергетичних проєктів

М. С. Волошин

ПРИКАРПАТТЯ
ОБЛЕНЕРГО

тел.: (0342) 52 05 27
факс: (0342) 53 39 38, (0342) 59 44 51
кол-центр: 0800 50 40 20
kapc@oe.if.ua
oe.if.ua

Приватне акціонерне товариство «Прикарпаттяобленерго»
Україна, 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Індустріальна, 34

IBAN №UA023365030000026001300018152
в ТББВ 10008/0143 м. Івано-Франківська
Філії Івано-Франківське обласне
управління АТ "Ощадбанк",
Код 00131564

№ 50012257/17 Дата 31.08.2023
На № _____ Дата _____

Голові НКРЕКП
Костянтину УЩАПОВСЬКОМУ

Щодо проєкту постанови НКРЕКП

Шановний Костянтине Валерійовичу,

АТ «Прикарпаттяобленерго» надсилає зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» за формою відповідно до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 року № 866.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

З повагою

Микола ЧЕРНЯВСЬКИЙ
Заступник Голови Правління
з адміністративної діяльності

Білоцька 0342594102

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p align="center">Порядок (методика) Визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p>		
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поведінки з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження</p>	<p>Пункт 2.9. викласти у наступній редакції:</p> <p>2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо ПЕРЕЛІКУ ПИТАНЬ для перевірки дотримання вимог законодавства та ліцензійних умов провадження господарської діяльності (визначена шкала балів (від 1 до 3) по кожному питанню у кожному блоці ПЕРЕЛІКУ ПИТАНЬ...):</p> <p>2) інші порушення (2 бали):</p> <p>порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок;</p> <p>порушення щодо поведінки з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо);</p> <p>порушення в частині провадження господарської</p>	<p>Критерій «предмет порушення» є не чітким, потребує більш детального уточнення та кореспондування відповідно до ПЕРЕЛІКУ ПИТАНЬ для перевірки дотримання вимог законодавства та ліцензійних умов провадження господарської діяльності визначеного постановою від 14 червня 2018 року N 428 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов».</p> <p>Оскільки ліцензіат має ліцензію на певний вид діяльності, то і оцінюватись має за ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ для перевірки дотримання вимог законодавства та ліцензійних умов провадження господарської діяльності. Необхідно кожному питанню щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства України та ліцензійних умов присвоїти бальну шкалу.</p>

<p>господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p>	<p>діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії.</p>	
<p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>		

Заступник фінансового директора з РЕП

Оксана СЕМЕЛЕН

Від 01.09.2023 № 625/2023

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

03057 м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19

АТ «ЕКУ», керуючись «Порядком проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, надає на вашу адресу зауваження та пропозиції до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», оприлюдненого на сайті НКРЕКП 25.08.2023 за посиланням:

<https://www.nerc.gov.ua/news/opriyudnyuyetsya-proyekt-postanovi-poryadok-metodika-viznachennya-rozmiru-shtrafiv-yaki-nakladayutsya-nkrekp>

Додаток: Зауваження та пропозиції до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» - в 1 екз. на 6 стор.

**З повагою,
начальник відділу регуляторного забезпечення
департаменту правового забезпечення
(довіреність від 26.12.2022 № 023/2023)**

Наталія Коробенко

**Зауваження та пропозиції АТ «ЕКУ»
до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики)
визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних послуг»**

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>Згідно ч.1 ст. 22 Закону України «Про НКРЕКП» Посадові особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктів, що належать до особливої групи споживачів, <u>несуть адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг.</u></p>
<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p> <p>Відповідно до принципу пропорційності покарання та порушення підсумковий розмір штрафу має бути співмірним характеру та серйозності вчиненого</p>	<p>Для однозначного розуміння учасниками енергетичних ринків та НКРЕКП. У проєкті змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, облікованому на сайті НКРЕКП ці визначення були присутні. Виникає питання чому їх було прибрано.</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
	<p>порушення, враховувати особу порушника, всі фактичні обставини вчиненого правопорушення.</p> <p>Відповідно до принципу ефективності санкцій процес застосування штрафних санкцій має бути орієнтований на стримування порушників та запобігання порушенням законодавства та/або ліцензійних умов у сфері енергетики та комунальних послуг та на забезпечення розрахунку розміру штрафних санкцій таким чином, щоб вони були достатніми для утримання як порушника, так і інших ліцензіатів від вчинення порушень у майбутньому.</p> <p>Відповідно до принципу розумності при розрахунку підсумкового розміру штрафу для кожного окремого порушення враховуються всі фактичні обставини кожного окремого порушення і не допускаються випадки необґрунтованого завищення розміру штрафів.</p> <p>Відповідно до принципу недискримінаційності до всіх ліцензіатів в аналогічних умовах вчинення порушень мають застосовуватись аналогічні підходи до розрахунку та застосування штрафних санкцій, а також не допускається встановлення будь-яких планових показників щодо кількості та розміру застосованих штрафних санкцій, а також здійснення будь-якого планування щодо накладення штрафних санкцій на конкретних суб'єктів господарювання.</p>	
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p>	<p>Щодо п.п.9 п.2.2.9:</p> <p>Під поняття «порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів» можна підвести будь-які господарські договори, що укладуться між учасниками на</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
<p>господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p>	<p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання договорів, обов'язкових для здійснення діяльності на ринках</p>	<p>ринку електричної енергії/природного газу – що саме по собі не є порушенням ні ліцензійних умов ні Закону, так як сторони самі вправі визначати спосіб захисту порушених прав та інтересів відповідно до вимог Цивільного та Господарського кодексів. Однак згідно ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу (п.п.13 п.2.1) та ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності) (п.п.8 п.2.1) є вимога до ліцензіатів «укладати договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів»</p> <p>Не зрозумілим є визначення «Актив» про які саме акти йде мова не є зрозумілим. У Ліцензіатів відсутні зобов'язання щодо укладання/дотримання «Актив», окрім нормативно - правових. Також вважаємо, що призначення за таке порушення фіксованого завищеного балу не є справедливим, так як «порушення щодо укладання/дотримання договорів» може мати різні прояви зі спричиненням різних за ступенем</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
<p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>енергетики та виконувати умови таких договорів (1-3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>10) інші порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>тяжкості наслідків. В цьому підпункті слід зазначити діапазон балів від 1 до 3. Наприклад за не укладення договору, що є обов'язком для здійснення діяльності на ринку - 3 бали, а за прострочення виконання грошового зобов'язання на 1 день на незначну суму – 1 бал.</p> <p>Щодо п.п.10 п.2.9:</p> <p>НКРЕКП не має повноважень щодо накладення штрафних санкцій за не виконання актів, рішень інших органів державної влади.</p>
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам ринку, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про реальне бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) негайне припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне та оперативне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p>	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам ринку, до виявлення порушення до винесення на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про реальне бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) негайне припинення порушення після його виявлення;</p>	<p>Справедливим буде прибрати з цього підпункту словосполучення «до виявлення порушення», достатньо лише самого факту відшкодування шкоди до розгляду питання на засіданні НКРЕКП.</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.	6) самостійне та оперативне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.	
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невиконання заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення; або невиконання заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення за умови бездіяльності керівництва у вирішенні питань, що призвели до порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>П.п.1. Формулювання «невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства» є зайвим, так як будь-яку нецілеспрямовану бездіяльність ліцензіата*(несвоєчасне виконання договірних зобов'язань через брак коштів, що виникло внаслідок недофінансування чи ін. причин) можна вважати «невжиттям заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства», що призведе до збільшення штрафу, а це не відповідає принципу розумності відповідно до п 1.7.</p> <p>П.п.5. Участь/обізнаність керівництва має бути обтяжуючою обставиною лише за умови бездіяльності керівництва у вирішенні питань, що призвели до порушення (пропонуємо додати). Водночас, у випадку вчинення керівництвом активних дій щодо усунення порушення/відшкодування шкоди навпаки є пом'якшуючою обставиною.</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 50% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших учасників ринку від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 20% у разі, якщо НКРЕКП має обґрунтовані припущення, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших учасників ринку від вчинення порушень.</p>	<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) Збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 50% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших учасників ринку від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 20% у разі, якщо НКРЕКП має обґрунтовані припущення, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших учасників ринку від вчинення порушень.</p>	<p>Рішення НКРЕКП не може ґрунтуватися на припущеннях, до того ж це суперечить п.1.7, а саме – «Відповідно до принципу розумності при розрахунку підсумкового розміру штрафу для кожного окремого порушення враховуються всі фактичні обставини кожного окремого порушення і не допускаються випадки необґрунтованого завищення розміру штрафів». Тобто, Рішення має ґрунтуватися <u>лише на досліджених фактах, а не припущеннях.</u></p>
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до</p>	<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% 80% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата щодо усунення порушень можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування</p>	<p>Дотримання принципів пропорційності та розумності.</p>

ЗМІСТ ПОЛОЖЕНЬ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ	ПРОПОЗИЦІЇ АТ «ЕКУ»	Обґрунтування
<p>прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	<p>штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	

**Начальник відділу регуляторного забезпечення
департаменту правового забезпечення**

Наталія Коробенко

**Акціонерне товариство
«ХАРКІВБЛЕНЕРГО»**

вул. Георгія Тарасенка, буд. 149,
м. Харків, Україна, 61037
тел. (057) 740-15-89
www.oblenergo.kharkov.ua
код ЄДРПОУ: 00131954

04.09.2013 № 01-25/5123

На № _____

Голові Національної комісії, що
здійснює державне регулювання
у сферах енергетики
та комунальних послуг
Ущиповському К.В.
вул. Сім'ї Бродських, буд. 19,
м. Київ, 03057

Щодо надання пропозицій

Шановний Костянтин Валерійовичу!

Надаємо пропозиції до проєкту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» за формою згідно з додатком 1 до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 р. № 866.

Додаток: на 4 арк. у 1 прим.

З повагою
В.о. генерального директора

Костянтин Логвиненко

Пропозиції та зауваження до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція рішення НКРЕКП	Пропозиції товариства	Обґрунтування
<p>2.2. Визначення початкового розміру штрафу</p> <p>...</p> <p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект:</p> <p>короткостроковий (до одного місяця) (1 бал);</p> <p>середньостроковий (до одного року) (2 бали);</p> <p>довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p align="center">Виключити п. 2.2.12</p>	<p>У п.2.3 Методики передбачено коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення.</p> <p>Вважаємо, що показник тривалості порушення або його ефекту є однорідним і у даному випадку подвоюється.</p>
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p> <p>...</p> <p>2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p> <p>...</p>		<p>Слід зазначити, що представлений проект Методики у більшій його частині несе суб'єктивний характер. Для уникнення подвійного тлумачення та подальших оскаржень щодо визначення суми штрафних санкцій через суб'єктивні підходи визначення, з метою дотримання прозорості формування штрафів пропонуємо визначити чіткі критерії по наступних пунктах Методики:</p> <p>- 2.4.3. – 2.4.4. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного <u>(зазначити розміри коефіцієнтів)</u> окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.</p>

<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) припинення порушення після його виявлення; 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП. 	<p>До п. 2.4.6 додати два нових підпункти:</p> <p>... 8) виявлене порушення, яке виникло не з вини ліцензіата;</p> <p>9) форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), які визначені ст. 14 Закону України від 02.12.1997 № 671/97-ВР «Про торговельно-промислові палати в Україні».</p>	<p>Необхідно зазначити та врахувати в Методичці, що виявлені порушення виникли не з вини ліцензіата та за таких обставин не здійснювати коригування розміру штрафу або коригуючий відсоток коефіцієнта дорівнює нулю.</p>
--	---	---

2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення

2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100% у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням;

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідала б принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.

2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензійного НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення

Виключити пп.1 п.2.5.1

Перераховані у п. 2.5.2 Проекту обставини вже враховані відповідно до проведених згідно глав 2.2 – 2.4 розрахунків, а тому їх подвійне застосування для збільшення розміру штрафу порушує наведені у Проекті та п. 12 ст. 2 Закону України "Про ринок електричної енергії" принципи та є безпідставним.

<p>та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p> <p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримас порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Виключити п.2.5.3</p> <p>Вказане суперечить статій судовій практиці та загальним нормам законодавства України. Будь-яке рішення чи дії суб'єкта владних повноважень мають бути законними та обґрунтованими, прийнятими чи вчиненими в межах наданих повноважень, мати під собою конкретні об'єктивні факти, на підставі яких його ухвалено або вчинено. Рішення суб'єкта владних повноважень не може ґрунтуватися на припущеннях. Крім того збільшення розміру штрафу одному учаснику ринку з метою утримання інших учасників ринку від вчинення порушень є дискримінаційним по відношенню до першого учасника.</p>
---	---

"09" 09 2023 року

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Дата «04» вересня 2023 р.

**Національній комісії, що здійснює державне регулювання
в сферах енергетики та комунальних послуг**

Курмаз Андрія, члена Громадської ради Міненерго
067 311 67 07, energy-ua@ukr.net

На оприлюднене «25» серпня 2023 року оголошення на сайті НКРЕКП про проект, що має ознаки регуляторного акту, – постанови НКРЕКП ««Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються НКРЕКП»» надаю свої пропозиції відповідно до Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою НКРЕКП № 866 від 30.06.2017р., у вигляді порівняльної таблиці.

Додатки на 5 арк.

Курмаз Андрій

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Пропозиція до проекту рішення	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються НКРЕКП		
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>2) ... споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт год на рік та вище;</p>	<p>Ринок природного газу так і не перейшов на розрахунки в одиницях енергії, і потужність об'єктів цього ринку визначається в кубічних метрах.</p> <p>Тому пропонується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ визначити аналогічний критерій в куб.метрах; ■ або прописати перевідний коефіцієнт для суб'єктів ринку газу, наприклад із Закону №1850-IX від 2.11.2021 щодо переходу ринку природного газу на розрахунки в одиницях енергії (п.2 Прикінцевих положень). 	
<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p><i>індивідуальне пом'якшення</i> – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;</p>	<p>1.5. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p><i>індивідуальне пом'якшення</i> – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення/припинення порушення до та/або після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;</p>	<p>До пом'якшуючих обставин слід відносити і поведінку ліцензіата до виявлення порушення з боку НКРЕКП, якщо такі дії були направлені на усунення та/або припинення порушення. Словосполучення «припинення» є важливим, оскільки не завжди припинення порушення усуває саме порушення.</p> <p><i>Схожа норма передбачена в п.3.4.6 Порядку, та надана як пропозиція до п.2.7.1 Порядку.</i></p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з: ...</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p>	<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:...</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів та великі ліцензіати НКРЕКП, визначені в додатку 2 до цього Порядку;</p>	<p>Пропонується на рівні виробників теплової енергії додати до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП і великих ліцензіатів, визначених цим Порядком, на які також буде поширюватися критерій в «3 бали». Це є логічним і обґрунтованим.</p>

<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали); 	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (1 бал); порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що суттєво вплинуло на оцінку фінансових показників ліцензіата та/або показники моніторингу з боку НКРЕКП (3 бали); 	<p>Як правило кадрові вимоги не досконало виписані в ліцензійних умовах, і на практиці при перевірці мають формальний характер порушення, який суттєво не впливає на показники/якість ліцензованої діяльності. Тому такі порушення мають оцінюватися не значним балом. В іншому випадку потрібно конкретизувати, що тягне на 2 бали.</p> <p>Щодо порушення бухгалтерського обліку і звітності, то поширювати 3 бали на всі випадки, не коректно. Наприклад порушення строку подання звіту на 1-2 дні є теж порушення, але його наслідки з маніпуляціями даних не співставні.</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності, що суттєво вплинуло на показники/якість ліцензованої діяльності або нанесло шкоду споживачам/іншим учасникам відповідного ринку (3 бали);</p>	<p>Поширювати 3 бали на всі випадки, не коректно. Це порушує принцип пропорційності.</p> <p>Такий критерій як «порушення законодавства» буде мати місце при всіх інших видах порушення, визначених в п.2.2.9, і щонайменше буде дублювати порушення, визначене в підпункті 10 п.2.2.9 (порушення нормативно правових актів).</p>
<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал);</p>	<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного ліцензіата НКРЕКП/споживача (1 бал);</p>	<p>Не коректно споживача прирівнювати до ліцензіата (навіть редакційно)</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p>	<p>Норма, що наявність двох і більше порушень відноситься до обтяжуючих обставин, є не коректною/ суб'єктивною, оскільки порушення за «вагою» можуть суттєво відрізнятися.</p> <p>Прострочення двох форм звітів в НКРЕКП на 1 день, це два порушення. Прострочення звітної форми на 1 день у сукупності з не своєчасним</p>

	<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди <u>більше ніж у 20 разів</u> за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з</p>	<p>повідомлення про зміну юридичної адреси, теж два порушення.</p> <p>Де-факто за сукупності вони серйозно не вплинули на ліцензовану діяльність. Де-юре згідно п.4.7 Методики, є обтяжуючими обставинами, що є некоректним.</p>
<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу <u>не співвідноситься з</u> важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди/величиною прибутку, отриманого порушником в результаті порушення.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди <u>більше ніж у 20 разів</u> за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану і подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з</p>	<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу <u>не співвідноситься з</u> важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди/величиною прибутку, отриманого порушником в результаті порушення.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди <u>більше ніж у 5 разів</u> за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої</p>	<p>Пропонується другий абзац підпункту 1 перенести після підпункту 2, оскільки його норми поширюються на обидва підпункти (1 і 2)</p> <p>Пункт 2 доповнити нормою, що виписана в Регламентах (ЄС) № 596/2014, № 1227/2011 (REMIT).</p> <p>Норма, що штраф НКРЕКП може бути у 20 разів більшим, ніж ліцензіат заробив в результаті порушення, є завеликою.</p> <p>Наприклад в п.3.5.1 Порядку для учасників</p>

важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди	шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;	оптових енергетичних ринків (де критерій щодо заробітку буде зустрічатися частіше), аналогічний показник становить: «у 10 разів»
<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення <u>після</u> його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.</p> <p>Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p><u>Норма відсутня</u></p>	<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p> <p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення <u>до/після</u> його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу.</p> <p>Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про реальне бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p>	<p>До пом'якшуючих обставин слід відносити і поведінку ліцензіата до виявлення порушення з боку НКРЕКП, якщо такі дії були направлені на усунення та/або <u>припинення</u> порушення.</p> <p>Аналогічна норма вже передбачена в п.3.4.6 Порядку для учасників оптових енергетичних ринків.</p>
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %)</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (20 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (30 %)</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (20 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (20 %).</p>	<p>Критерії цього пункту є різними у співставленні щодо дій порушника, але мають однаковий відсоток пом'якшення. Це не буде стимулювати порушників припиняти порушення самостійно до їх виявлення, або самостійно відшкодовувати збитки споживачу/повідомляти НКРЕКП про порушення.</p>

<p>3.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди <u>більше ніж у 10 разів</u> за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>3.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди</p> <p>величиною прибутку, отриманого порушником в результаті порушення.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди <u>більше ніж у 5 разів</u> за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>Пропонується другий абзац підпункту 1 перенести після підпункту 2, оскільки його норми поширюються на обидва підпункти (1 і 2)</p> <p>Пункт 2 доповнити нормою, що вписана в Регламентах (ЄС) № 596/2014, № 1227/2011 (REMIT).</p> <p>Норма, що штраф НКРЕКП може бути у 10 разів більшим, ніж ліцензіат заробив в результаті порушення, є завеликою.</p>
--	--	--

"04" вересня 2023 року

Вик.: Курмаз А. (067) 311 67 07 energy-ua@ukr.net

**ДТЕК Київські
Електромережі**

Оператор системи
розподілу

04.09.2023 № 1/06/28125
На № _____ від _____

ПрАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
вул. Новокосятинівська, 20
м. Київ, 04080, Україна
+38 044 202 1588

АТ «ПУМБ», м. Київ
МФО 334851
код ЄДРПОУ 41946011
IBAN UA723348510000000002600640997

Національній комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг

буд. 19, вул. Сім'ї Бродських, м. Київ

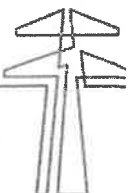
Про надання пропозицій

ПрАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» надає пропозиції до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Додаток: пропозиції до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг на 30 арк. в 1 екз.

Керівник департаменту з
регуляторних питань

М.О. Стародуб

Пропозиції до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Редакція, що пропонується ПрАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»	Обґрунтування
I. Загальні положення		
1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».		
1.2. Дія цього Порядку поширюється на:		
1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);		
2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.		
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	додаткова вигода – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які отримав порушник та/або збитки чи витрати, яких він уникнув внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	Пропонується уточнення термінології щодо вилучення категорії планування отримання додаткової вигоди, доведення чого майже неможливе.
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;		
підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;		

Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».		
1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.		
1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку. Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проекту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.		
1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).		
1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.		

II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу;</p> <p>6) застосування індивідуальних пом'якшень.</p>	<p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p>	<p>Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними, тим самим передбачається санкція за не скоєне правопорушення.</p>
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.		
2.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності порушення визначається певна кількість балів для відповідного порушення за цим критерієм.		
2.2.3. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, підсумовуються, і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення.		

2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою		
$P_{basic} = XX \times P_{max} \times D_{mg}(1)$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; D_{mg} – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.	$P_{basic} = XX \times P_{max}$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цю складову.
2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.		
2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП; 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	Враховуючи, що тип ліцензіата та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого порушення пропонується вилучити ці критерії.
2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються: 1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з: транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що	Пропонується вилучити	Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій

<p>перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу;</p> <p>надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності. Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його</p>

<p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>		<p>вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (2 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (1 бал);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку (3 бали);</p>	<p>Вважаємо, що критерій предмету порушення - щодо форми та структури власності ліцензіатів не однозначний та не прозорий. Пропонуємо вилучити.</p> <p>Пропонуємо за критерієм порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок скоригувати бал в сторону зменшення, через те що можуть виникнути об'єктивні підстави щодо неможливості виконання положень за результатами перевірки у встановлені строки; за критерієм поводження з інформацією пропонуємо встановити 1 бал через те, що можуть мати місце випадки несвоєчасного відправлення або отримання інформації Регулятором через форс-мажорні обставини (відсутня електроенергія через аварії,</p>

<p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (1 бал);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>порушення у роботі поштових сервісних служб тощо).</p> <p>Документів «плани оновлення основних фондів» не існує. Для ОСР є ІП та ПРСР, що передбачають заходи з модернізації.</p> <p>Для ОСР, що працюють в рамках моделі стимулюючого тарифоутворення, передбачений підхід щодо самостійного прийняття рішень щодо фінансування витрат в рамках операційних контрольованих та неконтрольованих витрат, що не є порушенням. Пропонується скоригувати для ОСР бал для підпункту 7.</p> <p>Критерій, визначений підпунктом 10 пропонуємо вилучити через те, що порушення рішень інших органів державної влади відносяться до компетенції саме таких органів та не відносяться до компетенції НКРЕКП.</p>
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі. Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>3 редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави, пропонується уточнення.</p>
<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал);</p> <p>2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали);</p> <p>понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>		

2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).		
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).	2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); наднаціональний (3 бали).	Пропонується уточнення
2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави		
Сума оцінки серйозності (бали) Відсоток серйозності порушення 11-16 1% 17-21 5% 22-24 10% 25-27 15% 28-30 20%		
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	Пропонується уточнення. У такому випадку може бути передбачено застересження.
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти	Пропонується вилучити	Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань. Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди.

<p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</p> <p>Коефіцієнт</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 1 000 000 грн 1.1</p> <p>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 1.2</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 1.3</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 1.4</p> <p>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 1.5</p> <p>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 1.6</p> <p>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 1.7</p> <p>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 1.8</p> <p>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 1.9 понад 9 000 000 000 грн 2</p>		
<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1.</p> <p>Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.</p> <p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1.</p> <p>Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.</p> <p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти у відповідності до положень вищезазначених додатків, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>Робота ОСР в рамках стимулюючого регулювання не передбачає зобов'язання щодо дотримання структури тарифу. Окрім складових тарифу та виконання ІІ є ряд інших факторів, які враховуються під час визначення сум коригування тарифу, за результатами планових перевірок.</p>
<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною)</p>	<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією</p>	<p>Пропонується уточнення</p>

дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.	(єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися розглядається як одне (єдине) порушення.	
2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення		
<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або 2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов. <p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	Пропонується вилучити	Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин.		
2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу,		

розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .		
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ;</p> <p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>	Пропонується вилучити складову $P_{time\ adj}$	Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.
2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.		
2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.		
2.4.5. Максимальний відсоток коефіцієнта за обтяжуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.		
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) припинення порушення після його виявлення; 	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення; 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення; 5) припинення порушення після його виявлення; 	<p>Пропонується до обговорення.</p> <p>Підпункт 2.2.15 визначає дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення.</p> <p>Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи</p>

6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП	6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП; 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.	не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.
2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства; 2) повторюваність оцінюваного порушення; 3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення; 4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП; 5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення; 6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення; 7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки; 8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.		
2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення.		
2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про: 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір		

<p>розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>		
<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>		
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому.</p> <p>Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>Стимування від майбутніх порушень має забезпечуватись чинним законодавством. Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними.</p>

2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу		
2.6.1. Підсумковим розміром штрафу за правопорушення є штраф, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу.		
2.6.2. Підсумковий розмір штрафу не може перевищувати максимальні розміри штрафів за правопорушення, передбачені чинним законодавством України, зокрема, законами України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про теплопостачання», «Про природні монополії».		
2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України.	2.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений чинним законодавством України, НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу до розміру, що не перевищує максимального штрафу за правопорушення, передбачене чинним законодавством України. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цієї Методики, нижче ніж мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП скасовує штраф, або коригує підсумковий розмір штрафу до мінімального розміру за конкретне правопорушення, передбачене законодавством.	Пропонується доповнення
2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень		
2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема: 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки; 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до		

<p>прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>		
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p>	<p>Пропонується уточнення.</p> <p>П.2.5.1. передбачає зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника.</p>
<p align="center">III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>		

3.2. Визначення початкового розміру штрафу

<p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p>		
<p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p>		
<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max}) \times Dmg$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством; Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max})$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p>	<p>Положенням про НКРЕКП відсутні повноваження щодо визначення шкоди.</p>
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання. У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>		
<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4. Вид зловживання %</p>		

<p>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку 15</p> <p>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації 25</p> <p>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 25</p> <p>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку 20</p> <p>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог 20</p>		
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди %</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 5 000 000 грн 5</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 10</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 15</p> <p>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 20</p> <p>понад 600 000 000 грн 25</p>	Пропонується вилучити	<p>Запропонований підхід умовний та не містить обґрунтувань.</p> <p>Положенням про НКРЕКП відсутні відповідні повноваження щодо визначення шкоди чи додаткової вигоди</p>
3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання		
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times tc \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p>	Пропонується вилучити	Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.

3.3.2. Розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності та до: 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становить зловживання, або 2) моменту виявлення зловживання на оптовому енергетичному ринку, що триває, під час проведення розслідування НКРЕКП.		
3.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості зловживання не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу.		
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин		
3.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин НКРЕКП під час розрахунку штрафу за зловживання відповідно зменшує або збільшує його величину.		
3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (6)$ де $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу; ext — пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %; $aggr$ — обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.		
3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.		
3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		

3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.		
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>Пропонується обговорити.</p> <p>Підпунктом 2.2.15 передбачаються дії, що відбулись до виявлення порушення регулятором, тобто суб'єкт здійснює дії для усунення порушення.</p> <p>Тому доцільно передбачити норму, що у випадку добровільного відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення і самостійного повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП штрафи не застосовуються за умови добровільного відшкодування завданої шкоди.</p>
<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>Пропонується обговорити.</p>	<p>Пропонується обговорити.</p> <p>Можуть мати місце випадки, коли продовження вчинення «зловживання» може бути обумовлене зовнішніми обставинами, що безпосередньо не залежать від діяльності ліцензіату.</p>
<p>3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання</p>		

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:		
<p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>		
2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.		
3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).		
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до 20 глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір		

штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.		
3.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу		
3.6.1. Підсумковим розміром штрафу за зловживання є штраф, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу.		
3.6.2. Максимальні розміри штрафів за зловживання визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку.		
3.6.3. У випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований відповідно до глав 3.2 – 3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.		
Додаток 1		
Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої	1. У разі наявності шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру	З редакції незрозуміло критерію визначення постраждалої сторони у особі держави; пропонується уточнення.

державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	
1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);		
ідентифікація типу (шкода, завдана споживачу чи іншому учаснику оптового енергетичного ринку/ліцензіату НКРЕКП, або отримана додаткова вигода);		
ідентифікація характеру (пошкоджені прилади/обладнання/будівлі споживачів, отриманий неправомірний додатковий прибуток, що відображено у звітності, несплачені гарантовані компенсації тощо);		
ідентифікація обставин/причин (з вини суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, за обставин непереборної сили, за попередньою змовою ліцензіата/суб'єкта розслідування з іншими суб'єктами тощо);		
ідентифікація кола постраждалих суб'єктів (споживач чи інші учасники оптового енергетичного ринку/ліцензіати НКРЕКП) та наслідків неправомірних дій суб'єкта розслідування/ліцензіата НКРЕКП, що призвели до шкоди або додаткової вигоди;		
2) збір вихідних даних та інформації для проведення роботи зі встановлення шкоди або додаткової вигоди внаслідок порушення (документально засвідчені уповноваженими органами та/або суб'єктами господарювання, наприклад, експертними висновками, актами, витягами з протоколів, довідками, офіційними звітами зі здійснення діяльності, іншими документами, вартісні та/або технічні параметри завданої шкоди чи отриманої додаткової вигоди), у тому числі джерела інформації щодо заподіяної шкоди чи		

отриманої додаткової вигоди (скарга/претензія споживача, учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіата НКРЕКП, самостійне виявлення НКРЕКП під час перевірки тощо);		
3) співставлення інформації, отриманої в результаті перевірки НКРЕКП або опрацювання заяв та клопотань споживачів або інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП, та наявної в офіційних документах, зокрема, первинних документах порушника та інших учасників оптового енергетичного ринку/ліцензіатів НКРЕКП (бухгалтерська звітність, договори, моніторингова звітність, акти прийому-передачі, висновки експертів, акти комісій тощо);		
4) оцінка достатності, відповідності та достовірності документів, доказів, що аналізуються;		
5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;		
6) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноовживаних методів розрахунку:		
метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;		
оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;		

врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;		
визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.	Пропонується вилучити	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати ці складові.
Додаток 2 Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення		
<p>Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:</p> <p>1. Для ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та мають дохід (виручку) за рік 500 млн грн та більше;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік та мають дохід (виручка) за рік 500 млн грн та більше;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік та</p>	Пропонується вилучити	Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій

<p>мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок до 20 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії до 100 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік до 20 млн грн.</p> <p>2. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність зі зберігання енергії та ліцензіатів, які здійснюють господарську діяльність з агрегації:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність електроустановок 20 МВт та більше станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 5 (включно) до 20 МВт станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають встановлену потужність установок від 150 кВт до 5 МВт станом на момент порушення.</p> <p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 4 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг</p>	<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на</p>	<p>Запропонований Регулятором підхід передбачає віднесення майже всіх ОСР України в категорію великих. Крім того, критерій виручки не враховує того, що за результатами своєї діяльності ОСР сплачує суттєву її частину на послуги з диспетчеризації та передачі.</p>
---	--	---

<p>розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць до 400 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 100 тисяч (включно) до 1 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 100 млн кВт-год на місяць (включно) до 400 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 500 тис. грн (включно) до 2000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів менше 100 тисяч та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн;</p>	<p>момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів понад 1,2 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 600 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 8000000 тис. грн (включно);</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів від 200 тисяч (включно) до 1,2 млн станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – від 200 млн кВт-год на місяць до 600 млн кВт-год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий за рік або станом на момент порушення – від 4000000 тис. грн (включно) до 8000000 тис. грн;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт-год на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних побутових споживачів менше 200 тисяч та дохід (виручку) за</p>	<p>Пропонуємо більш згладжуваний підхід щодо оцінки великих, середніх та великих ліцензіатів з розподілу електроенергії, у разі, якщо вищезазначена пропозиція щодо незастосування цього критерію буде відхилена під час відкритих обговорень проекту.</p>
---	---	--

<p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 100 млн кВт·год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 500 тис. грн.</p> <p>4. Для Ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з постачання або перепродажу електричної енергії (трейдерську діяльність):</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 1000 млн кВт·г або більше за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії 100 млн – 1000 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання або перепродажу електричної енергії менше 100 млн кВт·г за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>5. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу природного газу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів понад 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – понад 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства, за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів від 100 тисяч до 800 тисяч та обсяг розподілу природного газу – від 20 млн</p>	<p>попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн;</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – до 200 млн кВт·год на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – до 4000000 тис. грн.</p>	
---	---	--

(включно) до 200 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають кількість підключених споживачів менше 100 тисяч та обсяг розподілу природного газу – до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

6. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з постачання природного газу:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу 100 млн куб. метрів та більше або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу від 20 млн (включно) до 100 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;

3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг постачання природного газу до 20 млн куб. метрів або еквівалентний обсяг, визначений в одиницях енергії за коефіцієнтом, відповідно до законодавства за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.

7. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання:

1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого

<p>водопостачання більш як 40000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 9000 тис. до 40000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водопостачання від 300 тис. до 9000 тис. куб. метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>8. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення більш як 20000 тис. куб. метрів за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 9000 тис. до 20000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення;</p> <p>3) малі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що мають обсяг надання послуг з централізованого водовідведення від 200 тис. до 9000 тис. куб метрів (включно) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення.</p> <p>9. Ліцензіати НКРЕКП, що провадять господарську діяльність з передачі електричної енергії, зі здійснення функцій гарантованого покупця, зі здійснення функцій оператора ринку, що здійснюють господарську діяльність з</p>		
---	--	--

транспортування та зберігання природного газу, зі здійснення господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках, належать до категорії великих ліцензіатів НКРЕКП.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ»

вул. Моссаковського Володимира, 7, м. Дніпро,
Дніпропетровська обл., 49044, Україна
тел.: (056) 770 11 55

Код ЄДРПОУ: 42082379

04 ВЕР 2023 № 39228/ЕНЕР

на № _____ від _____

Yasno

Національній комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

03057, м. Київ
вул. Сім'ї Бродських, 19

ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ» опрацювало проєкт, що має ознаки регуляторного акту, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з чим направляємо свої зауваження та пропозиції.

Додаток: на 12 арк. в 1 прим.

Директор

Юрій ФЕДЬКО

**Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту, – постанови НКРЕКП
«Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»**

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
I. Загальні положення		
<p>1.1. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>Порядок (методика) не може розповсюджуватись на осіб, які мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку, оскільки штрафні санкції накладаються за порушення законодавства та зловживання на оптовому енергетичному ринку. Тобто за вчинені протиправні дії.</p> <p>Порядок (методика) не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування адміністративних стягнень до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, оскільки відповідні відносини регулюються Кодексом України про адміністративні правопорушення.</p>
<p>1.2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p>	<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p>	<p>Неможливо об'єктивно визначити, яку фінансову вигоду порушник планував отримати.</p>

<p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;</p> <p>підсумковий розмір штрафу – остаточно визначений розмір штрафу, розрахований в межах граничних розмірів штрафу, передбачених чинним законодавством;</p> <p>Інші терміни вживаються в цьому Порядку у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії».</p>	<p>...</p>	<p>ІІ. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов</p>
	<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>2.1.1 Детальний розрахунок розміру штрафу за цим Порядком (методикою) додається до постанови НКРЕКП про накладення штрафу.</p>	<p>Задля прозорості та виконання принципів пропорційності покарання та порушення, недискримінаційності та розумності, передбачених п.1.7. проекту Порядку (методики)</p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП»</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з: транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p>	<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з: транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p>	<p>2.2. Визначення початкового розміру штрафу</p>

<p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);</p> <p>централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p> <p>зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <p>виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках</p>	<p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу);</p> <p>централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця;</p> <p>зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, в частині порушень пов'язаних з виконанням відповідних функцій.</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <p>виробництва електричної енергії;</p> <p>зберігання енергії;</p> <p>агрегації;</p> <p>постачання електричної енергії споживачу;</p> <p>перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності);</p> <p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках</p>	<p>3 метою усунення дискримінаційного підходу, коли за одне й те ж порушення можуть бути застосовані різні розміри штрафу, потрібно враховувати характер порушення. Наприклад, порушення щодо діяльності з постачання за вільними цінами вчинене постачальниками один з яких виконує обов'язки ПУП, а інший ні.</p>
--	---	---

<p>теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	<p>теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіата НКРЕКП щодо якої виявлено порушення. провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	<p>Аналогічно зауваженню вище.</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поведіння з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поведіння з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p>	

<p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (1 бал);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>	<p>Відсутні порушення, які б оцінювались в 1 бал, що суперечить принципам, задекларованим у п.1.7. проекту Порядку (методики).</p> <p>Доцільно присвоїти 1 бал порушенням, які є малозначимими, що не конкретизовані у проекті Порядку (методики), як окрема група.</p> <p>Не зрозуміло про що може йти мова в підпункті 11, оскільки всі порушення нормативно-правових актів покриваються підпунктом 10. А якщо дії не порушують вимоги нормативно-правових актів, то тоді відсутній факт порушення, оскільки це суперечить ч.2 ст.14 ЦК України.</p>
<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення», що мають такий ефект:</p> <p>короткостроковий (до одного місяця) (1 бал);</p> <p>середньостроковий (до одного року) (2 бали);</p> <p>довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект:</p> <p>короткостроковий (до одного повного місяця включно) (1 бал);</p> <p>середньостроковий (довше одного повного місяця, але до одного року включно) (2 бали);</p> <p>довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>Уточнення з метою уникнення неоднозначного тлумачення термінів.</p>

2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:	2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:	Чітка регламентація алгоритму дій Регулятора виключає можливість зловживань, робить Порядок прозорим, надає учасникам відносин рівні права та можливість.
1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та/або	1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та/або	Кожен з критеріїв може бути достатньою підставою для застосування інших видів санкцій, тим більше, що це є правом НКРЕКП, а не обов'язком.
2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	
2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення		
2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою	2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває більше 30 днів протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою	Необхідно визначити граничний термін, після впливу якого НКРЕКП може застосовувати коефіцієнт тривалості порушення. Наприклад, якщо порушення триває більше 30 днів, або інший термін.
$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n)$ (2)	$P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} + (P_{\text{basic}} \times t_c \times n)$ (2)	
де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;	де $P_{\text{time adj}}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;	
P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;	P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;	
t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;	t_c – коефіцієнт у розмірі 0,01%;	
n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.	n – кількість календарних днів, що тривало/триває порушення.	
2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.	2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 20 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.	50 % є завеликим та не пропорційним розміром корегування розміру штрафу беручи до уваги той факт, що в Порядку (методиці) також враховується кількість постраждалих від порушення та рівень збитків.

		Пропонуємо знизити максимальний розмір корегування, наприклад, до 20 %.
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин		
2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.	2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.	3 метою дотримання принципів справедливості та недискримінаційності до всіх ліцензіатів в аналогічних умовах, необхідно визначити розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин та закріпити їх у Порядку (методиці).
2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата) (10%); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення (20%); 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення (30%); 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення (20); 5) припинення порушення після його виявлення до прийняття рішення НКРЕКП (10%); 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП (10%); 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП (10%); 8) наявність винних дій споживача, чи дій інших суб'єктів, що спонукали ліцензіата мінімізувати власні збитки (10%).	2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата) (10%); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення (20%); 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення (30%); 4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення (20); 5) припинення порушення після його виявлення до прийняття рішення НКРЕКП (10%); 6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП (10%); 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП (10%); 8) наявність винних дій споживача, чи дій інших суб'єктів, що спонукали ліцензіата мінімізувати власні збитки (10%).	3 метою дотримання принципів пропорційності покарання і порушення, розумності та недискримінаційності щодо всіх ліцензіатів в аналогічних умовах, необхідно визначити розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин та закріпити їх в Порядку (методиці). Крім того, даний перелік не може бути вичерпним, у зв'язку з неможливістю перерахувати всі можливі ситуації, які можуть статися під часу здійснення ліцензійної діяльності.

<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або нежиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства; 2) повторюваність оцінюваного порушення; 3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення; 4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП; 5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення; 6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення; 7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки; 8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває. 	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або нежиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10%); 2) повторюваність оцінюваного порушення (10%); 3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення (10%); 4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП (30%); 5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення (10%); 6) відмова від допуску до проведення перевірки чи проведення розслідування порушення (20%); 7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки (30%); 8) не усунення порушення після отримання розпорядження НКРЕКП (30%). 	<p>3 метою дотримання принципів пропорційності покарання і порушення, розумності та недискримінаційності щодо всіх ліцензіатів в аналогічних умовах, необхідно визначити розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин та закріпити їх в Порядку (методиці).</p> <p>Дуже суб'єктивні критерії – що можна вважати потенційним вчиненням чи відмовою від сприяння.</p> <p>Вкрай непрозоре положення. Неоднозначність норм та відсутність роз'яснень, досить часто приводить до дій, які містять лише ознаки порушення і тільки після досконалого розслідування можна з'ясувати чи можуть такі дії кваліфікуватись, як порушення.</p>
<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатись в кожному</p>	<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатись в</p>	<p>Пункт має суб'єктивний характер та нівелює сенс застосування Порядку (методики), який має на меті саме привести процес визначення розміру штрафу до чітких, зрозумілих формул та запобігти непрозорості факторів, що впливають на визначення розміру штрафу. Механізм прийняття такого рішення є непрозорим.</p>
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p>		

<p>окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що</p>	<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати учасник не виконав розпорядження про усунення, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що</p>	<p>Застосування збільшеного розміру штрафу (враховуючи, що порушник вже притягнутий до відповідальності за вчинене порушення), як захід впливу, що ґрунтується на припущеннях та спрямований на інших учасників ринку, коло яких не визначено, а факт вчинення ними правопорушення відсутній, суперечить принципам пропорційності покарання і порушення, не дискримінаційності та розумності.</p> <p>Фактично, на порушника безпідставно покладається додатковий фінансовий тягар, з підстав, до яких він не має стосунку та за дії, за які порушник не несе відповідальності.</p> <p>Таким чином, порушується презумпція невинуватості та основні принципи</p>

збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.	збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.	державного контролю (ст.3 ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень		
2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:	2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:	Розстрочення виплати не може призвести до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій, оскільки загальна сума штрафу не зменшиться.
1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;	1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;	
2) відсутні обтяжуючі обставини;	2) відсутні обтяжуючі обставини;	
3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.	3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.	
ІІІ. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку		
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин		
3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:	3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:	Уточнення з метою уникнення неоднозначного тлумачення.
1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);	1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);	
2) повторюваність (10 %);	2) повторюваність однотипних зловживань (10 %);	
3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);	3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);	
4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);	4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);	
5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).	5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).	

Додаток 1 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 1.4 глави 1 розділу I)

Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку

<p>1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:</p>	
<p>б) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноживаних методів розрахунку:</p> <p>метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;</p> <p>оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими,</p>	<p>б) визначення остаточного розміру шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом, комплексний розрахунок шкоди або додаткової вигоди, що передбачає застосування таких загальноживаних методів розрахунку:</p> <p>метод прямого розрахунку додаткової вигоди або завданої шкоди, що заснований на аналізі первинних документів, виставлених рахунків, інших підтверджуючих документів та визначенні розміру додаткової вигоди/шкоди шляхом проведення додаткових розрахунків НКРЕКП згідно з чинним законодавством;</p> <p>оціночний метод, що заснований на визначенні вартості відновлення/заміщення об'єктів, яким завдана шкода, на подібні об'єкти, які за своїми споживчими,</p>

функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;

врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;

визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.

Директор

функціональними, економічними показниками можуть бути їм рівноцінною заміною, ~~на підставі інформації на ринку, встановленні різниці між прибутком (доходом), отриманим внаслідок настання обставин порушення та за відсутності обставин порушення;~~

врахування (за наявності) додаткових відомостей, що пов'язані із завданою шкодою та/або отриманою додатковою вигодою;

визначення кінцевої величини шкоди або додаткової вигоди шляхом додавання величин, отриманих у результаті дій, здійснених згідно з цим підпунктом.

Юрій ФЕДЬКО

Оціночний метод для визначення прибутку не може застосовуватись, оскільки завжди матиме суб'єктивний характер і не враховуватиме багато факторів, які впливають на конкретного суб'єкта, тим більше, що в результаті буде отримано розмір потенційного (умовного), а не фактичного прибутку.

**Національна комісія,
що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних послуг**

Пропозиції до проектів актів
Регулятора

25.08.2023 Регулятором на офіційному вебсайті було розміщено повідомлення про оприлюднення проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Відповідно до положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» надає пропозиції до проекту Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Додаток: вищезгадане за текстом на 14 арк.

Директор комерційний

Вадим РИБАЧУК

Додаток

до листа ТОВ «Оператор ГТС України»

від 04.09.2023 № ТОВВИХ-23-_____

ЗАУВАЖЕННЯ та ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Проект Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;	2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП	Пропонується видалити критерій «величина ліцензіата», оскільки цей критерій дублюється з критерієм, передбаченим пп. 2.2.11. «масштаб впливу порушення». Крім цього, критерій «величина ліцензіата» дискримінує суб'єктів ринку, оскільки сума штрафу буде більша для різних суб'єктів за однаково порушення. У випадку вчинення правопорушення законодавства щодо захисту економічної конкуренції інфраструктурними суб'єктами правопорушення, які займають монопольне становище на певному ринку, такі правопорушення розслідуються АМКУ, та за результатами проведення такого розслідування АМКУ приймає рішення про накладення штрафів. У випадку врахування зауваження пропонуємо вилучити додаток 2.

20ms

<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); 	<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з:</p> <ul style="list-style-type: none"> виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); 	<p>Тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p> <p>Порядком (методикою) не передбачений розрахунок балів у випадку, якщо ліцензіат має більше однієї ліцензії на провадження діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг.</p> <p>Пропонуємо додати положення про визначення за критерієм «тип ліцензіата» здійснюється відповідно до типу діяльності, під час провадження діяльності якої було вчинено порушення.</p>
--	--	---

Handwritten signature

<p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	<p>постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Визначення за критерієм «тип ліцензіата» здійснюється відповідно до типу діяльності, під час провадження якої було вчинено відповідне порушення, у випадку, якщо ліцензіат провадить більше одного виду діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>	
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>...</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>...</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності з вини ліцензіата/учасника оптового енергетичного ринку (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів, крім випадків використання коштів, передбачених для</p>	<p>Пропонуємо додати уточнення до пункту 5, оскільки порушення технічних норм, правил тощо може бути здійснено внаслідок дій держави-агресора.</p> <p>Пропонуємо додати уточнення до пункту 6, оскільки кошти, передбачені для інвестиційної програми, можуть бути використані для відновлення</p>

Handwritten signature/initials

<p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>...</p>	<p>виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів, на відновлення об'єктів, які були пошкоджені внаслідок збройної агресії, та подолання наслідків дій, які завдали шкоди ліцензіату/учаснику оптового енергетичного ринку внаслідок збройної агресії (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі у разі затвердження структури тарифу постановою НКРЕКП (3 бали);</p> <p>...</p>	<p>об'єктів, які були пошкоджені внаслідок збройної агресії.</p> <p>Пропонуємо додати уточнення до пункту 7.</p>																												
<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коефіцієнт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн</td><td>1.5</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	<p>2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>Коефіцієнт</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 1 000 000 грн 99 коп.</td><td>1.1</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 99 коп.</td><td>1.2</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.</td><td>1.3</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.</td><td>1.4</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 99 коп.</td><td>1.5</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 1 000 000 грн 99 коп.	1.1	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 99 коп.	1.2	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.	1.3	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.	1.4	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 99 коп.	1.5	<p>Пропонуємо уточнити розміри завданої шкоди/отриманої вигоди.</p>
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																													
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1																													
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4																													
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5																													
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																													
від 1 грн до 1 000 000 грн 99 коп.	1.1																													
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 99 коп.	1.2																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.	1.3																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.	1.4																													
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 99 коп.	1.5																													

Handwritten signature

від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 99 коп.	1.6	
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7	від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 99 коп.	1.7	
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8	від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 99 коп.	1.8	
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9	від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 99 коп.	1.9	
понад 9 000 000 000 грн	2	понад 9 000 000 000 грн	2	
2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин				
2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу.	2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу. Перед врахуванням пом'якшуючих обставин початковий розмір штрафу приводиться до максимальних меж, передбачених законом.		Пропонуємо на етапі 2.4 «Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин» здійснювати приведення розміру штрафу до максимальних меж штрафу, передбачених законом, перед врахуванням пом'якшуючих обставин, оскільки при розрахунку розміру штрафу за приведеними нижче формулами розмір штрафу може перевищувати розмір, встановлений Законом, та застосування зменшення розміру штрафу через пом'якшувальні обставини доцільне після приведення до максимальних розмірів штрафів.	
2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); 2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення; 3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;			Є потреба у деталізації розмірів коефіцієнтів до кожної пом'якшуючої обставини вчиненого порушення	

А.О.М.

<p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>		
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків;</p> <p>2) поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення правопорушення;</p> <p>3) повторне вчинення правопорушення на ринку електричної енергії та природного газу.</p>	<p>Відповідно до положень частини п'ятої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та частини п'ятої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків, на продовження вчинення правопорушення, а також повторне вчинення правопорушення на ринку електричної енергії та природного газу вважаються обтяжуючими обставинами.</p> <p>Крім цього, необхідно деталізувати розміри коефіцієнтів до кожної обтяжуючої обставини вчиненого правопорушення</p>

Handwritten signature/initials

<p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>		
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p>		
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>...</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>...</p>	<p>Положення не відповідає принципу правової визначеності та така норма може застосовуватися по-різному до суб'єктів ринку. Крім цього, Порядком (методикою) не передбачені загальні правила збільшення штрафу при неможливості здійснити розрахунок шкоди/отриманої вигоди.</p>

8.01.18

<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Положення не відповідає принципу правової визначеності та така норма може застосовуватися по-різному до суб'єктів ринку. Крім цього, Порядок (методика) не конкретизує що може підставою (причиною) для збільшення розміру штрафу.</p>
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p>		
<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{\text{basic}} = (P_{\text{(max)}} \times XX\%) + (P_{\text{(max)}} \times D_{\text{mg}})$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка</p>		<p>Просимо звернути увагу на запропоновані у проєкті Порядку (методики) формули. Наприклад, при розрахунку розміру штрафу за здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку за запропованою у Порядку (методиці) формулою при неможливості розрахувати шкоду/додаткову вигоду або ж шкода/додаткова вигода відсутня:</p>

2019

<p>здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>		<p>Початковий розмір штрафу = (1 700 000 грн * 15%) + (1 700 000 грн * 0,01) = 272 000 грн.</p> <p>відповідно до формули мінімальний розмір штрафу становить 272 000 грн, коли положеннями частини четвертої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» передбачений мінімальний штраф за здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку у розмірі 51 000 грн.</p>																												
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн 99 коп.</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 99 коп.</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн 99 коп.	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 99 коп.	20	понад 600 000 000 грн	25	<p>Пропонуємо уточнити розміри завданої шкоди/отриманої вигоди.</p>
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																													
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																													
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																													
понад 600 000 000 грн	25																													
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																													
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																													
від 1 грн до 5 000 000 грн 99 коп.	5																													
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 99 коп.	10																													
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 99 коп.	15																													
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 99 коп.	20																													
понад 600 000 000 грн	25																													
<p>3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання</p>																														
<p>3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання</p>																														
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням</p>	<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням</p>	<p>Пропонуємо на етапі 2.4 «Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин» здійснювати приведення</p>																												

Розв'яз

тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою ...	тривалості зловживання. Перед врахуванням пом'якшуючих обставин початковий розмір штрафу приводиться до максимальних меж, передбачених законом. Коригування здійснюється за формулою ...	розміру штрафу до максимальних меж штрафу, передбачених законом, перед врахуванням пом'якшуючих обставин, оскільки при розрахунку розміру штрафу за приведеними нижче формулами розмір штрафу може перевищувати розмір, встановлений Законом, та застосування зменшення розміру штрафу через пом'якшувальні обставини доцільне після приведення до максимальних розмірів штрафів.
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин		
3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %); 2) повторюваність (10 %); 3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %); 4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %); 5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).	3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків; 2) поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення правопорушення; 3) повторне вчинення правопорушення на ринку електричної енергії та природного газу.	Відповідно до положень частини п'ятої статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та частини п'ятої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків, на продовження вчинення правопорушення, а також повторне вчинення правопорушення на ринку електричної енергії та природного газу вважаються обтяжуючими обставинами.
3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання		
3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу	3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру	Положення не відповідає принципу правової визначеності та така норма може застосовуватися по-

2018

<p>за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>...</p>	<p>штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>...</p>	<p>різному до суб'єктів ринку. Крім цього, Порядком (методикою) не передбачені загальні правила збільшення штрафу при неможливості здійснити розрахунок шкоди/отриманої вигоди.</p>
<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає</p>	<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає</p>	<p>Положення не відповідає принципу правової визначеності та така норма може застосовуватися по-різному до суб'єктів ринку. Крім цього, Порядок (методика) не конкретизує що може підставою (причиною) для збільшення розміру штрафу.</p>

2014

<p>порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	<p>порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	
<p align="center">Додаток 2 до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p> <p align="center">Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення</p>		
<p>Поділ ліцензіатів НКРЕКП за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» відбувається таким чином:</p> <p>1. Для ліцензіатів НКРЕКП, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок 100 МВт та більше станом на момент порушення та мають дохід (виручку) за рік 500 млн грн та більше;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії 500 млн кВт-год та більше за попередній рік та мають дохід (виручка) за рік 500 млн грн та більше;</p>		<p>Пропонуємо уточнити термін (дати визначення для цілей цього Порядку (методики)) «фінансовий рік» та узгодити застосування термінів «попередній рік» та «попередній фінансовий рік».</p> <p>Не уточнено період виручки 500 млн. та більше. Попередній рік з моменту вчинення порушення, чи поточний рік у якому здійснено порушення. Додатково потребує уточнення.</p>

2018

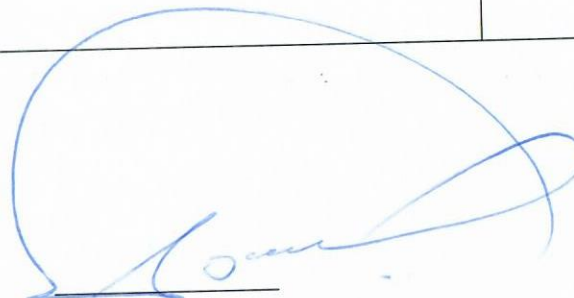
<p>2) середні ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік;</p> <p>мають встановлену потужність електроустановок від 20 (включно) до 100 МВт станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>здійснили виробництво електричної енергії від 100 млн (включно) до 500 млн кВт-год за попередній рік та мають дохід (виручку) за попередній фінансовий рік від 20 млн (включно) до 500 млн грн;</p> <p>...</p>		
<p>3. Для ліцензіатів НКРЕКП, які провадять господарську діяльність з розподілу електричної енергії та розподілу електричної енергії малими системами розподілу:</p> <p>1) великі ліцензіати НКРЕКП – ліцензіати, що підпадають щонайменше під один з таких параметрів:</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць;</p> <p>мають кількість приєднаних споживачів понад 1 млн (включно) станом на момент порушення та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або</p>		<p>Необхідна деталізація періоду, за який отримана виручка. Просимо надати уточнення щодо застосування термінів «за попередній фінансовий рік» та у деталізувати у якому випадку застосовується формулювання «станом на момент порушення». Контекст: «...та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно)».</p> <p>Також це положення таким же чином застосовується у пунктах 4-8 проєкту додатку 2 до Порядку (методики).</p>

Handwritten signature/initials

<p>станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p> <p>мають обсяг розподілу електричної енергії – понад 400 млн кВт-год (включно) на місяць та дохід (виручку) за попередній фінансовий рік або станом на момент порушення – понад 2000000 тис. грн (включно);</p>		
---	--	--

"04" вересня 2023 року

Директор комерційний

(підпис)

Вадим РИБАЧУК

2023

Вих. 04.09.2023-1
Від 04.09.2023 року

**Голові Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг
УЩАПОВСЬКОМУ К.В.**

Шановний Костянтині Валерійовичу!

Асоціація газовидобувних компаній України (надалі – «Асоціація») цим листом засвідчує Вам свою повагу та звертається до Вас з наступного приводу.

Як відомо, на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-IX, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, розроблено та оприлюднено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проєкт Постанови).

Відповідно до інформації зазначеної на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет, зауваження та пропозиції до проєкту Постанови приймаються до 04.09.2023 включно.

За результатами аналізу проєкту Постанови Асоціація вважає, що документ потребує додатково опрацювання. З цією метою надаємо та просимо розглянути зауваження та пропозиції Асоціації, що містяться у Додатку 1.

Заздалегідь дякуємо за розгляд цього Листа та повідомляємо, що Асоціація готова брати участь у будь-яких заходах щодо обговорення вищенаведеного питання відповідно до визначеної процедури!

Додатки:

1. Таблиця зауважень та пропозицій до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» в 1 екз. на 31 арк.

З повагою,

Виконавчий директор
Асоціації газовидобувних компаній України

А.С. ПЕТРЕНКО

ЗАУВАЖЕННЯ

та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

І. Загальні положення		
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище.</p> <p style="text-align: center;">ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» оперує формулюванням «мають намір здійснювати операції, пов'язані з оптовими енергетичними продуктами» та/або «мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку» лише у контексті здійснення Регулятором реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, що є логічним з точки зору того, що впровадження положень REMIT здійснюється на вже функціонуючому ринку електричної енергії, де наявна категорія учасників, які вже фактично здійснюють зазначену діяльність.</p> <p>В той же час, поширення норм проекту Порядку (методики) на суб'єктів, які тільки мають намір</p>

		<p>здійснювати відповідну діяльність видається не логічним, адже такий суб'єкт не має відповідного статусу, не здійснює відповідну діяльність, що обумовлює об'єктивну відсутність складу правопорушення, а відтак і неможливість застосування санкцій.</p> <p>Поширення положень проекту Порядку (Методики) на посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку суперечить положенням п. 1.6. цього ж Проекту, згідно яких Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством, зокрема адміністративних стягнень до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг. Крім того, окрім двох вищенаведених статей посадові особи по тексту проекту Порядку (Методики) не згадуються. До того ж не зрозуміло, яким чином до посадових осіб будуть застосовуватися визначені</p>
--	--	--

		проектом Порядку (Методики) метрики та критерії.
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які отримав порушник та/або збитки чи витрати, яких він уникнув внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;	Пропонується уточнення термінології щодо вилучення категорії планування отримання додаткової вигоди, доведення чого майже неможливе.
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з огляду на активні та цілеспрямовані дії з усунення порушення після виявлення цього порушення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата;	індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з огляду на визнання порушення , цілеспрямовані дії ліцензіата з усунення порушення (зловживання), сприяння у проведенні розслідування (в тому числі шляхом своєчасного надання відповідей на запити), дії спрямовані на запобігання виникненню подібних порушень (зловживань) у майбутньому тощо;	Визначення «індивідуальне пом'якшення» не відповідає п. 2.7. Усунення можливе не тільки після виявлення НКРЕКП (якщо самостійно усунув порушення - неможливо отримати індивідуальне пом'якшення)
початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства та/або ліцензійних умов, що розраховується на основі оцінки серйозності порушення та з урахуванням розміру завданої шкоди чи додаткової вигоди (у разі можливості встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди) , до застосовування подальших коригувань з урахуванням тривалості порушення;	початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства та/або ліцензійних умов, що розраховується на основі оцінки серйозності порушення та до застосовування подальших коригувань з урахуванням тривалості порушення	Термін «початковий розмір штрафу» пропонуємо скоротити прибравши фразу «з урахуванням розміру завданої шкоди чи додаткової вигоди (у разі можливості встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди)»
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у		

сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов

<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу</p>	<p>2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає: застосування критеріїв оцінки серйозності порушення; розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p> <p>2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p>4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення пропорційності покарання та порушення;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру</p>	<p>Застосування штрафів з метою недопущення порушень у майбутньому не мають достатнього обґрунтування та вбачаються суб'єктивно-оціночними.</p>
--	---	---

для уникнення перевищення максимальної межі штрафу; 6) застосування індивідуальних пом'якшень.	штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу; 6) застосування індивідуальних пом'якшень.	
2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg(1)$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.	2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max}$ де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством; ВИКЛЮЧИТИ	Питання розрахунку шкоди та додаткової вигоди не є питаннями компетенції НКРЕКП, тому пропонуємо не застосовувати цю складову.
2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: 1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП; 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:	2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії: ВИКЛЮЧИТИ 2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:	Враховуючи, що тип ліцензіата та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого порушення пропонується вилучити ці критерії. Положення ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії»

предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення ; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	предмет порушення; тип постраждалої сторони; ВИКЛЮЧИТИ тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	закріплюють принцип недискримінаційної участі в ринку електричної енергії. Крім того, діяльність самого Регулятора також базується на принципі недопущення дискримінації, що визначено ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП». Вочевидь, що закріплення у Методиці градації учасників ринку з огляду на їх «величину», фактично порушує встановлені вимоги щодо недискримінації, адже положення ст. 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», яка визначає відповідальність учасників ринку за ті, чи інші порушення, не містить будь-якої диференціації з огляду на «величину» учасника ринку. Додатково пропонуємо вилучити і «масштаб впливу порушення» адже відсутні пояснення того, яким саме чином мають бути підраховані кількість учасників ринку та вплив на них дій порушника
2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються: 1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що		Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи

<p>провадять діяльність з: транспортування природного і нафтового газу трубопроводами; розподілу природного і нафтового газу трубопроводами; передачі електричної енергії; розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності); здійснення функцій оператора ринку; здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання (закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG. Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальноосупільних інтересів; 2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва</p>	<p>ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
---	-------------------------	--

<p>електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортном; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності). Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності. Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються: великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів); середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p>	<p>ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>Враховуючи, що тип ліцензіату та його величина не впливають на його провину, суттєвість вчиненого правопорушення чи</p>

<p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал). Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>		<p>наміри щодо його вчинення, пропонуємо не застосовувати ці критерії під час визначення розміру санкцій</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: 1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поведження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: 1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку (2 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p style="text-align: center;">ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (2 бали);</p> <p>3) порушення щодо поведження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання</p>	<p>Пропонуємо прибрати згадку про порушення щодо фінансової звітності, адже нагляд за вказаним та покарання за такі порушення є функцією фіскальних органів та зменшити кількість балів до двох, оскільки таке порушення не можна розцінювати як суттєве</p> <p>Вважаємо, що критерій предмету порушення - щодо форми та структури власності ліцензіатів не однозначний та не прозорий. Пропонуємо вилучити.</p> <p>Пропонуємо за критерієм порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок скоригувати бал в сторону зменшення, через те що можуть виникнути об'єктивні підстави щодо неможливості виконання положень за результатами перевірки у встановлені строки; за критерієм поведження з інформацією пропонуємо</p>

<p>покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>покладених функцій тощо) (1 бал);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>6) порушення щодо інвестиційних програм, планів розвитку (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (1 бал);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/учасниками ринку/третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>встановити 1 бал через те, що можуть мати місце випадки несвоєчасного відправлення або отримання інформації Регулятором через форс-мажорні обставини (відсутня електроенергія через аварії, порушення у роботі поштових сервісних служб тощо). Документів «плани оновлення основних фондів» не існує. Для ОСР є ІП та ПРСР, що передбачають заходи з модернізації. Для ОСР, що працюють в рамках моделі стимулюючого тарифоутворення, передбачений підхід щодо самостійного прийняття рішень щодо фінансування витрат в рамках операційних контрольованих та неконтрольованих витрат, що не є порушенням. Пропонується скоригувати для ОСР бал для підпункту 7. Критерій, визначений підпунктом 10 пропонуємо вилучити через те, що порушення рішень інших органів державної влади відносяться до компетенції саме таких органів та не відносяться до компетенції НКРЕКП.</p>
--	--	--

У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найменшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).	Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, на нашу думку, трактування неоднозначного змісту та суперечностей між нормами права не на бік суб'єктів господарювання, вочевидь є порушенням принципу справедливості, закріпленого ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП».
2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади) . Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі. Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	Пропонуємо прибрати фразу «та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади)» так як незрозуміло яким чином постраждалими від порушень можуть бути держава чи органи влади
2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного учасника ринку (у тому числі на споживача) (1 бал);	ВИКЛЮЧИТИ	У п.2.2.6. пропонувалося вилучити «масштаб впливу порушення» адже відсутні пояснення того, яким саме чином мають бути підраховані

2 – 99 учасників ринку (2 бали); понад 100 учасників ринку (3 бали).		кількість учасників ринку та вплив на них. Відповідно, пункт 2.2.11. також потребує вилучення.
2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).	ВИКЛЮЧИТИ	Проектом Порядку (Методики) передбачено окремий розділ 2.3. «Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення», що обумовлює необґрунтованість застосування одночасно декількох часових критеріїв.
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).	2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); наднаціональний (3 бали).	Для уникнення непорозумінь під час тлумачення норм щодо географічного масштабу порушення пропонуємо застосовувати звичні для таких випадків назви
2.2.15. НКРЕКП має припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосовує інші більш м'які види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, або 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.	Пропонується уточнення з метою уникнення суб'єктивізму
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи	ВИКЛЮЧИТИ	НКРЕКП не наділена законодавством повноваженнями щодо

<p>додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти</p> <p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди Коефіцієнт</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 1 000 000 грн 1.1</p> <p>від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 1.2</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 1.3</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 1.4</p> <p>від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 1.5</p> <p>від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 1.6</p> <p>від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 1.7</p> <p>від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 1.8</p> <p>від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 1.9</p> <p>понад 9 000 000 000 грн 2</p>		<p>розрахунку шкоди чи правами підрахунку додаткової вигоди. Крім того, вказане значно ускладнить процедуру обчислення розміру штрафу та суттєво збільшить тривалість процесу обрахунку. Враховуючи, що коефіцієнт, який визначається за пунктом 2.2.16. не вплине суттєво на фінальний розмір штрафу – пропонуємо спростити документ, видаливши вказаний компонент з розрахунку.</p>
<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1.</p> <p>Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або</p>	<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1.</p> <p>Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку. Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або</p>	<p>Робота ОСР в рамках стимулюючого регулювання не передбачає зобов'язання щодо дотримання структури тарифу. Окрім складових тарифу та виконання ІП є ряд інших факторів, які враховуються під час визначення сум коригування тарифу, за результатами</p>

<p>недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти у відповідності до положень вищезазначених додатків, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>планових перевірок.</p>
<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.</p>	<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення розглядається як одне (єдине) порушення.</p>	<p>Пропонується уточнення</p>

2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою

$$P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (2)$$

де: $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;

P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;

tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;

n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.

2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:

1) моменту фактичного припинення

ВИКЛЮЧИТИ

Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини.

<p>дій/бездіяльності, що становлять порушення, або</p> <p>2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p> <p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>		
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою</p> $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr) \quad (3)$ <p>де:</p> <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу;</p> <p>ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>		<p>Тривалість порушення може не залежати безпосередньо від ліцензіату та виникати через зовнішні обставини. Пропонується вилучити складову $P_{time\ adj}$</p>
<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p>	<p>2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p>	<p>Саме держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП,</p>

<p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);</p> <p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p>	<p>здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності. Отже, наявність суперечностей між нормами права повинна розцінюватися Регулятором як пом'якшуюча обставина при вчиненні порушень.</p>
<p>НОРМА ВІДСУТНЯ</p> <p>НОРМА ВІДСУТНЯ</p>	<p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП;</p> <p>8) можливість неоднозначного (множинного) трактування прав та обов'язків ліцензіата, визначених нормами закону чи іншого нормативно-правового акту, виданого на підставі закону, або нормами різних законів чи різних нормативно-правових актів;</p> <p>9) вчинення порушення сприяло збереженню цілісності, забезпеченню надійного та ефективного функціонування ОЕС України у період дії воєнного та/або надзвичайного</p>	<p>Відповідно до положень ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» одними із фундаментальних принципів функціонування ринку електричної енергії є забезпечення енергетичної безпеки України та забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам.</p> <p>З огляду на зазначене, цілком виправданим є те, що у період дії воєнного та/або надзвичайного стану вищенаведені принципи є превалюючими, а, отже, дії ліцензіатів, спрямовані на забезпечення енергетичної безпеки, навіть якщо вони мали</p>

	стану.	наслідком порушення окремих норм законодавства, мають трактуватися як такі, що мають ознаки пом'якшуючої обставини.
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>7) спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>Згідно змісту положень проекту Порядку (Методики) розрахунків розміру штрафних санкцій застосовуються за кожне окреме вчинене ліцензіатом порушення, що вочевидь суперечить визначенню обставини одночасного вчинення більш ніж одного порушення у якості обтяжуючої.</p> <p>Формулювання має оціночний характер, що в умовах відсутності чітких та зрозумілих критеріїв відповідних визначень, може негативно позначитись на дотриманні принципів діяльності Регулятора, визначених положеннями ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП», а саме неупередженості та об'єктивності під час прийняття рішень, недопущення дискримінації.</p>
2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право	2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право	Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів

<p>прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого</p>	<p>прийняти рішення про:</p> <p style="text-align: center;">ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та</p>	<p>розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства, при цьому опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень не має бути віднесено до питань цієї Методики.</p>
--	--	--

розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.	подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.	
2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки , загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).	2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує фінансове становище ліцензіата НКРЕКП на момент вчинення порушення, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).	Положення ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплюють принцип недискримінаційної участі на ринку електричної енергії. Крім того, діяльність самого Регулятора також базується на принципі недопущення дискримінації, що визначено ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП». Закріплення у Методиці градації учасників ринку з огляду на їх «величину», фактично порушує встановлені вимоги щодо недискримінації, адже положення ст. 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», яка визначає відповідальність учасників ринку за ті, чи інші порушення, не містить будь-якої диференціації з огляду на «величину» учасника ринку. Крім того, вочевидь, що фінансовий стан учасника ринку задля цілей застосування штрафних санкцій, повинен оцінюватися на поточний момент, а не ретроспективно, з

		огляду на показники минулих років.
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	ВИКЛЮЧИТИ	Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства, при цьому опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень не має бути віднесено до питань цієї Методики.
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого</p>	2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу	Пропонується не обумовлювати можливість розстрочення виплати штрафу умовами

<p>фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника; 2) відсутні обтяжуючі обставини; 3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>		
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів: 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин; 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності</p>	<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів: 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин;</p> <p style="text-align: center;">ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання є суто суб'єктивним критерієм, що містить великі корупційні ризики. У разі залишення цього етапу нівелюється спроба проекту акту встановити правила прозорого розрахунку санкції на основі зрозумілих і чітких критеріїв та надається можливість для суб'єктивної оцінки</p>

<p>покарання за зловживання;</p> <p>5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	<p>4) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу.</p>	
<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max}) \times Dmg$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_max – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством; Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = P_{min} + (Dmg - Cost) \times XX\%$ <p>де P_min – мінімальний розмір штрафу, встановлений для відповідного виду зловживання, наведений в п. 3.2.5. XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; Dmg – розмір завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу); Cost – розмір витрат, прямо чи непрямо (опосередковано) пов'язаних з порушенням; K – % коефіцієнт, що встановлюється відповідно до п. 3.2.6.</p>	<p>Пропонуємо модифікувати формулу розрахунку для запобігання випадкам розрахунку штрафу на максимальному рівні при будь-якому випадку зловживання</p>
<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p>	<p>3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання.</p>	<p>Враховуючи, що держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання</p>

<p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.</p>	<p>У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найменшим відсотком серйозності зловживання.</p>	<p>господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності, на нашу думку, трактування неоднозначного змісту та суперечностей між нормами права не на бік суб'єктів господарювання, вочевидь є порушенням принципу справедливості, закріпленого ст. 4 Закону України «Про НКРЕКП».</p>																
<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <table><tr><td>Вид зловживання</td><td>%</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>15</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації</td><td>25</td></tr><tr><td>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>25</td></tr><tr><td>Спроба маніпулювання на</td><td>20</td></tr></table>	Вид зловживання	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	Спроба маніпулювання на	20	<p>3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.</p> <table><tr><td>Вид зловживання</td><td>Мінімальний розмір штрафу, грн</td><td>%</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>100 000</td><td>15</td></tr></table>	Вид зловживання	Мінімальний розмір штрафу, грн	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	100 000	15	<p>Пропонуємо додати мінімальний розмір штрафу та скоригувати коефіцієнти відповідно до тяжкості зловживання</p>
Вид зловживання	%																	
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15																	
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25																	
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25																	
Спроба маніпулювання на	20																	
Вид зловживання	Мінімальний розмір штрафу, грн	%																
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	100 000	15																

оптовому енергетичному ринку			Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	1 000 000	2 5
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог		20	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	3 000 000	3 0
			Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	1 500 000	2 5
			Нерозкриття інсайдерської інформації	1 500 000	2 0
			Розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	1 000 000	1 5
3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки			3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки		
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди		%	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди		%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)		1	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) або до 1 000 000		0
від 1 грн до 5 000 000 грн		5	від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн		1,
			Враховуючи незбалансованість запропонованих формул розрахунку штрафів тяжкості порушення, що призводить до формування санкції близької до гранично допустимої за Законом, пропонуємо зменшити коефіцієнти у таблиці у підпункті 3.2.6.		

від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10		від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	2	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15		від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	3	
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20		понад 600 000 000 грн	4	
понад 600 000 000 грн	25				
3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times t_c \times n)$ де $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання; P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу t_c - коефіцієнт у розмірі 0,01 n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.				За кожен місяць, протягом якого триває зловживання розмір штрафу збільшується на 10 %. Пропонуємо спростити обрахунок коефіцієнта тривалості.	
3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 % .		3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 90 % .		Пропонуємо розширити можливість для зменшення розміру штрафу та тим самим збільшити діапазон санкцій.	
3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %); 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до		3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання; 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до		Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %. В той же час, виокремлення частки кожного з пом'якшуючих порушень фактично створює одну комплексну пом'якшуючу	

<p>виявлення зловживання (10 %); 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %); 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>виявлення зловживання; 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання; 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення; 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП; 6) вчинення порушення вперше; 7) можливість неоднозначного (множинного) трактування прав та обов'язків ліцензіата, визначених нормами закону чи іншого нормативно-правового акту, виданого на підставі закону, або нормами різних законів чи різних нормативно-правових актів; 8) вчинення порушення сприяло збереженню цілісності, забезпеченню надійного та ефективного функціонування ОЕС України у період дії воєнного та/або надзвичайного стану; 9) сприяння у проведенні розслідування шляхом вчасного надання інформації на запити тощо; 10) дії суб'єкта розслідування що свідчать про готовність до зміни внутрішніх процедур задля уникнення подібних зловживань у майбутньому.</p>	<p>обставину, що складається з п'яти. А отже, досягнення максимального розміру відсотку за пом'якшуючі обставини фактично унеможливується. Крім того, зазначений підхід не застосовується у п. 2.4.6 проекту Порядку (Методики) до контрольних заходів щодо ліцензіатів.</p> <p>Зважаючи на те, що держава та компетентні органи, у т.ч. НКРЕКП, здійснюють законодавче регулювання господарських відносин та мають відповідні повноваження щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, у разі необхідності, наявність суперечностей між нормами права повинна розцінюватися Регулятором як пом'якшуюча обставина при вчиненні порушень.</p> <p>Відповідно до положень ст. 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» одними із фундаментальних принципів функціонування ринку електричної енергії є забезпечення енергетичної</p>
---	---	--

		безпеки України та забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам. З огляду на зазначене, цілком виправданим є те, що у період дії воєнного та/або надзвичайного стану вищенаведені принципи є превалюючими, а, отже, дії ліцензіатів, спрямовані на забезпечення енергетичної безпеки, навіть якщо вони мали наслідком порушення окремих норм законодавства, мають трактуватися як такі, що мають ознаки пом'якшуючої обставини.
3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про: 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.	3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про: ВИКЛЮЧИТИ	Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства, при цьому опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень не має бути віднесено до питань цієї Методики.

<p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	
<p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого</p>	<p>ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>З урахуванням пропозицій змін до п.3.5.1.</p>

зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).		
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.	ВИКЛЮЧИТИ	Основною метою прийняття проекту Порядку (Методики) є встановлення механізмів розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства, при цьому опція збільшення розміру штрафу задля забезпечування належного рівня стримування від майбутніх порушень не має бути віднесено до питань цієї Методики.
Додаток 1 до Порядку (методики)		Пропонуємо вилучити Додаток 1 повністю Алгоритм розрахунку шкоди: - не містить інформації яким саме чином має фіксуватися процес збору та аналізу документів і інформації для підрахунку шкоди/вигоди, а також результати такого аналізу; - суттєво ускладнює процедуру підрахунку розміру штрафів (збір додаткових документів та інформації, оцінка достатності

		тощо); - виходить за межі повноважень Регулятора, встановлених законодавством
Додаток 2 до Порядку (методики)		Пропонуємо вилучити Додаток 2 повністю Величина учасника ринку не впливає на вину порушника, тяжкість чи наміри щодо вчинення порушення та не повинні впливати на кваліфікацію порушення чи розміри санкцій

04.09.2023 р.

Виконавчий директор
Асоціації газовидобувних компаній України

А.С. ПЕТРЕНКО

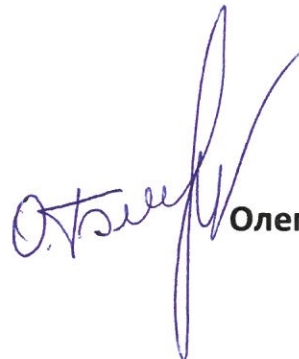
№ 984 від 04.09.2023

На № _____ від _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Д.ТРЕЙДІНГ» опрацювало оприлюднений на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», та надає зауваження та пропозиції до нього.

Просимо врахувати пропозиції ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» під час підготовки остаточної редакції зазначеного проекту.

Додаток: на 15 арк. в 1 прим.**Представник за довіреністю** **Олег Бова**

Зауваження та пропозиції до проекту Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на:</p> <p>1) ліцензіатів НКРЕКП, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – ліцензіати НКРЕКП);</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу;</p> <p>споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище;</p> <p>посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на НКРЕКП при визначенні розмірів штрафів, що накладаються на учасників ринку (як передбачено Законами України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу»).</p>	<p>Пропонується скоротити пункт – перелік суб'єктів на яких він поширюється вже встановлено законодавством.</p>
<p>1.3. У цій Методичці терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p>	<p>1.3. У цій Методичці терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p>	<p>Пропонуємо прибрати «чи планував», тому що це оцінююче поняття.</p>
<p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з огляду на активні та цілеспрямовані дії з усунення порушення після виявлення цього порушення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата;</p> <p>початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства та/або ліцензійних умов, що розраховується на основі оцінки серйозності порушення та з урахуванням розміру завданої</p>	<p>індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з огляду на визнання порушення, цілеспрямовані дії ліцензіата з усунення порушення (зловживання), сприяння у проведенні розслідування (в тому числі шляхом своєчасного надання відповідей на запити), дії спрямовані на запобігання виникненню подібних порушень (зловживань) у майбутньому тощо;</p> <p>початковий розмір штрафу – розмір штрафу за порушення законодавства та/або ліцензійних умов,</p>	<p>Визначення «індивідуальне пом'якшення» не відповідає п. 2.7. (факт усунення порушення не є обов'язковим, а також чому усунення можливе тільки після виявлення НКРЕКП (якщо самостійно усунув порушення - неможливо отримати індивідуальне пом'якшення)</p> <p>З вищенаведених підстав термін «початковий розмір штрафу» пропонуємо також скоротити прибравши фразу «з</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зуваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>шкоди чи додаткової вигоди (у разі можливості встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди), до застосовування подальших коригувань з урахуванням тривалості порушення</p> <p>1.4. З метою розрахунку шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується алгоритм, визначений у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>що розраховується на основі оцінки серйозності порушення та до застосовування подальших коригувань з урахуванням тривалості порушення</p> <p>1.4. Розмір заданої шкоди та / або отриманої додаткової вигоди, встановлюється на підставі експортних висновків.</p>	<p>урахуванням розміру завданої шкоди чи додаткової вигоди (у разі можливості встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди)»</p> <p>Визначення збитків або розміру відшкодування у випадках, встановлених законом відбувається сертифікованими суб'єктами оціночної діяльності (Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»). Таким чином пропонуємо п.1.4. викласти у запропонованій редакції.</p>
<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX\% \times P_{max} \times Dmg$ <p>де: $XX\%$ - - відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави;</p> <p>P_{max} - - максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов,</p>	<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX\% \times P_{max}$ <p>де: $XX\%$ - - відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави;</p> <p>P_{max} - - максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p>	<p>Формула у пункті 2.2.4. потребує доопрацювання</p> <p>З урахуванням пропозиції щодо видалення критерія «коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди» формула у пункті 2.2.4. потребує доопрацювання та видалення компонента «Dmg» (далі пропонується також повністю вилучити п.2.16 та Додаток 1)</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>передбачений чинним законодавством;</p> <p><i>Dmg</i> - коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.16 цієї глави.</p>		
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення;</p> <p>тип постраждалої сторони;</p> <p>масштаб впливу порушення;</p> <p>тривалість ефекту від порушення;</p> <p>географічний масштаб порушення.</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення;</p> <p>тип постраждалої сторони;</p> <p>тривалість ефекту від порушення;</p> <p>географічний масштаб порушення.</p>	<p>Оскільки величина учасника ринку жодним чином не впливає на вину порушника, тяжкість вчиненого порушення чи наміри щодо його вчинення суб'єктом господарювання, пропонуємо задля уникнення можливої дискримінації та дотримання принципу прозорості щодо учасників ринку, залишити виключно критерії, що безпосередньо стосуються порушення.</p> <p>Додатково пропонуємо вилучити і «масштаб впливу порушення» адже відсутні пояснення того, яким саме чином мають бути підраховані кількості учасників ринку та вплив на них дій порушника</p>
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів);</p> <p>середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p> <p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>	<p>Пропонуємо вилучити пункт повністю, а також Додаток 2 до Методики «Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для серйозності порушення» ()</p>	<p>Величина учасника ринку жодним чином не впливає на вину порушника, тяжкість вчиненого порушення чи наміри щодо його вчинення та не повинні впливати на кваліфікацію порушення чи розміри санкцій</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності;</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>...</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності;</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку (2 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (1 бал);</p> <p>...</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (2 бали);</p>	<p>Пропонуємо прибрати згадку про порушення щодо фінансової звітності, адже нагляд за вказаним та покарання за такі порушення є функцією фіскальних органів.</p> <p>У абзаці про порушення щодо бухгалтерського обліку пропонуємо видалити згадку про порушення фінансової звітності та зменшити кількість балів до двох, оскільки таке порушення не можна розцінювати як суттєве.</p> <p>Додатково пропонуємо переглянути та зменшити кількість балів за несуттєві та за не вказані у цьому пункті «інші» порушення.</p>
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі. Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих сторін сума балів підсумовується (максимально до 6 балів).</p>	<p>Пропонуємо прибрати фразу «та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади)» так як незрозуміло яким чином постраждалими від порушень можуть бути держава чи органи влади</p>
<p>2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:</p> <p>одного учасника ринку (у тому числі на споживача) (1 бал);</p>	<p>Пропонуємо вилучити пункт повністю</p>	<p>У п.2.2.6. пропонувалося вилучити «масштаб впливу порушення» адже відсутні пояснення того, яким саме чином мають бути підраховані кількість учасників ринку та вплив на них.</p>

<i>Редакція проекту постанови НКРЕКП</i>	<i>Зауваження та пропозиції</i>	<i>Обґрунтування</i>
2 – 99 учасників ринку (2 бали); понад 100 учасників ринку (3 бали).		Відповідно, пункт 2.2.11. також потребує вилучення.
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).	2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: регіональний (1 бал); національний (2 бали); наднаціональний (3 бали).	Для уникнення непорозумінь під час тлумачення норм щодо географічного масштабу порушення пропонуємо застосовувати звичні для таких випадків назви
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:	2.2.15. НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов:	Для уникнення суб'єктивізму та корупційних ризиків пропонуємо не надавати регулятору права вибору під час наявності підстав для незастосування штрафних санкцій.
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої учасникам ринку внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:	Пропонуємо вилучити пункт повністю, а також Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку (Додаток 1 до Методики)	НКРЕКП не наділена законодавством повноваженнями щодо розрахунку шкоди чи правами підрахунку додаткової вигоди. Крім того, вказане значно ускладнить процедуру обчислення розміру штрафу та суттєво збільшить тривалість процесу обрахунку. Враховуючи, що коефіцієнт, який визначається за пунктом 2.2.16. не вплине суттєво на фінальний розмір штрафу – пропонуємо спростити документ, видаливши вказаний компонент з розрахунку.
2.4.3. НКРЕКП визначає розміри коефіцієнтів для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого порушення в кожному конкретному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи комбінації відповідних обставин.	2.4.3. Розмір коефіцієнту за кожну пом'якшуючу обставину складає 10 %. Розмір коефіцієнту за кожну обтяжуючу обставину складає 10 %.	Пропонуємо уніфікувати питання застосування коефіцієнтів змінюючи формулювання пункту 2.4.3.
2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);	2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);	Пропонуємо розширити перелік підстав для застосування пом'якшуючих обставин, що спонукатиме учасника ринку

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зуваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p>2) вчинення порушення за відсутності здійснення ліцензіатом цілеспрямованих дій для вчинення порушення;</p> <p>3) добровільне відшкодування шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП, до виявлення порушення;</p> <p>4) дії порушника до виявлення порушення, що свідчать про бажання усунути порушення, його негативні наслідки, обставини, що спричинили порушення;</p> <p>5) припинення порушення після його виявлення;</p> <p>6) самостійне повідомлення порушником НКРЕКП про факт вчинення порушення до початку перевірки НКРЕКП;</p> <p>7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП;</p> <p>8) дії суб'єкта розслідування, що свідчать про сприяння його проведенню (вчасне надання інформації на запити тощо)</p> <p>9) зловживання на оптовому енергетичному ринку вчинені вперше;</p> <p>10) зловживання на оптовому енергетичному ринку не завдало шкоди учасникам ринку.</p> <p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків;</p> <p>2) поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення правопорушення;</p> <p>3) повторюваність оцінюваного порушення;</p>	<p>до співпраці та дозволить об'єктивно зменшувати розміри санкції</p>
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) поведінка правопорушника, спрямована на приховування правопорушення та його негативних наслідків;</p> <p>2) поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення правопорушення;</p> <p>3) повторюваність оцінюваного порушення;</p>	<p>Пропонуємо не збільшувати підстави для застосування обтяжуючих обставин у порівнянні з визначеними Законом (ч.5 ст. 77 Закону «Про ринок електричної енергії» та ч.5 ст. 59 Закону «Про ринок природного газу»)</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p> <p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>		
<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої несплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>Для уникнення суб'єктивізму та можливих зловживань пропонуємо вилучити можливість збільшення розміру штрафу на 100 % у разі його неспівмірності</p>

<i>Редакція проекту постанови НКРЕКП</i>	<i>Зауваження та пропозиції</i>	<i>Обґрунтування</i>
<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензії НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних порушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує фінансове становище ліцензіата НКРЕКП на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, його , загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>Пропонуємо уточнене формулювання пункту 2.5.2.</p>
<p>2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>	<p>Пропонуємо видалити</p>	<p>Для уникнення суб'єктивізму та можливих зловживань пропонуємо вилучити підставу для збільшення розміру штрафу «для забезпечення належного рівня стримування» чи «утриманню інших від вчинення порушень»</p>
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити</p>	<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити</p>	<p>Пропонуємо збільшити перелік підстав для застосування індивідуального пом'якшення</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки; 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій; 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам; 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення. 	<p>підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки; 2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій; 3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам; 4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення. 5) вчинення порушення вперше 6) відсутність збитків (шкоди) завданих порушенням 	
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника; 2) відсутні обтяжуючі обставини; 3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій. 	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу</p>	<p>Пропонується не обумовлювати можливість розстрочення виплати штрафу умовами</p>
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>	<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>	<p>коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання є суто суб'єктивним</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зуваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу); 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин; 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання; 5) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу. $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max}) \times Dmg)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством; Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу) та розмір витрат, прямо чи непрямо (опосередковано) пов'язаних з порушенням; 2) коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання; 3) коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин; <p>...</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) визначення підсумкового розміру штрафу та коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу. $P_{basic} = P_{min} + (Dmg - Cost) \times XX\% + (P_{min}) \times K\%)$ <p>де P_{min} – мінімальний розмір штрафу, встановлений для відповідного виду зловживання, наведений в п. 3.2.5. XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %; Dmg – розмір завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу);</p>	<p>критерієм, що містить великі корупційні ризики, є етапом який є суто суб'єктивним, не містить жодних критеріїв оцінки такого заходу «стримування» чи «пропорційності» та несе значні корупційні ризики.</p> <p>У разі залишення цього етапу нівелюється спроба проекту акту встановити правила прозорого розрахунку санкції на основі зрозумілих і чітких критеріїв та надається можливість для суб'єктивної оцінки</p> <p>пропонуємо вказаний етап прибрати разом з відповідними пунктами проекту</p>
		<p>Пропонуємо модифікувати формулу розрахунку для запобігання випадкам розрахунку штрафу на максимальному рівні при будь-якому випадку зловживання</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування																																	
	<p><i>Cost</i> – розмір витрат, прямо чи непрямо (опосередковано) пов'язаних з порушенням; <i>K</i> – % коефіцієнт, що встановлюється відповідно до п. 3.2.6.</p>																																		
3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.	3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.	Пропонуємо додати мінімальний розмір штрафу та скоригувати коефіцієнти відповідно до тяжкості зловживання																																	
<table><tr><td>Вид зловживання</td><td>%</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>15</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації</td><td>25</td></tr><tr><td>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>25</td></tr><tr><td>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>20</td></tr><tr><td>Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог</td><td>20</td></tr></table>	Вид зловживання	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20	Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20	<table><tr><td>Вид зловживання</td><td>Мінімальний розмір штрафу, грн</td><td>%</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>100 000</td><td>15</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації</td><td>1 000 000</td><td>25</td></tr><tr><td>Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>3 000 000</td><td>30</td></tr><tr><td>Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку</td><td>1 500 000</td><td>25</td></tr><tr><td>Нерозкриття інсайдерської інформації</td><td>1 500 000</td><td>20</td></tr><tr><td>Розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог</td><td>1 000 000</td><td>15</td></tr></table>	Вид зловживання	Мінімальний розмір штрафу, грн	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	100 000	15	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	1 000 000	25	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	3 000 000	30	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	1 500 000	25	Нерозкриття інсайдерської інформації	1 500 000	20	Розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	1 000 000	15	
Вид зловживання	%																																		
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15																																		
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25																																		
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25																																		
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20																																		
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20																																		
Вид зловживання	Мінімальний розмір штрафу, грн	%																																	
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	100 000	15																																	
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	1 000 000	25																																	
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	3 000 000	30																																	
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	1 500 000	25																																	
Нерозкриття інсайдерської інформації	1 500 000	20																																	
Розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	1 000 000	15																																	

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зуваження та пропозиції	Обґрунтування																										
3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки	3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки	Враховуючи незбалансованість запропонованих формул розрахунку штрафів тяжкості порушення, що призводить до формування санкції близької до гранично допустимої за Законом, пропонуємо зменшити коефіцієнти у таблиці у підпункті 3.2.6.																										
<table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th>%</th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<table><tr><th>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</th><th></th></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) або до 1 000 000</td><td>0</td></tr><tr><td>від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>1,5</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>2</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>3</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>4</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди		Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) або до 1 000 000	0	від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн	1,5	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	2	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	3	понад 600 000 000 грн	4	
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%																											
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																											
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																											
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																											
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																											
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																											
понад 600 000 000 грн	25																											
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди																												
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) або до 1 000 000	0																											
від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн	1,5																											
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	2																											
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	3																											
понад 600 000 000 грн	4																											
3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.	3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 90 %.	Пропонуємо розширити можливість для зменшення розміру штрафу та тим самим збільшити діапазон санкцій.																										
3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання. Коригування здійснюється за формулою $P_{time\ adj}=P_{basic}+(P_{basic}\times t_{tc}\times n)$ де $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання; P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу t_{tc} - коефіцієнт у розмірі 0,01 n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.	3.3.1. За кожен місяць, протягом якого триває зловживання розмір штрафу збільшується на 10 %.	Пропонуємо спростити обрахунок коефіцієнта тривалості.																										

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p> <p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p> <p>6) Поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків зловживання (10 %)</p> <p>7) негайне припинення зловживання після його виявлення (10 %)</p> <p>8) сприяння виявленню зловживання під час розслідування (10 %)</p> <p>9) вчинення зловживання вперше (10%)</p>	<p>Пропонуємо розширити перелік випадків за якими може бути застосовано пом'якшуючі обставини та змінити відсоток зменшення штрафу.</p>
<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або нежиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p>	<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) поведінка правопорушника, спрямована на приховування зловживання та його негативних наслідків (10%);</p> <p>2) поведінка правопорушника, спрямована на продовження вчинення зловживання (10%);</p> <p>3) повторюваність оцінюваного зловживання (10%);</p>	<p>Пропонуємо не збільшувати підстави для застосування обтяжуючих обставин у порівнянні з визначеними Законом (ч.5 ст. 77 Закону «Про ринок електричної енергії» та ч.5 ст. 59 Закону «Про ринок природного газу»)</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>		
<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспіввідповідності з вчиненням порушенням.</p> <p>Неспіввідповідність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.</p> <p>Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспіввідповідності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.</p> <p>Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспіввідповідності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p>	<p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на розмір до 100 % у разі його неспіввідповідності з вчиненим порушенням (перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу).</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на розмір до 100 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>Для уникнення суб'єктивізму та можливих зловживань пропонуємо вилучити підставу для збільшення розміру штрафу «для забезпечення належного рівня стримування» чи «утриманню інших від вчинення порушень»</p>
<p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу,</p>	<p>Пропонуємо вилучити</p>	<p>Вказане не є обтяжуючою обставиною визначеною Законом, пропонуємо вилучити</p>

Редакція проекту постанови НКРЕКП	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).		
3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.	Пропонуємо вилучити	Для уникнення суб'єктивізму та можливих зловживань пропонуємо вилучити підставу для збільшення розміру штрафу «для забезпечення належного рівня стримування» чи «утриманню інших від вчинення порушень»
Додаток 1 до Методики...	Пропонуємо вилучити Додаток 1 повністю	Алгоритм розрахунку шкоди: - не містить інформації яким саме чином має фіксуватися процес збору та аналізу документів і інформації для підрахунку шкоди/вигоди, а також результати такого аналізу; - суттєво ускладнює процедуру підрахунку розміру штрафів (збір додаткових документів та інформації, оцінка достатності тощо); - виходить за межі повноважень регулятора, встановлених законодавством.
Додаток 2 до Методики...	Пропонуємо вилучити Додаток 2 повністю	Величина учасника ринку не впливає на вину порушника, тяжкість чи наміри щодо вчинення порушення та не повинні впливати на кваліфікацію порушення чи розміри санкцій

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ
«КИЇВВОДОКАНАЛ»

вул. Лейпцизька, 1-а, м. Київ, 01015; телефон: +38(044)254-55-31, факс: +38(044) 254-32-61
код ЄДРПОУ 03327664, www.vodokanal.kiev.ua

04.09.2023 № 3631/18/36/02-23

На № _____

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

вул. Сім'ї Бродських, 19,
м. Київ, 03057

Про зауваження до проекту
регуляторного акта

На офіційному вебпорталі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), в розділі «Документи/Проекти/Проекти рішень» 25.08.2023 оприлюднено проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проект постанови, проект регуляторного акта).

Метою прийняття проекту постанови є встановлення механізму розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку.

ПрАТ «АК «Київводоканал» як суб'єкт, на який поширюватимуться норми проекту постанови, надсилає відповідні зауваження та пропозиції до його змісту (додаються).

Додаток: на 2 ар. 1 прим.

Т. в. о. голови правління –
генерального директора

Олег ЛИСЮК

Додаток
до листа ПрАТ «АК «Київводоканал»
від 04.09.2023 № 3637/13/84/02-23

Зауваження
та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

Реакція проекту рішення НКРЕКП		Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Порядок)			
2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.	2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.	У разі якщо ліцензіат здійснює діяльність в умовах відсутності економічно обґрунтованого тарифу, максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого правопорушення може дорівнювати 100 %.	На сьогодні ПрАТ «АК «Київводоканал» здійснює діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в умовах відсутності економічно обґрунтованих тарифів. Як результат, значний дефіцит обігових коштів та суттєве недофінансування виробничої діяльності. Частиною 4 статті 9 Закону України «Про критичну інфраструктуру» встановлено, що послуги з водопостачання та водовідведення належать до життєво важливих послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України. За таких умов ПрАТ «АК «Київводоканал» як оператор критичної інфраструктури вимушене вживати всіх можливих заходів для забезпечення стабільного функціонування об'єктів критичної інфраструктури, що забезпечують життєдіяльність міста Києва та деяких населених пунктів Київської області. А окремі порушення норм законодавства у сферах енергетики та

Продовження додатка

		комунальних послуг є вимушеними для забезпечення стабільного водопостачання та водовідведення міста Києва, а не з метою отримання додаткової вигоди чи завдання шкоди.
--	--	--

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ
«КИЇВВОДОКАНАЛ»

вул. Лейпцизька, 1-а, м. Київ, 01015; телефон: +38(044)254-55-31, факс: +38(044) 254-32-61
код ЄДРПОУ 03327664, www.vodokanal.kiev.ua

04.09.2023 № 3631/18/36/02-23

На № _____

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

вул. Сім'ї Бродських, 19,
м. Київ, 03057

Про зауваження до проекту
регуляторного акта

На офіційному вебпорталі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), в розділі «Документи/Проекти/Проекти рішень» 25.08.2023 оприлюднено проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проект постанови, проект регуляторного акта).

Метою прийняття проекту постанови є встановлення механізму розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку.

ПрАТ «АК «Київводоканал» як суб'єкт, на який поширюватимуться норми проекту постанови, надсилає відповідні зауваження та пропозиції до його змісту (додаються).

Додаток: на 2 ар. 1 прим.

Т. в. о. голови правління –
генерального директора

Олег ЛИСЮК

Додаток
до листа ПрАТ «АК «Київводоканал»
від 04.09.2023 № 3637/13/84/02-23

Зауваження
та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

Реакція проекту рішення НКРЕКП		Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Порядок)			
2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.	2.4.4. Максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого порушення не може перевищувати 50 %.	У разі якщо ліцензіат здійснює діяльність в умовах відсутності економічно обґрунтованого тарифу, максимальний відсоток коефіцієнта за пом'якшуючі обставини вчиненого правопорушення може дорівнювати 100 %.	На сьогодні ПрАТ «АК «Київводоканал» здійснює діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в умовах відсутності економічно обґрунтованих тарифів. Як результат, значний дефіцит обігових коштів та суттєве недофінансування виробничої діяльності. Частиною 4 статті 9 Закону України «Про критичну інфраструктуру» встановлено, що послуги з водопостачання та водовідведення належать до життєво важливих послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України. За таких умов ПрАТ «АК «Київводоканал» як оператор критичної інфраструктури вимушене вживати всіх можливих заходів для забезпечення стабільного функціонування об'єктів критичної інфраструктури, що забезпечують життєдіяльність міста Києва та деяких населених пунктів Київської області. А окремі порушення норм законодавства у сферах енергетики та

Продовження додатка

		комунальних послуг є вимушеними для забезпечення стабільного водопостачання та водовідведення міста Києва, а не з метою отримання додаткової вигоди чи завдання шкоди.
--	--	--

Від _____ № _____
На № _____ від _____

Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг

вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057

*Щодо надання зауважень та пропозицій
до проекту постанови НКРЕКП*

ПрАТ «Укргідроенерго» розглянуло проект постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та надає відповідні зауваження і пропозиції (додаються).

Додаток: зазначене в тексті.

Генеральний директор

Ігор СИРОТА

Денис Рогинський + 380 (4596) 58 631

ДОКУМЕНТ СЕД ПрАТ "Укргідроенерго"
№ 8/3316 від 04.09.2023

Підписувач: Сирота Ігор Григорович

Сертифікат:

26B2648ADD3032E10400000011DE30001C7EAE00

Дійсний з 26.12.2022 по 26.12.2024

№21783/1-23 від 04.09.2023

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта – постанови НКРЕКП
«Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
I. Загальні положення		
<p><u>Пункт 1.1.</u></p> <p>1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про природні монополії».</p>	<p><u>Уточнити п. 1.1.</u></p> <p>1.1. Цей Порядок встановлює механізм розрахунку НКРЕКП штрафних санкцій, зокрема штрафу за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, з урахуванням вимог законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-IX та «Про природні монополії».</p>	<p>Редакційне уточнення, з метою дотримання положення ч. 3 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» (далі – ЗУ про ринок е/е).</p> <p>Відповідно до ч. 3 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» у разі скоєння правопорушення на ринку електричної енергії до відповідних учасників ринку можуть застосовуватися санкції у виді: 1) попередження про необхідність усунення порушень; 2) штрафу; 3) зупинення дії ліцензії; 4) анулювання ліцензії.</p> <p>Окрім того, враховуючи, що проєкт цієї постанови розроблений на виконання вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10.06.2023 № 3141-IX, яким, зокрема до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – ЗУ про НКРЕКП), який визначає правовий статус Регулятора, його завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення, тобто є основним законом при розслідуванні зловживань на оптовому енергетичному ринку та застосуванні санкцій у вигляді штрафу.</p>

<p><u>Пункт 1.2.</u> 1.2. Дія цього Порядку поширюється на: ... 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку:</p> <p>учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p><u>Уточнити п. 1.2.</u> 1.2. Дія цього Порядку поширюється на: ... 2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку будь-яких осіб, які здійснюють укладання угод з купівлі-продажу або подають пропозиції (заявки) на купівлю-продаж відповідно до оптового енергетичного продукту на оптовому енергетичному ринку – учасників оптового енергетичного ринку; учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт·год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку; агрегаторів.</p>	<p>Тлумачення «учасник ринку електричної енергії» є всеохоплюючим та міститься в п. 96 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про ринок електричної енергії», воно є ширшим ніж поняття «ліцензіат», що визначено у Постанові НКРЕКП від 03.03.2020 №548 «Про затвердження Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p> <p>Пропонуємо уточнити цей пункт оскільки здійснювати операції на оптовому енергетичному ринку мають право лише зареєстровані учасники оптового енергетичного ринку.</p> <p>Поняття «агрегатор», визначено п. 101 ч. 1 ст. 3ЗУ «Про ринок.</p>
<p><u>Пункт 1.5.</u> 1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку.</p>	<p><u>Доповнити п. 1.5.</u> 1.5. Перед винесенням на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, питання про накладення штрафу (штрафів) за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП розраховує розмір штрафу відповідно до розділів II та III цього Порядку.</p> <p>Рішення про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку) разом з розрахунком структурним</p>	<p>Доповнення зумовлене необхідністю дотримання п.8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10.06.2023 № 3141-IX (8. <i>Протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом Регулятор у разі скоєння правопорушення на ринку електричної енергії та/або на ринку природного газу приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку) після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.</i>).</p>

<p>Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>	<p>підрозділом НКРЕКП розміром штрафу виноситься на засідання НКРЕКП після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Розрахований розмір штрафу, у тому числі результати кожного етапу розрахунку з відповідним поясненням щодо застосування коефіцієнтів та коригувань, є невід'ємною частиною обґрунтування до проєкту рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій.</p>	
<p><u>Пункт 1.7.</u></p> <p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p><u>Уточнити п. 1.7.</u></p> <p>1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив, розумності, та недискримінаційності.</p>	<p>Редакційне доповнення, у відповідності з ч.3 ст. 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».</p>
<p>Пункт 1.8. розділу I проєкту Порядку – відсутній.</p>	<p>Пропонуємо розділ I проєкту Порядку доповнити пунктом 1.8. наступного змісту:</p> <p>1.8. Оскарження рішення НКРЕКП про накладення штрафу до суду в порядку, установленому законом, зупиняє його дію в частині обов'язку сплати штрафу до моменту набрання чинності судовим рішенням, прийнятим за результатами такого оскарження.</p>	<p>Пунктом 10.6. Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженому постановою НКРЕКП 14.06.2018 № 428 (в редакції постанови НКРЕКП 09.06.2021 <u>№ 935</u>), передбачено обов'язок ліцензіатів, на яких накладено штраф, сплатити його у 30-денний строк з дня одержання копії постанови про накладення штрафу.</p> <p>Разом з тим, пунктом 11.5. цього порядку передбачено, що рішення НКРЕКП про накладення штрафу може бути оскаржене до суду в порядку, установленому законом.</p>

		<p>В свою чергу, строки розгляду судових справ тривають більше 30 днів, а невиконання рішення НКРЕКП про сплату штрафу призведе до настання ще більших негативних для суб'єкта перевірки наслідків.</p> <p>Відповідно до ст. 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, кожен, чий права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.</p> <p>Конституційний Суд України у рішенні від 02.11.2004 №15-рп/2004 зазначив, що верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.</p> <p>Вважаємо, що застосування санкцій до ліцензіатів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та/або ліцензійних умов до набрання чинності судовим рішенням, прийнятим за результатами оскарження результатів перевірки, не відповідає вищезазначеним принципам.</p>
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
<u>Пункт 2.1.</u> 2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та	<u>Уточнити п. 2.1.</u> 2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та	Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення

<p>комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої ліцензіатом шкоди, або отриманої додаткової вигоди, внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p>	<p>комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу, що включає:</p> <p>застосування критеріїв оцінки серйозності порушення;</p> <p>розрахунок завданої розрахунок завданої розміру заподіяної шкоди, та/або отриманої додаткової вигоди розміру потенційного доходу, який отриманий внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або додаткової вигоди);</p>	<p>про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p> <p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p><u>Пункт 2.2.1.</u></p> <p>2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв.</p>	<p><u>Уточнити п. 2.2.1.</u></p> <p>2.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне порушення визначається шляхом застосування до фактичних обставин порушення визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності порушення, яким присвоєна кількість балів в залежності від серйозності впливу таких критеріїв, а також коефіцієнту заподіяної шкоди або потенційного доходу.</p>	<p>Уточнення зумовлене змістом формули, яка визначається у пп. 2.2.4. проекту Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, який пропонується затвердити проектом постанови НКРЕКП (далі – проект Порядку визначення штрафів), і якою розраховується початковий розмір штрафу.</p>

<p><u>Пункт 2.2.4.</u> 2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg \quad (1)$ <p>де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p><u>Уточнити п.2.2.4.</u> 2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg \quad (1)$ <p>де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди заподіяної шкоди та/або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов’язок, а не право Регулятора) .</p> <p>Таким чином обов’язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб’єкта владних повноважень обов’язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб’єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.</p>
--	--	--

		<p>Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови:</p> <p>тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення:</p> <p>предмет порушення; тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.</p>	<p>Даний підпункт носить упереджений характер. Відсутнє обґрунтування щодо включення до критеріїв серйозності порушення критеріїв щодо суб'єкта господарювання. Незрозуміла диференціація балів між різними типами ліцензіатів. Параметри порушення, на які може мати вплив величина порушника, (масштаб, тривалість ефекту від, порушення, географічний масштаб) враховані в подальшому у пп.2. Таким чином, включення критеріїв щодо суб'єкта господарювання – порушника призведе до задвоєння балів серйозності. Незрозуміло, які саме невраховані в подальшому параметри порушення закладаються в об'єктивні характеристики суб'єкта господарювання.</p>
<p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p>	<p>ВИКЛЮЧИТИ</p>	<p>Даний підпункт носить упереджений характер. Відсутнє обґрунтування щодо включення до критеріїв серйозності порушення критеріїв щодо суб'єкта господарювання. Незрозуміла диференціація балів між різними типами</p>

		ліцензіатів. Параметри порушення, на які може мати вплив величина порушника, (масштаб, тривалість ефекту від, порушення, географічний масштаб) враховані в подальшому у пп.2. Таким чином, включення критеріїв щодо суб'єкта господарювання – порушника призведе до задвоєння балів серйозності. Незрозуміло, які саме невраховані в подальшому параметри порушення закладаються в об'єктивні характеристики суб'єкта господарювання.
2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:	виключити	Даний підпункт носить упереджений характер. Відсутнє обґрунтування щодо включення до критеріїв серйозності порушення критеріїв щодо суб'єкта господарювання. Незрозуміла диференціація балів між різними типами ліцензіатів. Параметри порушення, на які може мати вплив величина порушника, (масштаб, тривалість ефекту від, порушення, географічний масштаб) враховані в подальшому у пп.2. Таким чином, включення критеріїв щодо суб'єкта господарювання – порушника призведе до задвоєння балів серйозності. Незрозуміло, які саме невраховані в подальшому параметри порушення закладаються в об'єктивні характеристики суб'єкта господарювання.
<u>Пункт 2.2.9.</u> 2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: ... 9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали); 10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали); 11) інші порушення (2 бали). ...	<u>Уточнити п.2.2.9.</u> 2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень: ... 9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (2 бали); 10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали); 11) інші порушення (2 бали). ...	Законом України «Про НКРЕКП» Регулятору не делеговано повноваження контролювати учасника оптового енергетичного ринку щодо дотримання НПА інших органів державної влади. Зменшити розмір балів за таке порушення, оскільки відповідальність за виконання-/невиконання умов договору встановлюється також в самому договорі.

		<p>Регулятор не має права накладати санкції за виконання/невиконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади.</p> <p>Перелік видів порушень та бали повинні бути вичерпним або якщо список порушень буде невичерпним, то застосовувати мінімальний розмір балів.</p> <p>Відповідно до норм статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», учасники ринку, які порушили нормативно-правові акти, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, несуть відповідальність згідно із законом.</p> <p>При оцінці порушення НКРЕКП повинне дотримуватися принципу презумпція правомірності дій учасника ринку- в разі якщо, норма закону чи іншого НПА, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних НПА припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків учасника ринку, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як учасника ринку, так і державного (контролюючого органу), то рішення приймається на користь учасника ринку (аналогія взята з ПКУ).</p>
<p><u>Пункт 2.2.10</u></p> <p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади).</p>	<p><u>Уточнити п.2.2.10</u></p> <p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами, відповідно до встановлених ознак, можуть бути будь-які учасники ринку ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади).</p>	<p>Тлумачення «учасник ринку електричної енергії» є всеохоплюючим та міститься в п. 96 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про ринок електричної енергії», воно є ширшим ніж поняття «ліцензіат», що визначено у Постанові НКРЕКП від 03.03.2020 №548 «Про затвердження Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>

<p><u>Пункт 2.2.11.</u> 2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>	<p><u>Уточнити п.2.2.11.</u> 2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного учасника ринку ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП учасників ринку (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП учасників ринку (3 бали).</p>	<p>Тлумачення «учасник ринку електричної енергії» є всеохоплюючим та міститься в п. 96 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про ринок електричної енергії», воно є ширшим ніж поняття «ліцензіат», що визначено у Постанові НКРЕКП від 03.03.2020 №548 «Про затвердження Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>
<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>1.1. <u>Уточнити п. 2.2.12</u> 2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення», встановленого відповідно до ..., визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>Вважаємо за необхідне встановити яким чином визначається тривалість ефекту від порушення</p>
<p><u>Пункт 2.2.13.</u> 2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p><u>Уточнити п. 2.2.13</u> 2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний регіональний (2 бали); регіональний національний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p>Редакційна правка.</p>

<p><u>Пункт 2.2.15.</u> 2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p>	<p><u>Доповнити п. 2.2.15</u> 2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій, зокрема штрафу та застосувати інші види санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов:</p> <p>1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p> <p>2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.</p> <p>3) відсутності шкоди, заподіяної порушником внаслідок вчинення правопорушення порушення, чи відсутності потенційного доходу, отриманого порушником внаслідок вчинення порушення.</p>	<p>Частина 3 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» дозволяє Регулятору на вибір накладати різні види санкцій на порушника, (попередження про необхідність усунення порушень; штраф; зупинення дії ліцензії; анулювання ліцензії. Але при цьому, Регулятор повинен керуватися принципом справедливості (п. 5 ч. 1 ст. 4 ЗУ «Про НКРЕК»), неупередженості та об'єктивності (п. 8 ч. 1 ст. 4 ЗУ «Про НКРЕК» під час прийняття рішень.</p>
---	---	--

Пункт 2.2.16.

2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, **та можливості їх визначення**, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

Уточнити п.2.2.16.

2.2.16. У разі наявності шкоди, ~~завданої ліцензіатам~~ **заподіяної учасникам ринку** внаслідок вчинення ~~правопорушення, та/або чи додаткової вигоди~~ **вигоди**, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, ~~та можливості їх визначення~~, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти

Розмір завданої заподіяної шкоди / отриманої го потенційного доходу додаткової вигоди	Коефіцієнт
Шкода/ додаткова вигода потенційний дохід відсутній (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

Редакційна правка.

Для обрахунку початкового розміру штрафу НКРЕКП **зобов'язане обрахувати** розмір шкоди чи потенційного доходу відповідно до абз.1 ч. 4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії»: Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, **розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення**, у таких розмірах...**(це обов'язок, а не право Регулятора)**.

Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, **в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.**

Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є **документи** (крім електронних документів), **які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.**

Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи

<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи потенційного доходу додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього Порядку.</p>	<p>невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p><u>Пункт 2.4.6.</u> 2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); ... 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП.</p>	<p><u>Доповнити п. 2.4.6.</u> 2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата); ... 7) сприяння виявленню порушення під час перевірки НКРЕКП; 8) відсутність заподіяної шкоди або потенційного доходу.</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p> <p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p>
<p><u>Пункт 2.4.7.</u> 2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів</p>	<p><u>Уточнити та доповнити п.2.4.7.</u> 2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення</p>	

<p>ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>...</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p>	<p>правопорушення або нежиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства, що встановлюється розслідуванням відповідно до затвердженого Порядку розслідування зловживань на оптовому ринку;</p> <p>2) повторюваність та безперервність оцінюваного порушення;</p> <p>...</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших ліцензіатів НКРЕКП, що встановлюється розслідуванням відповідно до затвердженого Порядку розслідування зловживань на оптовому ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p>	<p>Необхідно чітко зазначити процедуру, як встановлюються наявність обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p> <p>Виключити дану норму, оскільки для керівників учасників ринку існує окрема процедура притягнення їх до відповідальності відповідно до норм КУПАП та ін. нормативних актів, тому це не може додатково виступати як обтяжуюча обставина для учасника ринку Посадові особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктів, що належать до особливої групи споживачів, несуть адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг (п. 2 ч. 1 ст. 22 ЗУ «Про НКРЕКП»).</p>
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p>		

Пункт 2.5.1.

2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

Виключити п. 2.5.1.

~~2.5.1. 3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:~~

~~1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.~~

~~Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;~~

НКРЕКП має діяти у єдиний спосіб та у межах, передбачених чинним законодавством, з метою уникнення прийняття суб'єктивних рішень при накладанні штрафів на учасників ринку електричної енергії.

Тому пропонується виключити дані тези, оскільки ці пункти перенасичені оціночними судженнями, зокрема, «принцип ефективності санкцій», «НКРЕКП має підстави вважати», натомість відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Зокрема, з цього приводу в Постанові ВСУ від 13 червня 2023 р. у справі № 560/8064/22 (провадження № К/990/35139/2) суд вказує, що аналіз цієї норми дає змогу дійти висновку, що діяльність органів державної влади здійснюється у відповідності до спеціально-дозвільного типу правового регулювання, яке побудовано на основі принципу «заборонено все, крім дозволеного законом; дозволено лише те, що прямо передбачено законом». Застосування такого принципу суттєво обмежує цих суб'єктів у виборі варіантів чи моделі своєї поведінки, а також забезпечує використання ними владних повноважень виключно в межах закону і тим самим істотно обмежує можливі зловживання з боку держави та її органів.

Вчинення ж державним органом чи його посадовою особою дій у межах компетенції, але непередбаченим способом (бо як НКРЕКП передбачить в майбутньому чи вчинить учасник ринку порушення чи ні, і як

		<p>НКРЕКП може визначити той чи інший відсоток збільшення розміру штрафу), у непередбаченій законом формі або з виходом за межі компетенції є підставою для визнання таких дій та правових актів, прийнятих у процесі їх здійснення, неправомірними. По-друге, між ч. 3 ст. 22 ЗУ «Про НКРЕКП» (при застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив), якою керується Регулятор при викладенні даних оціночних пунктів та нормами ч. 5 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» є не врегульована колізія норм, оскільки в ч. 5 ст. 77 вказано, що при визначенні санкцій за порушення, передбачені цією статтею, Регулятор ... враховують серйозність і тривалість правопорушення, наслідки правопорушення для інтересів ринку електричної енергії та учасників ринку, <u>натомість в цій статті не вказано про майбутні події/чи стримування від майбутніх будь-яких порушень, які повинне враховувати Регулятор при визначенні санкцій.</u></p> <p>Крім того, якщо неможливо визначити розмір заподіяної шкоди/потенційного доходу, то відповідно до таких порушень неможливо застосувати принцип співмірності.</p>
<p><u>Пункт 2.5.2.</u></p> <p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених</p>	<p><u>Уточнити п.2.5.2.</u></p> <p>2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата НКРЕКП, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового</p>

<p>порушником за період, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>порушником за період, що перевіряється, а також розмір наявність завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p> <p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
---	--	--

Пункт 2.5.3

2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;

2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.

Виключити п.2.5.3.

~~2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:~~

~~1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;~~

~~2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.~~

НКРЕКП має діяти у єдиний спосіб та у межах, передбачених чинним законодавством, з метою уникнення прийняття суб'єктивних рішень при накладанні штрафів на учасників ринку електричної енергії.

Тому пропонується виключити дані тези, оскільки ці пункти перенасичені оціночними судженнями, зокрема, «принцип ефективності санкцій», «НКРЕКП має підстави вважати», натомість відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Зокрема, з цього приводу в Постанові ВСУ від 13 червня 2023 р. у справі № 560/8064/22 (провадження № К/990/35139/2) суд вказує, що аналіз цієї норми дає змогу дійти висновку, що діяльність органів державної влади здійснюється у відповідності до спеціально-дозвільного типу правового регулювання, яке побудовано на основі принципу «заборонено все, крім дозволеного законом; дозволено лише те, що прямо передбачено законом». Застосування такого принципу суттєво обмежує цих суб'єктів у виборі варіантів чи моделі своєї поведінки, а також забезпечує використання ними владних повноважень виключно в межах закону і тим самим істотно обмежує можливі зловживання з боку держави та її органів.

Вчинення ж державним органом чи його посадовою особою дій у межах компетенції, але непередбаченим способом (бо як НКРЕКП передбачить в майбутньому чи вчинить учасник ринку порушення чи ні, і як НКРЕКП може

		<p>визначити той чи інший відсоток збільшення розміру штрафу), у непередбаченій законом формі або з виходом за межі компетенції є підставою для визнання таких дій та правових актів, прийнятих у процесі їх здійснення, неправомірними. По-друге, між ч. 3 ст. 22 ЗУ «Про НКРЕКП» (при застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив), якою керується Регулятор при викладенні даних оціночних пунктів та нормами ч. 5 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» є не врегульована колізія норм, оскільки в ч. 5 ст. 77 вказано, що при визначенні санкцій за порушення, передбачені цією статтею, Регулятор ... враховують серйозність і тривалість правопорушення, наслідки правопорушення для інтересів ринку електричної енергії та учасників ринку, <u>натомість в цій статті не вказано про майбутні події/чи стримування від майбутніх будь-яких порушень, які повинне враховувати Регулятор при визначенні санкцій.</u></p>
<p><u>Пункт 3.1.</u> 3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням шкоди, завданої суб'єктом розслідування, та/або</p>	<p><u>Уточнити п. 3.1.</u> 3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>Розрахунок штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку складається з таких етапів:</p> <p>1) визначення початкового розміру штрафу в залежності від серйозності зловживання (виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку) та з урахуванням розміру шкоди, завданої заподіяної суб'єктом</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок</p>

<p>потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p>	<p>розслідування, та/або розміру потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (у разі можливості встановлення такої шкоди або потенційного доходу);</p>	<p>порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p> <p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.</p> <p>Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є документи (крім електронних документів), <u>які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.</u></p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» словосполучення «завдана шкода»</p>
--	--	--

		пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.
<p><u>Пункт 3.2.1.</u></p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також завданої шкоди або потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p> <p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p>	<p><u>Уточнити п. 3.2.1.</u></p> <p>3.2.1. Початковий розмір штрафу за відповідне зловживання визначається шляхом застосування до фактичних обставин зловживання визначених цим розділом критеріїв оцінки серйозності зловживання, а також розміру заподіяної завданої шкоди та/або розміру потенційного доходу, яким присвоєно відповідний відсоток в залежності від серйозності зловживання.</p> <p>3.2.2. За результатами оцінки кожного з критеріїв серйозності зловживання визначається відсоток для відповідного зловживання за цим критерієм.</p>	<p>Редакційна правка. Розділом III. «Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку» проекту Порядку визначення штрафів <i>не визначаються критерії</i> оцінки серйозності зловживання, <i>а встановлюється відсоток серйозності зловживання</i>, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї ж глави проекту.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» словосполучення «завдана шкода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p><u>Пункт 3.2.3.</u></p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> <p>...</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p><u>Уточнити п.3.2.3.</u></p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> <p>...</p> <p>Dmg – відсоток розміру заподіяної завданої та/або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p>

		<p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.</p> <p>Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» словосполучення «завдана шкода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<u>Пункт 3.2.5.</u>	<u>Уточнити п.3.2.5.</u>	Запропоноване правопорушення потребує виключення, оскільки відповідно до пп. 19 ч.2 ст.

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

Вид зловживання	%
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15

Пункт 3.2.6.

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.

Вид зловживання	%
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15

Уточнити п.3.2.6.

3.2.6. У разі наявності шкоди, **заподіяної** ~~завданої~~ учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи **потенційного доходу**, отриманої ~~го~~ суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, ~~та можливості їх визначення~~, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового

Розмір заподіяної завданої шкоди / отриманої потенційного доходу додаткової вигоди	%
Шкода/ потенційний дохід додаткова вигода відсутній (чи її розрахунок неможливий)	0

77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» зловживаннями на оптовому енергетичному ринку є:

порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації;

маніпулювання та спроби маніпулювання на ринку електричної енергії;

нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог.

Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого **Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів** на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), **беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).**

Таким чином **обов'язковою умовою** при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. **Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.**

		<p>Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.</p> <p>Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p><u>Пункт 3.4.6.</u> 3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p>	<p><u>Доповнити п.3.4.6.</u> 3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %);</p> <p>2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %);</p>	<p>Доповнення зумовлене необхідністю дотримання єдиного підходу у визначенні переліку пом'якшуючих обставин при оцінці дій суб'єкта господарювання, а також дотриманні вимог абз.1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії». Відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового</p>

<p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %).</p>	<p>3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %);</p> <p>4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %);</p> <p>5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку розслідування НКРЕКП (10 %);</p> <p>6) вчинення зловживання вперше (10%);</p> <p>7) відсутність заподіяної шкоди або потенційного доходу (20%).</p>	<p>енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення.</p>
---	--	---

Підпункт 1 пункту 3.5.1.

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного порушення.

Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.

Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

Виключити підпункт 1 пункту 3.5.1.

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

~~1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.~~

~~Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.~~

~~Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.~~

~~Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;~~

НКРЕКП має діяти у єдиний спосіб та у межах, передбачених чинним законодавством, з метою уникнення прийняття суб'єктивних рішень при накладанні штрафів на учасників ринку електричної енергії.

Тому пропонується виключити дані тези, оскільки ці пункти перенасичені оціночними судженнями, зокрема, «принцип ефективності санкцій», «НКРЕКП має підстави вважати», натомість відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Зокрема, з цього приводу в Постанові ВСУ від 13 червня 2023 р. у справі № 560/8064/22 (провадження № К/990/35139/2) суд вказує, що аналіз цієї норми дає змогу дійти висновку, що діяльність органів державної влади здійснюється у відповідності до спеціально-дозвільного типу правового регулювання, яке побудовано на основі принципу «заборонено все, крім дозволеного законом; дозволено лише те, що прямо передбачено законом». Застосування такого принципу суттєво обмежує цих суб'єктів у виборі варіантів чи моделі своєї поведінки, а також забезпечує використання ними владних повноважень виключно в межах закону і тим самим істотно обмежує можливі зловживання з боку держави та її органів.

Вчинення ж державним органом чи його посадовою особою дій у межах компетенції, але непередбаченим способом (бо як НКРЕКП передбачить в майбутньому чи вчинить учасник ринку порушення чи ні, і як НКРЕКП

		<p>може визначити той чи інший відсоток збільшення розміру штрафу), у непередбаченій законом формі або з виходом за межі компетенції є підставою для визнання таких дій та правових актів, прийнятих у процесі їх здійснення, неправомірними. По-друге, між ч. 3 ст. 22 ЗУ «Про НКРЕКП» (при застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив), якою керується Регулятор при викладенні даних оціночних пунктів та нормами ч. 5 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» є неврегульована колізія норм, оскільки в ч. 5 ст. 77 вказано, що при визначенні санкцій за порушення, передбачені цією статтею, Регулятор враховує серйозність і тривалість правопорушення, наслідки правопорушення для інтересів ринку електричної енергії та учасників ринку, <u>натомість в цій статті не вказано про майбутні події/чи стримування від майбутніх будь-яких порушень, які повинне враховувати Регулятор при визначенні санкцій.</u></p>
--	--	--

<p><u>Підпункт 2 пункту 3.5.1.</u></p> <p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>.....</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p><u>Уточнити підпункт 2 пункту 3.5.1.</u></p> <p>3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>.....</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем заподіяної завданої шкоди.</p>	<p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
<p><u>Пункт 3.5.2.</u></p> <p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок</p>	<p><u>Уточнити п.3.5.2.</u></p> <p>3.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує загальну кількість зловживань (в тому числі кількість однотипних зловживань), вчинених суб'єктом розслідування за період часу, що розслідується, а також розмір наявності заподіяної завданої шкоди та/або потенційного доходу додаткової вигоди, отриманої внаслідок</p>	<p>Запропоноване виключення обумовлене необхідністю дотримання вимоги абз. 1 ч.4 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії», відповідно до якого Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер,</p>

<p>вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>вчиненого зловживання (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).</p>	<p>тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (це обов'язок, а не право Регулятора).</p> <p>Таким чином обов'язковою умовою при прийнятті рішення про накладення штрафу є взяття до уваги розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу. Законом не передбачено прийняття рішення про накладення штрафу без врахування розміру заподіяної шкоди та розміру потенційного доходу у разі неможливості встановлення такої шкоди або потенційної вигоди.</p> <p>Спираючись на норми адміністративного права, відповідно до ч. 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі.</p> <p>Також частиною 1 статті 94 цього Кодексу визначено, що письмовими доказами є документи (крім електронних документів), <u>які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.</u></p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії словосполучень</p>
--	---	--

		«завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.
<p><u>Пункт 3.5.3.</u></p> <p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	<p><u>Виключити п. 3.5.3.</u></p> <p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>	<p>НКРЕКП має діяти у єдиний спосіб та у межах, передбачених чинним законодавством, з метою уникнення прийняття суб'єктивних рішень при накладанні штрафів на учасників ринку електричної енергії.</p> <p>Тому пропонується виключити дані тези, оскільки ці пункти перенасичені оціночними судженнями, зокрема, «принцип ефективності санкцій», «НКРЕКП має підстави вважати», натомість відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Зокрема, з цього приводу в Постанові ВСУ від 13 червня 2023 р. у справі № 560/8064/22 (провадження № К/990/35139/2) суд вказує, що аналіз цієї норми дає змогу дійти висновку, що діяльність органів державної влади здійснюється у відповідності до спеціально-дозвільного типу правового регулювання, яке побудовано на основі принципу "заборонено все, крім дозволеного законом; дозволено лише те, що прямо передбачено законом". Застосування такого принципу суттєво обмежує цих суб'єктів у виборі варіантів чи моделі своєї поведінки, а також забезпечує використання ними владних повноважень виключно в межах закону і тим самим істотно обмежує можливі зловживання з боку держави та її органів.</p> <p>Вчинення ж державним органом чи його посадовою особою дій у межах компетенції, але</p>

		<p>непередбаченим способом (бо як НКРЕКП передбачить в майбутньому чи вчинить учасник ринку порушення чи ні, і як НКРЕКП може визначити той чи інший відсоток збільшення розміру штрафу), у непередбаченій законом формі або з виходом за межі компетенції є підставою для визнання таких дій та правових актів, прийнятих у процесі їх здійснення, неправомірними.</p> <p>По-друге, між ч. 3 ст. 22 ЗУ «Про НКРЕКП» (при застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив), якою керується Регулятор при викладенні даних оціночних пунктів та нормами ч. 5 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» є неврегульована колізія норм, оскільки в ч. 5 ст. 77 вказано, що при визначенні санкцій за порушення, передбачені цією статтею, Регулятор ... враховують серйозність і тривалість правопорушення, наслідки правопорушення для інтересів ринку електричної енергії та учасників ринку, <u>натомість в цій статті не вказано про майбутні події/чи стримування від майбутніх будь-яких порушень, які повинене враховувати Регулятор при визначенні санкцій.</u></p> <p>Крім того в абзаці 3 частини 5 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» повторне вчинення правопорушення на ринку електричної енергії вже вважається обтяжуючою обставиною, та відповідно до запропонованого порядку враховується Регулятором при визначенні розміру штрафу.</p>
--	--	--

Додаток 1 до Порядку (методики) визначення штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (пункт 1.4 глави 1 розділу I)

<p>Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>...</p> <p>1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);</p> <p>...</p> <p>5) ініціювання НКРЕКП за потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;</p>	<p>Алгоритм розрахунку шкоди, заподіяної завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або потенційного доходу додаткової—вигоди; отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p> <p>...</p> <p>1) ідентифікація виду зловживання (здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації, маніпулювання та спроби маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог);</p> <p>...</p> <p>5) ініціювання НКРЕКП за—потреби проведення експертизи, здійснення додаткових запитів на інформацію/документи/докази для цілей встановлення шкоди, заподіяної завданої учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або потенційного доходу додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення;</p>	<p>Запропоноване потребує виключення, оскільки відповідно до пп. 19 ч.2 ст. 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» зловживаннями на оптовому енергетичному ринку є:</p> <p>порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації;</p> <p>маніпулювання та спроби маніпулювання на ринку електричної енергії;</p> <p>нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог.</p> <p>Абз.1 ч.4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» містить словосполучення «заподіяна шкода» та «потенційний дохід». Враховуючи невідповідність абзацу 1 частини 4 статті 77 ЗУ «Про ринок електричної енергії» словосполучень «завдана шкода» та «додаткова вигода» пропонується змінити формулювання відповідно до Закону.</p>
---	---	--

№ 04-09/1 від 04.09.2023 р.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО
ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У
СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
03057, М. КИЇВ, ВУЛ. СМОЛЕНСЬКА, 19

Щодо пропозицій до проекту постанови НКРЕКП

Шановний Костянтин Валерійовичу!

Цим листом Громадська спілка «Розумні електромережі України» (надалі – Громадська спілка, Спілка) висловлює Вам свою повагу, та звертається з приводу наступного.

Громадська спілка завжди взаємодіє з органами, які здійснюють регулювання та державне управління у сфері енергетики, та є активним учасником у розробці пропозицій щодо вдосконалення законодавства у цій галузі, а також у висвітленні проблем та пошуку можливих механізмів та інструментів виведення системи розподілу з кризового стану.

З огляду на зазначене, Громадська спілка, опрацювала оприлюднений 25.08.2023 на офіційному вебсайті Регулятора проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Порядок), та повідомляє про наявність низки зауважень до Порядку, більша частина яких вже окреслювалась у листі Спілки від 03.07.2023 року № 03-07/1, та наразі, залишаються актуальними.

Громадська спілка вважає, що деякі норми Порядку потребують додаткового обговорення, та більшої конкретизації, задля нівелювання додаткових корупційних ризиків.

Таким чином, Громадська спілка надає у додатку до листа свої зауваження до Проекту, та готові долучитися до участі у обговоренні Порядку у будь-якому прийнятному для Регулятора форматі.

Додаток: Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на 15 арк. в 1 прим.

**З повагою,
Виконавчий директор**

О. М. Баранюк

Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Редакція ГС «Розумні електромережі України»	Обґрунтування
I. Загальні положення		
1.2. Дія цього Порядку поширюється на: ...		
1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях: додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;		Дуже багато запитань до цього формулювання. 1) чи варто вказувати в дужках потенційних дохід взагалі. Це не тотожні речі. 2) чи варто писати, що дія вчиняється порушником, а не просто ліцензіатом, адже статус порушника буде виникати з моменту його визнання таким і обрання йому санкції відповідно до цієї методики.
індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення;	індивідуальне пом'якшення – зменшення підсумкового розміру штрафу з урахуванням факту усунення порушення після його виявлення НКРЕКП та на початку розгляду питання щодо відповідальності за його вчинення, та/або врахування фінансового стану ліцензіата та можливості сплати ним повного розміру штрафу;	У практиці Регулятора є випадки, коли формальне індивідуальне пом'якшення застосовується і до порушень, які досі не усунуті або частково усунуті. У цих випадках можуть враховуватися, серед іншого, фінансово-господарський стан товариства. Ця практика не є хибною, адже враховує реальний стан справ. Фінансово-економічні можливості ліцензіата можуть вважатися достатньою пом'якшувальною обставиною, а отже цей фактор повинен відображатися в цьому розділі.
...		Потрібно переосмислити вплив принципу

1.7. При визначенні розміру штрафів за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов відповідно до розділу II цього Порядку, та при визначенні розміру штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до розділу III цього Порядку НКРЕКП, зокрема, керується принципами пропорційності покарання та порушення, ефективності, розумності, та недискримінаційності.		недискримінаційності, адже за однакове покарання може застосовуватися різний розмір штрафу.
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов		
2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів: ... 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення; ...	2.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій Розрахунок штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов складається з таких етапів: ... 4) коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення; ...	Сам факт накладання санкції та визначення розміру штрафу і є належним рівнем стримування від майбутніх порушень.
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
... 2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max} \times Dmg$ (1) де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному	... 2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою $P_{basic} = XX \times P_{max} / 100 \times Dmg$ (1) де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному	Розрахунок завданої шкоди здійснюється спеціалізованими установами в рамках судового процесу або досудового розслідування. Встановлення Регулятором факту порушення могло б стати причиною

<p>пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p><i>Pmax</i> – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p><i>Dmg</i> – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p><i>Pmax</i> – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p><i>Dmg</i> – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>для ініціації судових позовів з розрахунком заподіяної учаснику ринку шкоди.</p> <p>формули, де використовуються величини у відсотках, не містять множників 1/100 для коректності розрахунку. На нашу думку, зазначені величини можна визначати у відносних одиницях.</p>
<p>2.2.5. З метою оцінки серйозності порушення застосовуються критерії, наведені у пунктах 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, із застосуванням відповідних балів ваги кожного з критеріїв.</p>		
<p>...</p> <p>2.2.7. За критерієм «тип ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>1) інфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (3 бали), а саме, ліцензіати НКРЕКП, що провадять діяльність з:</p> <p>транспортування природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>розподілу природного і нафтового газу трубопроводами;</p> <p>передачі електричної енергії;</p> <p>розподілу електричної енергії (у тому числі малими системами розподілу); централізованого водопостачання, централізованого водовідведення в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється ліцензійними умовами;</p> <p>виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник не має конкурентів на території провадження своєї діяльності);</p> <p>здійснення функцій оператора ринку;</p> <p>здійснення функцій гарантованого покупця; зберігання</p>	<p>Потребує доопрацювання.</p>	<p>критерій «тип ліцензіата НКРЕКП» не враховує ролі учасника ринку в даному порушенні. Такий підхід не повинен працювати коли йдеться про порушення, що не мають відношення до величини чи статусу порушника.</p>

<p>(закачування, відбору) природного газу; надання послуг установки LNG.</p> <p>Також до інфраструктурних ліцензіатів НКРЕКП належать ліцензіати, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів;</p> <p>2) неінфраструктурні ліцензіати НКРЕКП (2 бали), а саме, ліцензіати, що провадять діяльність з: виробництва електричної енергії; зберігання енергії; агрегації; постачання електричної енергії споживачу; перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності); постачання природного газу та інших речовин, транспортування яких здійснюється трубопровідним транспортом; виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках теплової енергії (в тих випадках, коли такий виробник має конкурентів на території здійснення своєї діяльності).</p> <p>Тип ліцензіата НКРЕКП визначається відповідно до тієї діяльності, яку ліцензіат НКРЕКП провадить, зокрема, на підставі отриманих ним ліцензій, і загалом є сталою категорією протягом періоду такої ліцензованої діяльності.</p> <p>Водночас, тип ліцензіата НКРЕКП може змінюватись у разі зміни виду діяльності, наприклад, внаслідок отримання ліцензії на інший вид діяльності чи зупинення/анулювання дії поточної ліцензії.</p>		
<p>2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються:</p> <p>великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів); середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали);</p>	<p>Потребує доопрацювання.</p>	<p>Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП», за яким кількість балів залежить від розміру ліцензіата, порушує задекларований у п.1.7 Порядку принцип недискримінаційності,</p>

<p>малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал).</p> <p>Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.</p>		<p>оскільки за одне й те ж порушення з однаковими наслідками передбачає різне покарання.</p> <p>Потребує доопрацювання</p>
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності: порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали);</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>4) порушення в частині провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у період зупинення дії ліцензії (3 бали);</p> <p>5) порушення законодавства/правил/технічних норм/виконання спеціальних обов'язків, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності (3 бали);</p>	<p>Потребує доопрацювання.</p>	<p>Критерій «предмет порушення» встановлює практично однакову величину (2-3 бали) для всіх видів порушень. Оскільки фактична серйозність порушень і їх наслідків може кардинально відрізнятись, такий підхід не є точним. Більше того немає порушень, що можуть оцінюватися в 1 бал.</p> <p>Потребує доопрацювання</p>

<p>6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);</p> <p>7) порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги, цільового використання коштів, передбачених в тарифі (3 бали);</p> <p>8) порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);</p> <p>9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);</p> <p>10) порушення щодо виконання нормативно-правових актів, рішень інших органів державної влади (2 бали);</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p> <p>У разі, якщо оцінюване порушення одночасно підпадає під декілька видів порушень та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із порушенням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид порушення із найбільшою кількістю балів (з тих видів, що підлягають застосуванню до оцінюваного порушення).</p>		
<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).</p>	<p>Це дуже невизначений елемент критерію для оцінювання. Складно уявити яким чином можна довести постраждалість держави. Навіть з органами державної влади легше (як приклад санкція за несвоєчасну сплату внесків на регулювання).</p> <p>Існування цього пункту повинно додатково</p>

		обговорюватися
2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на: одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).		
2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).	Потребує доопрацювання.	Даний критерій не може бути врахований для багатьох типів порушень (наприклад цільове використання тарифних коштів). Потребує доопрацювання
2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).		
2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави		
Сума оцінки серйозності (бали) Відсоток серйозності порушення 11-16 1% 17-21 5% 22-24 10% 25-27 15% 28-30 20%		
2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види		

санкцій, передбачені чинним законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та 2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.		
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти	Потребує доопрацювання.	Врахування завданої шкоди учасникам ринку/додаткової вигоди, отриманої порушником, шляхом використання мультиплікативного коефіцієнту в діапазоні 1-2 неадекватно впливатиме на розмір штрафів для тих порушень. Мультиплікативний коефіцієнт потребує доопрацювання.
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди Коефіцієнт Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1 від 1 грн до 1 000 000 грн 1.1 від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн 1.2 від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 1.3 від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 1.4 від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн 1.5 від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн 1.6 від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн 1.7 від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн 1.8 від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн 1.9 понад 9 000 000 000 грн 2		За діючим підходом завдання шкоди на 1 гривню може у підсумку вплинути на величину штрафу у розмірі 85 тисяч гривень (допустимо), а за завдання шкоди на 9 млрд грн – такий штраф перетвориться у 170 тис грн.
У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього		У цьому випадку краще Регулятор відмовитися від ідеї враховувати заподіяну шкоду (Dmg) і віддати це питання для розгляду в рамках судових спорів, де вже буде встановлюватися і відшкодовуватися заподіяна шкода.
У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього	У разі відсутності шкоди від заподіяного порушення або неможливості його обрахунку величина коефіцієнту дорівнює 1. Розрахунок шкоди чи додаткової вигоди здійснюється згідно з алгоритмом, наведеним у додатку 1 до цього	Потребує більш детального обговорення, адже суми коригування тарифів ОСР визначаються за результатами перевірки, де Регулятор враховує десятки факторів і вже тоді приймає рішення.

<p>Порядку.</p> <p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>Порядку.</p> <p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	
<p>Якщо порушення, що розглядається НКРЕКП, кваліфікується через застосування норм декількох нормативно-правових актів, але за суттю є однією (єдиною) дією (бездіяльністю), таке порушення має розглядатися як одне (єдине) порушення.</p>		
<p>2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення</p>		

<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого 10 відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p> <p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог чинного законодавства у сферах енергетики та/або комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або 2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов. <p>2.3.3. Максимальний відсоток коригування з урахуванням тривалості порушення не може перевищувати 50 % від початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу.</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	<p>формульне коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення не передбачає, що тривалість може не залежати від самого порушника, а також може не впливати на наслідки порушення</p>
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин.</p>		
<p>2.4.1. За наявності пом'якшуючих та/або обтяжуючих</p>		<p>У пропонованій редакції Порядку</p>

<p>обставин, НКРЕКП під час розрахунку штрафу за порушення коригує (зменшує або збільшує) розмір штрафу, розрахований відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу .</p>		<p>суперечить початковому задуму документа, адже створює дискреційні повноваження Комісії щодо збільшення чи зменшення розміру штрафів на дуже великі величини. Такі норми, без достатньої конкретизації, лише створюють додаткові корупційні ризики.</p>
<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr)$ (3) де: $P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ; ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення. ...</p>	<p>2.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу , з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext/100) + (P_{time\ adj} \times aggr/100)$ (3) де: $P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин; $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості порушення, відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу ; ext – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення; $aggr$ – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення. ...</p>	<p>величини у відсотках, не містять множників 1/100 для коректності розрахунку</p> <p>з урахуванням попередньої пропозиції не враховувати коригування тривалості порушення, адже воно може не залежити від умовного порушника</p>
<p>2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення.</p>		
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про: 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням. Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає</p>	<p>Пропонується вилучити</p>	

<p>має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50 % від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p> <p>.....</p>	<p>додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p> <p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p> <p>...</p>	<p>індивідуальне пом'якшення без розгляду питання щодо відповідальності порушника під час засідання.</p>
<p>III. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на учасників оптового енергетичного ринку за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.1. Етапи розрахунку розміру штрафних санкцій за зловживання на оптовому енергетичному ринку</p>		
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p>		
<p>...</p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max}) \times Dmg$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного</p>	<p>...</p> <p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою $P_{basic} = (P_{max}) \times XX\% + (P_{max})/100 \times Dmg$ (4) де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного</p>	<p>величини у відсотках, не містять множників 1/100 для коректності розрахунку (Також аналогічно з попередніми пропозиціями пропонуємо не розглядати Регулятором питання визначення розміру збитків чи завданої шкоди.</p>

доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.	доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.	
<p>3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки</p> <p>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди %</p> <p>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий) 1</p> <p>від 1 грн до 5 000 000 грн 5</p> <p>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн 10</p> <p>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн 15</p> <p>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн 20</p> <p>понад 600 000 000 грн 25</p>	Вилучити	Регулятору варто відмовитися від ідеї враховувати заподіяну шкоду (Dmg) і віддати це питання для розгляду в рамках судових спорів, де вже буде встановлюватися і відшкодовуватися заподіяна шкода.
3.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості зловживання		
<p>3.3.1. Коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу, проводиться з урахуванням тривалості зловживання.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (5)$ <p>де $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості зловживання;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.2.3 глави 3.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01;</p> <p>n – розрахунковий період, протягом якого тривало/триває зловживання, год.</p> <p>...</p>	Вилучити	Тривалість порушення не обов'язково залежить від самого порушення чи дій умовного порушника.

Додаток 1

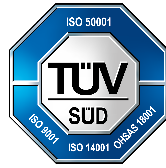
Алгоритм розрахунку шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом НКРЕКП/суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку

1. У разі наявності шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі, споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	1. У разі наявності шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом /суб'єктом розслідування внаслідок порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, а також за зловживання на оптовому енергетичному ринку, та об'єктивних можливостей для визначення матеріального характеру наслідків таких неправомірних дій, відповідальний структурний підрозділ НКРЕКП для цілей визначення коефіцієнту, що застосовується при обрахунку початкового розміру штрафу, здійснює розрахунок шкоди, завданої державі , споживачам, учасникам оптового енергетичного ринку/ліцензіатам НКРЕКП, або додаткової вигоди, отриманої ліцензіатом/суб'єктом розслідування внаслідок порушення згідно з таким алгоритмом:	Складно уявити яким чином можна довести постраждалість держави. Редакція цього пункту має додатково обговорюватися.
---	---	--

Виконавчий директор
ГС «Розумні електромережі України»

О.М. Баранюк

Україна,
01021, м. Київ,
Кловський узвіз, 9/1
тел.: +38(044) 461-2095
www.utg.ua

9/1, Klovskyi Uzviz
Kyiv, 01021,
Ukraine
tel.: +38(044) 461-2095
www.utg.ua

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19

Про надання зауважень та пропозицій до проекту
постанови, що має ознаки регуляторного акта

На офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) 25.08.2023 було оприлюднено проект, що має ознаки регуляторного акта, – постанову НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проект Постанови).

Після ознайомлення із вказаним проектом Постанови, керуючись положеннями статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та пунктом 3.2 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, АТ «Укртрансгаз» надає відповідні зауваження та пропозиції.

Просимо врахувати надані зауваження та пропозиції АТ «Укртрансгаз» як оператора газосховищ під час проведення відкритого обговорення цього проекту Постанови.

Додатки: Таблиця із зауваженнями та пропозиціями до проекту Постанови на 18 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Генерального директора

Роман МАЛЮТИН

Віктор Бриков, 461-20-74

**Зауваження та пропозиції до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
(далі – проекту рішення НКРЕКП)**

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		
1. Загальні положення		
<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано;</p>	<p>1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>додаткова вигода (потенційний дохід) – додатковий дохід чи фінансова вигода в іншій формі, які порушник спромігся чи планував отримати та/або збитки чи витрати, яких він спромігся чи планував уникнути внаслідок вчинення порушення, безпосередньо чи опосередковано (не вважається отриманням додаткової вигоди порушення щодо недовиконання інвестиційних програм, недотримання структури тарифу, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки прийме рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного суб'єкта господарювання);</p>	<p>Пропонуємо здійснити уточнення поняття «додаткова вигода», адже у разі перегляду тарифу ліцензіата, що був здійснений за результатами перевірки, де-факто, жодної додаткової вигоди такий порушник не отримає.</p>
<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених</p>	<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених</p>	<p>Згідно з наданими пропозиціями, у разі, якщо за результатами розрахунку розмір штрафу менший за найнижчу межу для штрафу, що</p>

чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг)	чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг)	передбачена законодавством – до ліцензіата застосовується санкція у вигляді застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень.
2.2. Визначення початкового розміру штрафу		
<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (2 бали);</p> <p>...</p> <p>3) порушення щодо поведінки з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:</p> <p>порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (21 бал);</p> <p>порушення щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності (3 бали);</p> <p>порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);</p> <p>порушення щодо внесків на регулювання (2 бали);</p> <p>порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали);</p> <p>порушення щодо питань відокремлення та незалежності (3 бали);</p> <p>інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (21 бал);</p> <p>...</p> <p>3) порушення щодо поведінки з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 1 балн);</p>	<p>З метою забезпечення дотримання принципу розумності та пропорційності зазначені критерії мають відповідати певній вазі впливу по відношенню один до одного. Пропонуються наступні зміни до пунктів, які відображають найменший із ступенів провини серед затвердженого переліку порушень, крім того не несуть в собі економічних категорій, виключно організаційні, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності, пропонуємо (1 бал), як має; • інші порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності (1 бал). <p>Вбачається за доцільне навести додаткові обґрунтування (посилання на конкретні нормативні акти Регулятора) для опису компонентів, які входять до наступних пунктів, щоб виключити ризик дублювання та невірного трактування згрупованих категорій для різних галузей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали);

	...	<ul style="list-style-type: none"> • порушення щодо форми та структури власності ліцензіатів (2 бали).
6) порушення щодо виконання інвестиційних програм, планів розвитку та оновлення основних фондів (3 бали);	6) порушення щодо невиконання інвестиційних програм (3—1 балн) за такими критеріями: <i>[перелік порушень]</i> порушення щодо планів розвитку за такими критеріями (3 бали): <i>[перелік порушень]</i> порушення щодо оновлення основних фондів за такими критеріями: (3 1 балн): <i>[перелік порушень]</i>	Необхідно деталізувати перелік порушень, які можуть бути допущені ліцензіатом у зв'язку з порушеннями, що пов'язані з виконанням інвестиційних програм, планів розвитку та оновленням основних фондів.
9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали);	9) порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3—1 балн);	
2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	2.2.10. Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9-3 балів).	Забезпечення співрозмірності впливу зазначеного критерію (тип постраждалої сторони) у порівнянні з іншими критеріями, які застосовуються для оцінки серйозності порушення.
2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:	2.2.11. За критерієм «масштаб впливу порушення» визначаються порушення, що впливають на:	У зв'язку з тим, що неможливо встановити точне коло ліцензіатів НКРЕКП на яке впливає порушення щодо невиконання інвестиційних

<p>одного ліцензіата НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p>	<p>одного ліцензіата НКРЕКП 1 - 10 000 ліцензіатів НКРЕКП (у тому числі на споживача) (1 бал); 2 – 99 ліцензіатів НКРЕКП 10 001 – 100 000 ліцензіатів НКРЕКП (2 бали); понад 100 000 ліцензіатів НКРЕКП (3 бали).</p> <p>Критерій «масштаб впливу порушення» не може застосовуватися для виду порушення, що передбачений в підпункті 6 пункту 2.2.9 цієї Методики.</p>	<p>програм, пропонуємо встановити виключення для такого виду порушення.</p>
<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до одного року) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>2.2.12. За критерієм «тривалість ефекту від порушення» визначаються порушення, що мають такий ефект: короткостроковий (до одного місяця) (1 бал); середньостроковий (до більше одного року місяця) (2 бали); довгостроковий (понад один рік) (3 бали).</p>	<p>За загальним підходом, НКРЕКП здійснює планову виїзну перевірку ліцензіата щороку. Відповідно, яким чином, правопорушення ліцензіата може тривати понад один рік, якщо при встановленні належного графіку здійснення перевірок, таких порушень відбуватись не повинно.</p>
<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер: локальний (місцевий) (1 бал); національний (2 бали); регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>	<p>З метою запобігання різному тлумаченню даного критерію з боку Регулятора та ліцензіатів, необхідним є визначення термінів: локальний, місцевий та наднаціональний.</p>
<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p>	<p>2.2.15. НКРЕКП має право припинити розрахунок розміру штрафних санкцій та застосувати інші види санкцій, передбачені законодавством, за таких умов: 1) сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.14 цієї глави, не перевищує 20, та</p>	<p>Запропонована редакція пункту 2.2.15. забезпечить уникнення дискримінаційного підходу, в частині наявності у НКРЕКП права на власний розсуд припиняти розрахунок розміру штрафних санкцій.</p>

2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством.		2) порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому законодавством; НКРЕКП має право припинити припиняє розрахунок розміру штрафних санкцій за умови, що сума оцінки серйозності порушення, розрахована відповідно до пункту 2.2.14 цієї глави, не перевищує 20.		
2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:		2.2.16. У разі наявності шкоди, завданої ліцензіатам НКРЕКП внаслідок вчинення правопорушення, чи додаткової вигоди, отриманої порушником внаслідок вчинення порушення, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі коефіцієнти:		В діапазоні розміру завданої шкоди від 10 млн грн до 200 млн грн – крок в 20 разів, не пропорційний до інших діапазонів шкоди та перевищує в чотири рази максимальний крок в інших діапазонах, окрім базового. Враховуючи, що для Оператора газосховищ можливий обсяг невиконання інвестиційної програми у встановлені терміни коливається в межах від 10 млн до 80 млн, що є в рази меншим ніж верхня межа діапазону шкоди, яка становить 200 млн грн. При цьому застосовується один коефіцієнт 1,4. Такий підхід не буде мотивувати ліцензіата до зменшення невиконання з 200 млн грн до 10 млн грн у разі незмінності коефіцієнта.
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	
від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	від 1 грн до 1 000 000 грн	1.1	
від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	від 1 000 001 грн до 5 000 000 грн	1.2	
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.3	
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4	
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5	
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6	

від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт
від 1 грн до 1 000 000 грн	1
від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.1
від 10 000 001 грн до 50 000 000 грн	1.2
від 50 000 001 грн до 100 000 000 грн	1.3
від 100 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	Коефіцієнт
від 1 грн до 1 000 000 грн	1
від 1 000 001 грн до 10 000 000 грн	1.1
від 10 000 001 грн до 50 000 000 грн	1.2
від 50 000 001 грн до 100 000 000 грн	1.3
від 100 000 001 грн до 200 000 000 грн	1.4
від 200 000 001 грн до 400 000 000 грн	1.5
від 400 000 001 грн до 600 000 000 грн	1.6
від 600 000 001 грн до 1 000 000 000 грн	1.7
від 1 000 000 001 грн до 5 000 000 000 грн	1.8
від 5 000 000 001 грн до 9 000 000 000 грн	1.9
понад 9 000 000 000 грн	2

<p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>Не вважається отриманням додаткової вигоди суми надлишково отриманого або недоотриманого доходу (суми економії/перевитрати коштів) від здійснення відповідної ліцензованої діяльності, що визначаються відповідно до додатків 22 – 28 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, визначених в рамках перевірки дотримання ліцензіатами структур відповідних тарифів та виконання інвестиційних програм, у разі якщо НКРЕКП за результатами перевірки має намір прийняти рішення про встановлення (зміну) тарифів на товари (послуги) для відповідного ліцензіата, зокрема, зменшити діючий тариф, вилучивши зі структури тарифу кошти за недотримання ліцензіатом структури тарифу та/або невиконання (недовиконання) інвестиційної програми, або врахувати ці кошти як джерело фінансування інвестиційної програми.</p>	<p>Пропонуємо прибрати посилання на додатки до Порядку контролю, задля уникнення дискримінаційного підходу до оператора газосховищ, адже Порядком контролю не передбачено відповідної Методики визначення сум надлишково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності зі зберігання природного газу.</p>
<p>2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення</p>		
<p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог законодавства у сферах енергетики та/або</p>	<p>2.3.2. Кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, визначається від моменту фактичного початку дій/бездіяльності, що становлять порушення вимог законодавства у сферах енергетики та/або</p>	<p>У випадку фіксування моменту припинення порушення в наступному регуляторному періоді за результатами перевірки попереднього регуляторного періоду, в рамках дотримання структур тарифів, розрахованих згідно з RAB-Методики, у ліцензіата може бути відсутня</p>

<p>комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або</p> <p>2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p>	<p>комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов, та до:</p> <p>1) моменту фактичного припинення дій/бездіяльності, що становлять порушення, або</p> <p>2) моменту виявлення порушення, що триває, під час здійснення заходу державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов.</p> <p>Зазначене коригування застосовується у випадку, якщо відповідними нормативно-правовими актами встановлені чіткі терміни, які дозволяють встановити момент фактичного початку дій/бездіяльності ліцензіата.</p>	<p>можливість (не передбачено в Методиці) вчасно усунути порушення, або в принципі не можливо зробити будь-які дії по усуненні з точки зору ретроспективи (заднім числом). Тому дана формула не може застосовуватись до всіх пунктів порушень із переліку в п. 2.2.9.</p> <p>Окремо відзначаємо ризик, що виникає коли планові перевірки НКРЕКП відбуваються з різним проміжком часу для кожного ліцензіата (різні інтервали та графіки планових перевірок), створюють умови для дискримінаційного підходу до оцінки діяльності ліцензіатів (наприклад, якщо тарифи для групи ліцензіатів були встановлені в один день). Якщо не встановлювати обмеження тривалості порушення, то штраф стає невиправдано високим стосовно (не)серйозності порушення (наприклад за не вчасно подану звітність) у випадку фіксування порушення при перевірці раз в 2-3 роки (при стимулюючому регулюванні).</p>
<p>2.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом'якшуючих та/або обтяжуючих обставин</p>		
<p><i>положення відсутнє</i></p>	<p>2.4.3. У разі, якщо коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 3.1 не застосовувалось, відповідне коригування здійснюється за формулою:</p> $P_{conditions} = P_{basic} - (P_{basic} \times ext) + (P_{basic} \times aggr) \quad (4)$ <p>$P_{conditions}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням</p>	<p>Пропонуємо доповнити розділ 2.4 методики формулою, яка б здійснювала коригування для порушень, коригування яких не здійснювалося з урахуванням їх тривалості згідно з формулою, що міститься в підпункті 2.3.1.</p>

	<p>пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p><i>P_{basic}</i> – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 цієї Методики;</p> <p><i>ext</i> – коефіцієнт пом'якшуючих обставин вчиненого порушення;</p> <p><i>aggr</i> – коефіцієнт обтяжуючих обставин вчиненого порушення.</p>	
<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p>	<p>2.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого порушення є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій ліцензіатом для вчинення правопорушення або невжиття заходів ліцензіатом для виконання/дотримання норм чинного законодавства;</p> <p>2) повторюваність оцінюваного порушення;</p> <p>3) одночасне вчинення більш ніж одного порушення;</p> <p>4) вчинення порушення за допомогою/із організованою залученістю інших учасників ринку;</p> <p>5) участь/обізнаність керівництва ліцензіата щодо порушення або потенційного його вчинення;</p> <p>6) відмова від сприяння проведенню перевірки чи проведенню розслідування порушення;</p>	<p>Одночасне вчинення більш ніж одного порушення не може вважатись обтяжуючою обставиною, адже під час здійснення перевірки в будь-якому разі виявляється більш ніж одне порушення. В такому разі, фактично кожен ліцензіат буде вчиняти порушення з обтяжуючими обставинами, що суперечить принципу розумності який закладений в Методиці.</p> <p>Не є предметом перевірки, згідно з переліком питань, можливість потенційного вчинення порушення.</p> <p>Порядком контролю не передбачено здійснення розслідувань.</p>

<p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	<p>7) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати порушення та його негативні наслідки;</p> <p>8) продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення, що триває.</p>	
<p align="center">2.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень та забезпечення пропорційності покарання та порушення</p>		
<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 100% у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням;</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності</p>	<p>2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право прийняти рішення про:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2. – 2.4. цієї Методики, на 100% у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням;</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності</p>	<p>Факт встановлення порушень відбувається завжди за фактом перевірки діяльності у минулому періоді на момент проведення планових заходів перевірки у наступного році, після періоду, що перевіряється. Тому «забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень» буде завжди «запізнюватися», що за замовчуванням робитиме ліцензіата «винним станом на вчора». Тут закладається розбіжність між наміром Регулятора (де юре) і реальним впливом (де факто), що породжує несправедливе покарання, в умовах неможливості встигнути відреагувати (запобігти повторенню помилок).</p> <p>Усі перелічені пункти в розділі 2.5 порушують основні принципи зазначені у п. 1.7 Методики, а наведені коефіцієнти (обтяжуючі) обґрунтовується виключно суб'єктивним судженням Регулятора, що у підсумку дублює вплив (роль) обтяжуючих факторів, які передбачені розділом 2.4. Як наслідок створюється ефект мультиплікатора (максимізації) накладання штрафних санкцій.</p>

визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2. – 4.2. цієї Методики, до 80% у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.

2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період часу, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).

2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 50% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших учасників ринку від порушення чи вчинення

~~визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;~~

~~2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2. – 4.2. цієї Методики, до 80% у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.~~

~~2.5.2. Під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави, НКРЕКП враховує величину ліцензіата, його фінансове становище на момент вчинення порушення та за попередні фінансові роки, загальну кількість порушень (в тому числі кількість однотипних правопорушень), вчинених порушником за період часу, що перевіряється, а також розмір завданої шкоди та/або додаткової вигоди, отриманої внаслідок вчиненого порушення (у разі встановлення такої додаткової вигоди чи шкоди).~~

~~2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про:~~

~~1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цієї Методики, на 50% у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших~~

Не зрозуміло, чому під час коригування розміру штрафу відповідно до положень пункту 2.5.1 цієї глави враховується фінансове становище порушника на момент вчинення порушення, якщо існує механізм розстрочення сплати штрафу. Більш того, фінансове становище порушника на момент накладення штрафу може бути кращим, аніж воно було на момент вчинення правопорушення.

<p>подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2. – 2.4. цієї Методики, на 20% у разі, якщо НКРЕКП має обґрунтовані припущення, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів від вчинення порушень.</p>	<p>учасників ринку від порушення чи вчинення подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому;</p> <p>2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2. – 2.4. цієї Методики, на 20% у разі, якщо НКРЕКП має обґрунтовані припущення, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів від вчинення порушень.</p>	
<p>2.6. Визначення підсумкового розміру штрафу, коригування розміру штрафу для уникнення перевищення максимальної межі штрафу</p>		
<p><i>положення відсутні</i></p>	<p>2.6.4. При визначенні підсумкового розміру штрафу, за наявності декількох порушень, НКРЕКП керується принципом поглинання найбільшим за розміром штрафом менших за розміром штрафів.</p>	
<p>2.7. Застосування індивідуальних пом'якшень</p>		
<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p>	<p>2.7.1. Якщо ліцензіат вчиняє дії, спрямовані на усунення порушення після його виявлення, НКРЕКП до початку розгляду питання щодо відповідальності порушника має право застосувати індивідуальне пом'якшення та додатково зменшити підсумковий розмір штрафу, але не більш ніж на 50% від підсумкового розміру штрафу. Діями ліцензіата, що спрямовані на усунення порушення, можуть бути, зокрема:</p>	

<p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	<p>1) надання НКРЕКП матеріалів та свідчень, що вказують про врегулювання вчиненого порушення або його усунення в найкоротші строки;</p> <p>2) самостійне відшкодування збитків постраждалим сторонам після виявлення вчиненого порушення, але до прийняття рішення НКРЕКП про застосування штрафних санкцій;</p> <p>3) добровільна відмова від додаткової вигоди, отриманої внаслідок порушення, та її повернення всім постраждалим сторонам;</p> <p>4) активна співпраця порушника з НКРЕКП, зокрема, сприяння з'ясуванню всіх обставин та наслідків порушення.</p>	<p>Незрозуміло, на підставі яких первинних документів ліцензіат може відобразити в бухгалтерському та податковому обліку факт повернення додаткової вигоди постраждалій стороні.</p>
<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	<p>2.7.2. За зверненням порушника НКРЕКП має право погодити розстрочення виплати штрафу за таких умов:</p> <p>1) сплата повного розміру штрафу одним платежем є обґрунтовано неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника;</p> <p>2) відсутні обтяжуючі обставини;</p> <p>3) розстрочення виплати не призведе до порушення принципу пропорційності покарання та порушення чи принципу ефективності санкцій.</p>	<p>Пропонуємо видалити норму, як таку що носить дискримінаційний характер.</p>
<p>3.2. Визначення початкового розміру штрафу</p>		

3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.		3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4.		<p>Згідно з положеннями статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон), здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку не віднесено до категорії «зловживання на оптовому енергетичному ринку» (пункт 16 частини другої статті 59 Закону). Це окреме правопорушення на ринку природного газу (пункт 17 частини другої статті 59 Закону).</p> <p>Пропонується внести коригування до визначення оцінки серйозності видів зловживання з метою дотримання принципів пропорційності покарання до порушення.</p>
Вид зловживання	%	Вид зловживання	%	
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	
Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25 20	
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20	
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20	Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20 15	

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20
понад 600 000 000 грн	25

3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1
від 1 грн до 5 000 000 грн	5
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20
понад 600 000 000 грн	25

Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%
від 1 грн до 5 000 000 грн	1
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	2
від 10 000 001 грн до 50 000 000 грн	3
від 50 000 001 грн до 100 000 000 грн	5
від 100 000 001 грн до 150 000 000 грн	7

З метою дотримання пропорційності пропонується змінити діапазон розміру завданої шкоди/отриманої додаткової вигоди.

Запропоновані Регулятором діапазони від 10 млн грн до 200 млн грн, та від 200 млн.грн до 600 млн грн. не пропорційні до інших діапазонів шкоди та перевищують у 4 – 8 разів відповідно максимальний крок в інших діапазонах, окрім базового.

Такий підхід не буде мотивувати ліцензіата до зменшення шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку з 200 млн грн до 10 млн грн, або з 600 млн грн. до 200 млн.грн. у разі незмінності відсотка.

	від 150 000 001 грн до 200 000 000 грн	9	
	від 200 000 001 грн до 250 000 000 грн	11	
	Від 250 000 001 грн до 300 000 000 грн	13	
	Від 300 000 001 грн до 400 000 000 грн	15	
	Від 400 000 001 грн до 450 000 000 грн	17	
	Від 450 000 001 грн до 500 000 000 грн	19	
	Від 500 000 001 грн до 550 000 000 грн	21	
	Від 550 000 001 грн до 600 000 000 грн	23	
	понад 600 000 000 грн	25	
3.4. Коригування розміру штрафу з урахуванням пом’якшуючих та/або обтяжуючих обставин			
3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %)	3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %)	Пропонуємо видалити положення щодо недотримання норм чинного законодавства як такі що порушують принцип юридичної визначеності, адже не зрозуміло про норми якого саме Закону йдеться в даному випадку.	
3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення			

пропорційності покарання за зловживання

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.

Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.

Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

3.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за зловживання НКРЕКП має право прийняти рішення про:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

~~Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням має визначатися в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення.~~

~~Для~~—До порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 10 разів за розмір розрахованого штрафу.

Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, ~~критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;~~ коригування визначене цим підпунктом не застосовується.

Пропонується застосовувати критерій неспівмірності тільки до порушень стосовно яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди.

04.09.2023 № 32/5
На № _____ -от _____

Юридична та поштова адреси:
вул. Хохлових Сім'ї, буд. 8 (літера 20 Д)
м. Київ, 04119
тел: (044) 224 68 88

в АТ «ПУМБ», м. Київ,
код ЄДРПОУ 44616010
IBAN UA313348510000026001962495768

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**
вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057
box@nerc.gov.ua; tulenko@nerc.gov.ua

*Щодо проекту Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг*

25 серпня 2023 р. на сайті НКРЕКУ опублікований проект постанови, що має ознаки регуляторного акта, – Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – «проект Порядку»).

Цим листом, ТОВ «ДТЕК Нафтогаз» направляє зауваження та пропозиції до проекту Порядку, викладені в Додатку №1 на ____ стор.

З повагою,

Виконавчий директор

Н.О. Гребенюк

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p align="center">Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p>		
<p>1.2. Дія цього Порядку поширюється на: ...</p> <p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт/год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>2) осіб, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку: учасників ринку електричної енергії та суб'єктів ринку природного газу; споживачів електричної енергії та/або природного газу з сумарною максимальною потужністю споживання 600 ГВт/год на рік та вище; посадових осіб учасників оптового енергетичного ринку.</p>	<p>Порядок накладення штрафів не може поширюватись на осіб, які мають намір здійснювати діяльність на оптовому енергетичному ринку, але не здійснюють її.</p>
<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення;</p>	<p>2.2.6. Для оцінки серйозності порушення застосовуються такі критерії:</p> <p>1) критерії щодо суб'єкта господарювання, який порушив законодавство та/або ліцензійні умови: тип ліцензіата НКРЕКП; величина ліцензіата НКРЕКП;</p> <p>2) критерії, що безпосередньо стосуються вчиненого порушення: предмет порушення; тип постраждалої сторони;</p>	<p>Оцінюватись має саме порушення, а не величина ліцензіата або тип ліцензіата, адже на масштаб порушення ці критерії жодним чином не впливають.</p>

тип постраждалої сторони; масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	масштаб впливу порушення; тривалість ефекту від порушення; географічний масштаб порушення.	
2.2.8. За критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначаються: великі ліцензіати НКРЕКП (6 балів); середні ліцензіати НКРЕКП (4 бали); малі ліцензіати НКРЕКП (1 бал). Детальна класифікація за критерієм «величина ліцензіата НКРЕКП» визначається відповідно до додатка 2 до цього Порядку.	Виключити	Величина ліцензіата не може бути критерієм для оцінки серйозності порушення. Окрім того, запровадження подібного критерія стимулюватиме здійснення зловживань залученням невеликих суб'єктів.
2.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх порушень (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про: 1) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника або інших ліцензіатів НКРЕКП від порушення чи вчинення	виключити	Положення 2.5.3. є не коректним. Збільшення розміру штрафу для конкретної особи з метою стримування майбутніх порушень, в тому числі інших осіб, є не припустимим, адже застосування санкцій має індивідуальний характер, виходячи з конкретного порушення, вчиненого конкретною особою.

<p>подібних порушень у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної вигоди від порушення, вчинення подібних порушень у минулому; 2) збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, на 20 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що збільшений розмір штрафу сприятиме утриманню інших ліцензіатів НКРЕКП від вчинення порушень.</p>		
<p>3.5. Коригування розміру штрафу з метою забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань та забезпечення пропорційності покарання за зловживання</p>	<p>виключити</p>	<p>Штраф має застосовуватись до конкретного правопорушення і не може застосовуватись з урахуванням майбутніх порушень.</p>
<p>3.5.3. Для забезпечення належного рівня стримування від майбутніх зловживань (дотримання принципу ефективності санкцій) НКРЕКП має право прийняти рішення про збільшення розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, на 50 % у разі, якщо НКРЕКП має підстави вважати, що розрахований розмір штрафу не втримає порушника від зловживання у майбутньому. Такими підставами можуть бути, зокрема, матеріальне становище порушника, розмір очікуваної</p>	<p>виключити</p>	<p>Штраф має застосовуватись до конкретного правопорушення і не може застосовуватись з урахуванням майбутніх порушень.</p>

<p>вигоди від зловживання, вчинення подібних зловживань у минулому.</p>		
<p>Додаток 2 Критерій «величина ліцензіата НКРЕКП» для оцінки серйозності порушення</p>	<p>Виключити</p>	<p>Величина ліцензіата не є критерієм визначення штрафів, адже не має жодного відношення до правопорушення та його масштабу.</p>

З повагою,

Виконавчий директор

Н.О. Гребенюк

Національна енергетична компанія

вул. С. Петлюри, 25, м. Київ, 01032,
тел.: +38 044 238-38-38, факс: +38 044 238-32-64,
e-mail: nec-kanc@ua.energy, web: ua.energy,
код ЄДРПОУ 00100227

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

№ _____

Про надання інформації

Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» (далі – НЕК «Укренерго») відповідно до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» надає у додатку відповідні пропозиції та зауваження.

У разі необхідності НЕК «Укренерго» готова надати будь-які необхідні додаткові дані чи уточнення до вже зазначеної інформації.

Додаток: пропозиції та зауваження до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на 8 арк. в 1 прим.

Директор з ринкових операцій

Стремоух О.В.

Кононенко А.М. 238-36-13
Моб. 073-426-60-18

ДОКУМЕНТ ПІДПИСАНО КЕП

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000274C36006E24B600

Підписувач Стремоух Олександр Володимирович

Дійсний з 05.04.2023 0:00:00 по 04.04.2025 23:59:59

НЕК "Укренерго"

Вих.№ 01/43508

від 04.09.2023

№21793/1-23 від 05.09.2023

Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).		Незрозуміло у яких випадках та який порядок застосування інших видів санкцій. Пропонуємо доповнити порядок описом випадків в яких застосовуються інші види санкцій або додати конкретні критерії застосування штрафів.
<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_basic = XX \times P_max \times Dmg \quad (1)$ <p>де XX – відсоток серйозності порушення, що визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %;</p> <p>P_max – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>2.2.4. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності порушення за формулою</p> $P_basic = XX \times P_max \times Dmg \quad (1)$ <p>де XX – відсоток коефіцієнт серйозності порушення, що значення якого визначається за результатами оцінки серйозності порушення, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктами 2.2.6 – 2.2.15 цієї глави, %</p> <p align="center">В.О.;</p> <p>P_max – максимальний розмір штрафу за відповідне порушення законодавства та/або ліцензійних умов, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди (у разі можливості встановлення завданої шкоди та/або додаткової вигоди), наведений у пункті 2.2.16 цієї глави.</p>	<p>Редакційні правки для узгодження запису формули</p>

ДОКУМЕНТ ПІДПИСАНО КЕП
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000274C36006E24B600
Підписувач Стремоух Олександр Володимирович
Дійсний з 05.04.2023 0:00:00 по 04.04.2025 23:59:59

НЕК "Укренерго"

Вих.№ 01/43508
від 04.09.2023

<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>...</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p> <p>....</p> <p>11) інші порушення (2 бали).</p>	<p>2.2.9. За критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:</p> <p>...</p> <p>3) порушення щодо поводження з інформацією (ненадання відповіді на запит НКРЕКП щодо надання інформації, необхідної НКРЕКП для виконання покладених функцій тощо) (3 бали);</p>	<p>Ліцензіат не впливає на формулювання запиту НКРЕКП тому не може нести додаткову відповідальність за ненадання інформації яка не передбачена чинним законодавством, але запитується НКРЕКП.</p> <p>Підпункт 11) потребує уточнення.</p>																								
<p>2.2.13. За критерієм «географічний масштаб порушення» визначаються порушення, що мають такий характер:</p> <p>локальний (місцевий) (1 бал);</p> <p>національний (2 бали);</p> <p>регіональний (наднаціональний) (3 бали).</p>		<p>Терміни потребують уточнення локальний (місцевий), національний та регіональний (наднаціональний) та визначення рамок.</p>																								
<p>2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави.</p> <table><tr><td>Сума оцінки серйозності (бали)</td><td>Відсоток серйозності порушення</td></tr><tr><td>11-16</td><td>1%</td></tr><tr><td>17-21</td><td>5%</td></tr><tr><td>22-24</td><td>10%</td></tr><tr><td>25-27</td><td>15%</td></tr><tr><td>28-30</td><td>20%</td></tr></table>	Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення	11-16	1%	17-21	5%	22-24	10%	25-27	15%	28-30	20%	<p>2.2.14. Значення балів, що присвоєні відповідним критеріям, наведеним у пунктах 2.2.7 – 2.2.13 цієї глави, підсумовуються і отримана сума балів становить оцінку серйозності порушення та визначає такі величини відсотків значення коефіцієнту серйозності порушення, що відображає частку від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 1 цієї глави.</p> <table><tr><td>Сума оцінки серйозності (бали)</td><td>Відсоток Значення коефіцієнту серйозності порушення</td></tr><tr><td>11-16</td><td>1% 0,01</td></tr><tr><td>17-21</td><td>5% 0,05</td></tr><tr><td>22-24</td><td>10% 0,1</td></tr><tr><td>25-27</td><td>15% 0,15</td></tr><tr><td>28-30</td><td>20% 0,2</td></tr></table>	Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток Значення коефіцієнту серйозності порушення	11-16	1% 0,01	17-21	5% 0,05	22-24	10% 0,1	25-27	15% 0,15	28-30	20% 0,2	<p>Редакційні правки для узгодження запису формули</p>
Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток серйозності порушення																									
11-16	1%																									
17-21	5%																									
22-24	10%																									
25-27	15%																									
28-30	20%																									
Сума оцінки серйозності (бали)	Відсоток Значення коефіцієнту серйозності порушення																									
11-16	1% 0,01																									
17-21	5% 0,05																									
22-24	10% 0,1																									
25-27	15% 0,15																									
28-30	20% 0,2																									
<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що</p>	<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що</p>	<p>Редакційні правки для узгодження запису формули</p>																								

<p>тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p>	<p>тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення.</p> <p>Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{time\ adj} = P_{basic} + (P_{basic} \times tc \times n) \quad (2)$ <p>де: $P_{time\ adj}$ – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення;</p> <p>P_{basic} – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу;</p> <p>tc – коефіцієнт у розмірі 0,01%;</p> <p>n – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення.</p>	
<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання, що визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу (у разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, %.</p>	<p>3.2.3. Початковий розмір штрафу розраховується на основі оцінки серйозності зловживання за формулою</p> $P_{basic} = (P_{max} \times XX\%) + (P_{max} \times Dmg) \quad (4)$ <p>де XX – відсоток серйозності зловживання коефіцієнт серйозності зловживання, ще значення якого визначається за результатами оцінки серйозності зловживання, яка здійснюється у порядку, визначеному пунктом 3.2.5 цієї глави, %в.о.;</p> <p>P_{max} – максимальний розмір штрафу за зловживання на оптовому енергетичному ринку, передбачений чинним законодавством, грн;</p> <p>Dmg – відсоток завданої шкоди або потенційного доходу коефіцієнт завданої шкоди або потенційного доходу (у</p>	<p>Редакційні правки для узгодження запису формули</p>

	разі можливості встановлення такої шкоди або доходу), наведений у пункті 3.2.6 цієї глави, % в.о..											
3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток серйозності зловживання. У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком серйозності зловживання.	3.2.4. Залежно від виду здійсненого зловживання на оптовому енергетичному ринку застосовується відповідний відсоток коефіцієнт серйозності зловживання. У разі, якщо оцінюване зловживання одночасно підпадає під декілька видів зловживань на оптовому енергетичному ринку та неможливо визначити вид, що має найбільш тісний зв'язок із зловживанням, для цілей оцінки серйозності буде застосовуватись вид зловживання із найбільшим відсотком значенням коефіцієнту серйозності зловживання.	Редакційні правки для узгодження запису формули										
3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4. <table><tr><td>Вид зловживання</td><td>%</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку</td><td>15</td></tr><tr><td>Порушення встановлених обмежень щодо використання</td><td>25</td></tr></table>	Вид зловживання	%	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15	Порушення встановлених обмежень щодо використання	25	3.2.5. Відсотковий розмір, присвоєний виду зловживань на оптовому енергетичному ринку, становить оцінку серйозності зловживання та визначає такі величини відсотків від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством, що застосовуються для цілей формули 4. 3.2.5. Значення коефіцієнту серйозності зловживання, що застосовується для цілей формули 4, визначає частку від максимального розміру штрафу, передбаченого чинним законодавством залежно від здійсненого зловживання: <table><tr><td>Вид зловживання</td><td>% в.о.</td></tr><tr><td>Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без</td><td>15 0,15</td></tr></table>	Вид зловживання	% в.о.	Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без	15 0,15	Редакційні правки для узгодження запису формули
Вид зловживання	%											
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку	15											
Порушення встановлених обмежень щодо використання	25											
Вид зловживання	% в.о.											
Здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без	15 0,15											

інсайдерської інформації		реєстрації як учасника оптового енергетичного ринку		
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25	Порушення встановлених обмежень щодо використання інсайдерської інформації	25 0,25	
Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20	Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	25 0,25	
Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20	Спроба маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	20 0,2	
		Нерозкриття або розкриття інсайдерської інформації з порушенням встановлених для розкриття такої інформації вимог	20 0,2	
3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки		3.2.6. У разі наявності шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку внаслідок вчинення зловживання, чи додаткової вигоди, отриманої суб'єктом розслідування внаслідок вчинення зловживання, та можливості їх визначення, НКРЕКП для цілей обрахунку початкового розміру штрафу застосовує такі відсотки значення коефіцієнту завданої шкоди або потенційного доходу		Редакційні правки для узгодження запису формули
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	%			

<table><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>1</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>5</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>10</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>20</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>25</td></tr></table>	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1	від 1 грн до 5 000 000 грн	5	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20	понад 600 000 000 грн	25	<table><tr><td>Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди</td><td>% в.о.</td></tr><tr><td>Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)</td><td>± 0,01</td></tr><tr><td>від 1 грн до 5 000 000 грн</td><td>± 0,05</td></tr><tr><td>від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн</td><td>± 0,1</td></tr><tr><td>від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн</td><td>± 0,15</td></tr><tr><td>від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн</td><td>± 0,2</td></tr><tr><td>понад 600 000 000 грн</td><td>± 0,25</td></tr></table>	Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	% в.о.	Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	± 0,01	від 1 грн до 5 000 000 грн	± 0,05	від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	± 0,1	від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	± 0,15	від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	± 0,2	понад 600 000 000 грн	± 0,25	
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	1																											
від 1 грн до 5 000 000 грн	5																											
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	10																											
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	15																											
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	20																											
понад 600 000 000 грн	25																											
Розмір завданої шкоди / отриманої додаткової вигоди	% в.о.																											
Шкода/додаткова вигода відсутня (чи її розрахунок неможливий)	± 0,01																											
від 1 грн до 5 000 000 грн	± 0,05																											
від 5 000 001 грн до 10 000 000 грн	± 0,1																											
від 10 000 001 грн до 200 000 000 грн	± 0,15																											
від 200 000 001 грн до 600 000 000 грн	± 0,2																											
понад 600 000 000 грн	± 0,25																											
<p>3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr)$ (6)</p> <p>де $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</p> <p>ext — пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, %;</p> <p>$aggr$ — обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, %.</p>	<p>3.4.2. Коригування розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу, з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, здійснюється за формулою $P_{conditions} = P_{time\ adj} - (P_{time\ adj} \times ext) + (P_{time\ adj} \times aggr)$ (6)</p> <p>де $P_{conditions}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин;</p> <p>$P_{time\ adj}$ — розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відповідно до пункту 3.3.1 глави 3.3 цього розділу;</p> <p>ext — коефіцієнт який враховує пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання, % в.о.;</p> <p>$aggr$ — коефіцієнт який враховує обтяжуючі обставини вчиненого зловживання, % в.о.</p>	Редакційні правки для узгодження запису формули																										

3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.	3.4.3. НКРЕКП визначає розмір відсотків для значення коефіцієнтів пом'якшуючих та обтяжуючих обставин для кожного окремого зловживання у кожному випадку, залежно від наявності/відсутності відповідних обставин чи сукупності відповідних обставин.	Редакційні правки для узгодження запису формули
3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %.	3.4.4. Максимальний розмір відсотку за пом'якшуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %. 3.4.4. Максимальне значення коефіцієнту пом'якшуючих обставин вчиненого зловживання не може перевищувати 0,5.	Редакційні правки для узгодження запису формули
3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 %	3.4.5. Максимальний розмір відсотку за обтяжуючі обставини вчиненого зловживання не може перевищувати 50 % 3.4.5. Максимальне значення коефіцієнту обтяжуючих обставин вчиненого зловживання не може перевищувати 0,5.	Редакційні правки для узгодження запису формули
3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 %); 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 %); 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 %); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 %); 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку	3.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого зловживання є: 1) вчинення зловживання за відсутності цілеспрямованих дій для вчинення зловживання (10 % 0,1); 2) добровільне відшкодування шкоди, завданої учасникам оптового енергетичного ринку/споживачу, до виявлення зловживання (10 % 0,1); 3) дії суб'єкта розслідування до виявлення зловживання, що свідчать про бажання усунути зловживання, його негативні наслідки, обставини, що спричинили зловживання (10 % 0,1); 4) визнання та припинення зловживання після його виявлення (10 % 0,1); 5) самостійне повідомлення про факт вчинення зловживання до початку	Редакційні правки для узгодження запису формули

розслідування НКРЕКП (10 %).	розслідування НКРЕКП (10 % 0,1).	
<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 %);</p> <p>2) повторюваність (10 %);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 %);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 %);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 %).</p>	<p>3.4.7. Обтяжуючими обставинами вчиненого зловживання є:</p> <p>1) цілеспрямоване створення умов або здійснення дій для вчинення зловживання або невжиття заходів для виконання/дотримання норм чинного законодавства (10 % 0,1);</p> <p>2) повторюваність (10 % 0,1);</p> <p>3) вчинення зловживання за допомогою/із організованою залученістю інших учасників оптового енергетичного ринку (10 % 0,1);</p> <p>4) перешкоджання розслідуванню, спроби приховати зловживання та його негативні наслідки (10 % 0,1);</p> <p>5) продовження вчинення зловживання після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого зловживання, що триває (10 % 0,1).</p>	<p>Редакційні правки для узгодження запису формули</p>

Вих. № 1143
"04" вересня 2023 року

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО
ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ
ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ
ПОСЛУГ**

03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19
zahranychnyi@nerc.gov.ua
tulenko@nerc.gov.ua
box@nerc.gov.ua

ТОВ «ЕНЕРДЖІ 365» є учасником ринку електричної енергії та здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії споживачу.

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, розроблено проєкт рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Користуючись своїм правом, надаємо зауваження та пропозиції до Проєкту постанови в друкованому та електронному вигляді у форматах doc, docx за формою згідно з додатком 1 до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866.

Додатки:

1. Додаток 1 до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866.

Директор

Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Пункт відсутній	1.8. Протягом двох років з дня набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-ІХ Регулятор у разі скоєння правопорушення на ринку електричної енергії та/або на ринку природного газу приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку) після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.	<i>З метою узгодження прийняття рішення про накладення штрафу із вимогами Закону про REMIT, пропонується передбачити в Порядку запропонований пункт.</i>
пп.1 п. 2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);	пп.1 п. 2.4.6. Пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є: 1) вчинення порушення вперше (не застосовується при першій перевірці ліцензіата);	<i>З наведеного формулювання пп. 1 п.2.4.6. не зрозуміло, у яких випадках використовується дана пом'якшувальна обставина. З метою однозначного тлумачення пропонується виключити з формулювання слова в дужках.</i>

	
<p>пп. 2 п. 2.5.1.</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>пп. 2 п. 2.5.1.</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 2.2 – 2.4 цього розділу, до не більше ніж на 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p>	<p><i>З наведеного формулювання не зрозуміла величина зменшення розміру штрафу - до 0,8 чи до 0,2?</i></p> <p><i>З метою однозначного тлумачення, пропонується викласти формулювання «не більше ніж на 80%».</i></p>
<p>пп. 2 п. 3.5.1.</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p>пп. 2 п. 3.5.1.</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого відповідно до глав 3.2 – 3.4 цього розділу, до не більше ніж на 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю зловживання/ступенем завданої шкоди.</p>	<p><i>З наведеного формулювання не зрозуміла величина зменшення розміру штрафу - до 0,8 чи до 0,2?</i></p> <p><i>З метою однозначного тлумачення, пропонується викласти формулювання «не більше ніж на 80%».</i></p>

«04» вересня 2023 року
Директор Підлісний Ю.С.

Голові
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг
Костянтину УЩАПОВСЬКОМУ

03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19
zahranychnyi@nerc.gov.ua
tulenko@nerc.gov.ua
box@nerc.gov.ua

Щодо змін до постанови НКРЕКП "Про
затвердження Порядку (методики)
визначення розміру штрафів, які
накладаються Національною комісією, що
здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг"

Шановний Костянтіне Валерійовичу!

ТОВ "ЕНЕРА СУМИ" (далі - Товариство) висловлює Вам свою повагу та надає свої
зауваження і пропозиції (додаються) до проєкту, що має ознаки регуляторного акта, -
постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру
штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», який було оприлюднено
на сайті НКРЕКП 25.08.2023.

Просимо розглянути пропозиції нашого Товариства та врахувати під час
прийняття відповідного регуляторного акту.

Заздалегідь вдячні. Сподіваємося на порозуміння.

Додаток: зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП на 3 арк.

З повагою,

Ірина ЛОШАК
Директор

Виконавець:
Заст. директора,
Цибульняк С.О.
(0542)660-979(640)

Зауваження та пропозиції ТОВ "ЕНЕРА СУМИ" до проєкту постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування зауважень та пропозицій
1. Загальні положення		
<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг).</p>	<p>1.6. Цей Порядок не застосовується при прийнятті НКРЕКП рішення про застосування інших видів санкцій, передбачених чинним законодавством (застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень, зупинення дії ліцензії, анулювання ліцензії, адміністративні стягнення до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг), а також за порушення договірних зобов'язань – у разі встановлення цивільно-правової відповідальності, передбаченої господарськими договорами, укладеними між учасниками ринку.</p> <p>Доповнити абз. 2 та абз. 3 у наступній редакції:</p> <p>"Якщо виявлене НКРЕКП порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та/або відповідних ліцензійних умов відбулося внаслідок дій інших учасників ринку або обставин непереборної сили,</p>	<p>В договорах, укладених між учасниками ринку, як правило, передбачені різні види цивільно-правової відповідальності за порушення його умов.</p> <p>Гарантована ст. 61 Конституції України заборона подвійного притягнення до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення (лат. – <i>pop bis in idem</i> – «двічі за одне і те саме не карають») має на меті уникнути несправедливого покарання за одне й те саме правопорушення двічі.</p> <p>Станом на сьогодні постачальники універсальних послуг не мають можливості виконувати свої обов'язки перед іншими учасниками ринку через те, що юридичні особи, на яких покладені спеціальні обов'язки згідно нормативно-правових актів, не виконують належним чином свої зобов'язання згідно ПСО. Тому, постачальник не повинен нести відповідальність за порушення, яке виникло не з його вини.</p>

	положення цього Порядку, в частині такого порушення, не застосовуються до ліцензіата."	
II. Розрахунок розміру штрафних санкцій, що накладаються на ліцензіатів НКРЕКП за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов.		
2.2. Визначення початкового розміру штрафу.		
2.2.9 п.п.8 порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали);	2.2.9 п.п.8 порушення щодо надання послуг та/або взаємодії зі споживачами/ ліцензіатами НКРЕКП /третіми сторонами (3 бали), окрім ПСО.	Як показує ситуація, що склалася на ринку електричної енергії не виконання умов ПСО призвело до того, що ПУП не в змозі повноцінно виконувати свої фінансові зобов'язання по розрахунках з контрагентами. Яскравий приклад: невиконання зобов'язань НЕК «Укренерго» з оплати послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел не дає можливості своєчасно розраховуватися постачальнику універсальних послуг за куповану електричну енергію згенеровану приватними домогосподарствами побутових споживачів.
2.2.9 п.п.9 порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали)	2.2.9 п.п.9 порушення щодо укладання/дотримання договорів/актів (3 бали) окрім ПСО.	
2.2.10 Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів).	2.2.10 Постраждалими від порушення сторонами можуть бути ліцензіати НКРЕКП, споживачі та/або держава (у тому числі в особі органів державної влади). Кожен з цих типів постраждалих сторін окремо оцінюється в 3 бали. У разі наявності декількох постраждалих від порушення сторін сума балів підсумовується (максимально до 9 балів). Якщо порушення має однотипний характер, то не залежно від кількості постраждалих таке порушення оцінюється в 3 бали.	
2.3. Коригування розміру штрафу з урахуванням тривалості порушення		

<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} \cdot (2^{\frac{D}{365}})$ <p>де</p> <ul style="list-style-type: none"> – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення; – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу; – коефіцієнт у розмірі 0,01%; – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення. 	<p>2.3.1. У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов НКРЕКП виявить порушення, що тривало/триває протягом певного періоду (строку), НКРЕКП застосовує коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу, з урахуванням тривалості порушення. Коригування здійснюється за формулою</p> $P_{\text{time adj}} = P_{\text{basic}} (2^{\frac{D}{365}})$ <p>де</p> <ul style="list-style-type: none"> – розмір штрафу, скоригованого з урахуванням тривалості порушення; – початковий розмір штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.2.4 глави 2.2 цього розділу; – коефіцієнт у розмірі 0,01%; – кількість календарних днів, впродовж яких тривало/триває порушення, але не більше 365 днів. <p>У разі якщо під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та/або ліцензійних умов відсутня можливість встановити момент початку перебігу строку, впродовж якого тривало/триває порушення, в такому разі момент виявлення порушення припадає на дату проведення перевірки.</p>	<p>Відповідно до п. 6 ст 19 ЗУ "Про НКРЕКП" планові перевірки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, проводяться не частіше одного разу на рік відповідно до річних планів, які затверджуються Регулятором до 1 грудня року, що передує плановому, та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті. Тобто, якщо порушення сталося, то воно повинно бути виявленим під час відповідної перевірки Регулятором. А найбільший інтервал між плановими перевітками складає 1 рік.</p> <p>У законодавстві України чітко не визначено, що є моментом виявлення правопорушення, тоді як судова практика послідовно пов'язує цей момент з днем виявлення порушення саме органом, який уповноважений на проведення перевірки та складання відповідного акту про порушення, як початкового етапу процедури притягнення особи до відповідальності.</p>
---	--	--

